

Glasiło Mestne občine Ljubljana, letnik XX, številka 7, december 2015, ISSN 1318-797X

Ljubljana

4, 14
2015 –
leto prelomnih
dosežkov

3, 52
Junaška
Ljubljana mladih
let akademika
Antona Vratuše

2, 64
Ljubljana –
zelena prestolnica
Evrope 2016

46
Razpis
za podelitev
priznanj MOL

Mestna krona Ljubljana – zelena prestonica Evrope 2016

Fotografije: Nik Rovar

Ljubljana je v znamenju naslova zelena prestolnica Evrope 2016 dobila javni sadovnjak s 108 sadikami sadnega drevja ob Poti spominov in tovarštva na Grbi, v katerem si bomo čez dve leti že lahko odrgali prve sadeže.

ČS Črnuče bodo prvi zeleni ambasador projekta ZPE 2016

V ekipi ZPE 2016 smo prepričani, da bomo z dobro usklajenim delovanjem prišli do velikih uspehov v letu, ko bo Ljubljana zelena prestolnica Evrope 2016. V projekt bodo vključene četrtnske skupnosti, ki intenzivno pripravljajo pester program. V času zelenega ambasadorstva, ki bo trajal tri tedne, bo vsaka ČS pripravila številne dejavnosti, ki bodo še dodatno podprle projekt Zelene prestolnice Evrope 2016.

Vsak mesec obarvan z drugo temo

Delovna skupina Zelena prestolnica Evrope 2016 zelo zavzeto pripravlja program za naslednje leto. Vsak mesec bo tematsko različno obarvan, za kar je potrebno povezovanje z različnimi deležniki od javnih zavodov, podjetij in nevladnih organizacij. Skupaj smo boljši.

Teme, ki bodo naslednje leto obarvale še bolj zeleno:

- Januar:** pametno ravnanje z odpadki
- Februar:** lokalna samooskrba
- Marec:** odgovorno ravnanje z vodo
- April:** kakovost zvočnega okolja
- Maj:** zelene površine
- Junij:** energetska učinkovitost
- Julij:** biodiverzitetna in čebele
- Avgust:** trajnostni turizem
- September:** trajnostna mobilnost in skrb za kakovost zraka
- Oktober:** les – neprecenljivi dar narave
- November:** prilagajanje podnebnim spremembam
- December:** ekoinovacije, zelena delovna mesta in trajnostno lokalno upravljanje

Slogan kampanje Ljubljana – zelena prestolnica 2016

Kampanja Ljubljana – zelena prestolnica Evrope 2016 je zasnovana tako, da imajo v njej glavno besedo ljudje. Ljudje, ki bodo iskreno povedali, zakaj se v Ljubljani dobro počutijo in kaj je tisto, kar jim najprej pade na misel ob vprašanju »Zakaj je Ljubljana zate?«. V tem okviru je bil izbran tudi slogan kampanje **Ljubljana.Zate.** / Ljubljana. For you. Slogan izraža naravnost mesta, da se prilagaja željam in izpolni pričakovanja vseh svojih meščanov, obiskovalcev, ljudi, ki so z mestom povezani na različne načine. »Zate« izraža tudi naklonjenost dajanju: Ljubljana je mesto, ki daje, presega, preseneča, obdaruje z dosežki, z inovacijami, z naravo, s trajnostnim razvojem. In vse to, kar daje, želi Ljubljana kot mesto neposredno izraziti vsem, ki so z njo v stiku. Zato je Zate pojem, ki iz slogana

ustvarja dialog – ob branju slogana se zdi, da mesto o svojih kvalitetah govori samo, v svojem imenu, zelo osebno in zelo iskreno.

MI LJUBKAMO!

Zakaj Ljubljančanke in Ljubljančani ne bi imeli svoje besede, ko nam je nekaj všeč in smo na to ponosni? Ker smo radi drugačni, smo na spletni strani www.zelenaljubljana.si si ustvarili novo besedo in zdaj namesto »všečkam« uporabljamo besedo ljubkam, ki je hkrati izpeljanka iz imena Ljubljana.

Sodelujte v kampanji Ljubljana.Zate. (#ljzate)

Ker si želimo, da bi se vsi zavedali pomena odgovornega in okolju prijaznega delovanja, smo na spletni strani zelenaljubljana.si ustvarili rubriko **Bodi zeleno aktiven**, v kateri lahko vsak izmed nas z majhnimi spremembami prispeva k dvigu kakovosti življenja v Ljubljani. Pridružite se nam na družbenih omrežjih Facebook, Instagram ali Twitter, kjer lahko dokumentirate svoje zelene zaobljube. Vsakič, ko izpolnjujete svojo zaobljubo, jo fotografirajte, objavite na enem izmed družbenih omrežij s # (hashtagom). Uporabite "hashtaga" #ljzate in #zelenaprestolnica2016. Fotografije bodo objavljene na spletni strani, vaš trud pa bo nagrajen s privlačnimi nagradami, ki jih bomo podeljevali prek družbenih omrežij.

Vsaka četrtna skupnost bo imela tri tedne na svojem sedežu repliko nagrade Ljubljana – zelena prestolnica Evrope 2016.

Odličen ljubljanski med

V sklopu projekta Zelena prestolnica Evrope 2016 smo odprli **čebeljo pot**, ki povezuje različne ustanove, povezane s tradicijo čebelarjenja v Ljubljani, ter ponudnike medu in čebeljih izdelkov. Zasnovana je kot učna pot, kjer se bodo prebivalci Ljubljane in drugi zainteresirani lahko seznanjali z dediščino čebelarstva v našem glavnem mestu in pomenu čebel za naše preživetje.

Hruške, jabolka, slive ... v javnem sadovnjaku MOL

Odprli smo prvi javni sadovnjak v MOL, ki je urejen ob PST na Grbi. Posajenih je skupaj 108 sadik sadnega drevja od jablan in hrušk do jerebice, kutine in kakija. Glede na raznolikost sadnih vrst in sort bo sadje na voljo od sredine poletja do pozne jeseni, oskrba teh dreves pa bo naravi prijazna. Sadovnjak bo odprt za meščane in druge obiskovalce mesta, bo pa prijetno okolje tudi za čebele in druge živali, ki se bodo tam počutile kot doma.

Decembrsko vzdušje v Ljubljani

Lučke smo prižgali in prav lepo je bilo poklepetati s prijatelji in znanci ob toplem čaju ter sladkih mandljih. Ker smo si želeli, da bi bili tudi v decembrskem času vsi zeleni in trajnostni, smo ponovno pripravili vračljivo embalažo - lonček, ki ga je zagotovo želel marsikdo odnesti domov.

1 Odličen ljubljanski med. 2 Povratni lonček s slovenskim in angleškim sloganom

Ljubljana

Ljubljana, mati Slovenije

Mestna krona – zelena prestolnica Evrope 2016	2
Akad. prof. dr. Anton Vratuša: Ljubljana, mati Slovenije	3
Župan Zoran Jankovič, podžupani Dejan Crnek, Aleš Čerin, Tjaša Ficko, prof. Janez Koželj in Jelka Žekar o delu v letu 2015	4
RCERO Ljubljana – največji okoljski kohezijski projekt v Sloveniji	13
Poročilo o delu v letu 2015	14
Ljubljana brez ovir v evropskem vrhu	38
Prof. Janez Koželj: Omejevanje prometa v centru mesta	39
Prodaja in oddaja nepremičnin MOL	40
Delo Mestnega sveta	42
Javno naznanilo o razgrnitvi podatkov za odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča	46
Javni razpis za podelitev priznanj MOL	46
Mag. Olga Paulič: Raziskovalno odkrivanje parka Tivoli	48
Dušan Muc: Mozaik moje Ljubljane	49
Nada Breznik: Anja Mejač, plesalka flamenka	51
Akad. prof. dr. Anton Vratuša: Junaška Ljubljana mojih mladih let	52
Maša Šipič: Revija Ljubljana med nostalgijo in sanjami	55
Janko Jarc: Izumitelj in podpornik umetnosti Jože Furlan	56
Mirjana Ribič: Praznična Ljubljana 2015	58
Stane Jagodič: Nagrajena fotografija Ivanke Bajd	59
Staša Cafuta Trček: Vtisi tujih turistov o Ljubljani	60
Ljubljanski vestnik	61
Okoljske meritve	63
Koledar Ljubljane – zelene prestolnice Evrope 2016	64

Fotografiji na naslovnici

Zgoraj: Otroški pevski zbori pred Mestno hišo, foto: Dunja Wedam
Spodaj: Replika nagrade Ljubljana – zelena prestolnica Evrope 2016

Fotografija na strani 3

Akad. prof. dr. Anton Vratuša, foto: arhiv SAZU

Avtorica nepodpisanih besedil je odgovorna urednica Nada Šumi.

Izdajatelj: Mestni svet Mestne občine Ljubljana, Mestni trg 1. Zanj: župan Zoran Jankovič. Uredniški odbor: Marjan Sedmak (predsednik), Aleš Kardelj, Simona Pirnat Skeledžija, Denis Strikovič, Lada Zei. Odgovorna urednica in lektorica: Nada Šumi, kontakt: 041/737 863, glasilo.ljubljana@ljubljana.si. Avtorica logotipa: Petra Černe Oven, Studio ID, Oblikovalska zasnova: Miljenko Licul. Naslov uredništva: Glasilo Ljubljana, Mestni trg 1, Ljubljana. Tisk: Set d.o.o., Grafična priprava: Lupa design. Naklada: 121.800 izvodov. Natisnjeno na okolju prijaznem papirju. Glasilo brezplačno prejme vsako gospodinjstvo v Mestni občini Ljubljana.

V četrti številki glasila Mestne občine Ljubljana sem prebral zanimivo misel pesnika Borisa A. Novaka, naj bi kakšnega izmed krasnih ljubljanskih trgov poimenovali Trg matere Ljubljane. Svoj predlog je podprl z navedbo spominskega besedila svojega očeta Anteja Novaka – poznal sem ga kot izredno iznajdljivega partizana in zvestega tovariša. Prepričan je, da »ne glede na to, da ime Trg matere Ljubljane zgodovinsko izvira iz partizanskega doživljanja naše prestolnice, imajo tudi mnogi drugi ljudje močne razloge, da Ljubljano čutijo in imenujejo kot svojo mater«.

Strinjam se s to pomenljivo razlago, saj sem Ljubljano tudi sam na podoben način doživljal v raznih obdobjih 20. stoletja. Tudi mene je enako ljubeznivo sprejela že ob prvem prihodu jeseni leta 1933, ko sem se vpisal v 5. razred I. državne realne gimnazije na Vegovi ulici, kakor tudi drugič, ko sem sredi aprila 1941 vrnil s ptujske fronte in se vključil v oboroženi upor proti okupatorju. /.../ Čutil sem že takrat, da sem tu doma, kot se počutim povsod, kjer živijo dobri ljudje in ki me sprejmejo ter upoštevajo takega, kot sem.

....

Moja soba na Karlovški ulici št. 12 je bila podolgovata in ozka, podobna hodniku, ki se je končal v zastekljenem stolpiču, kjer sem postavil pisalno mizico. Prostor, zlasti stolpič z mizico je razsvetljevala močna cestna obločna luč. V tej bogati svetlobi cestne razsvetljave sem v naslednjih dveh letih popisal preko petdeset zvezkov s po petdeset črtanih listov z vajami iz stenografije. /.../ To so bili nemirni časi. Čutili smo jih tudi dijaki. Zlasti smo sočustvovali z begunci Slovenci iz fašistične Italije in s podobno usodo porabskih Slovencev, ki jih je pariška Mirovna konferenca dodelila Madžarski. Na gimnaziji smo imeli posebno dijaško organizacijo – Jadransko stražo. Enkrat letno je bilo tudi posebno srečanje vseh razredov. Na takem srečanju sem na predlog vodstva šole večkrat tudi jaz govoril. Skrbela nas je tudi usoda Koroških Slovencev, posebno še, ko se je nemška peta kolona z nacistično propagando pritihovala tudi med Slovence, ko sta Velika Britanija in Francija prepustili Hitlerju češke Sudete in ko se je Hitler z aneksijo Avstrije usedel Slovincem za vrat.

...

Drugi moj prihod v Ljubljano se je zgodil neposredno po razpadu Kraljevine Jugoslavije. /.../ V slavističnem seminarju je ždelo nekaj študentov in diplomiranih slavistov. Večino sem poznal. Prisrčno smo se pozdravili in stekel je prijateljski pogovor. Osnovno njihovo vprašanje je bilo: »Kaj zdaj, ko je domovina okupirana?« Želel sem najprej slišati njihovo razmišljanje. Vsi so izražali veliko zaskrbljenost in tudi strah. Skušal sem razgnati njihovo strahovanje, zato sem svoje razglabljanje sklenil: »Ne damo jim miru, dokler jim ne bomo videli peta!« Kratek molk, nato pa se je razprava nadaljevala. Napoved Ne damo jim miru, dokler jim ne bomo videli peta je doživela splošno podporo. Razšli smo se olajšani z dogovorom, da se kmalu ponovno srečamo. In to se je zgodilo, še preden so zastopniki KPS, Sokolov, krščanskih socialistov in skupina kulturnikov ponoči na 27. april 1941 ustanovili Osvobodilno fronto, ki nas je kmalu vključila v svoje vrste.

Slavistični seminar je sčasoma postal eno pomembnih mravljšč organiziranega odpora na Univerzi. /.../ Ker sem bil že diplomiral, sem bil praktično brezposeln in bi me lahko nemška organizacija TODT mobilizirala za delo v Nemčiji. Zato sem se vpisal na medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani. Kot »medicinec« sem lahko v primeru potrebe s posebnim dovoljenjem ostal na ulici tudi v toku policijske ure (Coprifuoco). Največji vojaški plen skupne akcije aktivistov OF, slavistov in udarne mladinske skupine iz Ljubljane Center je bila naša zaplemba orožja iz skladišča italijanske finančne policije s sedežem na Bregu ob Ljubljanici v začetku januarja 1942. Bilo ga je za poln kamion in je še istega dne bilo na varnem izven Ljubljane. Mati Ljubljana je gotovo bila zadovoljna.

Danes je Ljubljana pravo malo vlemesto, svobodno in varno. V mestni hiši župan in njegovi sodelavci skrbijo, da je vsak dan bolj imenitna na pogled in dobro služi vsakdanjemu življenju svojih prebivalcev in obiskovalcev. Vesel pa sem tudi, da mestna oblast ne pozablja na junaško zgodovino Ljubljane, ko je mesto sodelovalo z nami, uporniškimi borci in aktivisti, in je takrat Ljubljana odigrala svojo materinsko vlogo. Danes imamo svojo državo in je Ljubljana njeno glavno mesto, zato lahko pritrđimo pesnikovi misli, da je Ljubljana tudi danes mati – mati vsem Slovincem.

Akad. prof. dr. Anton Vratuša

Foto: Miha Fras

Župan Zoran Janković

Župan Zoran Janković: »Moj moto je uspešno opravljeno delo«

Foto: Nik Rovar

Eden najslovesnejših trenutkov leta 2015 je bil začetek obratovanja Regijskega centra za ravnanje z odpadki (RCERO), ki združuje 37 slovenskih občin in bo tako skrbel za recikliranje odpadkov tretjine Slovenije nadaljnjih 50 let. Dogodka, pospremljenega s kulturnim programom, so se udeležili visoki predstavniki Evropske unije, Vlade Republike Slovenije in sodelujočih občin.

Leto 2015 je v Ljubljani zaznamovano z zvezdnimi trenutki tako rekoč epohalnih pridobitev, če jih merimo s projekti, kot so Regijski center za ravnanje z odpadki, Slovenska cesta, kopališče Kolezija in Gimnastični center Ljubljana. So pa ob njih še številni drugi večji in manjši, zelo bistveni za življenjski standard v slovenski prestolnici in kot osebna izkaznica države Slovenije. Številni visoki odločevalci evropskih ustanov, ki so se udeležili letošnjega Foruma Civitas, čez 600 jih je prišlo na ljubljansko konferenco, so občudovali nove prostorske in prometne ureditve in se čudili, v kako kratkem času so bile izpeljane tako radikalne novosti. Kako dobro vodo pijemo iz pip, kako lepa narava obkroža naše mesto, kako gostoljubni in ljubeznivi ljudje smo prebivalci Ljubljane, kako pristni so kulinarčni okusi Ljubljane ... In res se zdi, da smo se optimizma »Ljubljane z nasmehom« v pravljičnih devetih letih navzeli vsi, ki v mestu živimo, županov rek, da je Ljubljana najlepše mesto na svetu, pa je ob naslovu zelena prestolnica Evrope 2016 ponotranjila ne le vsa Slovenija, ampak dejansko tudi vsa Evropa, medtem ko čar dobre energije mesta privablja vse bolj množične obiske svetovnih popotnikov. Ni pa ob vsem tem videti, da bi župan, ki razvoj mesta velikopotezno usmerja, nameraval ta cikel upočasniti – kompleksni gospodarski in družbeni situaciji navkljub. Njegove zasluge za razvoj Ljubljane so že tukaj in zdaj zgodovinske, neznanska potreba po nenehnem postavljanju tega dela na zatožno klop to samo še dodatno potrjuje.

Z nedavno policijsko hišno preiskavo in navedbo o prisluih ste javnost seznanili na tiskovni konferenci. Želite ob tem še kaj dodati?

Tu ni kaj dodati. Počakati je potrebno na končne odločitve sodišča, kot predvideva zakon. Doslej sta bili dve sodbi rešeni v mojo korist in sta potrdili, da ni šlo za nikakršne nezakonitosti; ena je primer Tritonis, druga se nanaša na gospoda Praprotnika. Želel bi si poročanja o sodbah sodišča namesto vnaprejšnjega obtoževanja in insinujacij. In želel bi si več medsebojnega spoštovanja tako v zasebnem kot javnem govoru. To bo okrepilo naše ustvarjalne moči in te naj v letu Ljubljane – zelene prestolnice Evrope 2016 dobijo krila.

” **Postavili smo najmodernejši objekt z najnaprednejšo tehnologijo, ki bo izvajal recikliranje odpadkov nadaljnjih 50 let. Še naprej in zmeraj bolj bomo čisto mesto, celó mesto z nič odpadki, saj smo prva evropska prestolnica, ki je pristopila k tej strategiji.**«

S kakšnim občutkom pregledujete izvedene projekte, ki ste jih napovedali na začetku leta, in na vse drugo opravljeno delo v letu 2015 za Ljubljano?

Vesel sem, da smo ponovno držali besedo. Naša velika mestna družina je v devetih letih sodelovanja postala tako povezana, odgovorno izvajamo naloge, ki si jih zastavimo, zato nas ne zaustavi praktično nič. Skupaj smo zmagovalno moštvo!

Ampak na otvoritvi Regijskega centra za ravnanje z odpadki so bile na zmagovalnem odru izrečene grenke besede, videli smo solze ...

To je bil tek na dolge proge in dan podpisa pogodbe za ta največji kohezijski projekt 27. septembra 2012 je rojstni dan moje najmlajše vnukinje. Ampak prav na ta poseben dan so se nekateri potrudili, da bi ga zasenčili; takrat sem imel hišno preiskavo zaradi Stožič, epiloga pa po dobrih treh letih še vedno ni. Izvesti tako zahteven projekt, v katerem sodeluje 37 slovenskih občin, skoraj tretjina Slovenije, do dneva v roku, je v resnici na meji verjetnosti. To razume vsak, ki je kdaj prenavljal stanovanje. Direktor JP Snaga Janko Kramžar, ki je bil na čelu izvajanja projekta, je imel pravico do čustvenega nagovora, ko je večletna napetost popustila. Sam pa ponavljam, kar sem povedal na otvoritvi, da smo postavili najmodernejši objekt z najnaprednejšo tehnologijo, ki bo izvajal recikliranje odpadkov nadaljnjih 50 let. Še naprej in zmeraj bolj bomo čisto mesto, celo mesto z nič odpadki, saj smo prva evropska prestolnica, ki je pristopila k tej strategiji. Ne stoji pa zdaj na Barju samo vrhunski evropski objekt, ampak tudi vzorčen slovenski, lahko rečem, celo evropski primer in zgled, kako se takega projekta lotiti in kaj mu zagotavlja učinkovito delovanje. Zato me ne preseneča, da je Janko Kramžar na okoljski konferenci v Parizu ob predstavitvi strategije prejel velik aplavz na odprti sceni.

V čem je ključ? Tudi ključ vaših uspehov sploh?

Zelo preprosto: jasno videti sliko tistega, kar želiš uresničiti, s ciljem, biti najboljši servis meščankam in meščanom. Vsega tega brez mojih izvrstnih sodelavcev zagotovo ne bi bilo, Ključno je sodelovanje in povezovanje. V tem duhu smo pred časom oblikovali vizijo pozitivno usmerjene Slovenije in zelo konkretne načrte, kako jo udejanjiti. Moj moto je uspešno opravljeno delo.

Še gojite vizijo Slovenije kot pozitivno zgodbo?

Kadar taka ideja zraste v srcu, je ne opustiš. Prišel bo čas, ko bo Slovenija pozitivna zgodba, boste videli.

Ljubljana je ponosna zelena prestolnica Evrope!

Po mnenju Evropske komisije smo naredili največ sprememb v kakovosti življenja v najkrajšem času.

Spoštovane Ljubljančanke, spoštovani Ljubljančani!

Naj bo leto 2016 posebno in takšno, kot si ga želite. Srečno, zdravo, tovariško, strpno in solidarno!

Vaš župan
Zoran Janković

tipov družin današnjega časa bo v vsakem primeru prej ali slej uspela, sprenevedanju in pometanju pod preprogo bo odzvonilo, ko bo čas dozorel. Kljub neuspelemu referendumu je Ljubljana znova dokazala, da je strpno mesto, ki spoštuje drugačne. Rezultati volilne komisije so pokazali, da se je večina Ljubljančanov, ki so glasovali, opredelila ZA. In zato sem jim hvaležen.

V tokratnem mandatu s strani opozicije prihajajo pobude o participativnem proračunu in kritike, češ da predlogi četrtinski skupnosti niso dovolj upoštevani, da jim je dodeljenih premalo sredstev. Kaj pravite na to?

Da je v tem veliko političnega leporečja in malo operativnega znanja. Že leta, preden so nekateri po novem všečno začeli besedovati o participativnem proračunu, ga mi udejanjamo.

Redno se srečujem z meščankami in meščani, na dnevu odprtih vrat me je v devetih letih obiskalo že 19.000 ljudi, ki mi zaupajo svoje težave, in če se le da, skupaj poiščemo rešitve. Srečujemo se tudi s predsedniki in člani svetov četrtinskih skupnosti in se vse lepo dogovorimo iz oči v oči. Veliko stvari uresničimo, vsega pa žal ni mogoče. Glede denarja pa takole: preračunajte, koliko so vredni projekti, ki jih v posamezni četrti naredimo vsako leto, pa boste videli, da tudi trditev o premalo sredstvih za posamezno četrtino skupnost ne vzdrži. Pogledati morate daljše obdobje, da lahko presodite, kako enakomerno opremljamo vse dele mesta, čeprav smo začeli s središčem. Kar je razumljivo, saj je mestno središče na očeh vsem in je tisto prvo okno, skozi katero obiskovalci dobijo vtis o mestu. Sicer smo v devetih letih izvedli več kot 1.700 projektov po celotnem mestu.

„Žanjemo rekorde na področju turizma; obisk domačih in tujih gostov se je letos povečal za več kot 20 odstotkov, število nočitev je preseglo 1,2 milijona, toliko ljudi je obiskalo tudi Ljubljanski grad. Me pa posebej veseli, da se zasebni investitorji zmeraj bolj zavedajo pomena Ljubljane, saj so začeli z gradnjo hotela s 5 zvezdicami, v letu 2016 začne graditi Ikea, Mercator pa nov logistični center. Samo te tri investicije so vredne skoraj 300 milijonov evrov.“

Referendum o spremembah družinskega zakonika ni bil uspešen. Ker ste ga podpirali, a vendar jasno dali vedeti, da do njega sploh ne bi smelo priti, saj o pravicah manjšine večina ne bi smela razpravljati, ker je Grad mavrično obarvan, ker ste se fotografirali s somišljeniki med sodelavci pred Mestno hišo, ker smo v mestnem glasilu objavili stavek podpore, ste sprožili veliko ogorčenja med drugače opredeljenimi. Kako odgovarjate na te kritike?

Prvič, nismo bili deležni le kritik, precej več je bilo zahval in pohval za našo držo. Drugič, enakost vseh ljudi pred zakonom, tudi tistih, ki so v manjšini, človekova pravica do svobodnega zasebnega življenja zame ne more biti vprašanje, zapisana je v Ustavi Republike Slovenije in pika. In če hočete, še tole: Mestni svet Mestne občine Ljubljana je enake pravice oseb LGBT, ki so tokrat vir nesporazumov, opredelil v strategiji socialnega varstva že maja 2013, po novem pa smo v Ljubljani tudi prejemniki evropskega certifikata LGBT prijazno mesto. To je temelj naše socialne politike, solidarnost in prizadevanje za pravičnost pa sta naši vrednoti, ki smo ju podedovali še iz časa okupirane Ljubljane. Ponosen sem na naše mesto, v katerem različni živimo skupaj in se med seboj spoštujemo. Tudi zato je zame Ljubljana najlepše mesto na svetu. Nihče med nami ne potrebuje okupacije svoje zasebnosti. Legalizacija

Foto: Nik Rovnan

»Stirideset predolгих let smo čakali na izgradnjo novega Gimnastičnega centra Ljubljana in vesel sem, da smo ga po tolikem času končno dobili,« pravi župan o eni največjih pridobitev leta 2015. Zdej imajo športniki ustrezne pogoje, da s trdnim in vztrajnim delom nekoč zrastejo v svetovno znane zvezde.

13. Forum Civitas, najpomembnejša evropska konferenca na področju trajnostne mobilnosti v mestih, je oktobra 2015 potekal v Ljubljani, udeležilo pa se ga je nad 600 udeležencev, ki so se vsi po vrsti navduševali nad prometno urejenostjo in lepoto Ljubljane.

Del opozicije je precej kritičen tudi do nove prometne ureditve na Slovenski cesti in do prometne politike mesta nasploh, nekaj pomislekov o tako imenovanem skupnem prostoru je tudi v lokalnem okolju. Kako sami vidite prometni položaj v mestu?

Sprememba prometnega režima na Slovenski cesti ni bil enostaven korak in je rezultat tehtnega premisleka in številnih pogovorov. Kot kaže, smo se odločili pravilno, saj je sožitje med vozniki avtobusov, pešci in kolesarji zelo dobro. Še posebej me veseli, da ni prišlo do nobene prometne nesreče, če izvzamem nesrečni dogodek, ko je kolesar spregledal peško na pločniku in jo k sreči le laže poškodoval. Kolesar je takrat povedal, da je občudoval prenovljeno Slovensko cesto. Pred kratkim sem bil seznanjen z rezultati meritev črnega ogljika, ki so pokazali znižanje za kar 70 odstotkov. Hkrati se vrednosti na okoliških cestah niso povišale. In to se mi zdi zelo pomembno. Sicer pa so navdušenje nad Slovensko cesto, zaprtim mestnim središčem in prometno politiko nasploh izrazili tuji strokovnjaki in udeleženci letošnjega Forumu Civitas ter mednarodnega Forumu Ljubljana. O dobrih praksah poročamo ne samo po Evropi, ampak tudi širše, prav tako smo edino mesto, ki je že dvakrat prejelo evropsko nagrado za trajnostno mobilnost. Bil bi že čas, da večni nezadovoljniji v mestnem svetu nehajo z brezplodnim kritiziranjem in postanejo ponosni na svoje mesto in nesporne dosežke.

Ugovori dela mestnih svetnikov so tudi na visoke proračunske postavke za šport. Kako zagovarjate tako politiko?

Dokler nismo zgradili stadiona in dvorane v Stožicah, je bila Ljubljana, kar zadeva športno infrastrukturo, podhranjena – objekt, ki je bil zgrajen pred tem, je bila Hala Tivoli, in ta je letos praznovala pol stoletja. Da bi imeli uspešne športnike, ki bi lahko s trdnim in vztrajnim delom nekoč zrasi v svetovno znane zvezde, je potrebno poprej zagotoviti ustrezne pogoje. In izgradnja novih športnih dvoran in centrov to zagotovo je. Štirideset predolgih let smo čakali na izgradnjo novega Gimnastičnega centra Ljubljana in vesel sem, da smo ga po tolikem času končno dobili. Letos smo odprli tudi prenovljeno kopališče Kolezija in verjamem, da bosta oba objekta valilnici mladih športnih upov. Drugo leto bomo prenovili atletski stadion Žak, ostajata nam še Plečnikov stadion, za katerega upam na čimprejšnjo rešitev, saj je nedopustno, da biser Plečnikove arhitekture propada zaradi zasebnih interesov

peščice okoliških stanovalcev, in plavalni center Ilirija, kjer računamo na sofinanciranje države ali evropskih sredstev.

Vas skrbi za varnost mesta ob možnosti večjega števila prebežnikov, ki bi utegnili ostati v Ljubljani, če bi se severne meje zaprle?

Ljubljana je gostoljubno mesto in bo taka ostala tudi, če bi prišlo do večjega števila prosilcev za azil. Tudi v tem primeru velja naše načelo vključujoče skupnosti in z vsemi socialnimi, izobraževalnimi in zdravstvenimi programi, namestitvenimi kapacitetami in humanitarno pomočjo smo pripravljeni odpreti vrata ljudem, ki bi želeli ostati med nami. Solidarnost in spoštovanje različnosti je temelj miroljubnega sožitja. Tudi novi islamski kulturni center nas bo obogatil, saj spoštujemo različna verska prepričanja. Na morebitni prihod smo se že pred časom pripravili: imamo zagotovljenih 500 postelj, poleg hrane, izobraževanja smo jim zagotovili tudi duhovno oskrbo. Še posebej me veseli, da od dneva, ko smo letos v centru prižgali praznične lučke, do danes ni bilo nobenega incidenta.

Ugleden slovenski pisatelj je zapisal, da je kulturna politika verodostojna samo v Ljubljani, da samo Ljubljani uspeva rasti, čeprav se mesto sooča z enakimi ekonomskimi omejitvami kot drugod v Sloveniji. Ostajate odločeni, da bo kultura v Ljubljani to mesto znotraj proračunskih in programskih okvirov tudi ohranila?

Kot veste, sem po duši še vedno gospodarstvenik, zato natančno vem, kje so ustvarjalni potenciali največji in vizije najmočnejše. V Ljubljani živi vrsta največjih slovenskih umetnikov in kulturnikov, naš Festival Ljubljana in vsi drugi festivali in kulturni dogodki, ki jih ustvarjamo, na leto se jih zvrsti okoli 14.000, privabljajo v mesto zmeraj več gostov, ki jih zanima prav kulturna ponudba Ljubljane. Programsko in fizično prenovljena Plečnikova hiša je od letos svetovna postojanka arhitekture in umetnosti, 31. grafični bienale je korak k vračanju stare slave te svetovne umetniške prireditve in je letos uvrščen med 12 najpomembnejših dogodkov na svetu. Postajamo svetovna turistična točka s kulturnim obrazom in zelenim okoljem. V letu 2010 smo bili svetovna prestolnica knjige s celo vrsto izjemnih dogodkov in pridobitev, pravkar smo postali Unescovo mesto literature, ki ga želimo nadgraditi z obnovo Cukrarne v Palačo knjige in mladih, potem ko že imamo Trubarjevo hišo literature in od letos hišo besede in pripovedovanja v prenovljeni Vodnikovovi

domaćiji. Pripravljamo tudi kandidaturo za kulturno prestolnico Evrope 2025. Žanjemo rekorde na področju turizma; obisk domačih in tujih gostov se je letos povečal za več kot 20 odstotkov, število nočitev je preseglo 1,2 milijona, toliko ljudi je obiskalo tudi Ljubljanski grad. Me pa posebej veseli, da se zasebni investitorji zmeraj bolj zavedajo pomena Ljubljane, saj so začeli z gradnjo hotela s petimi zvezdicami, letos začne graditi Ikea, Mercator pa nov logistični center. Samo te tri investicije so vredne skoraj 300 milijonov evrov.

Postali smo zelena prestolnica Evrope 2016. Kaj naslov pomeni za Ljubljano?

Na naslov smo izjemno ponosni, saj dokazuje, da so naša prizadevanja za trajnostni razvoj, ki smo si jih zastavili že leta 2007 v viziji Ljubljane 2025, pravilna. Komisija je v obrazložitvi poudarila, da smo mesto, ki je v najkrajšem času uvedlo največ sprememb v kakovosti življenja. Smo tudi edina zelena oaza v tem delu Evrope in naša naloga je širiti primere dobre prakse na tem območju. Tudi tukaj postavljamo zgled, kaj pomeni zelena politika v praksi. Moje kolegice in kolegi s podžupanjo Tjašo Ficko na čelu že zdaj ustvarjajo zeleno zgodbo, čeprav bomo naslov uradno prejeli šele marca: zrasel je javni sadovnjak, rastejo parki in mestni vrtički, vzpostavljena je čebelja pot in Ljubljana je postala mestna občina, ki je čebelam najbolj prijazna, Mestni muzej v sodelovanju z javnim podjetjem Vo-Ka izvaja projekt Voda, ozelenela je Slovenska cesta, vsak član 12.000-članske velike mestne družine je zasadil svoje drevo ali ga še bo ... Ponosen sem, da nas je v času, ko se ves svet spopada s posledicami podnebnih sprememb, doletela čast, da lahko namesto besed pokažemo celo vrsto dejanj. Na okoljski konferenci v Parizu se nas je srečalo 1000 županov z vsega sveta, mnogi so govorili o svojih načrtih, sam pa sem z veseljem ugotavljal, da večino stvari mi že izvajamo. Tudi tukaj smo dokazali, da smo na svoje dosežke brez sramu lahko ponosni tudi v družbi najboljših.

Leto 2015 je leto spektakularnih dosežkov, vidnih navzven in prav toliko navznoter, v skrbi za najbolj ranljive skupine meščank in meščanov. Katerih ste sami najbolj veseli?

Veliko jih je, veliko sem jih že omenil. Če jih naštevam – poleg RCERA Slovenska cesta, Plečnikova hiša, Gimnastični center Ljubljana, kopališče Kolezija, Vila Urška, Muzej lutk na Ljubljanskem gradu, stanovanja v Polju in Dravljah, nova velika parkirišča P+R na Barju in Dolgem mostu, ceste Litijska, Zaloška, Andreja Bitenca, Rakova jelša in še celo vrsto drugih projektov, ne morem nobenega postaviti na prvo mesto. Vsi so ustvarjeni v dobrobit meščank in meščanov in vsi, ki k temu prispevamo svoj delež, smo počaščeni, da smo del pozitivne zgodbe. Ljubljančanke in Ljubljančani to pričakujejo od nas, tako se medsebojno spodbujamo, da smo ustvarjalni in v odnosu do našega mesta.

Decembrska Ljubljana je bila odeta v najlepše praznično okrasje doslej. In še nikoli ni toliko ljudi prižgalo lučk z vami kot 27. novembra 2015, čeprav se je to zgodilo teden dni poprej kot prejšnja leta. Kakšno je vaše sporočilo za leto 2016?

Naj ostane Ljubljana srečno mesto prijaznih ljudi. Bodimo solidarni in sočutni, ne dovolimo, da nas omejujejo žice – ne fizično in ne v naših glavah. Drage Ljubljančanke in Ljubljančani, vse lepo vam želim v letu 2016, naj bo leto miru, strpnosti, blagostanja, sodelovanja in tovarištva. Srečno!

„Ponosen sem, da nas je v času, ko se ves svet spopada s posledicami podnebnih sprememb, doletela čast, da lahko namesto besed pokažemo celo vrsto dejanj. Na okoljski konferenci v Parizu se nas je srečalo 1000 županov z vsega sveta, mnogi so govorili o svojih načrtih, sam pa sem z veseljem ugotavljal, da večino stvari mi že izvajamo. Tudi tukaj smo dokazali, da smo na svoje dosežke brez sramu lahko ponosni tudi v družbi najboljših.“

Z izjemnimi dosežki zeleni prestolnici Evrope 2016 naproti

Foto: Miha Fras

Podžupan Dejan Crnek

PODŽUPAN DEJAN CRNEK:
»VZPOSTAVILI SMO SISTEM, PREK KATEREGA LAHKO LJUDJE S POMOČJO SVETOV ČETRTHNIH SKUPNOSTI TVORNO SODELUJEJO PRI RAZVOJU SVOJEGA DELA MESTA«

Ob nastopu mandata ste napovedali, da boste budno spremljali uresničevanje prednostnih nalog v posameznih četrtih skupnostih. Kako po pregledu stanja vidite možnosti za dobro delo posameznih svetov? So med posameznimi sveti velike razlike ali si vsi enako prizadevajo za napredek v svojem okolju? Želite koga posebej pohvaliti?

Ker sem kot predsednik sveta četrtne skupnosti deloval kar tri mandate, seveda dobro poznam dela in naloge svetov četrtne skupnosti. Zato sem bil v času svojega delovanja pristaš čim pogostejšega druženja predsednikov četrtih skupnosti, kjer smo lahko izmenjevali primere dobrih praks in se tudi seznanjali s težavami pri vodenju in delu svetov. Kot podžupan to prakso seveda nadaljujem, zato se predsednice in predsedniki četrtih skupnosti srečujemo enkrat mesečno, in sicer vedno v drugi četrti skupnosti. Vsake tri mesece pa se nam pridruži tudi župan Zoran Janković. Tako smo se ob prvem skupnem srečanju dogovorili za tri prednostne naloge posamezne četrtne skupnosti, ki jih bomo realizirali v letu 2015, hkrati pa določili že tudi osnutek nalog za naslednja obdobja. Tako na vsakem nadaljnjem srečanju pregledamo uresničevanje

nalog in po potrebi posredujemo pri pristojnem oddelku. Kolegice in kolegi tudi vedo, da sem za njihova vprašanja, posredovanja in posvetovanja na voljo kadar koli.

Sveti so pri svojem delovanju zelo različni, a hkrati tudi zelo enaki. Prav s skupnimi srečanji poskušamo to različnost postaviti na skupen imenovalec, da lahko v skladu z zakonodajo delo poteka čim bolj enotno. Ponosen sem, da se vse kolegice in kolegi zavedajo svoje odgovornosti ob sprejemu funkcije in si zares prizadevajo za čim boljše delovanje svoje četrtne skupnosti in doseganju rezultatov v prid prebivalkam in prebivalcem Ljubljane. Ob tem bi želel pohvaliti prav vse, izpostavil pa bi vse nove predsednice in predsednike, ki so se v tem kratkem enoletnem obdobju z novimi idejami zelo hitro vključili v sistem delovanja četrtih skupnosti.

V tokratnem mandatu mestni svetniki večkrat dajejo pobude za več samostojnosti in izdatnejše financiranje četrtih skupnosti. Kako sami ocenjujete položaj četrtih skupnosti in njihovo možnost soodločanja o problemih, ki jih zadevajo?

Kar nekaj časa je bilo potrebno, da so ljudje razumeli, da četrtne skupnosti niso krajevne skupnosti. Krajevne

skupnosti so bile namreč najmanjša upravna enota, ki je imela izvedbeno možnost vplivati na razvoj posameznega območja. Četrtna skupnost pa lahko v okviru svojih pristojnosti samo daje predloge in mnenja. Vendar smo z nastopom župana Zorana Jankovića, ki je dal predsednikom svetov četrtih skupnosti in četrtim skupnostim posebno mesto in veljavo znotraj organizacije Mestne uprave, vzpostavili sistem, prek katerega lahko ljudje s pomočjo svetov četrtih skupnosti tvorno sodelujejo pri razvoju svojega dela mesta in sami udeležujejo nekatere naloge in ideje.

Nam lahko natančneje razložite, v čem je težava, da je prišlo do predloga o ukinitvi pravne subjektivitete četrtih skupnosti, oz. ali je ta predlog še aktualen in kaj to konkretno pomeni za nadaljnje delovanje četrtih skupnosti?

Četrtna skupnosti so samostojne pravne osebe in neposredni proračunski uporabniki občine, ki ne vodijo ločenih poslovnih knjig in ne izdelujejo samostojnih računovodskih izkazov, temveč je njihovo poslovanje zajeto v okviru Mestne občine Ljubljana. Opozorjeni smo bili, da bi skladno z 2. členom Pravilnika o pripravi konsolidirane

»**Kar nekaj časa je bilo potrebno, da so ljudje razumeli, da četrtne skupnosti niso krajevne skupnosti. Krajevne skupnosti so bile namreč najmanjša upravna enota, ki je imela izvedbeno možnost vplivati na razvoj posameznega območja. Četrtna skupnost pa lahko v okviru svojih pristojnosti samo daje predloge in mnenja.**«

Foto: Nik Rovani

Jubilejni 20. Volkswagen Ljubljanski maraton je imel rekordno število udeležencev.

premoženjske bilance države in občin četrtne skupnosti morale voditi ločene poslovne knjige in izdelati samostojne računovodske izkaze. Četrtni skupnosti niso vodile ločenih poslovnih knjig, zato ne morejo izdelati samostojnih računovodskih izkazov oz. bilance stanja, ki je podlaga za pripravo oz. oddajo samostojne premoženjske bilance. Pri iskanju rešitev smo ugotovili, da bi bila najhitrejša in najcenejša pot ukinitve pravne subjektivitete, kar v izvedbenem pomenu ne bi pomenilo nobene razlike v delovanju četrtnih skupnosti, saj že zdaj poslujejo prek transakcijskega računa Mestne občine Ljubljana. Pred dokončno odločitvijo pa smo se skupaj z Oddelkom za finance in računovodstvo povezali z Ministrstvom za finance in poiskali rešitev, da bo ostalo poslovanje in delovanje četrtnih skupnosti tako, kot je, za kar se jim na tem mestu še enkrat zahvaljujem.

Mesto je letos pridobilo dva velika športno-rekreacijska objekta: kopališče Kolezija in Gimnastični center Ljubljana. Kaj bodo poleg meščank in meščanov s tem pridobila športna društva, ki jih mesto sofinancira? Kako je z razvojem panožnih športnih šol, ki jih štejete za odlični projekt, in ali ste uspeli poenostaviti administrativne postopke pri sofinanciranju športnih programov, kot ste napovedali?

Ljubljana je res mesto športa. Oba nova športna objekta nista samo uporabna, ampak sta med najlepšimi v Evropi. Za ljubljanski šport sta to izredni pridobitvi, s katerima bo poskrbljeno, da se bodo lahko še naprej kalili mladi vrhunski športniki, ki pa bodo posredno za šport navduševali vse tiste, ki bi jim bili radi podobni, in tako ustvarjali neizčrpen vir navdiha mladih športnikov. Če upoštevamo rek: »Kar se Janezek nauči, to Janez zna«, bo v Ljubljani dobro poskrbljeno tudi za starejše rekreativce, s čimer bomo pripomogli k bolj zdravi in ustvarjalni podobi našega mesta.

Panožne športne šole se ob podpori župana in pod strokovnim nadzorom Oddelka za šport dodatno razvijajo in prilagajajo novim ugotovitvam in izkušnjam, ki jih posredujejo športna društva. Ob tem naj povem, da boj z administracijo še poteka, vendar je res, da je veliko postopkov vpeljanih na podlagi zahtev države, kjer pa je urejanje nekoliko težje.

Na vašem urniku je izjemno veliko protokolarnih dogodkov v Ljubljani in v tujini. Kaj za vaše delo, ki ste v vlogi podžupana prvo leto, pomeni to intenzivno druženje z meščankami in meščani in kaj predstavljanje mesta v tujini? Lahko izpostavite dogodke, ki jih štejete za najpomembnejše?

Z nastopom funkcije podžupana je bilo jasno, da bo potrebno predstavljati mesto tudi na posameznih dogodkih, vendar sem v svojem dosedanjem delovanju dodobra spoznal mestno upravo, zato se z veseljem udeležim protokolarnih dogodkov, kjer lahko kompetentno sodelujem. Prav tako sem svoje delo doslej gradil prav na srečevanju z meščankami in meščani, saj je le tako mogoče pridobiti prave odzive, ki pomenijo kažipot za nadaljnje delo. Zato je to tudi eden najlepših delov mojih obveznosti.

Ljubljana je v preteklem letu dobila veliko mednarodnih priznanj, ki potrjujejo skrb mesta za zdravo in prijetno življenje meščank in meščanov, dokončala vrsto športnih in infrastrukturnih projektov, projektov na področju šolstva, vrtcev, kulture, sociale in drugih, tako da lahko govorim samo o celovitem uspehu, kajti prav vsi ti dosežki so pomembni. Prav zato delo opravljam z veseljem, saj je poseben privilegij, da lahko delam v dobro mesta Ljubljane.

PODŽUPAN ALEŠ ČERIN: »UPRAVLJANJE MESTA NE MORE BITI VŠEČNO PRAV VSAKOMUR, MORA PA BITI V ZADOVOLJSTVO VEČINI«

Ker ste v vodstveni ekipi prvi mestni politik in diplomat, nam, prosimo, povejte, kako poteka sodelovanje med našim glavnim mestom in vlado v tem sklicu?

Sodelovanje med našim glavnim mestom in vlado se bistveno ne razlikuje od sodelovanja s prejšnjimi štirimi vladami: na deklarativni ravni je zelo tvorno v tem, da pristojnim ministrstvom sproti nizamo problematiko, ki tare Ljubljano. Zadeve in pravne posle, ki ne zahtevajo denarnega toka, večino razrešimo naglo. Sklopi problemov, ki po našem mnenju zahtevajo spremembo zakonov in podzakonskih aktov, so že trši oreh. Gre zlasti za naše predloge za poenostavitev predpisov s področja urejanja prostora in varstva okolja in inšpekcijskih dejavnosti, za katere predlagamo, da se delno prenesejo na lokalno raven. Da tu nismo posebej uspešni, je delno razumljivo, saj če so Ljubljana in vsaj vse mestne občine to sposobne opravljati, to gotovo ne drži za vrsto manjših občin.

Kako pa mesto sodeluje z državo v pogledu begunskega toka skozi Slovenijo, ukrepov za poplavno varnost, ki temelji na državnem urbanističnem načrtu, in črpanja evropskih sredstev, ki soomogočajo tudi učinkovito črpanje sredstev za večje mestne projekte?

Kar zadeva begunski tok skozi Slovenijo, je župan že konec avgusta imenoval koordinacijsko skupino za pomoč državi

Foto: Miha Fras

Podžupan Aleš Čerin

pri zagotavljanju nastanitvenih kapacitet za begunce. Sredi septembra smo tako vzpostavili možnost nastanitve v treh nastanitvenih centrih, vendar jih država doslej ni uporabila. Pač pa mesto pod taktirko Oddelka za zaščito, reševanje in civilno obrambo državi nudi vso zahtevano pomoč v materialu, stroki in prostovoljcih.

»DeSUS v koalicijo zagotovo vnaša nekaj novih pobud na področju skrbi za starejše. S stranko SD pa nas povezujejo skupne socialdemokratske vrednote, zato jih v LZJ razumemo kot pomembno partnerico pri zagotavljanju kakovostnega javnega šolstva in primarnega zdravstva, ki naj bo še naprej dostopno vsem. Kar zadeva sodelovanje z opozicijo, pa lahko z veseljem povem, da smo oktobra sprejeli spremembe statuta Mestne občine Ljubljana in poslovnika mestnega sveta, za kar smo potrebovali dvetretjinsko večino.«

Foto: Nik Rovani

Po svetovnem kolesarskem prvenstvu za amaterje 2014 je bil začetek Giro Rosa, največje kolesarske dirke za profesionalke 2015, prvič izpeljan zunaj Italije in je požel priznanja svetovnih razsežnosti, Ljubljano pa utrdil na zemljevidu najbolj športnih prestolnic.

Pri poplavni varnosti smo si s pristojnimi v državi edini, katere ukrepe je potrebno izpeljati za poplavno varnost Ljubljane. Večji del bremena in odgovornosti za področje voda je na državi, vendar mesto samo izvaja in financira vrsto aktivnosti, ki presegajo mestne pristojnosti, saj nas k temu sili upravičeno stalno opozarjanje meščank in meščanov ter organizacij. Tako smo tik pred pričetkom dela za dvig Brdnikove ceste v suhi zadrževalnik, ki bo pomembno zaščitil Rožno dolino. Podlaga za ukrepanje države je državni prostorski načrt za zagotavljanje poplavne varnosti jugozahodnega dela Ljubljane in naselij v občini Dobrova – Polhov Gradec, ki ga je vlada sprejela že pred več kot dvema letoma. Glede na to, da vlada v proračunih za naslednji leti načrtuje znatna sredstva za poplavno varnost države, stalno zahtevamo in tudi pričakujemo, da bo potreben del namenila tudi Ljubljani.

Če štejem samo prispevek EU iz kohezijskega sklada v naš regijski center za ravnanje z odpadki (RCERO – 77,6 milijona evrov), ki je pravkar začel z obratovanjem, potem lahko rečemo, da je na področju črpanja evropskih sredstev letošnje leto rekordno. Sem štejem še razširjeno parkirišče P+R Dolgi most in povsem novo P+R parkirišče Barje. Za prvega smo prejeli 83 %, za drugega pa 57% evropskih sredstev. Krona črpanja evropskih sredstev pa je za Ljubljano in celotno Slovenijo pomemben projekt Gimnastični center Ljubljana, za katerega je Šport Ljubljana pridobil 7,13 milijona evrov, kar je več kot dve tretjini celotne investicije.

Jedro vprašanje odnosa med državo in glavnim mestom pa je izvajanje Zakona o glavnem mestu. Ko je bil z novelo o Zakonu o glavnem mestu določen 0,73-odstotni delež dohodnine, ki gre Ljubljani na podlagi tega zakona, se je zdelo, da je status prestolnice s tem dolgoročno urejen. Vendar je ob tem Pahorjeva vlada sprejela tudi uredbo o metodologiji za izračun dohodnine, ki pa na žalost vsako leto ta odstotek bistveno znižuje. Že od sprejetja si prizadevamo, da bi to uredbo odpravili, saj dobesedno zmalčki zakonsko določilo. Tako naj bi za leto 2016 ta delež dohodnine pomenil samo polovico tega, kar določa zakon. Na srečo pogovori o tem še niso zaključeni.

V tokratnem mandatu Lista župana Zorana Jankovića prvič deluje s koalicijskima partnericama SD in DeSUS. V kolikšnem obsegu pomenita partnerici programsko obogatitev in kako koalicijski trojček vpliva na splošno kulturo reševanja posameznih vprašanj, glede na to, da ima opozicija nalogo koaliciji postavljati ogledalo in da kultura kritičnega in polemičnega govora na tem polu političnega delovanja pri nas šele dozoreva?

Lista Zorana Jankovića je doslej kandidiral na treh zaporednih volitvah v ljubljanski svet in na njih vselej dosegla zmago. Kljub temu, da je na lanskoletnih volitvah dosegla višji odstotek glasov kot na volitvah 2006, v tokratni sestavi mestnega sveta prvič nima absolutne večine. Zato smo marca letos sklenili dogovor o sodelovanju pri vodenju Mestne občine Ljubljana v mandatnem obdobju 2014–2018. Koalicijski partnerici sta Demokratična stranka upokojencev Slovenije in Socialni demokrati. V koalicijskem sporazumu smo se zavezali nadgrajevati že doseženo v prejšnjih dveh mandatih. Torej še naprej osrednjo skrb namenjati nadaljnjemu razvoju našega mesta, ki naj bo zeleno, varno, čisto in prijazno. Prav tako si bomo še naprej prizadevali, da se bo mesto uspešno odzivalo na potrebe svojih prebivalcev in skrbelo za vse, tudi najbolj ranljive skupine v njem. DeSUS v koalicijo zagotovo vnaša nekaj novih pobud na področju skrbi za starejše. V koalicijskem sporazumu smo se partnerji zavezali posebno skrb namenjati kakovostnejšemu življenju starejših in invalidov. Svojo zavezanost omenjenima skupinama prebivalcev pa nameravamo potrditi tudi z ustanovitvijo Urada za starejše in invalide, ki bo deloval v sklopu Odseka za pobude meščanov in bo imel prostore v Galeriji Kresija.

S stranko SD pa nas povezujejo skupne socialdemokratske vrednote, zato jih v LZJ razumemo kot pomembno partnerico pri zagotavljanju kakovostnega javnega šolstva in primarnega zdravstva, ki naj bo še naprej dostopno vsem. Kar zadeva

sodelovanje z opozicijo, pa lahko z veseljem povem, da smo oktobra sprejeli spremembe statuta Mestne občine Ljubljana in poslovnika mestnega sveta, za kar smo potrebovali dvetretjinsko večino. Sprejetje statuta in poslovnika ni bilo mogoče brez glasov dela opozicije. Za doseg tega soglasja sem se večkrat sestel s kolegi, ki vodijo ostale svetniške klube, zastopane v MS MOL. Z večino smo po pogovorih našli skupen jezik in tako dokazali, da smo lahko – ko gre za pomembne odločitve – tudi enotni. Žal pa tega ne morem ugotoviti za celotno opozicijo. Vedno znova se namreč dogaja, da – naši najboljši volji navkljub – nikakor ne moremo najti sožitja s SDS, ker si v tej stranki sodelovanja preprosto ne želijo. Prepogosto pa jim pri tem slepo sledi tudi NSi.

Menim, da v SDS na tak način reducirajo vlogo opozicije na golo nasprotovanje vsem ključnim rešitvam, ki jih predlaga mestna uprava. No, temu radi dodajo še kak proceduralni zaplet. A se tolažim s tem, da Ljubljancanke in Ljubljanci dobro razumejo, da so pomembna zgolj dejanja. Saj bodo zgolj ta – ne pa stalno nasprotovanje in iskanje proceduralnih zapletov – našim prebivalcem zagotovila višjo kakovost bivanja v našem mestu.

Na katere letošnje pridobitve in dogodke velja v vaših očeh posebej opozoriti?

Večkrat pravim, da je najbolj pomembno, da Ljubljano razvijamo na vseh področjih dela in življenja meščanov in tudi v vseh četrtih skupnostih. Tudi letos je tako, že če samo pogledamo investicije v komunalno infrastrukturo in v objekte na področju zdravja, socialne varnosti, vzgoje, izobraževanja, kulture, turizma in športa. Pri teh je name naredila največji vtis prenovljena Slovenska cesta, ne samo po funkcionalnosti in estetskem videzu, ampak posebej glede na trajnostno mobilnost, s katero dajemo zgled državi kot tudi mnogim v Evropi.

Med aktivnostmi pa izpostavljam dvoje: prvo, tisoče prireditev v dvoranah in na prostem, plačljive in brezplačne, za malčke, otroke, najstnike in vse ostale obeh spolov in najrazličnejših okusov na področju izobraževanja in kulture v najširšem smislu, katerih krona je letos že 63. Ljubljanski festival. Vsako leto pravimo, da je izjemen in težko boljši, pa vendar nas vedno preseneti s presežki. Po svetovnem kolesarskem prvenstvu 2014 za amaterje je bil začetek Giro Rosa, največje kolesarske dirke za profesionalke, prvič izpeljan zunaj Italije in požel priznanja svetovnih razsežnosti, Ljubljano pa utrdil na zemljevidu najbolj športnih prestolnic.

Kakšno je vaše sporočilo meščanom in meščankam ob koncu leta in kakšne perspektive se odpirajo Ljubljani v prihodnjem letu?

Z velikim veseljem delam v ekipi, ki jo poganja edino poslanstvo: delati v dobro mesta, Ljubljancank in Ljubljancanov. Med nami ni nikogar, ki bi si želel postavljati take ali drugačne spomenike. Vse, kar delamo, gradimo na strokovnih podlagah in vedenju, kaj je dobro za mesto. Upravljanje mesta ne more biti všečno prav vsakomur, mora pa biti v zadovoljstvo večini. Prevečkrat se srečujem s tem, da posamezniki na mestne probleme gledajo izključno iz svojega vrtička ali celo iz prizme lastnih koristi. Zato me ne čudi, da je tako težko karkoli spreminjati. Tipičen primer je Plečnikov stadion za Bežigradom, za katerega si želim, da ga bi začeli čim prej obnavljati.

Foto: Miha Fras

Podžupanja Tjaša Ficko

PODŽUPANJA TJAŠA FICKO: »DANES TEŽKO NAJDEMO LJUBLJANČANA, KI ŠE NE BI VEDEL, DA JE LJUBLJANA EVROPSKA ZELENA PRESTOLNICA«

Stojimo na pragu praznovanja Ljubljane kot zelene prestolnice Evrope 2016, za katero imate nedvomno največje zasluge s svojo vztrajnostjo, predanostjo zastavljenemu cilju in sposobnostjo, da s svojim žarom motivirate tako rekoč celotno mestno družino. Tako ni več nobenega strokovnega področja, ki ne bilo tudi zeleno. Se veselite leta 2016?

Naj povem, da smo naslov začeli obeleževati takoj, ko smo ga prejeli. Po zmagi v Kopenhagnu junija lani se je leto 2016 zdelo preprosto predaleč, da bi čakali. S promocijskimi aktivnostmi doma in v tujini smo pravzaprav začeli že naslednji dan, prav tako s snovanjem novih idej in projektov. To se je doslej dobro obrestovalo, saj danes težko najdemo Ljubljancana, ki še ne bi vedel, da je Ljubljana evropska zelena prestolnica, poleg tega imamo po zaslugi mestne ekipe od letos mnogo dodatnih zelenih vsebin: s projektom Muzejska voda – voda za prihodnost izpostavljammo eno temeljnih naravnih prednosti našega mesta in hkrati vabimo k odgovornemu ravnanju s pitno

»Že danes lepo vabljeni na prvi dogodek 11. januarja pred Mestno hišo. Prav posebno bo zažarelo takrat, boste videli! Osrednja otvoritvena slovesnost z mednarodno udeležbo pa se bo odvila 17. marca, ko bo že zadišalo po pomladi. In čisto v srčiki mesta bo posebna točka v trajnostnih barvah in aktivnostih živila vsak dan.«

vodo. Odprli smo čebeljo pot in mestni sadovnjak, s katerima je narava še bliže. Najpomembnejša evropska konferenca s področja trajnostne mobilnosti Forum Civitas je bila izpeljana z odliko in presežki. V svetovnem merilu smo postali turistična točka prihodnosti in 13. kolesarjem najprijaznejše mesto. V mestnem središču imamo na prenovljeni Slovenski cesti nov prometni režim, na obrobju dodatna parkirišča P+R. Pa novo rečno pristanišče v Gruberjevem prekopu, dodaten električni kavaler, kmalu prihaja električni vlakec. In obratovati je začel težko pričakovan Regijski center za ravnanje z odpadki.

Projektov je ogromno, lahko bi naštevala do jutri. Res je, da bi se mnogi med njimi zgodili tudi brez naslova zelene prestolnice, navsezadnje smo trajnostno vizijo Ljubljane oblikovali že v letu 2007, vendar pa jih prav zato, ker smo evropski zeleni svetilnik, danes dojemamo drugače. Še bolj zavzeto. Sodelavci včasih kar tekmujejo v iskanju trajnostnih rešitev in ta občutljivost, poslušaj za zeleno, ki prežema zmeraj širši krog Ljubljancev, me zelo veseli. Skoraj ni aktivnosti brez tehtanja zelenih učinkov, glavno zaslugo, da temu vsi skupaj sledimo, pa ima z visokimi zahtevami in s svojo vseprisotnostjo nedvomno župan. Mednarodna komisija nas je z naslovom okronala, ker smo v najkrajšem obdobju izvedli največ sprememb za trajnostni razvoj mesta. To razumemo tudi kot odgovornost za prihodnost. Pred nami je še veliko izzivov in veliko dela. In odgovor na vprašanje: da, zelo se veselim leta pred nami. Vem, da bo prav posebno.

Nam lahko v prvih obrisih predstavite program praznovanja zelene prestolnice Evrope 2016?

Praznično leto smo razdelili v 12 trajnostnih tematik – vsak mesec bo namenjen eni. Januar bomo tako usmerili v trajnostno ravnanje z odpadki in zmanjševanje nastanka le-teh, februarja bomo spodbujali lokalno samooskrbo in tako naprej. Koncept in ideje snujemo z različnimi skupinami deležnikov, posebno dogajanje načrtujemo v sodelovanju s četrtinami skupnostmi, ki bodo eden ključnih zelenih ambasadorjev, saj želimo zeleno deliti z vsemi Ljubljanci in Ljubljankami. Vsebinsko bogata je že aktivna nova spletna stran www.zelenaljubljana.si.

Že danes lepo vabljeni na prvi dogodek 11. januarja pred Mestno hišo. Prav posebno bo zažarelo takrat, boste videli! Osrednja otvoritvena slovesnost z mednarodno udeležbo pa se bo odvila 17. marca, ko bo že zadišalo po pomladi. In čisto v srčiki mesta bo posebna točka v trajnostnih barvah in aktivnostih živela vsak dan. Zelena ekipa pod vodstvom sodelavke Nataše Jazbinšek Seršen intenzivno sestavlja mozaik nedvomno najboljših zelenih prestolnic Evrope doslej.

Leto 2016 bo dinamično in prepričana sem, da bo prav vsakdo našel vsebine, ki ga bodo pritegnile in s pomočjo katerih bo ugotovil, kako veliko lahko – z na videz majhnimi koraki – tudi sam prispeva k zeleni prihodnosti svojega mesta. Učili se bomo drug od drugega, skupaj prenašali dobre prakse in okrepili trajnostno vedenje, odgovorno do narave in naših znancev. Verjamem, da je to tudi osnovni namen projekta.

Razmere so v finančnem pogledu vse bolj zaostrene, a je mesto dobilo sijajno prenovljeno Plečnikovo hišo, začela se je prenova Švicarije, prenovljen je Zdravstveni dom Bežigrad, mesto bo v kratkem dobilo stabilno financiran hospic, prenovljenih in dograjenih je kar nekaj prostorov vrtcev in osnovnih šol, skratka, kultura, zdravstvo s socialnim varstvom še naprej ostajajo v središču skrbi mestne uprave. Kako upravi to uspe in ali je realno pričakovati tako visok delež sredstev za ta področja tudi v letu 2016?

V proračunu za prihodnje leto ohranjamo primerljiv okvir sredstev za t. i. mehka področja, res pa je, da je to ob spremembah na nacionalni ravni, ki vplivajo na financiranje občin, vsako leto znova poseben izziv. Letos so bili, poleg navedenih, dokončani tudi drugi večji projekti in zasnovani novi programi: ponudbo Ljubljanskega gradu tako bogati nov

Lutkovni muzej, v začetku poletja so se Ljubljanci razveselili prenovljenega kopališča Kolezije in pravkar smo odprli nov Gimnastični center Ljubljana, ki je izjemna pridobitev za ljubljanski šport. S selitvijo v popolnoma prenovljeno Vilo Urška smo izboljšali pogoje in kakovostno dodatno nadgradili storitve Zavoda za oskrbo na domu. Z novo sprejeto strategijo za mlade do leta 2025 želimo med drugim izboljšati tudi možnosti za zaposlovanje mladih ter zmanjšati njihove stanovanjske stiske. Vrsto projektov smo omogočili z uspešnim črpanjem evropskih sredstev.

Pogosto predstavljate mesto v drugih evropskih prestolnicah. Kaj je za predstavnike drugih mest na Ljubljani najbolj privlačno in kaj sami predstavite kot najpomembnejše dosežke?

Sogovorniki iz tujine nas s pogledom od zunaj pogosto opomnijo na prednosti in posebnosti, ki jih sami morda dojemamo kot samoumevne. Da je Ljubljana čisto in varno mesto z intenzivno zelenim karakterjem, da pijemo visoko kakovostno vodo iz pipe, se nam zdi kot dano dejstvo urbanega življenja, pa nas tisti z drugačnimi izkušnjami v drugih mestih opozorijo, da temu povsod ni tako. Ljubljana je mnogokrat izpostavljena kot primer dobre prakse s pogumnimi koraki na področjih trajnostne mobilnosti in regeneracije degradiranih območij, poudarjeni so dosežki in inovativnost v kulturi, vzgoji in izobraževanju, socialnem varstvu in zdravju. Ko nas tujci obiščejo, dodaja še, da smo odprto in gostoljubno mesto prijaznih ljudi. To so prednosti, ki jih izpostavljamo tudi sami. V Ljubljani je bilo v preteklih letih, kljub ne najbolj enostavnim pogojem, uspešno izvedenih res veliko projektov, ob tem pa vemo, da nas tudi v prihodnje čaka veliko dela za še dodaten dvig kakovosti življenja v mestu. In to je pomembna spodbuda za vse nas.

„ Skoraj ni aktivnosti brez tehtanja zelenih učinkov, glavno zaslugo, da temu vsi skupaj sledimo, pa ima z visokimi zahtevami in s svojo vseprisotnostjo nedvomno župan.“

Foto: Ursula Bach

Tako je vodstvena ekipa velike mestne družine Mestne občine Ljubljana ponosno slavila prestižni naslov Ljubljana – zelena prestolnica Evrope 2016.

Foto: Staša Cafuta Trček

Podžupan prof. Janez Koželj

PODŽUPAN PROF. JANEZ KOŽELJ: »VELIKA RAZLIKA JE MED UREJANJEM MESTA ZA LJUDI IN UREJANJEM MESTA Z LJUDMI«

Za tokratni mandat ste napovedali uresničevanje nalog, za katere se je vodstvena ekipa zavezala že v letu 2006 in zahtevajo dosledno in sistematično izvajanje. Pri tem naj bi se, ste rekli, ukvarjali bolj s kvaliteto kot s kvantiteto projektov, bolj s prenavljanjem kot z novogradnjo. Katere prenove štejete za najbolj uspele v letu 2015, svojem tretjem mandatu v vlogi mestnega arhitekta?

Pri prenavljanju javnih stavb smo žal manj uspešni kot pri prenavljanju javnih prostorov starega mesta. Leta 2015 smo po večletnih prizadevanjih vendarle uspeli prenoviti in posodobiti Plečnikovo hišo skupaj z arhitektovim vrtom na Karunovi ulici, in to po vseh konservatorskih, arhitekturnih in muzejskih načelih. V istem letu se nam je ponudila

zgodovinska priložnost, da na isti način prenovimo tudi opuščeno tovarno koles Rog na Petkovškovem nabrežju kot tudi neizkoriščeno Mahrovo hišo na Krekovem trgu. Univerza se je namreč v tem letu odločala o tem, kam umestiti umetniške akademije, ki jim že desetletja zmanjkuje prostora za svojo dejavnost. Mestna občina je Univerzi ponudila Rog za potrebe Akademije za likovno umetnost in Mahrovo hišo za potrebe Akademije za gledališče, radio in televizijo, s čimer bi izpolnili vizijo akademske osi ob Ljubljani in v sinergiji s predvidenim likovnim razstaviščem v Cukrarni ustvarili živahno umetniško četrt. Iskreno mi je žal, da tudi s prepričljivimi argumenti, izračuni in projektnimi preizkusi nismo uspeli prepričati niti vodstva Univerze niti akademij. Samo upamo lahko, da njihova odločitev še ni dokončna, saj so še posebej umetniške dejavnosti univerze ključen dejavnik v procesu prenove središč evropskih mest. Kakorkoli že, bosta morala projekta za center sodobne umetnosti in oblikovanja v Rogu in za center likovnih umetnosti v Cukrarni počakati na razpis evropskih sredstev, do tedaj si bomo prizadevali vsaj zavarovati stari tovarni pred propadanjem.

Slovenska cesta, ki je med vsemi uspešnimi prenovami največje presenečenje z zasajenimi drevesi in barvitimi tlakovnimi preprogami, zbuja ob vsej lepoti tudi pomisleke glede t. i. skupnega prostora, ki si ga delijo javni promet, kolesarji in pešci. Marsikdo namreč meni, da naša prometna kultura za take prostore, ki so uspešno uveljavljeni v nekaterih drugih evropskih mestih, še ni dozorela. Brez dvoma je precej stresna hoja med nekaterimi drvečimi kolesarji, ki švigajo cik-cak po pločniku in vozišču, pa tudi kak avto, ki tu nima kaj iskati.

Nasprotno, preureditev osrednjega dela Slovenske ceste je kljub številnim pomislekom dokazala, da je prav v Ljubljani sožitje med pešci, kolesarji in avtobusi javnega prevoza mogoče. Tukaj se potrjuje, da je potrebno dati ljudem priložnost, da lahko v praksi preizkušajo tudi takšne, tvegane novosti, kakršen je skupni prometni prostor. Tam je treba biti pozoren, tam se je potrebno za varnost sebe in drugih ves čas prilagajati in sporazumevati. Skupni prometni prostor brez omejitev in prepovedi dejansko povezuje ljudi, seveda v pogojih omejene hitrosti po vsem mestu. Še posebej sem vesel in ponosen, kako novo prometno kulturo medsebojnega spoštovanja sprejemajo vozniki avtobusov. To je po mojem mnenju največji dosežek nove prometne politike, za katerega so mi čestitali mnogi poznavalci trajnostne mobilnosti. Predvsem tisti iz tujine. Z njimi delim tudi mnenje, da je prihodnost mest prav v splošni souporabi tako javnega prostora, cest in trgov kot avtov, koles, javnih in stanovanjskih stavb idr.

V odgovorih na javna vprašanja o zastoju prenove Plečnikovega stadiona se pogosto sprašujete, ali še obstaja realna možnost, da bi načrtovana investicija stekla. Ali Mestna uprava in investitor vendarle lahko še dosežeta dogovor s stanovalci Fondovih blokov, ki bi bil sprejemljiv za obe strani in bi omogočil zagon investicije in ob tem zaščito Plečnikovega spomenika?

Po moje ta spor lahko razreši samo sodišče. Menim pa tudi, da je čas realna kategorija. To pomeni, da se prvotno zelo ambiciozno zastavljena projekta prenove in preureditve stadiona po vsej verjetnosti ne da več v celoti uresničiti. Če že drugega ne, imamo nov nogometni stadion in se pripravljamo na prenovo atletskega stadiona, poleg tega so mnogi, zaskrbljeni za propadanje spomenika, dobronamerno predlagali celo vrsto alternativnih zamisli. Vsekakor bi Plečnikov stadion, minimalno urejen za začasno rabo, laže počakal na izvedbo projekta z manj slabe volje in več ugleda. Zdaj je važno, da so bile med spremembami občinskega prostorskega načrta pravkar sprejete tudi takšne omejitve dovoljene stopnje hrupa, ki omogočajo izvajanje gradbenih del z izvedljivimi protihrupnimi ukrepi na tudi sicer hrupni lokaciji med Dunajsko in Drenikovo cesto. To je dolgo pričakovan pogoj za nadaljevanje postopkov in priprave projekta. Kljub temu sem prepričan, da bi bilo smiselno prenovo in preureditev stadiona še enkrat premisliti in jo prilagoditi novim potrebam in možnostim, ki bi prinašale projektu več koristi z manj tveganja. Pri tem mislim tudi na koristi v dobro kulturi in razvoju športnega življenja v mestu.

Kot idejni oče mestnih prenov ste tudi avtor ideje o mestnih zelenih nadzornikih, formalizirani v Društvu Zeleni nadzorniki, ki naj zaneti vsesplošno skrb vsakogar od nas za urejeno mesto brez izključnega prelaganja te odgovornosti na mestne javne službe. Koliko novih članov se je pridružilo društvu in s kakšnimi zamislimi prihajajo?

Najavi v našem glasilu se je odzvalo veliko ljudi, ki so pripravljeni vstopiti med zelene nadzornike. Večina je svojo pripravljenost za sodelovanje v društvu utemeljila z različnimi pogledi na urejenost mesta in različnimi pobudami za izboljšanje njegove podobe. To dokazuje, da se prostorska kultura v mestu krepi in z njo tudi povečuje občutljivost za lepo urejeno okolje. Vse kaže, da ljudi vedno bolj skrbi kakovost javnega prostora in še posebej mestnega zelenja. Kot sem že omenil, vidim prihodnost v souporabi mesta, kakršno mogoča šele zavest o soodgovornosti za skupno dobro. Velika razlika je namreč med urejanjem mesta za ljudi in urejanjem mesta z ljudmi. Zato je slednje tudi poglavitni cilj delovanja društva Zeleni nadzorniki Ljubljane. Lahko napovem, da nameravam takoj po razglasitvi Ljubljane za zeleno prestolnico Evrope, ki bo 11. januarja 2016, sklicati prvi občni zbor, ko bo začelo društvo tudi zares delovati. Tega se v novem letu najbolj veselim!

»Skupni prometni prostor brez omejitev in prepovedi dejansko povezuje ljudi, seveda v pogojih omejene hitrosti po vsem mestu. Še posebej sem vesel in ponosen, kako novo prometno kulturo medsebojnega spoštovanja sprejemajo vozniki avtobusov. To je po mojem mnenju največji dosežek nove prometne politike, za katerega so mi čestitali mnogi poznavalci trajnostne mobilnosti. Predvsem tisti iz tujine.«

Foto: Nik Rovani

Z otvoritvijo razstave Secesijska Ljubljana in Maks Fabiani na Jakopičevem sprehajališču je Ljubljana na pobudo podžupana prof. Janeza Koželja zaznamovala začetek Fabianijevega leta ob 150-letnici arhitektovega rojstva.

POŽUPANJA JELKA ŽEKAR:

»PREPRIČANA SEM, DA SE BO ZARADI ODLIČNEGA ODZIVA NA FORUM CIVITAS DOBER GLAS O LJUBLJANI RAZŠIRIL POVSOD PO SVETU«

Tudi letos je Ljubljana pod vašo taktirko blestela v evropskem tednu mobilnosti in je bogatejša za celo vrsto novih pridobitev, med katerimi je zagotovo najbolj spektakularna ozelenjena Slovenska cesta z zaporo za osebni motorni promet. Ali že razpolagate s podatki, kakšne učinke je imel letošnji teden na zrak v Ljubljani oz. kakšne pozitivne vplive ima prometna zapora in aleja 63 novih dreves na ozračje in počutje meščank in meščanov?

Ko smo za leto 2013 kot edino mesto v Evropi že drugič prejeli nagrado najbolj razširjene evropske kampanje za trajnostno mobilnost Evropski teden mobilnosti, smo ob prevzemu tega priznanja obljubili, da bomo prihodnje leto še boljši. Bilo je leto 2014 in obljubo smo držali, vendar smo bili letos še boljši. Izvedli smo kar 14 trajnih ukrepov ter priredili številne dnevne in tedenske aktivnosti. Dokončna ureditev in ozelenitev osrednjega dela Slovenske ceste je samo izpolnitev obljube iz leta 2013, ko smo testno zaprli cesto za osebna vozila. Čistejši zrak in zmanjšan hrup so pozitivni učinki zaprtja. Izpostavila bom samo zmanjšanje onesaženosti s črnim ogljikom kar za 70 %, s tem da primerjalne meritve na obvozni Tivolski cesti zaradi zaprtja Slovenske ceste niso izkazovale povečanih vrednosti onesaževanja.

Izjemno uspešen in rekordno obiskan je bil letos tudi Forum Civitas, ki se ga je poleg predsednika Vlade RS udeležilo tudi več evropskih komisarjev in drugih uglednih gostov. Kaj vse dobrega je forum v vaših očeh prinesel Ljubljani?

Forum Civitas je za Ljubljano zares izjemno pomemben – ne le z vidika promocije Ljubljane, spodbujanja kongresnega turizma v zeleni prestolnici Evrope 2016 in predstavitve naših dosežkov na področju trajnostne mobilnosti in razvoja mesta, temveč tudi zaradi priložnosti, da smo se lahko o naprednih rešitvah za boljše kakovost življenja učili drug od drugega. Tovrstno srečanje je zelo učinkovit način prenosa znanj in dobrih praks med mesti, strokovno javnostjo, podjetji, civilno družbo in zainteresiranimi posamezniki.

Udeleženci so bili navdušeni ne samo nad organizacijo foruma, ampak predvsem nad Ljubljano in njenimi izjemnimi

dosežki na področju trajnostne mobilnosti. Prepričana sem, da se bo zaradi odličnega odziva, prišlo je več kot 600 udeležencev, dober glas o Ljubljani razširil povsod po svetu.

Ker se še vedno iskreno čudite, da se je Ljubljana v obdobju župana Zorana Jankovića tako polepšala, ste se zavzeli, da bi se uprava v tokratnem mandatu lotila problema vandalizma. Kako ocenjujete akcijo Človek, samo eno mesto imaš? Ima akcija konkretne uspehe, ki jih je že mogoče prikazati s številkami, ali pa gre za dolgoročni projekt spreminjanja miselnosti, ki mu je treba dati čas?

Res sem zelo vesela, da se je moja lanska želja uresničila. Vandalizem je problem mesta, zato smo aktivno pristopili k njegovemu zmanjševanju na več ravneh: z intenzivnim odstranjevanjem nedovoljenih grafitov, z načrtnim izvajanjem mladinskega uličnega dela na območjih, kjer je vandalizem pogost, s prenovljeno aplikacijo Pobude meščanov, ki je med drugim namenjena tudi prijavam vandalizma, ter s številnimi dogodki v mestu, s katerimi opozarjamo na problematiko.

Kampanja Človek je usmerjena v ozaveščanje najširše javnosti o tem, kako nesprejemljiv je vandalizem za mesto in kako lahko vsak od nas prispeva k njegovemu zmanjševanju. Projekt je dolgoročen. Prvi rezultati so pozitivni, čeprav so težko merljivi. Pomembno je, da kampanja Človek daje resno misliti najširši javnosti tako v medijih kot na ulici.

Vaša skrb so tudi mestne nepremičnine. Ste zadovoljni s prodajo nepremičnin, ki jih mesto ne potrebuje? Ima mesto v tem pogledu še dovolj rezerv in kako je s prodajo mestnih zemljišč v okviru popisovanja funkcionalnih zemljišč v blokovskih naseljih in naseljih individualnih hiš?

S prodajo nepremičnin, zlasti poslovnih prostorov, smo bolj zadovoljni kot v preteklem letu; če upoštevamo gospodarske razmere in trg nepremičnin, ki počasi oživlja, je realizacija dobra, ne pa optimalna.

Forum Civitas je za Ljubljano zares izjemno pomemben – ne le z vidika promocije Ljubljane, spodbujanja kongresnega turizma v zeleni prestolnici Evrope 2016 in predstavitve naših dosežkov na področju trajnostne mobilnosti in razvoja mesta, temveč tudi zaradi priložnosti, da smo se lahko o naprednih rešitvah za boljše kakovost življenja učili drug od drugega.«

Kampanja Človek je usmerjena v ozaveščanje najširše javnosti o tem, kako nesprejemljiv je vandalizem za mesto in kako lahko vsak od nas prispeva k njegovemu zmanjševanju. Projekt je dolgoročen. Prvi rezultati so pozitivni, čeprav so težko merljivi. Pomembno je, da kampanja Človek daje resno misliti najširši javnosti tako v medijih kot na ulici.«

Foto: Miha Fras

Podžupanja Jelka Žekar

Kar pa zadeva morebitno prodajo mestnih zemljišč ob večstanovanjskih stavbah in soseskah, pa poudarjam, da so na potezi etažni lastniki. Sprožiti morajo postopke pred sodiščem po določenih Zakona o vzpostavitvi etažne lastnine na predlog pridobitelja posameznega dela stavbe in o določanju pripadajočega zemljišča k stavbi (ZVETl). V teh postopkih je MOL nasprotna udeleženka, žal pa sodišča rešujejo zadeve počasi.

Foto: Nik Rovani

V času mednarodne konference Forum Civitas je bila v Cankarjevem domu razstava s prikazom celovitih prostorskih ureditev v mandatih župana Zorana Jankovića.

RCERO LJUBLJANA – največji okoljski kohezijski projekt v Sloveniji

S projektom RCERO gre za uresničevanje zaveze vseh mest, regij in članic EU o trajnostnem gospodarjenju z naravnimi viri in prehodu v krožno gospodarstvo

Ljubljanski regijski center za ravnanje z odpadki (RCERO Ljubljana) je 6. novembra dobil dovoljenje za poskusno obratovanje. V enem največjih tovrstnih centrov v Evropi bodo v objektih za mehansko biološko obdelavo odpadkov z najsodobnejšo in trajnostno tehnologijo predelovali odpadke približno tretjine Slovencev. V projektu sodeluje 37 občin, zato je regijski center tudi edinstven primer dobre prakse na področju povezovanja in sodelovanja občin ter povezovalni element ravnanja z odpadki v Sloveniji. RCERO Ljubljana bo zagotavljal zelena delovna mesta ter povezoval ravnanje z odpadki med vključenimi občinami in regijami v Sloveniji.

Foto: arhiv JP Snaga

Regijski center za ravnanje z odpadki (RCERO) kot največji okoljski kohezijski projekt v Sloveniji vodi na pot družbe z nič odpadki, na katero je Ljubljana stopila kot prvo mesto v Evropi.

RCERO Ljubljana, kjer so združili moči Evropska komisija, Republika Slovenija in Mestna občina Ljubljana, je novembra začel s poskusnim delovanjem. Projekt se izvaja od leta 2009, ko je bilo zgrajeno novo odlagalno polje. Kasneje je bila zgrajena še čistilna naprava za izcedne vode, ki obratuje od leta 2011. Zaključil pa se je tudi najzahtevnejši del projekta, gradnja objektov za mehansko-biološko obdelavo odpadkov (RCERO MBO). V sklopu tega bodo v objektih RCERO Ljubljana vsako leto pridobili približno 60 tisoč ton trdnega goriva iz odpadkov različne kurilne vrednosti, 35 tisoč ton digestata po anaerobni obdelavi težke frakcije mešanih komunalnih odpadkov, 6 tisoč ton lesa, 7 tisoč ton komposta po obdelavi ločeno zbranih organskih, biorazgradljivih odpadkov, 25 tisoč ton izločenih sekundarnih surovin, 17.000 MWh električne energije in 36.000 MWh toplotne energije iz pridobljenega bioplina v procesu. Tako bo po predelavi na odlagališču ostalo samo 5 do 10 odstotkov

odpadkov, ki jih ne bo mogoče ponovno porabiti kot surovine ali energente, pa še ti bodo brez škodljivih vplivov na okolje.

Center RCERO Ljubljana bo tako skrbel za predelavo zbranih bioloških odpadkov in preostanek odpadkov ter uresničeval ključne cilje, kot so:

- proizvodnja zelene električne energije iz obnovljivega vira bioplina,
- pridobivanje komposta iz bioloških odpadkov,
- pridobivanje sekundarnega goriva iz odpadne lahke frakcije preostanka komunalnih odpadkov in
- proizvodnja električne ter toplotne energije za lastno rabo.

Projekt delno financira Evropska unija, in sicer iz Kohezijskega sklada. Izvaja se v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007–2013.

Ljubljana že sedaj dosega najvišji delež ločeno zbranih odpadkov med evropskimi prestolnicami (v letu 2014 so reciklirali 63 odstotkov odpadkov). Obenem je kot prvo evropsko glavno mesto stopila na pot k družbi z nič odpadki (Zero Waste) ter osvojila laskavi naslov zelena prestolnica Evrope 2016.

Mestna občina
Ljubljana

snaga

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Kohezijski sklad

2015 – leto prelomnih pridobitev

Foto: arhiv JP Snaga in Nik Rovar

Pogled na Regijski center za ravnanje z odpadki (RCERO) iz zraka in v drobovje najnaprednejše tehnologije za predelavo odpadkov.

S sprejemom dopolnjenega statuta občanom več možnosti za soodločanje in vključevanje v oblikovanje politike na lokalni ravni

V novem mandatu so klopi Velike seje dvorane Mestne hiše zasedle nekatere nove stranke, tako da so v mestnem svetu poleg že znanih Liste Zorana Jankovića (21 svetnikov), Socialnih demokratov (2 svetnika), Slovenske demokratske stranke (7 svetnikov), Nove Slovenije (3 svetniki) in Demokratične stranke upokoencev Slovenije (2 svetnika) še Stranka modernega centra (6 svetnikov), Združena levica (DSD, IDS, TRS, 3 svetniki) in ponovno Slovenska ljudska stranka (1 svetnik), skupno 23 svetnikov in 22 svetnic. Najmlajša svetnica prihaja iz vrst Združene leveice in šteje 24 pomladi, medtem ko je najstarejši svetnik od nje starejši malo več kot pol stoletja in je član Liste Zorana Jankovića. Kot smo poročali, programsko koalicijo tokrat tvorijo Lista Zorana Jankovića, Socialni demokrati in demokratična stranka upokoencev.

Pa še malo statistike: Mestni svet MOL se je v obdobju od 1. 1. 2015 do 22. novembra 2015 sestal na 8 rednih sejah in 1 izredni seji. Povprečno so redne seje trajale 5:32:53, izredna 1:34, skupno pa so trajale povprečno 5:06:20. Najdaljša seja je

trajala 8:19:00. Mestni svetniki so do vključno 10. seje podali 156 vprašanj in pobud. Vloženih je bilo 76 amandmajev, razprav pa je bilo na sejah mestnega sveta 399. Obravnavanih je bilo 116 točk, sprejetih pa je bilo 141 sklepov, od tega 45 kadrovskih.

Med pomembnejšimi akti, ki jih je mestni svet sprejel v letu 2015, so odloka o proračunih MOL za leti 2015 in 2016 in Strategija razvoja podeželja Mestne občine Ljubljana v programskem obdobju 2014–2020. Velikega pomena so še sprejete Spremembe in dopolnitve Statuta Mestne občine Ljubljana, s katerimi je občanom danih še več možnosti za soodločanje in vključevanje v oblikovanje politike na lokalni ravni kot doslej. Lokalna oblast je državljanom najbližja in v njej državljani uresničujejo večino svojih potreb, zato MOL s svojimi akti spodbuja aktivno državljanstvo in participacijo svojih občank in občanov pri upravljanju lokalnih javnih zadev. V letu 2014 smo pričeli na spletni strani MOL neposredno prenašati seje mestnega sveta, največ je bilo ogledov 3. seje 19. 1. 2015, in sicer 557, povprečno pa ima seja mestnega sveta 221 ogledov, pri čemer se beleži podatek o številu kasnejših ogledov posnetkov, ki so na spletu.

Zdravo mesto z učinkovitimi socialnimi programi

Letos je Ljubljana za zdravstveno oskrbo in socialno varstvo pridobila vrsto pomembnih novosti. Odkar se je marca 2015 Zavod za oskrbo na domu Ljubljana (ZOD) preselil v nove prostore, v prenovljeno Vilo Urška na Poljanski cesti 97, je zavod razširil svojo dejavnost, da je za starejše še bolj poskrbljeno kot doslej. Vrednost gradbenih del je znašala 733.000 €. V skrbi za dostopno in urejeno primarno zdravstvo je bila septembra končana prenova Zdravstvenega doma Ljubljana (ZDL) Bežigrad, ki bo uporabnikom storitev omogočila prijetnejšo in kakovostnejšo zdravstveno obravnavo, zaposlenim pa boljše delovne pogoje. Vrednost gradbenih del zadnje faze obnove je znašala 1.205.919 €, pri čemer je Mestna občina Ljubljana pridobila 180.225 € nepovratnih sredstev evropske kohezijske politike, ZDL pa prispeval še 168.573 €. Reševanje nesporazumov in sporov v zdravstvu med zaposlenimi v ZDL ter med zaposlenimi v zdravstveni dejavnosti ljubljanske regije in uporabniki od letos omogoča Mediacijski center ZDL, ki ga je ZDL septembra odprl na Aškerčevi 4. Od septembra 2015 v MOL delujeta tudi 2 novi enoti Lekarne Ljubljana: Lekarna Tehnološki park in Lekarna WTC. Kot novost na tržišču sta

ZAKLJUČENI PROJEKTI 2015

Zap. št.	Četrtna skupnost	Naziv projekta	Zaključna vrednost	Mesec zaključka
1.	Črnuče	Obnova mostu čez Savo v Črnučah	1.944.350	januar
2.	Rudnik	PST, prenova mostička na Jurčkovi cesti	23.070	januar
3.	Šiška	Sanacija stopnišča pod Tivolskim gradom	130.489	januar
4.	Center	Vila Urška	733.526	februar
5.	Črnuče	Prenova 1. nadstropja in komunalne infrastrukture v stavbi Cesta 24. junija 32	289.830	april
6.	Jarše	Zamenjava parovoda TE-TOL, Julon	1.505.000	april
7.	Polje	OŠ Zadobrova - obnova razdelilne kuhinje z zamenjavo tehnološke opreme in obnova jedilnice z zamenjavo opreme	388.858	april
8.	Center	WC v Kellerjevem podhodu	24.607	maj
9.	Golovec	Postavitev ulične razsvetljave ob sprehajalni poti Ob Ljubljani – od Doma starejših občanov Moste do mostu, ki povezuje Štepanjsko naselje z Novimi Fužinami	28.133	maj
10.	Center	Muzej in prezentacija Lutk na Ljubljanskem gradu	2.889.691	maj
11.	Šiška	Ureditev parka ob Koseškem bajerju (Draga)	55.000	maj
12.	Center	Podzemne zbiralnice odpadkov: Špica (Gruberjevo nabrežje)	100.778	maj
13.	Center	Ureditev brežin Gruberjevega kanala s postavitvijo pristanov (Ljubljana z zeleno mobilnostjo)	2.706.511	junij
14.	Polje	Izgradnja stanovanjske soseske Polje III	13.120.145	junij
15.	Vič	Kopališče Kolezija	9.442.088	junij
16.	Center	Podzemne zbiralnice odpadkov: Prule 17	119.600	julij
17.	Center	Obnova Robbovega vodnjaka	77.068	julij
18.	Jarše	Vrtec Jarše, enota Rožle, dobava in montaža opreme in zunanje ureditve	157.622	julij
19.	Sostro	Gradnja povezovalnega cevovoda od črpališča Trebeljevo do vodohrama Prežganje, izgradnja vodovoda Trebeljevo–Volavljve, sekundarno območje ČC	621.486	julij
20.	Črnuče	Kolombarij Črnuče	136.304	avgust
21.	Jarše	Protipotresna sanacija, energetska sanacija in dozidava prizidka OŠ Vide Pregarc	6.365.596	avgust
22.	Moste	Gruberjev kanal, rekonstrukcija brvi čez kanal v izteku Povšetove ulice	194.178	avgust
23.	Rožnik	Vrtec v Tehnološkem parku	2.997.828	avgust
24.	Šiška	OŠ Koseze : obnova notranjih prostorov in dozidava štirih učilnic, ureditev kabinetov in večnamenskega prostora ter dobava in montaža notranje opreme	841.756	avgust
25.	Trnovo	Izgradnja komunalne infrastrukture in asfaltiranje ulice Ulica Dušana Kraigherja, Marentičeve ulice, Srebrničeve ulice in Strmeckijeve ulice	1.249.961	avgust
26.	Več ČS	Šmartinski podvoz: kolesarska steza in pločnik	61.103	avgust
27.	Bežigrad	Obnova ZDL, Enota Bežigrad - glavna stavba	1.374.492	september
28.	Trnovo	OŠ Kolezija: prizidava novih učilnic s postavitvijo elektropriključka, dobava in montaža opreme	1.143.939	september
29.	Trnovo	Obnova Plečnikove hiše	2.062.150	september
30.	Trnovo	Izgradnja P + R Barje	3.014.942	september
31.	Vič	Izgradnja P + R Dolgi most	979.907	september
32.	Vič	Ekološka sanacija igrišča v vrtcu Viški vrtci, enota Hiša pri Ladji	306.593	september
33.	Dravljje	Gradnja oskrbovanih stanovanj Šiška: 10 enot	1.263.521	september
34.	Center	Bohoričeva ulica: rekonstrukcija in ureditev dostopa do reševalne postaje pri Kliničnem centru Ljubljana	270.000	oktober
35.	Jarše	Šmartinski park: otroško igrišče	108.846	oktober
36.	Vič	Nadgradnja Regijskega centra za ravnanje z odpadki Ljubljana - RCERO Ljubljana*	159.895.263*	oktober
37.	Vič	Gimnastični center Ljubljana	11.292.629	oktober
38.	Črnuče	Drevored v Črnučah	8.861	oktober
39.	Trnovo	OŠ Livada: preureditev prostorov Vrtca Kolezija nazaj v učilnice in ureditev sanitarij z dobavo in montažo opreme	95.275	oktober
40.	Rožnik	Mestni sadovnjak na Brdu	7.940	november
41.	Bežigrad	OŠ dr. Vita Kraigherja: obnova centralne kuhinje z zamenjavo tehnološke opreme in obnova jedilnice z dobavo in montažo nove opreme	716.788	november
42.	Center	Podzemna zbiralnica odpadkov: Trubarjeva 64	137.647	november
43.	Rožnik	II. faza ureditve Ceste Dolomitskega odreda	298.153	november
44.	Sostro	Otoki športa Sostro	14.658	november
45.	Vič	Izgradnja javnega vodovoda v območju urejanja VS 6/1 Dolgi most	32.380	november

*V znesku so upoštevani stroški izgradnje, nadzora, promocije, razne dokumentacije, strokovne pomoči skupaj z DDV. Od navedenega skupnega zneska bo znesek v višini 32.506.610,74 plačan do leta 2017.

od poletja uporabnikom pred Lekarno Pri polikliniki in pred Lekarno Bavarski dvor na voljo prodajna avtomata - lekomata, ki omogočata 24-urni nakup nekaterih izdelkov proste prodaje. Za paliativno oskrbo pa je Lekarna Ljubljana avgusta ustanovila Zavod Hospic Ljubljana (LJUBhospic), ki bo nadaljeval dejavnost v hiši Hospic na Hradeckega 20 v Ljubljani.

Projekti in predstavitve v tujini: Mestna občina Ljubljana kot partnerica sodeluje v treh projektih: dveh financiranih iz norveškega finančnega mehanizma - Nadgrajena celovita obravnava pacienta (CPC+), katere ključni cilj je, preprečiti bolezni, povezane z življenjskim slogom, in Aktivno in kvalitetno staranje v domačem okolju (A-QU-A), ki ponuja starejšim nad 65 let brezplačne storitve delovne terapije, fizioterapije, logopedije, zdravstvene nege, prehransko svetovanje, prilagoditve bivalnega okolja potrebam starejših in meritve psihofizičnih sposobnosti ter s strani EU financirani tematski mreži o starosti prijaznih okoljih (AFE-INNOVNET). Ljubljana je pridobila tudi certifikat LGBT prijazno: podeljeni so bili novi certifikati tako javnim kot zasebnim organizacijam, projekt LGBT prijazno, ki ozavešča organizacije o pomenu vključenosti LGBToseb, je postal mednarodno prepoznan. Po idejni zasnovi Oddelka za zdravje in socialno varstvo se je rodil

projekt **Ambasadorji nekajenja**, v katerem sodelavci oddelka skupaj s študenti medicine izvajajo ozaveščevalne delavnice v Četrtnem mladinskem centru Bežigrad. S prispevki so sodelavci oddelka sodelovali na različnih mednarodnih konferencah: predstavili so projekt A-QU-A na letni konferenci evropske mreže zdravih mest v Kuopiu na Finskem, aktivnosti in storitve za starejše v MOL v Bratislavi, Varšavi, Udinah in Manchesteru ter dobre prakse na področju LGBT v Berlinu in Ženevi itd. Letos je Mestna občina Ljubljana po dolgotrajnih prizadevanjih pri Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti uspela doseči spremembo zakonodaje in na ta način zagotoviti pravno podlago za doplačevanje stroškov oskrbe za ljudi, ki bivajo v stanovanjskih skupinah.

Nagradi: Mestna občina Ljubljana je prejela Evropsko nagrado za javni sektor – certifikat najboljših praks na lokalnem nivoju (EPSA 2015) za projekt *LGBT prijazna Ljubljana*. Ob koordinaciji OZSV je MOL kandidirala na nagrajni natečaj Evropske Komisije za mesta, dostopna osebam z oviranostmi, *Access City Award*, in za leto 2015 prejela odlično bronasto priznanje. **Dogodki:** ● MOL se

je predstavila na Festivalu za tretje življenjsko obdobje 2015 (29. september – 1. oktober 2015, Cankarjev dom, Ljubljana) v sodelovanju s službami, javnimi zavodi, podjetji ter organizacijami, ki jih MOL sofinancira prek javnih razpisov in izvajajo aktivnosti za starejše. ● V Mestni hiši je počastitev mednarodnega dneva proti homofobiji, transfobiji in bifobiji potekala okrogla miza o vsakdanjem življenju lezbijk, gejev, biseksualcev in transspolnih ljudi (13. 5. 2015), v okviru mednarodnih dni akcij proti nasilju nad ženskami posvet *Nasilje nad ženskami in potrebne spremembe zakonodaje* (25. november 2015) ter ob obeležitvi Evropskega dneva za zaščito otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo priložnostno razstavo slik in spisov osnovnošolk in osnovnošolcev, ki so ustvarjali na temo spolne zlorabe (11.–19. 11. 2015). **Publikacije:** ● Izšla je deveta brošura iz serije publikacij Ljubljana – zdravo mesto *Za duševno zdravje v Ljubljani* (oktober 2015), s katero želi MOL prispevati k čim bolj celovitemu seznanjanju in ozaveščanju javnosti o pomenu duševnega zdravlja. Ob izidu je v Mestni hiši potekala okrogla miza, na kateri so udeleženci in strokovnjaki s tega področja spregovorili o pomenu ohranjanja duševnega

Fotografije: Dunja Wedam

Od vseh novih mestnih prostorskih ureditev je Slovenska cesta z novozasajenim drevoredom in zaporo prometa za osebni promet najbolj spremenila podobo Ljubljane in utrip v središču mesta.

zdravja v Ljubljani. ● Posodobljena je zgbanka *Za starejše, o organizacijah in storitvah s področja zdravja in socialnega varstva, ki se izvajajo v Mestni občini Ljubljana*, objavljene na spletni strani MOL. ● Do konca leta 2015 bo pripravljen Zdravstveni profil MOL, katerega namen je ugotoviti, kako se politike javnega zdravja odražajo v vsakdanjem življenju prebivalcev MOL. **Sofinanciranje programov socialnega varstva in varovanja zdravja:** V letu 2015 je potekalo redno sofinanciranje programov socialnega varstva in varovanja zdravja, izbranih na javnem razpisu. Za 100 programov je MOL namenila skupno 2.031.900 €. **Denarne pomoči MOL:** število prejemnikov v obdobju od januarja do oktobra 2015: 5.720, načrtovana sredstva za leto 2015: 1.189.500 €.

Nova stanovanja za neprofitni najem in nova oskrbovana stanovanja

Leto 2015 za sodelavke in sodelavce na Javnem stanovanjskem skladu Mestne občine Ljubljana (JSS MOL), kot že vrsto let, ni bilo lahko. Stanovanjski primanjkljaj, s katerim se srečujemo v prestolnici, ocenjujejo na okrog 3500 do 4000 stanovanjskih enot. V teh okvirih se giblje število prosilcev na vsakokratnem razpisu za dodelitev neprofitnih najemnih stanovanj, uspe pa žal le vsak deseti. JSS MOL upa, da bo nov zakonodajni okvir stanovanjske politike zagotovil tudi ustrezne finančne

vire in tako izvajalcem politik dal ustrezna orodja za dostojno reševanje stanovanjskih stisk prebivalstva.

Projekti: Ne glede na težave se Sklad lahko pohvali s kar nekaj dosežki v letu 2015. ● V juliju so se veselili zaključka gradnje soseske Polje III s 148 stanovanjskimi enotami. Gradnja je septembra 2013 pričelo gradbeno podjetje Begrad d. d., ki pa je po letu dni končalo v stečaju. Gradnjo sta uspešno zaključili podjetji TGH d.o.o. in Operis d.o.o. z zgolj dvomesečno zamudo glede na prvotno predviden terminski plan in v okviru prvotno načrtanih finančnih okvirov. Velja poudariti, da je bila soseska zgrajena v skladu z načeli univerzalnega in vseživljenjskega bivalnega okolja in bo najemnikom služila kar najdaljše obdobje življenja. Pogodbena vrednost investicije z DDV (z vključeno opremo bivalnih enot) 13.123.750 €. ● Avgusta so po nekajletnem zastoju uspeli z nadaljnjim razvijanjem projekta in začetkom gradnje stanovanjske hiše Sonček, namenjene stanovanjski skupnosti obolelih za cerebralno paralizo. Gradnja naj bi se končala v naslednjem letu, 12 stanovalcev pa bo s tem pridobilo tudi znatno boljše pogoje za bivanje in delo. Vrednost investicije z DDV po doslej sklenjenih pogodbah 625.106 €. ● Septembra so uspešno zaključili projekt javno-zasebnega partnerstva s podjetjem Mijaks d.o.o., v okviru katerega je Mestna občina Ljubljana prispevala zemljišče za gradnjo, in ob Domu starejših občanov Dravlje od skupno 54 pridobili

10 novih oskrbovanih stanovanj. JSS MOL tako razpolaga z 82 oskrbovanimi stanovanji, ki starejšim zagotavljajo trajen in varen najem ob hkratni možnosti socialne in zdravstvene podpore. Vrednost investicije z DDV je 6.516.644 €, vložek zemljišča MOL je ocenjen na 1.236.520 €. ● Intenzivno se nadaljuje v lanskem letu začeta gradnja 30 neprofitnih najemnih stanovanj na Dolgem mostu, ki jih izvaja podjetje CGP. Vrednost investicije z DDV po doslej sklenjenih pogodbah je 3.152.405 €.

Poleg drugih manjših investicijskih projektov so na JSS MOL veliko dela opravili tudi v okviru obravnave in zaključka **16. javnega razpisa za dodelitev neprofitnih najemnih stanovanj**. Od 3430 prošenj je bila 424 upravičencem priznana pravica do dodelitve neprofitnega najemnega stanovanja; zaradi primanjkljaja stanovanjskih enot bo večina enot dodeljena v letih 2016 in 2017. Tako kot za neprofitna najemna stanovanja je čakalna vrsta na bivalne enote zelo dolga – samski prosilci npr. čakajo na dodelitev bivalne enote okoli 4 leta in pol. Ker gre v tem primeru za reševanje najnujnejših stanovanjskih stisk, stanovanjske enote pa so bistveno manjše od neprofitnih najemnih stanovanj, je izkazano stanje še toliko huješe. K vsaj delnemu popravku bo prispevalo nedavni **nakup samskega doma** iz stečajne mase podjetja Cestnega podjetja Ljubljana d.d. s 74 enotami. Nakupna cena v stečaju je 1.015.000 €.

Parkirišče P+R na Barju ima 347 parkirnih mest za osebna vozila, od tega 17 za invalide. Postavljeni sta 2 polnilni mesti za sočasno napajanje 4 vozil na električni pogon, 68 stojal za parkiranje koles in 10 stojal za parkiranje koles pod nadstrešnico.

Foto: Nik Rovani

V evropskem tednu mobilnosti 2015 je Ljubljana pridobila povsem prenovljeno parkirišče P+R na Dolgem mostu s 371 parkirnimi mesti, 11 p. m. za invalide, 3 polnilni mesti za sočasno napajanje 6 električnih vozil, 11 p. m. za turistične avtobuse, 11 p. m. za avtodome s sanitarno-napajalno postajo, 16 stojal z nadstrešnico za parkiranje koles, v načrtu pa je še postavitve 20 stojal za kolesa BicikeLJ in kioska za prodajo časopisov, osvežilnih pijač in prigrizkov.

Prostor v vrtcih za vse ljubljanske otroke, več štipendij za nadarjene, spodbujanje ustvarjalnosti v vrtcih in osnovnih šolah

Leto 2015 na oddelku za predšolsko vzgojo in izobraževanje ocenjujejo kot še eno zelo uspešno leto. Že drugo leto zapored so ob stalnem povečevanju investicij v vrtce in zagotovitvi dodatnih prostih mest uspeli zagotoviti prostor v vrtcih za vse ljubljanske otroke, ki so ob začetku šolskega leta 2015/16 izpolnjevali pogoje, tako starostnega (vsaj 11 mesecev v septembru) kot stalno prebivališče in stalnost vsaj 15 mesecev v Ljubljani. Pridobili so nov sodoben vrtec v Tehnološkem parku s sedmimi igralnicami in izjemno hitro ekološko sanirali ter na novo zgradili zelo sodobno igrišče v vrtcu Višku vrtci, v enoti Hiša pri Ladji. Po velikih vlaganjih v vrtce, kjer je MOL v devetih letih zagotovila dodatnih 93 oddelkov, se je v letošnjem letu začelo obnavljanje osnovnih šol, kjer so s tremi velikimi investicijami v ● OŠ Vide Pregarc, ● OŠ Kolezija in ● OŠ Koseze uspeli zagotoviti prizidke z novimi učilnicami, dve telovadnici ter trajnostne in energetske sanacije. Zagotovljen je najmanj enak standard v vseh naših javnih vrtcih in šolah ter drugih institucijah s področja vzgoje in izobraževanja. Končana je energetska sanacija 19 vrtcev in šol, za to pa je bilo od leta 2012 do letos pridobljenih 4.545.841 € nepovratnih sredstev prek razpisov za varčno rabo energije URE in evropskega

kohezijskega sklada. Na oddelku so ponosni na široko mrežo javnih vrtcev in šol, ki so jo še razširili z novimi pridobitvami, prav nič manj pa na široko sodelovanje z nevladnimi organizacijami na vseh področjih vzgoje in izobraževanja otrok in mladine ter pedagoških delavcev. V **izobraževalnem centru so zaključili s usposabljanjem prve generacije strokovnih delavcev**, ki delajo z otroki s posebnimi potrebami. Podelili so **1169. štipendijo** za nadarjene dijake in študente in uspešno zaključili **že 28 let mladinskega raziskovalnega dela** za osnovne in srednje šole. V letu 2016 je za področje vzgoje in izobraževanja ohranjen dosednji obseg sredstev za otroške, šolske, mladinske in preventivne programe, ki jih bodo izvajali vrtci, šole, Družinski center Mala ulica, Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše in druge ustanove in nevladne organizacije. V času vse večjih socialnih razlik to pomeni ublažitev posledic za otroke in mlade, ki se zdaj lahko kvalitetno izobražujejo.

Štipendiranje: V študijskem letu 2014/15 je MOL s štipendiranjem podpirala pri študijskih načrtih na srednjih šolah in fakultetah doma in v tujini 208 štipendistov: 35 dijakov, 156 študentov na študiju v Sloveniji (81 na dodiplomskem, 25 na novemitem magistrskem in 49 na podiplomskem študiju) in 30 študentov na študiju v tujini (14 dodiplomskih in 26 podiplomskih študentov). Do leta 2014 je bilo podeljenih že

1079 štipendij MOL, trenutno se zaključujejo postopki izbire novih 90 dijakov in študentov, ki bodo prejeli štipendijo za nadarjene MOL na podlagi odličnega učnega uspeha in vrhunskih rezultatov na športnem, kulturnem, raziskovalnem in znanstvenem področju. Skladno z javnim razpisom bo podeljenih 16 dijaških, 40 študentskih za dodiplomski in 21 za podiplomski študij v RS, 4 za dodiplomski in 9 štipendij za podiplomski študij v tujini. Štipendisti Mestne občine Ljubljana soustvarjajo dogodke in prireditve Mestne občine Ljubljana; v sodelovanju z mestom Ljubljana so 23. 12. 2015 pripravili na Ljubljanskem gradu že tradicionalni novoletni koncert, v maju 2016 pa bodo pripravili likovno razstavo na Magistratu.

Vzgoja in izobraževanje za ustvarjalnost: Za 90 programov in projektov za predšolske otroke v javnih vrtcih je področni oddelek namenil 63.000 €. Prek javnega razpisa *Obogatitvene dejavnosti v vrtcih*, ki ga MOL razpisuje že šesto leto, je bil letos poudarek na področju ekologije, dejavnosti, povezanih z zeleno prestolnico Evrope, podnebnih spremembah, ravnanju z odpadki, srbi za vodo. Vrtci so se v večjem številu prijavili tudi na razpisani temi – *Medgeneracijsko spodbujanje sodelovanja med otroki in starejšimi ter Mesto, prijazno invalidom*. Naštete vsebine so podpora pri otrokovem razvoju.

Foto: Andrej Peunik in Matevž Paternoster

V letu 2015 je bila izvedena celovita prenova Plečnikove hiše na Karunovi ulici. Investicijo je sofinanciral Evropski sklad za regionalni razvoj in tako omogočil revitalizacijo kompleksa dveh hiš in delu z originalnimi maketami in številnimi načrti, maketo Plečnikove Ljubljane ter njegovimi osebnimi predmeti. Kompleks zaokroža muzejska trgovina, prostor za obrazstavne programe

V ljubljanskih osnovnih šolah je bilo prek javnega razpisa izvedenih 195 projektov, za katere je MOL namenila 69.000 €. Teme so bile zelo pestre in so zajemale pripravo lampijonov za novoletno okrasitev Kongresnega trga, pripravo skupinskih pustnih mask za Zmajev karneval, projekte na temo *Ljubljana, zeleno mesto*, projekte medšolskega, medkulturnega in mednarodnega sodelovanja, zmanjševanja nasilja, delavnice ali predavanja iz preventivnih vzgojnih programov, sodelovanje šol z lokalno skupnostjo, projekte vzgoje za tehniko, oblikovanje in prostor ter projekte prostovoljstva in spodbujanja razvoja socialnih veščin.

MOL prek javnega razpisa sofinancira tudi projekte, ki jih za otroke in mladostnike izvajajo nevladne in nepridobitne organizacije. V letu 2015 je bilo sofinanciranih 51 različnih projektov s področja ustvarjalnosti, filma, arhitekture, narave, ekologije, tehnične in kulturne vzgoje ter številnih drugih področij; zanje je bilo namenjenih več kot 239.000 €. Tako je bilo otrokom in mladostnikom na območju MOL omogočeno kakovostno, brezplačno, organizirano in varno preživljanje prostega časa.

Raziskovalna dejavnost mladih: V okviru mladinskega raziskovanja so osnovne šole, gimnazije in nevladne organizacije v letu 2015 izpeljale 30 projektov, ki jih prek javnega razpisa

sofinancira MOL. Gre za raziskovalne projekte in poletne raziskovalne taborne za učence in učitelje, v okviru katerih so se lotili izdelave ognjevarnega robotskega vozila, avtonomne letalne naprave, se učili modelarstva ali organizirali mladinski astronomski ter matematični raziskovalni tabor. Izvedeni so bili tudi številni drugi raziskovalni tabori in projekti s področja kulture, narave, komunikacije in fizike. Letos je potekalo že 28. srečanje mladih raziskovalcev in njihovih mentorjev Mestne občine Ljubljana, imenovano *Zaupajmo v lastno ustvarjalnost*. Sodelovalo je 227 raziskovalcev in trije celotni oddelki iz 31 ljubljanskih osnovnih šol. Izdelali so 12 plakatov in oddali 127 raziskovalnih nalog, od katerih se jih je najboljših 51 uvrstilo tudi na državno srečanje mladih raziskovalcev. Srednješolci iz 17 ljubljanskih srednjih šol so oddali 119 raziskovalnih nalog in izdelali 21 plakatov, na državno srečanje pa se je uvrstilo najboljših 50 nalog. Razstava nagrajenih plakatov 28. srečanja mladih raziskovalcev in njihovih mentorjev je na ogled do 4. 1. 2016 v Desnem atriju Mestne hiše.

Letovanje otrok v počitniških domovih in počitniško varstvo: MOL sofinancira tudi programe počitniškega varstva, ki jih izvajajo nevladne organizacije, Družinski center Mala ulica in Pionirski dom po vsej Ljubljani. V letu 2015 je bilo sofinanciranih 8 programov jesenskega, 5 programov zimskega ter 12 programov poletnega počitniškega varstva v

skupni vrednosti skoraj 150.000 €. Prek zveze prijateljev mladine MOL omogoča otrokom in mladostnikom počitnice v lastnih počitniških domovih na 8 lokacijah v gorah in na morju.

Preprečevanje zasvojenosti: poteka s krepitvijo preventivne dejavnosti v družbi, informiranjem in zgodnjimi intervencijami, ki udeležencem pomagajo odkriti, krepiti in utrjevati lastne vire s poudarkom na alternativnih pristopih nezdravim izbiram.

Za sofinanciranje 62 programov je bilo namenjenih 187.000 €. Programi so zajemali vsebine za otroke in mladostnike v vrtcih in šolah in za njihove starše, programi selektivne preventive pa so zajeli otroke in mladostnike s težavami psihosocialnega prilagajanja in s težavami z zasvojenostjo. Posebna skrb je bila namenjena izobraževanju mentorjev za preventivno delo in mediacijo ter spletno varnost za pedagoške delavce v vrtcih in šolah. Dokaj učinkoviti na področju preventivnih programov so medgeneracijski programi, v katere so vključeni otroci ali mladostniki in starši kot pedagoški delavci teh otrok ali mladostnikov.

Investicijsko vzdrževanje šol in vrtcev: Od leta 2006, začetka prvega mandata župana Zorana Jankoviča, je MOL za področje predšolske vzgoje in izobraževanja namenila 702.366.386 €, od tega 150.581.820 € za investicije in

USPEHI ŠOL, DIJAKOV IN ŠTIPENDISTOV

● **Center za usposabljanje, vzgojo in izobraževanje Janeza Levca Ljubljana** je prejel najvišjo nagrado Republike Slovenije za izjemne dosežke na področju izobraževanja otrok s posebnimi potrebami v letu 2015. ● Štipendist MOL **Bernardo Brizani** je v Semmeringu na tekmovanju *Haydn cello competition 2015* prejel prvo nagrado. ● Na Dnevih komedije 2015 je štipendistka MOL **Ana Urbanc** za vlogo *Lize* v predstavi *Mame* prejela nagrado *žlahtna komedijantka 2015*, ● predstava *Prevare*, v kateri nastopa štipendistka **Lena Hribar**, pa je prejela nagrado *žlahtna komedija 2015*. ● V šolskem letu 2014/15 je bilo med 2.312 devetošolci 712 učencev ljubljanskih osnovnih šol, ki so imeli v vseh devetih letih oceno 4.5 ali več, dosegali izjemne dosežke na športnem, kulturnem, raziskovalnem in znanstvenem področju, se odlikovali s čutom za pomoč v stiski in bili družbeno aktivni in odgovorni. ● **OŠ Dravljje** je zmagala na državnem tekmovanju v ekoznaniju *Ekokviz 2015* med 3.927 tekmovalci oziroma 1.309 ekipami iz 152 osnovnih šol. ● Skupina učencev 8. razreda **OŠ Bičevje** je prejela iz New Yorka prvo nagrado za izjemno angažirano in uspešno delo v okviru mednarodnega projekta *Global Partners Junior*, v katerem je sodelovalo več kot 1.600 učencev iz več kot 60 držav. ● Skupina učencev **OŠ Milana Šuštaršiča** in **OŠ Danile Kumar** se je junija 2015 udeležila mednarodnega tekmovanja iz debate v angleškem jeziku *World Scholar's Cup* v Maleziji. Učenci so z odličnimi rezultati dobro zastopali Slovenijo in Ljubljano. ● Štipendist **Jaša Mrevlje Pollak** je na 56. izdaji Beneškega bienala zastopal Slovenijo s projektom *Zaklop/nasilna nuja za utelešeno prisotnost upanja*. ● Štipendist MOL **Lenart Černilogar** je po vlogah v *Maščevalcih* in *Thoru* nastopil v novem filmu *James Bond – Spektre*. ● Štipendist **Blaž Završnik**, režiser in scenarist, je Slovenijo na cannskem festivalu predstavil s kratki film *Short Film Corner* s kratkim filmom *Vdih*, v sodelovanju s štipendistom **Levom Predan Kowarskim**, direktorjem fotografije, je posnel slovenski mladinski film *Julija in alfa Romeo*. ● Štipendistka **Eva Brvar Ravnar** je bila asistentka scenografije pri predstavi *Iliada*. ● Štipendistka **Jela Krečič** je izdala knjižni prvenec *Ni druge*. ● Film štipendista **Olma Omerzuja** *Družinski film* je odprl ljubljanski filmski festival *Liffe 2015* in prejel nagrado *FIPRESCI* svetovnega združenja filmskih kritikov in novinarjev. ● Štipendist **Matej Štupica**, intermedijski ustvarjalec, je prejel nagrado skupine OHO, s katero Zavod P.A.R.A.S.I.T.E nagraduje mlade vizualne umetnice in umetnike.

z valjastim prizidkom, zimskim vrtom ter prostranim vrtom za hišo. Na ogled je nova stalna razstava o arhitekovem življenju in dogodke, študijsko središče in mesto za občasne razstave.

investicijsko vzdrževanje. Z adaptacijami, rekonstrukcijami, prizidavami in novogradnjami je bilo odprtih 93 novih oddelkov v vrtcih, skupno jih je 780. V letu 2015 je bila zaključena izgradnja novega vrtca s sedmimi oddelki v Tehnološkem parku Ljubljana, ki bo zadostil potrebam po vrtcu na območju Vrhovcev in v novozgrajeni soseski Zeleni gaj na Brdu. Ekološko je bilo sanirano igrišče v Vrtcu Viški vrtci, enoti Hiša pri ladji zaradi onesnažene zemljine, na novo je opremljena in urejena zunanost enote Rožle Vrtca Jarše. Zaključena je bila dozidava prizidka, male telovadnice, igrišča ter protipotesne in energetske sanacije OŠ Vide Pregarc. Dozidana je OŠ Kolezija, ki ima urejen notranji atrij kot igralno površino, streha prizidka je pripravljena za bodočo ureditev otroškega igrišča na strehi. Štiri učilnice s kabinet, telovadnico in igriščem je s prizidkom pridobila OŠ Koseze. Obnovljena je kuhinja z jedilnico na OŠ Zadobrova in OŠ Martina Krpana ter jedilnica na OŠ dr. Vita Kraigherja, urejen je del igrišča na OŠ Franceta Bevka in celotno igrišče na OŠ Riharda Jakopiča. V zaključni fazi je postavitev dvigala za gibalno ovirane na OŠ Polje.

Že v preteklih letih so bili zaradi povečanih potreb po dodatnem prostoru v šolah izvedeni večji infrastrukturni posegi (npr. prizidek na OŠ Vižmarje Brod, OŠ Zadobrova) ter urejene nove učilnice z manjšimi adaptacijami notranjih prostorov šol. Tako MOL vsako leto povečuje število oddelkov v osnovnih

šolah; od leta 2008 (944 oddelkov) do letos (988 oddelkov) so kapacitete povečane za 44 oddelkov. Poleg večjih posegov so bile v nekaterih šolah z notranjimi adaptacijami pridobljene dodatne učilnice in oprema zaradi povečanega vpisa otrok ter dodatne specialne učilnice: OŠ Polje, OŠ Nove Jarše, OŠ Vrhovci, OŠ Oskarja Kovačiča, OŠ Miška Kranjca, oprema pa na OŠ Dravljje, OŠ Franca Rozmana Staneta, OŠ Vižmarje Brod, OŠ Riharda Jakopiča, OŠ Savsko naselje, OŠ Kašelj, OŠ Prule, OŠ Franceta Bevka, OŠ Maksa Pečarja, OŠ Vič in OŠ Hinka Smrekarja. V prihodnjem in nadaljnjih letih je v načrtu gradnja prizidkov oziroma adaptacije prostorov na OŠ Franca Rozmana Staneta, OŠ Zalog, OŠ Zadobrova, OŠ Polje, OŠ Riharda Jakopiča, OŠ n. h. Maksa Pečarja s športno dvorano, OŠ Šentvid skupaj z Gimnazijo Šentvid, OŠ Vrhovci, OŠ Danile Kumar in OŠ Oskarja Kovačiča. V prihodnjih letih je v načrtu izgradnja nove enote Zgornji Kašelj Vrtca Pedenped z 8 oddelki, prizidka s 3 oddelki v Vrtcu Galjevica, igrišča v enoti Sapraniška Vrtca Šentvid, prizidka za večnamenski prostor v Vrtcu Mojca in celovita prenova počitniškega doma Drago Makuc v Umagu na Hrvaškem. Poseben izziv bo nadaljevanje celovite obnove igrišč pri OŠ in vrtcih.

Posebni projekti: MOL še naprej bogati razvoj specialne pedagogike in povečuje znanje in vedenja pedagogov pri delu z otroki s posebnimi potrebami in njihovimi starši. Letos je z

izobraževanjem zaključila prva generacija udeleženk programa strokovnega izpopolnjevanja Izobraževalnega centra za strokovne delavce Ljubljana. Pod vodstvom priznane specialne pedagoginje dr. Branke D. Jurišič poteka intenzivno usposabljanje strokovnih delavcev, predavanja, individualizirano svetovanje, šola za starše in svetovanje strokovnemu kadru in staršem. V Družinskem centru Mala ulica in Svetovalnem centru za otroke, mladostnike in starše Ljubljana so letos v sodelovanju s Pediatrično kliniko Ljubljana začeli z izvedbo poskusnega projekta uvajanja prvega dokazano učinkovitega programa za preprečevanje in zgodnjo obravnavo vedenjskih težav otrok *Neverjetna leta*, ki je financiran s strani Norveškega finančnega mehanizma. V organizaciji Oddelka za predšolsko vzgojo in izobraževanje že tri leta poteka poseben program za pedagoške delavce v ljubljanskem Kinodvoru. Oktobra in novembra sta potekali strokovni srečanja za strokovne delavce ljubljanskih vrtcev in šol ob filmu za otroke in mlade *Moja sestra suhica* in *Svobodna šola*. Po ogledu filma je sledil pogovor s strokovnjaki s področja dela z otroki in mladostniki.

Publikacija: Jamnik, Ljubica (ur.), Pungercar, Breda (ur.), *Zaupajmo v lastno ustvarjalnost 2015: zbornik povzetkov raziskovalnih, seminarških in projektnih naloz. 28. srečanje mladih raziskovalcev in njihovih mentorjev Mestne občine Ljubljana*, Ljubljana: Mestna občina Ljubljana, 2015.

Fotografije: Dunja Wedam, Nik Rovar, Miha Fras

1 2 Julija se je Ljubljana veselila zaključka gradnje soseske Polje III s 148 stanovanjskimi enotami. Soseska je bila zgrajena v skladu z načeli univerzalnega in vseživljenjskega bivalnega okolja. Pogodbena vrednost investicije z DDV (z vključeno opremo bivalnih enot) je 13.123.750 €. **3** Septembra je bil uspešno zaključen projekt javno-zasebnega partnerstva s podjetjem Mijaks d.o.o., v okviru katerega je MOL prispevala zemljišče za gradnjo; ob Domu starejših občanov Dravlje je od skupno 54 JSS MOL pridobil 10 novih oskrbovanih stanovanj. **4** Poteka prenova prvega nadstropja v stavbi na Cesti 24. junija

Ustvarjalno mesto kulture in umetnosti, mesto s Plečnikovim pečatom, po svetovni prestolnici knjige v letu 2010 odslej še z Unescovim naslovom mesto literature

MOL s svojim kulturnim poslanstvom zagotavlja prebivalcem in obiskovalcem Ljubljane javne kulturne dobrine in gradi identiteto mesta na bogati kulturni dediščini in vrhunski kulturni ponudbi. Prek področnega Oddelka za kulturo zagotavlja finančne, infrastrukturne, organizacijske in druge pogoje za nemoteno delovanje javnih kulturnih zavodov MOL in drugih kulturnih organizacij in samostojnih ustvarjalcev v kulturi, ki delujejo v javnem interesu. V proračunu MOL je bilo v letu 2015 za področje kulture zagotovljenih 25.694.799 €; za sofinanciranje izvajanja javnih kulturnih programov (1.792.300 €) in projektov (416.998,00 evrov). Najvišji investiciji, sofinancirani iz sredstev EU, sta bili obnova Plečnikove hiše (2.062.150 €) in Muzej lutk (2.889.691 €).

Kulturni festivali in odmevni dogodki 2015: ● Mestno gledališče ljubljansko je s SNG Dramo Ljubljana in Cankarjevim domom 24. januarja izvedlo enega izmed največjih in najodmevnejših gledaliških projektov sezone, predstavo *Iliada* v režiji Jerneja Lorencija. ● V produkciji nevladnih organizacij so bili v okviru triletnih kulturnih programov v obdobju 2013 do 2015 sofinancirani festivali: **Ana Desetnica** v produkciji

Gledališča Ane Monro, **Mladi levi** v produkciji zavoda Bunker, **Ex Ponto** v produkciji Kulturnega društva B-51, bienalni festival **Exodos** v produkciji Zavoda Exodos. ● V okviru projektne razpisov so bili letos sofinancirani Mednarodni gledališko-klovnovski festival **Klovnbuf** v produkciji Zavoda Bufeto, Festival Pajek v produkciji Društva Pekinpah in bienalni festival Gibanica, bienale sodobne plesne umetnosti v produkciji Društva za sodobni ples Slovenije. ● Uspešen je bil tudi 7. ljubljanski festival kulturno-umetnostne vzgoje **Bobri** (23.1.–8. 2.), katerega rdeča nit sta bila arhitektura in oblikovanje; festival je gostil 16.136 obiskovalcev na 63 gledaliških in 14 filmskih predstavah ter 108 raznolikih delavnicah. ● Potekalo je prvo srečanje koordinatorev kulturno-umetnostne vzgoje v ljubljanskih vrtcih in šolah, ki se ga je udeležilo več kot 50 koordinatorev, ki so izrazili potrebo po tesnejšem povezovanju kulturnih in vzgojno-izobraževalnih ustanov. ● Od 28. 2 do 8. 3. je v Ljubljani potekal literarni festival **Literature sveta – Fabula**, ki je ljubiteljem dobrih knjig po dostopnih cenah ponudil prevode del osrednjih gostov festivala in odmevna literarna srečanja, med drugim soočenje filozofov Slavoja Žižka, Alenke Zupančič in Mladena Dolarja v SNG Drami. Pet slovenskih pisateljic in pisateljev je prvič v zgodovini festivala prispevalo zgodbe za mlade bralce za knjigo z naslovom *Moč lažnega*; v okviru Mlade Fabule pa je bil izveden tudi literarni natečaj za osnovnošolce. ● Februarja je Center urbane kulture Kino Šiška skupaj s soorganizatorji pripravil odmeven festival

MENT. ● Poletje je z vrhunskim programom popestril javni zavod **Festival Ljubljana** s 63. izvedbo poletnega festivala, kjer se je v treh mesecih in pol zvrstilo skoraj 80 različnih prireditev, ki si jih je ogledalo več kot 60.000 obiskovalcev in obiskovalcev. Prvič smo v Sloveniji videli in slišali Kitajsko nacionalno opero iz Pekinga, prvič je bila pri nas predstavljena Wagnerjeva opera *Tristan in Izolda*, Tomaž Pandur pa je na oder pripeljal sodobnega Fausta. Med rekordi 63. Festivalskega poletja velja omeniti še slovensko postavitev musicala *Mamma Mia*, ki je doživela 17 ponovitev v Krizankah in privabila 24.000 obiskovalcev in obiskovalcev. ● Skupaj s Festivalom Ljubljana in Turizmom Ljubljana je oddelek za kulturo pripravil 7. festival **Junij v Ljubljani**, ki je potekal od 12. do 21. 6. na Kongresnem trgu in je bil zelo dobro obiskan. Ponudil je kakovostne in raznovrstne brezplačne glasbene, gledališke in plesne dogodke. Novost letošnjega festivala so bili zelo dobro obiskani tematski dnevi, med njimi oživiljen *Praznik glasbe*, s katerim se je Ljubljana pridružila več kot 340 mestom po svetu, ki so slavila glasbo. ● Mestni kino Kinodvor je v letu 2015 do decembra obiskalo že okrog 115.000 gledalcev, od tega 30.000 **Kinobalon** – program za otroke in mlade, več kot 18.000 ljudi pa je čez poletje obiskalo kino na prostem **Film pod zvezdami** na ljubljanskem gradu in **Poletni kino** na Kongresnem trgu, ki so zaznamovale tri stoletnice: Ingrid Bergman v Casablanci, Orson Welles z Damo iz Šanghaja in sto let barvnega vizualnega spektakla »technicolor«

Prenova ZDL, enote Bežigrad

Fotografije: Dunja Wedam, Mirjana Ribič

1 Vila Urška na Poljanski 97 je bila za potrebe Zavoda za oskrbo na domu rekonstruirana in potresno sanirana; zavod zdaj na 470 kvadratnih metrih poleg rednega dela pripravlja predavanja, okrogle mize, sestanke ter druženja meščanov. 2 V villi je tudi lepo urejena knjižnica in 3 sejna soba. 4 JSS MOL intenzivno nadaljuje v letu 2014 začeto gradnjo 30 neprofitnih najemnih stanovanj na Dolgem mostu, ki jih izvaja podjetje CGP; vrednost investicije z DDV po doslej sklenjenih pogodbah je 3.152.405 €.

z uspešno Pojmo v dežju; predstave filmskih klasik na osrednjem ljubljanskem trgu so po vzoru nekaterih drugih evropskih mest brezplačno darilo mesta domačim in tujim obiskovalcem. ● Upravljavci javne kulturne infrastrukture **Zavod En Knap, Plesni teater Ljubljana** in **Gledališče Glej** so v letu 2015 izvedli kvaliteten, obsežen in odmeven javni kulturni program. ● V okviru projekta **Ljubljana bere** je ponovno potekalo spodbujanje družinskega branja s promocijo vrhunskih piscev in ilustratorjev. ● MOL je ob obisku pediatra podarila otrokom v vrtcih slikanico *Še sto ugank* Anje Štefan in Jelke Reichman, prvošolcem pa *Modrost nilskih konjev* Petra Svetine in Damijana Stepančiča. ● V ustvarjalnem **Pionirskem domu**, kjer v letošnjem letu potekalo ustvarjanje več kot 1000 otrok, so s predstavo *Show Strahow* razveselili številne mlade gledalce po Sloveniji. Na sedmih festivalih, namenjenih predstavitvi ustvarjalnosti otrok in mladih, so potovali od zapletenih eksperimentov, gledaliških predstav, umetnosti giba telesa, predstavili avtorske skladbe na prvi zgoščenki PD in kot mladi pisatelji napisali številne zgodbe. Priznanje Mestne občine Ljubljane jim je dalo spodbude za uvajanje novih inovativnih programov za vse generacije. V

sodelovanju z mentorji in pedagogi vrtcev in šol že potekajo aktivnosti za izvedbo *Lik festa*, namenjenega zeleni prestolnici Ljubljani. ● Maja je bila v Galeriji Kresija na ogled **pregledna razstava** letošnjega prejemnika Župančičeve nagrade za življenjsko delo, akademskega slikarja, grafika in kiparja **Vladimirja Makuca** z naslovom *Pokrajina s slikarjem*. ● V sklopu Festivala dokumentarne fotografije Slovenia Press Photo si je ljubljanska javnost v poletnih mesecih lahko v Galeriji Kresija ogledala fotografijo z naslovom *Žrtev / The Sacrifice* svetovno znanega fotografa **Jamesa Nachtweya**. ● Ob letošnjem obeleževanju 150. obletnice rojstva Maksa Fabianija je bila v Mestni hiši osrednja pregledna razstava **Maks Fabiani – arhitekt monarhije**. Razstava je bila od marca do junija na ogled v zgodovinskem atriju Mestne hiše, oktobra pa je gostovala v Arhitekturnem centru Dunaj. ● Med uspešnimi mednarodnimi razstavnimi projekti je bila pod pokroviteljstvom mesta Sarajeva in Ljubljane v gosteh razstava z naslovom **VIJEČNICA« SARAJEVO – gradnja, uničenje, obnova**. ● Mednarodni grafični likovni center je pripravil **31. grafični bienale z naslovom Nad tabo ti** (28. 8.–3. 12.) britanske kuratorke Nicole Lees. Bienale letos praznuje 60 let in sodi med najstarejše

Foto: Nik Rovan

Prenovljeni prostori ZDL, enote Bežigrad.

ZDL, Enota Bežigrad je bil zgrajen leta 1963 za takratne potrebe zdravstvenega varstva prebivalcev Bežigrada in okolice. Z leti je bil deležen kar nekaj prenov: v letih 2002 in 2003 so izvajali investicijsko vzdrževalna dela v ambulantah splošne medicine in v diagnostičnem laboratoriju v 1. nadstropju. Dela sta financirala Zdravstveni dom Ljubljana (ZDL) in Mestna občina Ljubljana (MOL). V letih 2006 in 2007 so bila opravljena investicijsko vzdrževalna dela v kleti in pritličju: obnova kleti in pritličja in potresna sanacija sten in stebrov v kleti in pritličju. Investicijo je v celoti financirala MOL. Septembra 2015 se je uspešno zaključila še zadnja faza prenove glavnega objekta: statična sanacija sten in stebrov v 1. in 2. nadstropju, obnova prostorov v 2. nadstropju, zamenjava oken v 2. nadstropju in obnova fasade z izvedbo ustrezne energetske sanacije objekta. S prenovo se je povečala energetska učinkovitost objekta, zmanjšali so se stroški obratovanja, izboljšali klimatski pogoji, zagotovljeni so ustrezni delovni pogoji za zaposlene, večje je ugodje obiskovalcev. V obnovljenih prostorih 2. nadstropja so zobozdravstvene ambulante za odrasle ter otroke in mladino, zobotehnični laboratorij, razvojna ambulanta, prostori centra za duševno zdravje, prostori uprave, sanitarije za paciente in zaposlene ter hodniki, ki so ob enem čakalnice. Kvadratura prostorov znaša okoli 700 m².

MOL je za energetska sanacija pridobila sredstva na *Javnem razpisu za sofinanciranje operacij za energetska sanacija osnovnih šol, vrtcev, zdravstvenih domov in knjižnic v lasti lokalnih skupnosti (LS2)*, v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007–2013, 6. razvojne prioritete »Trajnostna raba energije«, 1. prednostne usmeritve »Energetska sanacija javnih stavb«. Javni razpis je v začetku leta 2013 izvedlo Ministrstvo za infrastrukturo in prostor (danes Ministrstvo za infrastrukturo), MOL pa je uspela pridobiti sredstva v višini največ do 180.225 €. Celotna investicija, vključno z energetsko sanacijo, je znašala 1.205.919 €, sredstva je v celoti, razen prej omenjenih, zagotovila MOL. ZDL je za obnovljene prostore v 2. nadstropju iz lastnih sredstev poskrbel za pohištveno in zobozdravstveno opremo v skupni vrednosti 245.000 €.

S tokratno prenovo je zaključena sanacija glavne stavbe Zdravstvenega doma Ljubljana, Enote Bežigrad, ki ji trenutno podoba kvari prizidek, v katerem se izvaja pediatrija ter zdravstveno varstvo šolskih otrok in mladine. Vendar ne za dolgo, saj se je pravkar začelo projektiranje novega in sodobnega prizidka, kamor bo poleg obstoječih dejavnosti umeščena tudi sodobna lekarna mestnega javnega zavoda Lekarne Ljubljana, sočasno pa bodo uredili tudi celotno okolico stavbe, vzpostavili novo prometno ureditev in še kaj.

KULTURNI FORUM EUROCIETIES

Oddelek za kulturo MU MOL je v sodelovanju z Muzejem in galerijami mesta Ljubljana od 30. 9. do 2. 10. 2015 pripravil konferenco kulturnega foruma z nosilno temo: *Sodelovanje mest z lokalnimi kulturnimi organizacijami: novi načini sodelovanja in podpore*. Vodilna tema konference je bila izbrana, ker so prav nevladne organizacije in posamezniki na področju kulture tiste, ki v času ekonomske krize najhitreje in najmočnejše občutijo negativne spremembe. Dogodek, ki so ga predstavniki Eurocitiesa ob koncu označili kot enega najboljših v skoraj dvajsetletni zgodovini kulturnega foruma, saj je vključeval kulturne ustanove in proizvedence iz različnih področij kulture, je obiskalo 87 gostov iz tujine.

1

3

2

5

4

Fotografije: Dunja Wedam, Nik Rovani

1 2 3 4 Julija je bilo odprto novozgrajeno kopališče Kolecija, ki je namenjeno tako rekreativnim plavalcem in tekmovalcem kot tudi tistim, ki mesto obiščejo le za kratek čas. Kopališče ima olimpijski in otroški bazen. V notranjem kompleksu so savne, otroško igrišče ima peskovnik, za sončenje so urejene terase. Kopališče sprejme do 700 obiskovalcev, v spodnji etaži objekta pa je na voljo 80 parkirnišč. 5 Za športno vzgojo in rekreacijo je na OŠ Riharda Jakopiča odlično poskrbljeno z novim športnim in otroškim igriščem.

bienalske prireditve likovne umetnosti v Evropi. Letošnji bineale je doživel izjemen odziv in tuji strokovni javnosti, več kot polovica razstavljenih del je bila naročena posebej za bienale. ● V Mestnem muzeju Ljubljana so letos pripravili interdisciplinarno zasnovano razstavo *Voda*, uvod v leto Ljubljane – zelene prestolnice Evrope 2016 in retrospektivno razstavo akademskega kiparja Stojana Batiča ob njegovi devetdesetletnici. ● V programu Mestne galerije Ljubljana sta bili odmevni dve skupinski razstavi: *Hommage à Malevič - Še o Črnem kvadratu*, skupinska razstava, ki obeležuje 100 let nastanka tega ključnega suprematističnega objekta zgodovinske avantgarde z začetka 20. stoletja, in tematsko skupinsko razstavo **Primeri smeha v umetnosti**.

Župančičevi nagrajenci 2015: 11. junija je v Kinu Šiška potekala slovesna podelitev Župančičevih nagrad. Za življenjsko delo jo je prejel akademski slikar, grafik in kipar Vladimir Makuc, za vrhunske umetniške dosežke zadnjih dveh let pa ustanoviteljica in protagonistka gledališča Muzeum ter režiserka Barbara Novakovič Kolenc, dramski igralec Alojz Svete ter pesnik in dramatik Boris A. Novak.

Novi kulturni prizorišči: ● Z javnim razpisom je Vodnikovo domačijo v upravljanje prevzela nevladna organizacija Divja misel; poslej je preurejeno prizorišče v celoti namenjeno besedi in knjigi in ponuja programe za različne ciljne skupine. ● Lutkovno gledališče Ljubljana je 26. maja 2015 v sodelovanju z Ljubljanskim

gradom odprlo Lutkovni muzej, prvi pri nas, ki predstavlja pionirsko delo za slovensko lutkovno umetnost in bo sistematično in strokovno poskrbel za slovensko lutkarsko dediščino. Projekt je sofinanciral Evropski sklad za regionalni razvoj. Veliki lutkovni umetniki in njihovi junaki so svoje mesto dobili v prostorih nad Stanovsko dvorano Ljubljanskega gradu.

Varovanje kulturne dediščine: ● V letu 2015 je bila izvedena celovita prenova Plečnikove hiše na Karunovi ulici. Investicijo je sofinanciral Evropski sklad za regionalni razvoj in tako omogočil revitalizacijo kompleksa dveh hiš z valjastim prizidkom, zimskim vrtom ter prostranim vrtom za hišo. Na ogled je nova stalna razstava o arhitektovem življenju in delu z originalnimi maketami in številnimi načrti, maketo Plečnikove Ljubljane ter njegovimi osebnimi predmeti. Kompleks zaokroža muzejska trgovina, prostor za obrazstavne programe in dogodke, študijsko središče in mesto za občasne razstave. ● Med pomembnejše projekte v letošnjem letu sodi tudi obnova kopije Robbovega vodnjaka, obeliska, skodele in stopnišča v vrednosti 67.786 evrov. ● Ker v letu 2016 obeležujemo 60-letnico pohodov ob Poti spominov in tovarištva, so bila obnovljena kamnita obeležja in ostanki bunkerjev ter predstavljena kamnita obeležja ob nekdanjih na današnje traso oziroma na zemljišče v lasti MOL.

Ljubljana – mesto zatočišče: Novembra je iz Ljubljane odpotoval že tretji pisatelj, ki mu je Ljubljana 2 leti nudila

zatočišče v okviru programa Mreže mest zatočišč za preganjane pisatelje ICORN; Ljubljana je članica mreže od l. 2011.

Urad za mladino: V letu 2015 je Urad oblikoval Strategijo za mlade v MOL za obdobje 2016–2025, ki je bila sprejeta na novembrski seji MS s široko politično podporo. Vzporedno je Urad za mladino preverjal načine, kako uresničiti nekatere ključne cilje za izboljšanje položaja mladih: vzpostaviti mreže mladinskih centrov, zasnovati projekt zaposlovanja teže zaposljivih mladih in pripraviti podlage za ciljni razpis za podelitev neprofitnih stanovanj mladim. V letu 2015 je na spletnem naslovu www.ljubljana.si/za-mlade zaživela baza mladinskih organizacij, skupaj z Javnim zavodom Mladi zmaji in Zavodom Bob pa so začrtali nove prakse mladinskega uličnega dela. Prek javnega razpisa so finančno podprli 83 projektov in programov lokalnih mladinskih aktivnosti, 9 mednarodnih izmenjav, tri vsebinske mreže (informiranje, nasilje, ulično delo) in tri sekundarno preventivne programe CSD-jev za otroke in mlade. Na 31. slovenskem knjižnem sejmu (25.–29. 11.) so mestni javni zavodi LGL, MKL, Kinodvor, Pionirski dom in ZOO Ljubljana sooblikovali program prvega otroškega festivala knjige Cicifest.

Prejem Unescovega naslova Ljubljana – mesto literature: Od 11. decembra je Ljubljana vključena v Unescovo mrežo kreativnih mest. Pridobljeni naslov odpira nove možnosti za razvoj področja knjige v Sloveniji, za večjo mednarodno

1

5

6

2

3

4

Fotografije: Dunja Wedam, Nik Rovan, Miha Fras

1 Park Tabor ima prenovljen vodnjak. 2 3 4 Poleg kopališča Kolezija je največji letošnji dosežek na področju športa izgradnja Gimnastičnega centra Ljubljana. 5 Na OŠ Franceta Bevka so dijaki dobili novo nogometno igrišče. 6 Povsod po mestu so urejeni športni otoki za vse, med njimi je tudi urbana naprava za vadbo z lastno težo na Rusljanovem trgu.

ujeljavitev in prepoznavnost slovenske knjige, kulture, mesta in države.

Strateški cilji kulturne politike MOL 2016–2019:

- kandidatura MOL za pridobitev naslova evropska prestolnica kulture leta 2025 in podpora programom s področja knjige in branja v okviru Unescovega naslova Ljubljana – mesto literature,
- vpis Plečnikove dediščine med Unescovo svetovno dediščino,
- izboljšanje infrastrukturnih pogojev za delovanje javnih zavodov na področju kulture v ustanoviteljstvu MOL,
- krepitev medpodročnega povezovanja in sodelovanja med nacionalnimi in mestnimi javnimi zavodi na področju kulture,
- zagotavljanje stabilnih finančnih, infrastrukturnih in drugih pogojev za delovanje nevladnega kulturnega sektorja,
- krepitev kulturnega življenja v vseh četrtinskih skupnostih MOL,
- podpora razvoju kulturnega turizma, kulturno-umetniške vzgoje ter kulturnih in kreativnih industrij,
- prednostni infrastrukturni projekti: ● prenova stavbe Pod turnom 4 (Švicarija), ● obnova Vile Čira Čara (Komenskega 9) in vzpostavitev Art centra,
- revitalizacija Starega letališča Ljubljana,
- obnova Hribarjeve vile Zlatice,
- obnova nekdanje tovarne Rog in vzpostavitev novega umetniškega središča,
- obnova nekdanjega kompleksa Cukrarna ter vzpostavitev Galerije Cukrarna in Palače Cukrarna – palače knjige in mladih,
- izgradnja miniplexsa mestnega kina,
- obnova Ljubljanskega gradu.

Mesto športa letos v znamenju kopališča Kolezija in Gimnastičnega centra Ljubljana

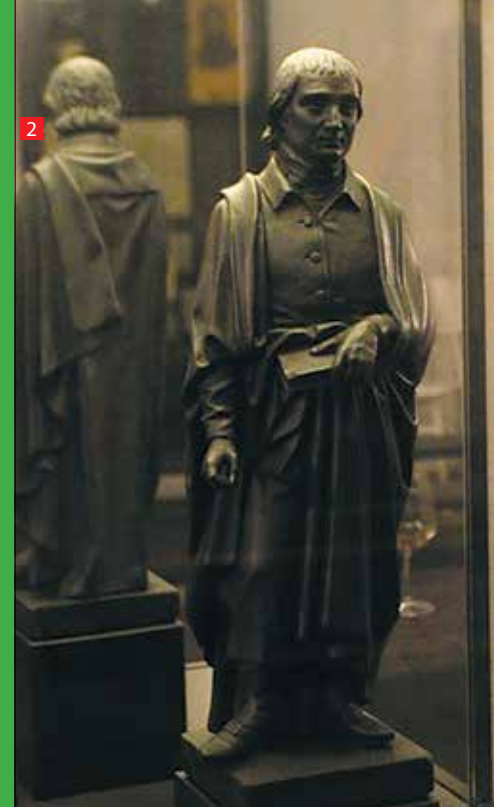
Za uresničevanje javnega interesa na področju športa Mestna občina Ljubljana iz proračuna nameni več kot še enkrat več sredstev kot v preostalih slovenskih občinah, merjeno v evrih iz proračuna na prebivalca.

Največja dosežka na področju zagotavljanja športne infrastrukture v Mestni občini Ljubljana je izgradnja kopališča Kolezija in Gimnastičnega centra Ljubljana. Poleg tega je bila izvedenih še vrsta drugih manjših vzdrževalnih del na športnih objektih. V letu 2015 so bili na 15 lokacijah z vpisanimi novimi otoki športa za vse. In sicer: na 12 lokacijah zunanje fitnes naprave (● pri OŠ Vevče, ● Rusljanov trg, ● Ulica 7. septembra, ● Prijateljeva ulica, ● Cesta v dvor, ● Cesta 13. julija, ● Parmova ulica, ● Trnovski pristan, ● Trg reformacije, ● Cesta VI, ● Ob dolenski železnici, ● Jarška cesta), na dveh lokacijah (● pri Fužinskem gradu in ● Golovec) urbane naprave za vadbo z lastno težo ter v celoti prenovljena **Trim Steza v Zadvoru**. Če bodo ustrezno nizke temperature, bo na mladinskem golf centru v Stanežičah s kompaktnim snegom zasnežena tudi **nova proga za tek na smučeh**.

Na področju množičnega športa se je v osnovnih šolah po pouku izvajal brezplačni program **šport za otroke v več kot 600 skupinah**. Velika ponudba programov množičnega športa se kaže

tudi v rekordni udeležbi na letos že **20. izvedbi Ljubljanskega maratona**, na teku trojk in na **Pohodu okoli žice** ter na kolesarskem prazniku **Maratonu Franja**. Množična udeležba je bila tudi na vseh akcijah programa **Razgibajmo Ljubljano** ter na drugih manjših športno rekreativnih dogodkih v četrtinskih skupnostih. Na področju tekmovalnega, vrhunškega športa je še veliko rezerv in možnosti za izboljšanje!

V programih tekmovalnega športa predvsem skrbi dejstvo, da se v klubih dogaja prežgodnja selekcija, predvsem v obdobju med 15. in 19. letom. To povzroča močno upadanje mladih športnikov, ki nastopajo v uradnih tekmovalnih sistemih, saj se v obdobju od 15. do 19. leta število športnikov zmanjša za 60 odstotkov! Posledica tega je tudi zmanjševanje deleža perspektivnih mladih športnikov, ki prihajajo iz Mestne občine Ljubljana. Od leta 2008 se je delež perspektivnih mladih športnikov iz MOL z 22 odstotkov zmanjšal pod 19 odstotkov. Razlog je predvsem v NESODELOVANJU med klubi. Ravno na področju tekmovalnega športa otrok in mladih je Mestna občina Ljubljana v zadnjih letih, od leta 2008, najbolj povečala proračunska sredstva. S programom mestnih panožnih športnih šol in s sofinanciranjem stroškov dela v višini povprečne bruto plače v RS 100 trenerjem ter brezplačno uporabo športnih objektov v lasti MOL so vzpostavljeni pogoji, ki jih je kot najboljše v Sloveniji označil tudi predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije – združenja športnih zvez. Kljub zagotavljanju pogojev za delo z mladimi

Fotografije: Nik Rovani

1 2 Prenovljena Vodnikova domačija je postala dobro obiskana hiša branja in pripovedovanja in številnih dogodkov, povezanih s knjigo, 3 4 5 6 Lutkovno gledališče Ljubljana pa je v sodelovanju z Ljubljanskim gradom odprlo Lutkovni muzej, prvi pri nas, ki bo sistematično strokovno poskrbel za slovensko lutkarsko dediščino. Projekt je sofinanciral Evropski sklad za regionalni razvoj. Veliki lutkovni umetniki in njihovi junaki so svoje mesto dobili v prostorih nad Stanovsko dvorano Ljubljanskega gradu.

v tekmovalnem športu in izdatnem sofinanciranju programov klubi ne zmanjšujejo cen vadnin in članarin, ki jih plačujejo starši, kar prispeva k manjši dostopnosti in posledično tudi odhajanju mladih iz tekmovalnega športa.

Mladi športniki ostajajo v športu predvsem in zaradi vzornikov. Tudi za to skrbi Oddelek za šport v Mestni občini Ljubljana, s tem ko vodilnim mestnim klubom zagotavlja brezplačno uporabo športnih objektov in sofinancira njihove programe. V letu 2015 so na najvišjih evropskih in svetovnih klubskih tekmovanjih sodelovale 3 moške in 3 ženske klubske ekipe. V Evropi je malo prestolnic, ki se lahko pohvalijo s tako veliko udeležbo na največjih klubskih tekmovanjih. Petim topklubom, KK Union Olimpija, RK Krim, HDD Olimpija, ACH Volley in ženska profesionalna kolesarska ekipa BTC City Ljubljana, ki so nastopali na evropskih in svetovnih klubskih tekmovanjih, se je jeseni pridružila še ženska odbojcarska ekipa Calcit Ljubljana. Glede na uspehe NK Olimpija v prvem delu letošnje sezone pa upamo in pričakujemo, da se bo tudi NK Olimpija prihodnje leto uvrstila v enega izmed evropskih klubskih tekmovanj. Med največje dosežke teh ekip šteje ženska kolesarska ekipa, z zmago na letelih ciljnih sredi Pariza v času slovitega slovitega Tour de France z etapno zmago v svetovnem pokalu in 8. mestom na kronometru na svetovnem prvenstvu pomeni največji dosežek ženskega in tudi slovenskega kolesarstva v letu 2015.

Nagradenci: Leto se na področju športa zaključuje z nagradami najboljših športnikov in športnic ter športnih delavcev zanesenjakov, brez katerih ne bi bilo športa. Mestna občina vsako leto podeli nagrado Marjana Rožanca, najvišjo nagrado na področju športa. V letošnjem letu so prejemniki nagrade: Anže Urankar, Helena Žigon, Andrej Razdrhi in Tomislav Levovnik.

Soustvarjanje zelene prestolnice Evrope 2016 in skrb za lokalno samooskrbo

Leto, ki se izteka, je bilo ponovno izjemno. Ne le, da so se sodelavci Oddelka za varstvo okolja polni elana in pozitivne naravnosti lotili priprav na leto 2016, ko bo Ljubljana s ponosom nosila naslov zelena prestolnica Evrope, ampak so ob tem izvedli tudi številne projekte in naloge, velike in majhne, ki dajejo zeleni prestolnici poseben pečat. Poleg osnovnih nalog Oddelka za varstvo okolja, spremljanja stanja okolja v mestu z izvajanjem monitoringov kakovosti zraka, podzemnih ter površinskih voda, tal, ohranjenosti narave itd., so posebnega pomena tiste naloge, ki so jih zasnovali in izvedli za meščane in obiskovalce, da bi se v našem mestu počutili še prijetneje, še bolj povezane z okoljem in naravo.

Zeleni infrastrukturni projekti 2015: ● **Igrišče Koseški bajer** je od začetka leta urejeno kot večgeneracijski park Koseški bajer. Med meščani priljubljeno rekreativno površino so očistili invazivnih rastlin in odpadnega materiala ter na novo

preuredili z zasaditvijo dreves in vzpostavitev otroškega igrišča, opremljena z ustreznimi igrali tudi za invalide ter postavili telovadna orodja, ki so primerna za vse generacije. ● **450 novih vrčičkov na območju parka Rakova jelša:** Aktualne razmere postavljajo v ospredje potrebo po izkoriščanju površin za pridelavo hrane in lokalno samooskrbo. Na Oddelku za varstvo okolja že vrsto let spodbujajo in podpirajo razvoj podeželja, hkrati pa tudi meščanom z razvojem vrčičkarstva omogočajo lastno pridelavo vrtnin. Pričeli so z 2. fazo ureditve mestnega parka Rakova jelša, kjer bo za naslednjo vrčičkarsko sezono urejenih 450 vrčičkov velikosti od 25 do 75 m². Območje se bo lepo dopolnjevalo z leta 2014 urejenim naravnim parkom, ki povezuje mesto s KP Ljubljansko barje. Vrčičkarsko območje bo opremljeno tudi z vso potrebno infrastrukturo, zasadili pa so tudi nekaj manj kot 400 dreves. ● **Prvi javni sadovnjak:** Na 0,6 ha mestnega zemljišča na Grbi ob Puhtejevi ulici so zasadili prvi javni sadovnjak v Ljubljani, in sicer 96 sadik jablan, hrušk, sliv, kutine, murve, nešple, skorša, kakija, asimine, oreha, kostanja in aronije ter 42 sadik okrasnih jablan. Javni sadovnjak je odprt prostor, plodovi pa bodo na voljo vsakomur. V sadovnjaku bo prostor namenjen tudi izobraževanju, izmenjavi izkušenj, prostočasnim aktivnostim. Oskrba sadnih dreves bo naravi prijazna, v sadovnjaku pa bodo prostor našle tudi čebele. ● **Čebelja pot:** V Ljubljani ima čebelarstvo bogato tradicijo. Znotraj meja našega mesta deluje kar 3 % vseh slovenskih

Fotografije: Nik Rovan, Miha Fras

1 3 Na brežini Gruberjevega kanala je zagotovljenih 12 novih privezov za rečne ladje, na voljo je 2500 m² novih površin pristanišča in 2 komunalna priveza za potrebe gasilcev in policije ter objekt za servis in vzdrževanje plovil; projekt je sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. **2** Zgrajena je nova brv čez kanal v izteku Povšetove ulice.

čebelarjev, pridelan med pa je izjemno kakovosten. V letu 2015 so zato na oddelku zasnovali in vzpostavili čebeljo pot, ki jo bodo s ponosom predstavili tudi vsem obiskovalcem zelene prestolnice. Pot povezuje različne reprezentativne točke v Ljubljani, vključuje tudi ponudnike medu in čebeljih proizvodov. Pot s svojim inovativnim pristopom predstavlja tudi velik turistični potencial.

● **12.086 na novo zasajenih dreves v zeleni prestolnici:** Člani velike mestne družine želimo biti zgled, zato smo se zavezali, da bomo do konca leta 2016 zasadili vsak po eno drevo. Prvo veliko akcijo smo organizirali spomladi ter pogozdili precejšen del Rožnika, Golovca in Zajčje dobave po škodi, ki jo je za seboj pustil zled. Nadaljujemo z manjšimi akcijami, kot je zasaditev drevoreda ob Dunajski cesti z 41 črnimi bori in češnjami, v letu zelene prestolnice pa bomo izvedli še eno veliko spomladansko akcijo pogozditve.

Zeleni programski projekti 2015: ● **Festival ljubljanskega podeželja – Zeleni prag Ljubljane.** Celovito je bilo predstavljeno ljubljansko podeželje, urbano kmetijstvo in razvoj podeželja v MOL. Meščanom smo ponudili ljubljanska jabolka in jedi iz njih v okviru Tedna jabolka, kjer so se predstavili lokalni pridelovalci jabolk ter ponudniki gostinskih storitev. ● **Akcija Rokavice gor.** Letos sprožena družbeno odgovorna kampanja želi opozoriti na pravočasno odstranitev zdravju škodljive ambrozije. V mesecu maju je potekala kreativna

igra, v okviru katere so sodelujoči oblikovali vzorec delovnih rokavic, ki so postale zaščitni znak komuniciranja v zvezi s problematiko ambrozije. Pripravljena je tudi posebna spletna stran www.rokavicegor.si, na kateri lahko zainteresirani najdejo številne koristne informacije.

Zeleni dokument: Poleg naštetih projektov je oddelek pripravil nov **Odlok o krajinskem parku Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib.** Stari odlok, ki je bil v veljavi skoraj 30 let, ni več omogočal učinkovitega in celovitega varstva naravnih vrednot. Odlok je pripravljen v sodelovanju z različnimi deležniki; gre za sodoben dokument, ki bo omogočal varovanje naravne vrednote, ohranjanje biotske raznovrstnosti zavarovanega območja, obiskovalcem parka pa hkrati še naprej nudil prostor za rekreacijo in preživljanja prostega časa.

Rekordno turistično leto v Ljubljani – mestu prihodnosti

V Ljubljani, ki ji je mednarodna komisija za turizem podelila naslov mesto prihodnosti, je bilo že oktobra realiziranih več kot milijon nočitev. Ocena za vse nastanitvene objekte v Ljubljani za deset mesecev je 1.057.713 nočitev, kar je 19% več kot v enakem obdobju lani. Rast števila gostov potrjuje, da Ljubljana ostaja zaželena turistična točka, v katero se obiskovalci radi tudi vračajo. Že oktobra 2015 so ustvarili več kot milijon nočitev, lani pa je bila ta meja presežena decembra. V dvanajstih mesecih leta 2014 je

bilo namreč v Ljubljani realiziranih 1.021.929 nočitev, v letu 2015 pa v desetih mesecih že 35.700 nočitev več.

Rast nočitev se povečuje vse do konca leta, saj se je letos prešerno praznično dogajanje začelo teden dni prej kot prejšnja leta, poleg tega se Ljubljana uvršča med najlepše praznično okrašene evropske prestolnice. V primerjavi s podatki iz leta 2014 so v zadnjih dveh mesecih obiskovalci opravili skupaj okvirno 123.000 nočitev. Porast števila obiskovalcev poleg stalne nadgradnje ponudbe in preurejenega mestnega središča z omejenim dostopom za motorni promet v Turizmu Ljubljana pripisujejo tudi dolgoletnim sistematičnim predstavitev na tujih tržiščih, ki so podprte z animacijo in jezikovno prilagojenimi promocijskimi gradivi, sodelovanju v mednarodnih organizacijah ter številnim mednarodnim nagradam in prejetim nazivom, med katerimi je trenutno najbolj aktualen prestižni naslov zelena prestolnica Evrope 2016.

Predstavitve v tujini: V letu 2015 so Ljubljano kot zeleno prestolnico Evrope 2016, njeno kulinariko, pestro kulturno dogajanje in posebnosti predstavljali na različnih tržiščih: januarja v Istanbulu, Helsinkih, Madridu, Utrechtu in na Dunaju; februarja v Bruslju, Tel Avivu, Milanu, Münchnu, Beogradu, Pragi in Budimpešti. Marca so se predstavljali na sejmih v Berlinu in Moskvi ter delavnicah v Milanu in na Dunaju, aprila na sejmju v Bakuju ter na delavnicah v Stokholmu in Sao Paulu, maja v

1

2

3

4

Fotografije: Dunja Wedam, Nik Rovar

1 V znamenju zelene prestolnice Evrope 2016 so poleti po mestu zrasla cvetlična stojala, 2 bela Ljubljana je dobila svojo belo vrtnico Ljubljano, 3 zasajen je javni sadovnjak s 108 sadnimi drevesi, 4 vsak sodelavec 12.000-članske mestne družine je zasadil drevo ali ga še bo; na sliki sajenje dreves na Golovcu.

Zagrebu, v Londonu pa na junijskem sejmu in novembrski borzi. Septembra so prestolnico predstavljali tudi na kulinarinem festivalu v Bruslju ter na delavnici v Tajpeju in borzi v Tokiu. Ljubljana kot destinacija za kongresni turizem se je predstavljala na borzah v Frankfurtu, Istanbulu, Londonu in Barceloni ter delavnicah v Parizu, Zürichu, Stockholmu, Münchnu, Varšavi in Pragi ter v Amsterdamu in Bruslju.

Svetovna turistična organizacija (UNWTO) je Turizem Ljubljana zaradi nagrajenega delovanja na družbenih omrežjih, ki odmeva v evropskih in širših krogih, povabila tudi v X'ian na Kitajskem. *The Foundation for European Sustainable Tourism* (FEST) skupaj z *European Travel Committion ETC* pa sta Turizem Ljubljana junija povabila med predavatelje najuspešnejših trajnostnih praks na svetu na Summer School in Leadership and Governance for Sustainable Tourism. S predstavitvijo na dogodku *Green Destination Community*, ki je potekal v okviru največje svetovne borze turizma in potovanj v Berlinu, se je Ljubljana uvrstila na svetovni zemljevid trajnostnih destinacij ter pridobila predstavnico, imenovano v najvišji organ organizacije *Green destinations*. K promociji destinacije je pripomogla tudi polletna prisotnost na **Expu 2015 v Milanu**, kjer so poleg redne promocije Ljubljane in regije v slovenskem paviljonu predstavili tudi dva sklopa aktivnega promocijskega programa v skupnem obsegu 18 dni.

Z usposabljanjem, urjenjem in vajami še boljše pripravljenost reševalnih enot za zaščito pred nesrečami in reševanje

Za ustrezno pripravljenost reševalnih enot na naravne pojave, ki povzročijo večjo škodo, je področni Oddelek za zaščito, reševanje in civilno obrambo v letošnjem letu veliko pozornost posvečal področju usposabljanja, urjenja in vaj, in sicer tako za raven vodenja kot tudi za operativno raven. Veliko pozornost so posvetili tudi **nakupu nujne opreme za delovanje nekaterih reševalnih služb**. Izpeljali so usposabljanja na področju osnov varovanja pri delu na višini in nadaljevalni tečaj interventno prekrivanje streh, usposabljanje inštruktorjev izvajalcev usposabljanj ekip za psihosocialno pomoč, usposabljanje za izvajalce evakuacij v domovih starejših občanov na območju MOL, nepovedane vaje pripadnikov prve nujne medicinske pomoči (PNMP) za prve posredovalce, usposabljanje enote za reševanje iz vode, sodelovali so pri organiziranju mestne vaje ekip prve pomoči Rdečega križa in PNMP prvih posredovalcev, izobraževanje mentorjev PNMP, izvedli preventivni **protipoplavni dan** s poudarkom na tem, kaj lahko vsakdo sam postori za preprečevanje škode ob poplavih, in izvedli **mednarodno vajo vodnikov reševalnih psov Ljubljana 2015**. V letu 2015 se je eno-, dvo- ali večdnevni usposabljanj, urjenj in vaj v organizaciji OZRCO udeležilo 652 članov različnih reševalnih enot v sistemu zaščite in reševanja Mestne občine Ljubljana.

Javno gasilsko službo MOL sestavlja 35 PGD-jev in poklicna gasilska enota. Za čim bolj učinkovito delo JGS sta bili iz proračunskih sredstev kupljeni gasilski vozili za moštvo za PGD Vižmarje in PGD Slape-Polje, gasilsko vozilo-cisterna za PGD Dravlje, večje število nadomestnih baterij za radijske postaje vseh PGD-jev. Predelano je bilo vozilo za varstvo okolja in iz poklicne enote dodeljeno PGD Ljubljana - Trnovo. Od večjih investicij za posodobitev voznega parka in tehnike v GBL je bilo kupljeno vozilo za tehnično reševanje, vozilo za gašenje, predelano vozilo za požarne vaje v okolju in vozilo za gašenje in reševanje za težke terenske razmere.

Posredovanja na vodotokih, še posebej ob visokih vodah, so pokazala, da potrebujemo še dodatno opremo tako za osebno zaščitno opremo reševalcev kot tudi za primere nujnih prevozov obolelih oseb, oskrbe z vodo idr. Obstoječi čolni so večinoma precej stari, veliki, okorni in z globokim vrezom. Zato so se odločili za nakup primernejših plovil in opreme, ki ustrezajo zahtevam in predpisom, in za nakup osebne zaščitne opreme za moštva.

Poleg nakupov za ustrezno opremljenost enot javne gasilske službe so za nemoteno, učinkovito in varno delovanje drugih enot, ki sestavljajo sistem zaščite in reševanja MOL, investirali v opremo za ekipe za nudenje prve psihološke pomoči in s tem dosegli 100 % opremljenost te enote, kupili zaščitno obutev za

Fotografije: Miha Fras, Nik Rovan, arhiv ČS Šmarna gora

1 Črnuče imajo nov drevored, 2 otroci so dobili izvirno novo igrišče v Šmartinskem parku, 3 OŠ Koseze ima nov prizidek, 4 na novo je urejeno igrišče v Gameljnah in 5 ob vrtcu Hiša pri ladji.

reševalce, ki opravljajo v primeru ujm naloge prekrivanja streh in s tem dosegli 100 % opremljenost, kupili transportne torbe za vse pripadnike Enote za hitro posredovanje, kupili komunikacijsko opremo za štabe CZ, ki zagotavlja njihovo medsebojno povezovanje, zagotovili osebno zaščitno opremo za člane štabov CZ, kupili manjkajočo opremo za pripadnike Enote za reševanje iz vode in 15.000 protipoplavnih vreč ter izvedli investicijsko vzdrževanje javnega zaklonišča pod Gradom.

Izvajanje prometne politike z ozaveščanjem in velikimi naložbami v trajnostno mobilnost

Ljubljana je članica hitro rastoče mreže mest CIVITAS, ki si prizadevajo za hitrejši razvoj trajnostne mobilnosti. Vanjo se je od leta 2003 do danes vključilo že 200 evropskih mest, ki s svojimi politikami in projekti sledijo smernicam trajnostne mobilnosti. Ljubljana je članica od leta 2005; odtlej je pripomogla je k uresničitvi 24 ukrepov, ki lajšajo potovalne navade v Ljubljani. Letos je Ljubljana uspešno gostila evropsko konferenco **Forum CIVITAS 2015** na temo **Mesto si delimo**. Med tremi finalistami je bila izbrana predvsem zaradi napredka pri izvajanju ukrepov na področju trajnostne mobilnosti v zadnjih letih. Konferenca se je udeležilo rekordno število obiskovalcev iz 48 držav.

Velike infrastrukturne pridobitve: S celovito prenovo osrednjega dela Slovenske ceste, ki je eden večjih »zelenih« ukrepov mesta, uresničujemo ideje in načrte, ki smo jih zapisali

že v strateške dokumente, kot so Vizija Ljubljane 2025, Program varstva okolja, Prometna politika MOL in drugi. Temeljitejšo načrtovanje preureditve poteka od leta 2012, zamisli pa segajo že v leto 2008, ko smo se vključili v evropski projekt za bolj kakovostno mobilnost v mestih CIVITAS Elan. Prenova Slovenske ceste, prometno urejena po načelu skupnega prostora, je kompleksen projekt, ki zagotavlja delovanje javnega prevoza – po osrednjem delu Slovenske poteka 16 linij javnega potniškega prometa (okoli 1.900 avtobusov dnevno) –, omogoča stalni pretok kolesarjev in pešcev ter zagotavlja varnost vseh prometnih udeležencev, obenem pa ustvarja osrednji javni prostor z novo, sodobno identiteto.

Na **prenovljenem parkirišču P+R Dolgi most** imajo uporabniki na voljo 371 parkirnih mest. Družine z majhnimi otroki lahko parkirajo na posebej označenih mestih za mlade družine, 11 parkirnih mest je prilagojenih invalidom, na voljo so 3 polnilna mesta za sočasno napajanje 6 električnih vozil, 11 parkirnih mest je urejenih za turistične avtobuse, za avtodome pa 11 parkirnih mest in sanitarno-napajalna postaja. Postavljenih je 6 stolov za nadstrešnico za parkiranje koles, v načrtu je tudi postavitve 20 stolov za kolesa iz sistema Bikelj. Ponudbo bo dopolnjeval še kiosk za prodajo časopisov, osvežilnih pijač in prigrizkov. Nameščen je tudi dodaten urbanomat za plačilo parkirnine (1,20 evra vključuje tudi dve vozovnici za mestni

avtobus, ki veljata do polnoči na dan plačane parkirnine). Na parkirišču so na novo posajena drevesa. **Novo parkirišče P+R Barje** stoji ob južni ljubljanski mestni vpadnici, Barjanski cesti, in povezuje državno in mestno cestno omrežje. Izvajalec del izgradnje prve faze parkirišča je bil TrgoGrad d.o.o.. Gradbena dela so se začela konec maja 2015, zaradi mehkih barjanskih tal je parkirišče postavljeno na betonsko temeljno ploščo, veliko 13.000 m², ki jo podpira 1117 pilotov v globini 16 m. Na njej so položene vse potrebne instalacije: kanalizacija, javna razsvetljava, optična povezava za urbanomate in za postajališče samopostrežnega sistema izposoje koles Bikelj. Parkirišče ima 347 parkirnih mest za osebna vozila, 17 je namenjenih invalidom. Postavljeni sta 2 polnilni mesti za sočasno napajanje 4 vozil na električni pogon, 68 stolov za parkiranje koles in 10 stolov za parkiranje koles pod nadstrešnico (skupno je prostora za 156 koles). Na parkirišču je tudi postajališče sistema Bikelj z 20 stolovi. Ponudbo bo dopolnjeval kiosk za prodajo časopisov in revij, v načrtu je tudi postavitve kioska za prodajo hitre prehrane. Na območju parkirišča je zasajenih približno 100 dreves, ki bodo nudila senco parkiranim vozilom. Na območju **Šmartinskega podvoza** so urejeni kolesarski pasovi, razširjeni pločniki in izboljšana razsvetljava. Kolesarski pas je urejen v obe smeri, od vozišča je ločen z belo ločilno črto, rdečim pasom in talnimi odsevniki, ki zagotavljajo boljšo prometno varnost. Podvoze je dodatno osvetljen in prebarvan v belo.

1

2

3

4

5

6

7

Fotografije: Nik Rovani

1 Prenovljena je zunanja ureditev Vrtca Jarše, 2 5 šolarji na OŠ dr. Vita Kraigherja imajo preurejeno kuhinjo in jedilnico, 3 prenovljeni so prostori na OŠ Bičevje, 4 v prizidku so dobili nove prostore na OŠ Kolezija, 6 7 postavljen je otok športa za vse Sostro s fitness napravami.

Učinkovito ravnanje z mestnimi nepremičninami

Na podlagi zelo uspešne vzpostavitve enotnega sistema za trženje nepremičnin v lasti Mestne občine Ljubljane na spletni strani www.ljubljana.si (Nepremičnine MOL) je Oddelek za ravnanje z nepremičninami v letu 2015 prodal poslovne prostore v skupni vrednosti za okoli 5.170.000 €. Zelo se je povečala tudi prodaja zemljišč, kar se v določenem odstotku izkazuje tudi s povečanim številom vlog za odmero komunalnega prispevka za gradnjo stanovanjskih hiš, kar je glede na gospodarsko situacijo zelo spodbudno. V letu 2015 je oddelek pospešeno in ažurno sodeloval tudi v vseh postopkih, ki so pripomogli k izvedbi odkupa oziroma pridobitvi vseh zemljišč, ki so potrebna za izvedbo I. faze projekta državevalnika Brdnikova na potoku Glinščica. Odkupljena so bila zemljišča za rekonstrukcijo Ceste Andreja Bitenca in odkup še poteka, zemljišča za izgradnjo kanalizacijskega omrežja in rekonstrukcije cest na Rakovi Jelši. Uspelo je pridobiti tudi zemljišča na območju parka Svoboda, ki so bila potrebna za dokončno realizacijo projekta Gimnastičnega centra Ljubljana. Glede projekta CO za potrebe izgradnje novega kanalizacijskega omrežja je v kar nekaj katastrskih občinah realizirana vrsta služnostnih pogodb, kar pomeni, da smo korak bliže zaprosilu za izdajo gradbenega dovoljenja za II. fazo. Sodelavci oddelka so skupaj pripomogli k realizaciji brezplačnega prenosa kar nekaj zemljišč, ki v naravi predstavljajo ceste in druge javne površine. Lotili so se tudi izvedbe več kot 150 postopkov vzpostavljanja etažne lastnine in določitve pripadajočega zemljišča k stavbam po

postopku ZVETL. Samo v letu 2015 je bilo na sodišče vloženih več kot 80 predlogov za določitev pripadajočega zemljišča k stavbam, v katere je Mestna občina Ljubljana že ali pa še bo pritegnjena kot udeleženka postopka. Vloženi so bili tudi zemljiškknjižni predlogi za zaznambo grajenega javnega dobra na več kot 2000 parcelah, kar predstavlja pomembno zaščito občinskih javnih površin. Hkrati pa je Oddelek za ravnanje z nepremičninami pospešeno izvajal vse potrebne postopke za čim hitrejšo izvedbo parcelacij za projekte, kot so Pot ob Savi, Pot ob Ljubljanici pri Štepanjskem naselju, pokopališče Sostro ... Ažurni so bili tudi s postopki za izvedbo sprememb v katastru stavb za 17 vrtev in vrste objektov s poslovnimi prostori.

Načrti 2016: Zagotovljen bo še boljši, enostavnejši in prijaznejši pristop do občank in občanov. Sodelavci se bodo potrudili za še boljše trženje nepremičnin in s tem za še večjo prodajo nepremičnin, ki jih MOL ne potrebuje za svoje delovanje.

Občinski prostorski načrt je v izvedbenem delu spremenjen in dopolnjen

Urbanisti so sev letošnjem letu ukvarjali s številnimi pripombami občanov, zainteresirane strokovne javnosti in predstavnikov Mestne občine Ljubljana na temeljni prostorski dokument Občinski prostorski načrt, in sicer na njegov izvedbeni del. Mestni svet Mestne občine Ljubljana je dopolnjeni osnutek Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del (OPN MOL ID)

obravnaval na 5. seji 20. aprila 2015 in ga skupaj s pripombami sprejel. V UL RS 95/15 je bil objavljen 10. decembra 2015. Dokument je bil je bil javno razgrnjen v času od 21. aprila 2015 do 22. maja 2015. Javne obravnave gradiva so bile 18., 19., 20. in 21. maja 2015. Gradivo predloga Odloka z Okoljskim poročilom k spremembam in dopolnitvam občinskega prostorskega načrta Mestne občine Ljubljana – izvedbenega dela je dostopno na svetovnem spletu na naslovu: <https://urbanizem.ljubljana.si/index9/>. V času javne razgrnitve dopoljenega osnutka OPN MOL ID je prispelo 1263 pripomb občanov, zainteresirane strokovne javnosti in predstavnikov Mestne občine Ljubljana. Stališča do pripomb so dostopna na svetovnem spletu. Odbor za urejanje prostora in urbanizem je dopolnjeni osnutek OPN MOL ID obravnaval na 4. redni seji dne 13. aprila 2015 in na 1. izredni seji dne 4. maja 2015 ter nanj kot odbor ni podal pripomb, so pa podali pripombe posamezni člani odbora. Stališča do njihovih pripomb so podana v okviru stališč do pripomb, podanih v času javne razgrnitve. Na predlog OPN MOL ID je bilo pridobljenih 22 pozitivnih drugih mnenj pristojnih nosilcev urejanja prostora. Dopolnjeni osnutek dokumenta je bil spremenjen na podlagi obravnave in stališč do pripomb na dopolnjeni osnutek. Spremembe od dopoljenega osnutka do predloga OPN MOL ID so bile narejene na podlagi stališč do tistih pripomb, ki jih je bilo mogoče upoštevati ali delno upoštevati, in na podlagi zahtev iz usklajevanj z nosilci urejanja prostora.

1

2

3

4

5

6

7

Fotografije: Nik Rovar, Miha Fras, Mirjana Ribič

1 Šolarji na OŠ Zadobrova so dobili renovljeno kuhinjo, 2 ki ima lepo urejeno zunanje igrišče, 3 V Tehnološkem parku Ljubljana je odprt nov vrtec, 4 imenitno je urejeno igrišče za vse generacije ob Koseškem bajerju. 5 V evropskem tednu mobilnosti se je prejšnjim električnim kavalirjem za vožnjo po mestnem središču pridružil še zaprti zimski. 6 7 Mestno gledališče ljubljansko, ki se vsa leta postopoma prenavlja, pa ima nove garderobe.

Zelena poslovanje in družbeno okoljska odgovornost Javnega holdinga Ljubljana

Trajnostna naravnost in odgovorno obnašanje do naravnih virov sta osnovni vodili Javnega holdinga Ljubljana (JHL) in javnih podjetij pri oblikovanju in sprejemanju odločitev, prijaznost okolju pa skupni imenovalec vseh projektov. JHL ima v odnosu do javnih podjetij vlogo v smislu zelenih strateških usmeritev. V notranje poslovanje JHL je vpeto zeleno razmišljanje in poslovanje, odtod številne okolju prijazne aktivnosti, s katerimi se minimizira papirno poslovanje, varčuje z energijo, racionalizira poslovanje ipd. (npr.: ● uvedba elektronskega dokumentnega sistema ter integracija s SAP in drugimi poslovnimi procesi; ● interno spodbujanje elektronskega poslovanja, obogatitev e-gradiv, npr. učnih ipd.; ● dosledno povečanje števila izvedenih postopkov »zelenih« javnih naročil; ● uvedba elektronske fakture; ● uporaba prevoznih sredstev, ki so okolju čim bolj prijazni: kolo, e-skuter, javni prevoz; ● gospodarnost poslovanja na vseh delovnih mestih). JHL se redno vključuje tudi v projekte širšega pomena, npr. letno čistilno akcijo MOL, saditev dreves za ozelenitev Ljubljane (odprava posledic zleda), odpust dolga za socialno ogrožene, projekt Ura za zemljo, razne humanitarne akcije, darovanje krvi, dosledno ločevanje odpadkov itd.

Priznanje: JHL je v letu 2015 prejel diplomu oz. certifikat v postopku Priznanja RS za poslovno odličnost (PRSP0). V začetku leta 2015 je JHL prestal temeljito preverjanje s strani ocenjevalne skupine in v maju 2015 na slovesni podelitvi prejel mednarodno veljavni certifikat odličnosti EFQM sheme *Prepoznani v odličnosti – 3 stars*. Pridobitev tega certifikata pomeni udeležanje evropskih kriterijev modela odličnosti v Sloveniji in priznava dosežke organizacij v mednarodnem merilu.

Komunalne igre: 31. *Komunaliada* je letos potekala pod okriljem JHL v odličnem sodelovanju z javnimi podjetji in drugimi organizacijami MOL. Komunaliada je vseslovensko tradicionalno dvodnevno srečanje sodelavcev komunalnega gospodarstva, organizirano vsako leto v drugem mestu. Sodelavce združuje v športnem duhu, delovnih igrah, pestrem druženju in navezovanju novih stikov. Ljubljana je dogodek z več tisočimi udeleženci v začetku junija 2015 gostila na zelenem Kodeljevem, pri čemer je posebno pozornost namenila tudi zelenim vsebinam (dosledno ločevanje odpadkov, uporaba recikliranih povratnih kozarcev, namestitvev pitnikov, uporaba papirnatih vrečk za promocijske materiale ipd.)

Udeležba na sejmih: JHL se je z javnimi podjetji in drugimi organizacijami MOL že tretjič zapored kot nosilka

razstavnega prostora oktobra predstavila študentski populaciji na 16. **Študentski areni**. V duhu ZPE je bil letošnji razstavní prostor oblikovan kot mestni park in podnaslovljen *Človek, čuvaj svoje mesto!* Organizirane so bile prezentacije, videopredstavitve in interaktivnosti, npr. grafitiranje, igre za ekološko kratkočasenje v študentskem domu, kviz Bikelj in zeleni sitotisk. Obiskovalci so okoljske želje zapisali na liste, s katerimi so ozelenili postavljena drevesa, kar je nadaljevanje koncepta, ki je bil lansko leto rdeča nit razstavnega prostora JHL in JP na sejmju Narava-Zdravje. Tudi v letu 2015 so se predstavili na novembrskem sejmju **Narava-Zdravje**. V sodelovanju z Gospodarskim razstaviščem so podelili 200 brezplačnih vstopnic za tiste, ki so v Center ponovne uporabe v mesecu pred sejmjom prinesli še uporabne predmete. Tako so spodbujali trajnostno vedenje uporabnikov in hkrati širili ideje spremembe vrednot.

Enotna mestna kartica urbana je pred leti zaživela pod vodstvom JHL, ki ima še vedno ključno vlogo pri nadgrajevanju tega projekta: ● SMS parkiranje (izvajaja LPT); ● ureditev parkirišč P+R (Barje in Dolgi most), na katerih so nameščeni urbanomati, sodi v okvir naslova zelena prestolnica Evrope 2016. S plačilom parkirnine pridobi uporabnik pravico do dveh voženj z mestnim avtobusom, ki se zapišeta na kartico urbana. Tako JHL uresničuje zelene ukrepe za zmanjšanje

Fotografije: arhiv SRPI MOL

OŠ Vide Pregarc je največja naložba na področju izobraževanja v zadnjem letu. Šola je bila od junija 2014 do začetka novega šolskega leta 2015/2016 zaprta zaradi rekonstrukcije stavbe in izgradnje novega prizidka. Prvotna šola je bila zgrajena leta 1937. Prenoja je bila izvedena po načrtih nekdanje učenke OŠ Vide Pregarc arhitektke Sandre Šterpin in projektantske skupine Savaprojekt d. d. iz Krškega.

števila vozil v mestnem središču. ● Vzpostavitev urbane na vseh linijah LPP potnikom zagotavlja izboljšane in cenejše prevoze, usklajene vozne rede in več možnosti potovanj v razširjeni mreži linij LPP. Od leta 2014 je mogoče kupiti mesečne vozovnice na postajah Slovenskih železnic, v letu 2015 pa tudi kupiti in zapisati mesečne dijaške oziroma študentske vozovnice na urbano v primeru kombiniranega prevoza mestnega potniškega prometa z abonentsko vozovnico SŽ. Storitve lahko potniki urejajo razen v Ljubljani na Železniški postaji tudi v Celju, Hrastniku, Jesenicah, Kopru, Kranju, Litiji, Mariboru, Murski soboti, Novem mestu, Novi Gorici, Postojni, Sevnici, Sežani, Škofji Loki, Trbovljah, Zagorju in na Zidanem mostu, Pragerskem ter na Ptujju. S projekti **P + R Sinja Gorica (Vrhnika)**, **P + R Barje** in **P + R Dolgi most** se je LPP uspešno vključil v sodelovanje z občino Vrhnika, Mestno občino Ljubljana in s podjetjem Ljubljanska parkirišča in tržnice. Za nove potnike so prilagodili linije in ponudili izboljšane ter bolj pogoste vozne rede.

Zelena mobilnost: V letu 2015 je JP LPP preneslo **osrednje srce sledenja vozil** na strežnike, ne da bi potniki to občutili. Sistem sledenja vozil je po 10 letih tehnološko posodobljen, potniki smo s tem pridobili zanesljivejše in bolj natančne podatke za tekoče in zanesljivo potovanje. Leto 2015 je bilo prelomno zaradi novega razširjenega **Potniškega centra LPP**

na Slovenski 56, ki je z dodatnimi devetimi prodajnimi mesti in elektronsko čakalno vrsto zagotovil hitro obravnavo več kot 30.000 dijakov in študentov, ki so urejali urbano za novo šolsko leto 2015 / 2016. Uspešno so izpeljali razpis za **30 novih avtobusov na stisnjen zemeljski plin metan**. Avtobusi, ki bodo prispeli v Ljubljano do maja prihodnje leto, ustrezajo najnovejšim evropskim standardom in so prilagojeni osebam z oviranostmi. Skupaj s starejšimi CNG vozili bo imel LPP v letu 2016 66 vozil na stisnjen zemeljski plin metan, t. j. tretjino voznega parka LPP. Z nakupom dveh kavalirjev, enim odprtih in enim zaprtim ogrevanim, je vozni park električnih vozil obnovljen in razširjen. Na ta način LPP omogoča starejšim, da še vedno potujejo in se družijo v mestu.

Energetika Ljubljana: Mineva drugo leto od pripojitve družbe Termoelektrarna Toplarna Ljubljana k družbi Energetika Ljubljana. Zahteven in strateško pomemben poslovni proces je privedel do oblikovanja enovite družbe z novo poslovno in razvojno strategijo, ki bo prebivalcem Mestne občine Ljubljana skozi dva temeljna sistema za daljinsko oskrbo z energijo, to je daljinsko oskrbo s toploto in daljinsko oskrbo z zemeljskim plinom, omogočila celovito energetske oskrbe in še kakovostnejše bivanje. Iz sistemov energetske oskrbe, s katerima upravlja Energetika Ljubljana, se danes ogreva približno 74 odstotkov stanovanj v Mestni

občini Ljubljana, eden izmed strateških ciljev družbe pa je, da se ta delež do leta 2024 poveča na 80 odstotkov. Leto 2015 so tako močno zaznamovali projekti, ki sledijo tem ciljem, predvsem s posodobitvami in razvojem distribucijskih omrežij in proizvodnih virov.

Žale: Sodijo med tista pomembna evropska pokopališča, ki niso le ograjeni prostori za pokop, ampak tudi pomembna kulturna dediščina, parki in turistična zanimivost. Podjetje zato skrbi za ohranjanje kulturne dediščine in varstvo okolja. Temu sledi v duhu pridobljenega mednarodnega certifikata za varstvo okolja ISO 14001, ki ga je pridobilo že v letu 2006. V letu 2015 pa je pridobilo že 4. mednarodni certifikat, tokrat za standard varovanja informacij (ISO/IEC 27001) in kot prvo ljubljansko podjetje polni certifikat družini prijaznega podjetja. Za inovacijo »iskalnik grobov« je podjetje prejelo bronasto priznanje GZS – Zbornice osrednjeslovenske regije. To je drugo priznanje v zadnjih šestih letih po bronastem priznanju GZS – Območne zbornice Ljubljana za inovacijo »internetni prenos pogrebne svečanosti«.

Gospodarsko razstavišče, prireditveni center Ljubljana

Leto 2015 se je na Gospodarskem razstavišču (GR) odvil prek 200 dogodkov, ki jih je obiskalo približno 400.000 ljudi. Med

Fotografije: Dunja Wedam, Miha Fras, arhiv ČS Center

1 Nove fitness naprave v ČS Center, 2 na novo je urejen dostop do urgentnega bloka v UKC, 3 ob Slovenski je na novo urejena Cankarjeva cesta, kjer zaradi goste prepređenosti komunalnih vodov ni bilo mogoče zasaditi načrtovanega drevoreda. 4 5 6 Nove podzemne zbiralnice odpadkov, ki ustvarjajo zgledno urejenost mesta, so zgrajene na Trubarjevi cesti, na Prulah in na Špici ob Gruberjevem nabrežju.

prireditvami, pri katerih je GR dejavno sodelovalo ali pa so se odvile v njegovi organizaciji, velja izpostaviti poslovno borzo Conventa, ki privablja v zeleno Ljubljano ponudnike in kupce kongresnega turizma. Opremljena je kot tudi nekateri drugi dogodki na GR s trajnostnimi stojnicami oz. z razstavnim elementom lesenih gajbic. Trajnostne rešitve na področju graditeljstva je sredi marca ponujal 54. Dom - največji sejem GR. Nepogrešljiv s svojo vseobsežno vsebino, še zlasti v obsejmskem programu, je sejem za zdrav življenjski slog 46. Narava-Zdravje. Slovenski dizajn novih, mladih generacij, ki pogosto temelji tudi na recikliranih materialih, je izpostavil 26. Ambient Ljubljana. GR se intenzivno pripravlja na sejem Natour Alpe-Adria, ki se poleg poslovne borze usmerja v aktivni zeleni turizem.

Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije

Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR) je tudi v letu 2015 delovala predvsem kot **pobudnica, soustvarjalka in skrbnica trajnostnega razvoja celotne Ljubljanske urbane regije (LUR)**, ki povezuje 26 občin osrednje Slovenije. Sprejet je **Regionalni razvojni program Ljubljanske urbane regije (RRP LUR)**, temeljni strateški in programski dokument za ključne razvojne usmeritve regije v obdobju 2014–2020, osredotočen pa je predvsem na pametno, trajnostno in vključujočo rast. Uspešno so pridobili nepovratna evropska

sredstva na različnih razpisih. V začetku leta je vrata odprla prva **Knjižnica REČI**, ki spodbuja trajnostno (so)uporabo, v njej pa si lahko člani namesto knjig izposojajo uporabne predmete, ki jih uporabljajo le občasno ali si jih ne morejo privoščiti. Organizirali so mednarodni simpozij **Javni sektor v smeri napredka**, ki so se ga udeležili številni predstavniki nacionalnih, regionalnih in lokalnih javnih institucij. Izredno uspešen je bil projekt **Podjetno v svet podjetništva**, v okviru katerega smo številnim mladim omogočili razvijanje njihovih podjetniških idej. Kar osem od desetih udeležencev zadnje skupine, ki je z usposabljanjem zaključila v začetku leta, je ustanovilo lastno podjetje. Sodelovali so pri vzpostavitvi platforme **Startup Ljubljana**, katere vizija in cilj je povezovanje institucij in predstavitev ključnih regionalnih podjetniških programov s spremljajočimi storitvami za aktivacijo podjetniških talentov in za zagon ter rast start-up podjetij. Poleti so organizirali brezplačno poletno šolo **CREA – Mesta prihodnosti skozi storitvene inovacije**, v okviru katere je ekipa Homey razvila inovativno mobilno aplikacijo, ki družine na zabaven način pritegne k opravljanju hišnih opravil, ter zasedla prvo mesto na mednarodnem tekmovanju za najboljšo IKT poslovno idejo.

Nagrade. Študija lokacij P+R je prejela **priznanje Zlati svinčnik** na področju prostorskega načrtovanja, ki ga Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije vsako leto podeljuje za

največje dosežke na področju arhitekture in prostorskega načrtovanja. Nagrado **Oblikovalski dosežek**, ki jo Društvo oblikovalcev Slovenije vsako leto podeli kvalitetnim oblikovalskim izdelkom je prejel **»Komplet družabnih iger za osebe, obtele za demenco/D9«**, projekt **Strokovne podlage za plovnost Ljubljane** pa je bil nagrajen s **priznanjem Maksa Fabianija** za urbanistično, regionalno in prostorsko načrtovanje.

Tehnološki park Ljubljana (TPLJ) 2015

TPLJ je v letu 2015 postal zdravo in pametno mesto v malem, ki »stanovalec« nudi storitve in znanje na enem mestu, s tem sledi viziji Ljubljane – zelene prestolnice Evrope 2016. V zelenem in prijetnem ekosistemu je pomembna skrb za zdravje, čemur so letos posvetili kopico aktivnosti, predvsem prek iniciative HealthDay.si, ki jo tvorijo skupaj s člani TPLJ Marandom, XLabom in Mesijem. Nadaljevale so se aktivnosti za vzpostavitev »living LAB« centra za zdravljenje obolenih za rakom s protonskim sevanjem na osnovi znanja člana Cosylab in »living lab« diagnostičnega centra na lokaciji Brdo. Postavili so temelje za postavitev TPLJ kot »huba« za pametna mesta v EU, saj so podpisali dogovor z indijsko-britanskim partnerjem Eti Dynamics, soustvarjalcem 100 indijskih pametnih mest, ki v prihodnjem letu širi svoje poslovanje tudi v EU. Za enega največjih dosežkov štejejo postavitev dveh pospeševalnikov – semenskega kapitala 75 in 200, ki so ju razvili skupaj s

Fotografije: Mirjana Ribič, Miha Fras, Dunja Wedam

1 Novourejeno igrišče Bežigrad, **2** novo otroško igrišče v Sostrem, **3** v času evropskega tedna mobilnosti na novo urejen Šmartinski podvoz je močno razbremenil gost promet v tem delu mesta, **4** na novo je zgrajena in komunalno opremljena Cesta Andreja Bitenca, **5** po temeljiti rekonstrukciji Rjave ceste poteka obnova priključka na Zaloško cesto **6** in komunalno urejanje Zaloške ceste.

Slovenskim podjetniškim skladom izključno na osnovi potreb podjetij in trga, z otvoritvijo Tobogana pa ustvarili nov prostor za nadaljnji razvoj skupnosti in partnerskih povezav na Start up Ljubljana.si.

Strokovno vodena lokalna samouprava

Služba za lokalno samoupravo ● zagotavlja strokovno pomoč, organizacijska in administrativna opravila za potrebe vseh 17 četrtnih skupnosti; ● upravlja s premoženjem (objekti in poslovnimi prostori) MOL, namenjenim za delovanje lokalne samouprave; ● usposablja in ozavešča prebivalce; ● sodeluje pri izvedbi projektov in večjih nalog drugih oddelkov in služb; ● opravlja naloge s področja finančnega, kadrovskega in tehničnega poslovanja. V letu 2015 so imeli sveti 17 ČS skupaj 168 sej, mesečna srečanja s podžupanom in županom s predsedniki četrtnih skupnosti in Služba na njih sodeluje pri oblikovanju plana malih del vsake ČS, spremlja in usklajuje njihovo izvajanje z izvajalci ter pristojnimi oddelki mestne uprave, zadolženimi za izvedbo. Delovanje četrtne skupnosti se financira iz proračuna MOL, s prostovoljnimi prispevki fizičnih in pravnih oseb ter s plačili za storitve, Služba za lokalno samoupravo pa za ČS izvaja vse finančne postopke, povezane z realizacijo finančnega načrta in je pomembna vez med sveti ČS in mestno upravo. Med pomembnejšimi stotinami akcij Službe je evidentiranje lokacij, kjer se pojavlja vandalizem,

evidentiranje lokacij za vrtičke, organizacija predstavitev izvedbe rekonstrukcije Zaloške ceste in predstavitev obnove infrastrukture v Hrušici in delu Litijske ceste.

Investicijsko vzdrževanje 2015: ● obnova dela prostorov v objektu Belokranjska 6 – (pritlični prostori z dvorano, sanitarijami in garderobami), ● ureditev centralnega ogrevanja na plin na Brdnikovi 14, ● ureditev ogrevanja v prostorih na Gerbičevi 16, ● nakup pohištva in tehnične opreme (projektorjev, platen, telefonskih aparatov in fotoaparatorov) na več lokacijah ČS, ● oprema 7 sedežev ČS s projekcijsko opremo, vgradnja indukcijske zanke v dvoranah na Devinski 1 b in Zarnikova 3 za lažje poslušanje naglušnih oseb s slušnimi aparati. ● SLS je za projekt EOL (Energetska obnova Ljubljane) pripravila seznam stavb, ki so potrebne energetske obnove, ● preverjala podatke o črnograditeljih v Tomačevem za pomoč pri legalizaciji, ● sodelovala pri urejanju legalizacije preostalih 140 črnih gradenj na Rakov jelši

Poslovno-upravni center Zalog: spomladi so se začela pripravljala dela, rušenje in izgradnja novega centra v Zalogu. V prvem nadstropju bodo prostori ČS Polje in prostori za delovanje domicilnih društev, knjižnica, prostori glasbene šole in prostori za dnevno varstvo starejših. Sejna soba in dve dvorani bodo na voljo vsem javnim uporabnikom. Ena dvorana bo namenjena rekreaciji, druga večnamenska pa prireditvam,

predavanjem in drugim vsebinam. Urejena bo tudi okolica objekta.

Center Barje: Pripravljena je idejna zasnova za bodoči Center Barje na območju med Ižansko cesto 303, Peruzzijske ceste in reko Iščico in ureditev celotnega območja s športno-rekreativnimi površinami za odrasle in otroke, ureditvijo zunanje tržnice za prodajo lokalnih pridelkov ter prometno ureditvijo.

Zelena prestolnica Evrope v ČS: Vsaka četrtna skupnost bo od 11. 1. 2016 dalje tri tedne zelena ambasadorica. ČS bodo v sodelovanju s SLS pripravile zanimive informativne delavnice, organizirale rekreativne izlete ter poskrbele za okusne lokalne dobrote na družabnih prireditvah. S pestrimi vsebinami predstavile tudi v mestnem jedru pred Mestno hišo na Info točki.

Računalniško usposabljanje za starejše prebivalce MOL: Letos je bilo v tečaju vključenih 729 občanov v 76 skupinah vseh treh stopenj tečajev (začetni, nadaljevalni in izpopolnjevalni), ki je za udeležence brezplačno. Zanimanje starejših občanov za tovrstno usposabljanje je, kljub temu, da projekt poteka že 8. leto, še vedno izjemno veliko. Program usposabljanja je bil prikazan tudi na Festivalu za tretje življenjsko obdobje, kjer se je prijavilo 160 tečajnikov.

Fotografije: Mirjana Ribič, Miha Fras, Nik Rovani

1 V teku je gradnja Ceste za progo na Viču in 2 gradnja podvoza na Viču. 3 promet v BTC-ju je zelo olajšan s izgradnjo krožišča med Kajuhovo in Letališko cesto, 4 na Vinčarjevi ulici nastaja Hiša Sonček, 5 v Črnučah je urejen kolobarj, 6 prenovljeno je stopnišče Tivolskega gradu.

ČS Bežigrad

Mala dela: ● obrezovanje dreves pri vrtcu Jelka ter ob Posavskega ulici, ● ureditve robnikov ob zelenici pri OŠ dr. Vita Kraigherja, ● zamenjava površine na zunanjih mizah pri OŠ Mirana Jarca, ● postavitve ogledal pri križišču Parmove ulice in ulice Bežigrad ter na ul. Tomačevo, ● ureditev otroškega igrišča med Herbersteinovo in Dunajsko cesto, ● ureditev zelenice ob Šarhovi ulici, ● nova zasaditev korit ob Triglavski ulici s trajnicami. **Akcije in dogodki:** ● paketi pomoči za socialno ogrožene posameznike, ● dan ČS Bežigrad v BS 3, ● prireditev za upokojene ter sprejem za predstavnike društev in ustanov s sedežem v ČS. **Pridobitve:** ● zaključena II. faza obnove ZDL – enote Bežigrad, ● obnovljeno nogometno igrišče pri OŠ F. Bevka in ● prostori ČMC Bežigrad, ● delna sanacija dela Dunajske ceste, ● Knjižnica Reči v Savskem naselju.

ČS Center

Mala dela: ● postavitve igrala križec-krožec na otroškem igrišču in ● 3 zunanje fitnes naprave v Parku Slovenske reformacije. **Akcije in dogodki:** ● omogočanje kulturnih vsebin za občane (več dogodkov), ● kulturna prireditev ob materinskem dnevu s priložnostno prodajno razstavo punčk iz cunj, ● prireditev Poljana pojejo, ● dan sosedu na OŠ Toneta Čufarja, ● komemoracija ob spomeniku 24 talcev, ● razstava o ustvarjalnosti prebivalcev ČS Center, ● učna ura Zgodovina Slovencev med NOB in

osamosvajanjem Slovenije za učence 9. razredov OŠ na Waldorfski šoli Ljubljana, ● druženje prebivalcev ČS Center s kulturnim programom, ● zdravstvena delavnica v sodelovanju s Srednjo zdravstveno šolo za prebivalce območja Vodmata, ● izdaja zgibanke ČS Center v nakladi 13.500 izvodov, ● 2 čistilni akciji v sodelovanju s TD Ljubljana, ● aktivna vključitev v pripravo programa ZPE na temo Vode, ● pomoč pri ozelenitvi notranjega dvorišča, ● priprava razstave Punčka iz cunj, v sodelovanju z UTŽO in Unicefa v atriju na Magistratu, ● počitniško varstvo otrok julija in konec avgusta v sodelovanju s Humanitarnim društvom Nikoli sam, ● redno druženje starejših Čaj ob petih, ● priprava 400 priložnostnih paketov za starostnike nad 80 let, ● za socialno ogrožene družine in posameznike razdeljenih 60 paketov z drogerijskim blagom in prehrano. **Pridobitve:** ● prenovljeni del Slovenske ceste od Šubičeve ulice do križišča Ajdovščina; ● prenova Cankarjeve ulice in južnega dela Slovenske ceste; ● urejene brežine Gruberjevega kanala in pristani; ● Muzej in prezentacija lutk na Ljubljanskem gradu.

ČS Črnuče

Mala dela: ● ureditev otroškega igrišča na Zajčevi poti 34 v Šentjakobu, ● ureditev zelenice občestnega prostora ob križišču C. 24. junija do Dunajske ceste. **Akcije in dogodki:** ● slavnostna prireditev ob dnevu državnosti, ● slavnostna otvoritev Črnuške pomladi, ● tradicionalni koncert mešanega pevskega zbora

Medis KUD Svoboda Črnuče, ● tretji mednarodni festival folklor, ● proslava ob počastitvi Dneva upora proti okupatorju in praznika dela, ● Črnuški september, ● glasbeni koncert črnuških zborov, ● Martinov koncert, ● tradicionalni junijski turnir najmlajših judoistov iz vse Slovenije, ● mednarodni turnir nogometašev, je gostil več kot 400 mladih nogometašev, ● jadrnalna regata različnih razredov v Ankaranu, ● kros tek med vrtilki ob Savi, ● prikaz vaj zaščite in reševanja prostovoljnih gasilcev iz Podgorice-Šentjakoba, Nadgorice in Črnuč, ● čistilne akcije, ● dobrodelni koncert, ● izlet za otroke, ● ustvarjalne delavnice, ● medgeneracijska srečanja, ● 3 številke glasila Črnuče, ki ga prejmejo vsa gospodinjstva in podjetja v naši četrti. **Pridobitve:** ● izdelana idejna zasnova za športno dvorano Črnuče.

ČS Dravlje

Mala dela: ● ureditev pešpoti čez zelenico ob otroškem igrišču Brilejeva 11, ● namestitve treh parkovnih klopi brez naslona na območju fitnesa na prostem Klopčičeva, Smrtnikova in Kunaverjeva ulica, ● namestitve parkovne klopi z naslonom ob cesti Pod Kamno Gorico, ● obrez grmovja in dreves oz. čiščenje ob fitnesu na prostem Klopčičeva, Smrtnikova in Kunaverjeva ulica, ● štirikratna košnja nad zakloniščem v križišču Ulice 28. maja in Plešičeve ulice, ● obrez in odstranitev grmovja ob Kunaverjevi 2-4, ● dan žena in materinski dan v Podutiku,

1

2

3

4

5

6

Fotografije: Miha Fras, Mirjana Ribič, Nik Rovar

1 Urejene so toaleta v Kellerjevem podhodu, 2 v prenovi so dodatni prostori v ZD Vič, 3 odprt je Mediacijski center Zdravstvenega doma Ljubljana, 4 Ljubljana je prejela mednarodni certifikat LGBT prijaznega mesta, 5 za rekreacijo je poskrbljeno z novimi fitnes napravami na Cesti 13. julija in 6 na Cesti v Dvor.

- ustvarjalne delavnice ŠD Dravljce, • dan ČS Dravljce, • dan sosedov z bowling turnirjem in zabavo na prostem za krajanje, • telovadba Žaba skače, • turnir v malem nogometu, • teden športa, • Rokov sejem, • dan varstva pred požarom, • Dravlje pojejo • slovesnost s kulturnim programom na draveljskem pokopališču, • novoletno obdarovanje draveljskih otrok in starostnikov na d 80 let, • prireditev ob dnevu samostojnosti in enotnosti – 21. 12. 2015 v Domu krajanov Dravljce. • **Pridobitve:** • celovita ureditev Ceste Andreja Bitenca, • izgradnja komunalne infrastrukture na Toškem čelu, • podaljšanje vodovoda in Podutiku, • oskrbovana stanovanja v Dravljah.

ČS Golovec

Mala dela: • postavitve informacijskih tabel za lastnike psov na zelenicah v Štepanjskem naselju, • postavitve koša za odpadke ob Kulturnem domu Hrušica, • postavitev klopi na zelenici pri zunanjem fitnesu ob sprehajalni poti ob Ljubljani, • spomladansko in jesensko čiščenje parkirišča ob Pesarski cesti in čiščenje meteoritnih kanalov, • posipanje pešpoti ob rugby igrišču, • obžagovanje dreves v Štepanjskem naselju. • **Akcije in dogodki:** • dan ČS Golovec in dan športa, • skrb za čisto okolje z izvedbo čistilnih akcij in urejanjem okolice kot uvod v ZPE, • sodelovanje z društvi pri izvedbi športnih, kulturnih in socialnih programov ČS. • **Pridobitve:** • začetek izgradnje kanalizacije v Hrušici in obnova Litjske ceste, • obnova mostu pri Kajuhovi cesti, • urejena

sprehajalna pot ob Ljubljani s postavitvijo novih klopi in ureditvijo razsvetljave, • defibrilator pri Kulturnem domu Hrušica.

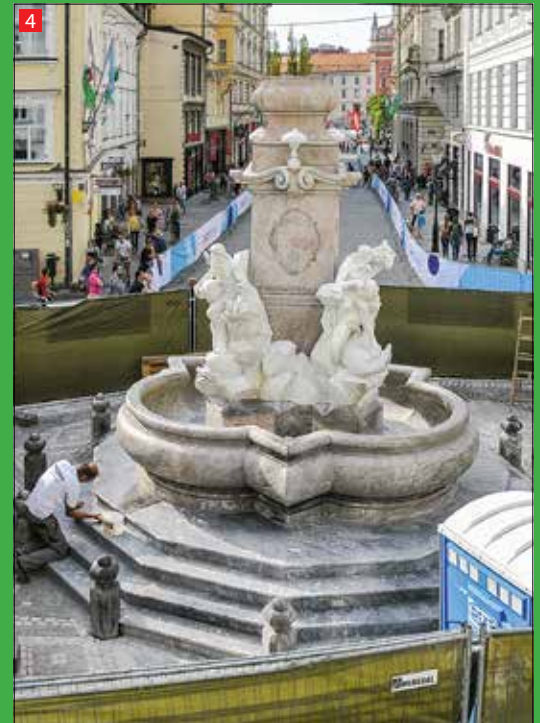
ČS Jarše

Mala dela: • postavitve otroških igral na OŠ Vide Pregarc. • **Akcije in dogodki:** • pogostitev upokojencev, starejših od 80 let, • praznik Vrtca Jarše, • dan ČS Jarše v Vojašnici Edvarda Peperka, • etnološke delavnice Vse Sveti v ČS Jarše na OŠ, • pogostitev ob zaključku XIII. mednarodnega prvenstva v ženski športni gimnastici, • nakup potrošne športne opreme, • športno srečanje in pogostitev Društva Šola zdravlja, skupine Nove Jarše, • palačinka žur, • spomladanske in jesenske čistilne akcije. **Pridobitve:** • ureditev prometnega režima v bližini OŠ Nove Jarše, ureditev pločnika, zatrvitev in zasaditev dreves ob cestišču, • sprememba prometne ureditve na dovozni cesti Sneberska cesta 52, 52 a in 54, • postavitev preventivnega radarja na cesti Trbeže in na Bezenškovi ulici, • postavitve količkov ob zelenici in pešpoti proti poslovnemu objektu Ulica Gradnikove brigade 11, • sanacija ugreznjenih jaškov na Križni ulici, • izgradnja prvega dela sodobne štiripasovnice Letališke ceste z urejenimi kolesarskimi stezami, pešpotmi, javno razsvetlavo, drevoredom z 68 mladimi medonosnimi javorji in dvema novima križiščema med Bratislavsko cesto in Emporiumom, • protipotresna sanacija, energetska sanacija in dozidava prizidka OŠ Vide Pregarc, • ureditev otroškega igrišča v Šmartinskem parku, • zunanja ureditev Vrtca Jarše, enote Rožle,

dobava in montaža notranje opreme ter ureditev ekološkega otoka, • zamenjava parovoda TE-TOL Julon.

ČS Moste

Mala dela: • fitnes na prostem v bližini Brodarjevega trga, • postavljenih je novih 9 naprav zunanega fitnesa v bližini Rusjanovega trga. • **Pridobitve:** • obnova Vile Urška na Poljanski, • preplastitev z asfaltom luknjastega dela Zaloške od h. št. 110 do križišča s Pot na Fužine, • izgradnja kanalizacijskega priključka za teniško igrišče ob Archinetovi, • zamenjani leseni nosilni elementi na dvojni gugalnici na otroškem igrišču Ob Ljubljani 84, • sanirana tla ob sprehajalni poti ob reki Ljubljani, • izvedba ustreznejše klančine na brvi čez Ljubljano (v bližini Brodarjevega trga, naselje N. Fužine), • na Preglovmem trgu 5 je bilo narejeno in označeno parkirno mesto za invalide, • na srednjem delu Ulice Jana Husa so bila posajena nova drevesa, • izveden je bil obrez številnih dreves na parkirišču med DSO Fužine in notranjo ulico in • obrez dreves na Malejevi ulici, • urejen je srednji del Ulice Jana Husa, • odkupljenih je bilo 28 stanovanjskih enot na Ulici Vide Pregarčeve 34 za preureditev v stanovanja za najbolj socialno ogrožene, • urejena vegetacija ob križišču Grablovičeve z Zaloške za večjo preglednost, • postavljeni so pregibni količki za varno pot v OŠ Martina Krpana in bližnja vrtca, • obnova brvi brv čez Gruberjev prekop, • nov betonski jašek in zaporne armature na vročevodnem omrežju v bližini DSO Fužine, • obnoven

Fotografije: Nik Rovar, Dunja Wedam

1 V Savskem naselju je odprta Knjižnica reči, 2 odprta sta Stičišče podjetniških idej in 3 prenovljeni Četrtni mladinski center Bežigrad, 4 obnovljen je Robbov vodnjak (na sliki med prenovo).

je peskovnik in igrala na otroškem igrišču Povšetova 104, ● obnovljeno je otroško igrišče v »jami« na Klunovi, ● postavljena je ločevalna mrežasta ograja med športnima igriščema v bližini Rusjanovega trga, ● postavljenih je novih 9 naprav zunanega fitnesa v bližini Rusjanovega trga, ● začetek obnove brvi čez Ljubljano na Zaloški 46-48, ● popravljene so količki na hodniku za pešce na Potrčevi 20-22 (naselje Moste), ● odstranjeno je divje odlagališče odpadkov pri bloku na Zakotnikovi 1, ● na ulicah v kareju Ob Ljubljani do Povšetove ter od Grablovičeve do Pugljeve je bilo uvedeno plačljivo parkiranje s parkomati.

ČS Polje

Mala dela: ● zunanje fitnes naprave v Vevčah, ● ureditev otroškega igrišča, ● tisk informativnega časopisa in postavitve nove spletne strani. **Akcije in dogodki:** ● sodelovanje v čistilni akciji Za lepšo Ljubljano, ● odstranjevanje smeti na celotnem območju ČS ● Dan sosedov na 3 lokacijah: v Zalogu, Polju in Zadobrovi, ● Otroški novoletni bazar. **Pridobitve:** ● soseska Pole III, ● razdelilna kuhinja na OŠ Dobrova, ● začetek gradnje PUC Zalog

ČS Posavje

Mala dela in pridobitve: ● zasnova in priprava skupnostnih zeliščnih vrtov ob Savi in ob vrtičkih na nekdanjem vojaškem odpadku, ● celostna ureditev parkirišča med Vrtcem Ajda in Komanovo ulico, ● ponižanje šestih robnikov na cesti Savlje (na

relaciji od nadhoda čez žel. progo do končne postaje LPP št. 14, ● obrez drevja na javnih površinah na območju ČS, ● ureditev vozne poti makadamskega parkirišča ob železniški postaji Ljubljana-Ježica, dobava drobljenca (mleti asfalt 0-32), krpanje udarnih jam z delnim fugiranjem in razprostiranjem drobljenca na makadamski cesti, ● zasaditev prometnega otoka na Ul. 7. september s trajnicami, ● postavitve dveh informacijskih tabel za lastnike psov na otroškem igrišču na Kumrovški ulici in v Parku 7. september. **Akcije in dogodki:** ● Pozdrav kulturi, proslava 8. februarja, ● spomladanska olupševalna akcija – polepšajmo naša dvorišča, ● gledališka predstava za dekleta in žene iz ČS Posavje ob 8. marca, ● Janeš Walk: urbani sprehodi po soseski Ruski car, ● Jesenski in spomladanski skupni sprehod po Poti dobrot – Čez cesto na Ježco, v Savlje in Kleče po pridelke dišečel, ● Parkolo – popravilnica koles in spomladanska garažna razprodaja v centralnem parku Glinškova-Mucherjeva, ● postavitve skupnostnega čebelnjaka in delavnice urbanega čebelarjenja za občane, ● 61. Posavsko štehanje, ● strokovno izobraževanje o varstvu zelenjadnic pred boleznimi in škodljivci za vrtičkarje iz ČS Posavje, ● Teden mladih – mladinske športne in prostočasne delavnice na Ježici, ● akcija odstranjevanja ambrozije – Rokavice gor, ● Kino med bloki (Gremo mi po svoje in Zelena utopija), ● Dan sosedov ČS Posavje, največja vsakoletna prireditev naše skupnosti, ● proslava ob prazniku ČS Posavje 7. septembra, ● Ploščad naše dvorišče, igrišče, srečišče (arhitekturna delavnica za

otroke in mladostnike z zaključno razstavo), ● gledališki program amaterskega gledališča iz Savelj Bešteč teater, ● jesenska garažna razprodaja, ● večer resničnih zgodb ob ognjišču, ● tekmovanje v pripovedovanju resničnih zgodb, ● dan odprtih vrat PGD Stožice, ● spominska slovesnost ob dnevu spomina na mrtve, ● celovečerni koncert MPZ Posavje, ● Zabavno glasbeni večer z Medenkami in gosti, ● več programov pomoči otrokom iz socialno ogroženih družin, ● program obdaritve starejših občanov in vojnih invalidov na območju ČS Posavje, ● tedenski programi joge, aerobike, pilatesa, splošne telesne vadbe, plesa, ustvarjalnice za otroke in slikarske delavnice za odrasle in delavnice za zdrav življenjski slog.

ČS Rožnik

Mala dela: ● postavitve novega igrala na otroškem igrišču vrtca Vrhovci, enote Rožnik, ● postavitve novega igrala na otroškem igrišču vrtca Vrhovci, enota Brdo, ● posek nevarnih dreves in odstranitve suhih vej na igrišču OŠ Vrhovci, ● menjava mivke in obnova igral na igrišču na igrišču OŠ Vrhovci. **Akcije in dogodki:** ● Cankarjev dan na Cankarjevem vrhu v sodelovanju z Olepševalnim društvom Rožna dolina, ● spominski dan ČS Rožnik v sodelovanju z ZB Vrhovci in Kozarje, ● predstavitev nordijske hoje za starejše v sodelovanju s ŠD Brigita Bukovec, ● Hrčkov tek in pohod na Klobuk v sod. s Smučarskim klubom Brdo, ● tek in vadba predšolskih otrok v sod. s ŠD Brigita Bukovec in vrtcem Vrhovci, ● preventivni dnevi v sod. s PGD Vič in PGD Brdo,

1

2

3

4

5

6

Fotografije: Mirjana Ribič, Miha Fras, arhiv MOL

1 Asfaltirani in komunalno opremljene so Marentičeva, 2 Srebričeva ulica in 5 Burnikova ulica, 3 na OŠ Livada so prostori vrtca preurejeni v učilnice, 4 poteka rekonstrukcija stavbe Ob Ljubljani 32, 6 v prenovi je II. faza Ceste Dolomitskega odreda.

- program zmanjševanja socialne stiske v sodelovanju s krajevnimi organizacijami RK Vrhovci, Brdo in Vič, ● dan otrok in mladine, športni dan in druženje v sod. z Mladinskim domom Malči Belič, OŠ Vič in OŠ Vrhovci, ● ureditev zelenice pri končnem postajališču LPP 14, zaraščene s tujerodno rastlino, ● balinarski turnir v sod. z Balinarskim klubom Brdo, ● celoletna brezplačna merjenja krvnega pritiska, sladkorja, holesterola in trigliceridov v krvi v sodelovanju s krajevno organizacijo RK in DU Vič–Rožnik, ● novoletna obdaritev socialno ogroženih otrok v sod. z ZPM prijatelj Vič–Rudnik, ● srečanje starejših krajanov v sod. z DU Vič–Rožnik. **Pridobitve:** ● nova enota Vrtca Vrhovci TPL, ● javni sadovnjak ob Poti na Brdu, ● naselje Zelene gaje na Brdu (v izvajanju), ● povezovalna cesta od Tržaške ceste do Ceste na Vrhovce (Podhod Vič) v izvajanju, ● ekološka sanacija igrišča zaradi onesnažene zemljine v Viškem vrtcu Hiša pri ladji, ● pitnik ob Poti pri Cesti na Brdo.

ČS Rudnik

Akcije in dogodki: ● izid treh števil glasila Rudniška četrtinka, ● Dan ČS Rudnik, ● Čarobno decembrsko popoldne: bazar izdelkov, predstava za otroke in obdarovanje, ● dobrodelna akcija zbiranja priboljškov za otroke in zimskih otroških oblačil v sod. z Vrtcem Galjevica in OŠ Oskarja Kovačiča, ● predavanja in ustvarjalne delavnice. **Mala dela in pridobitve:** ● ureditev otroškega igrišča in igral na Voduški ulici, ● ureditev parcel ob Ljubljani (odstranitev grmovja, obrez dreves in ravnanje terena),

- ureditev parcele na stari Jurčkovi cesti (odstranitev grmovja in obrez dreves), ● postavitve razsvetljave na stari Jurčkovi cesti, ● zasaditev novih dreves na Golovcu, ● postavitve semaforja na križišču Ilovske štradon–Galjevica–Jurčkova cesta, ● postavitve mostička na PST ob Jurčkovi cesti.

ČS Sostro

Akcije in dogodki: ● več delavnic in predavanj na temo biodinamičnega kmetovanja v sodelovanju z Društvom za biogospodarjenje Ajda Sostro, ● Praznik jeseni v sod. s Sadjarsko vrtnarskim društvom J. E. Krek Sostro, ● čebelarke delavnice v vrtcih in šolah s predstavitev čebeljih proizvodov v sod. s Čebelarskim društvom LJ-Moste Polje za ozaveščanje najmlajših, ● Grem, greva, gremo na Orle in Veter v laseh s ŠD Zadvor ● rekreacijska vadba krajanov v hribovitem delu ČS Sostro v sod. s ŠD Janče, ● mlkavljevanje z obdaritvijo otrok, ● obdaritev socialno šibkejših upokojujencev v sod. z DU Zavor in DU Lipoglav, ● koncert Pihalne godbe Vevče z nastopom Moške vokalne skupine **Mala dela in pridobitve:** ● posetje in utrditve številnih makadamskih cest na območju ČS Sostro, ● obrez vej ob javnih cestah, ki niso v rednem vzdrževanju MOL, ● projektna dokumentacija za ureditev bajerja v Žabji vasi ter za ureditev krožne poti okrog Zadružnega doma Zadvor, ● geodetski posnetek terena za pripravo projektno dokumentacije sanacije Brezjanskega potoka, ● obnova dela pločnika ob Cesti II. grupe odredov, ● obnova otroških igral

- pri brunarici Zadvor ● postavitev 12 zunanjih fitnes naprav, ● obnova trimsteze v Zadvoru, ● novo črpališče v Trebeljevem in ● položen glavni vod čez Trebeljevo do Prežganja, ● izdelava projektne dokumentacije za širitev pokopališča Sostro, ● številne pobude in mnenja na Osnutek in Predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah OPN (nova cesta do Kamnoloma Sostro ...) potrebuje celovito rešitev prometne problematike.

ČS Šentvid

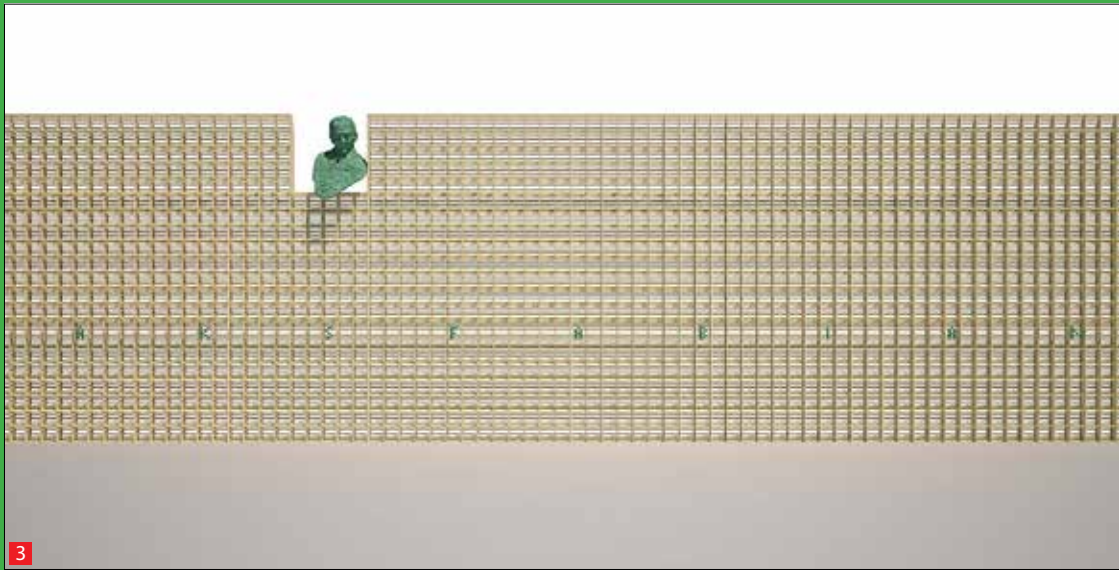
Mala dela: ● druga faza postavitve fitnesa na prostem pri rugby igrišču Oval v Gunccljah, ● ureditev avtobusnega postajališča proge LPP 15 med Gunccljami in Stanežičami, ● postavitev semaforja na Celovski cesti pri odcepu za Stanežiče, ● ureditev varne šolske poti med UL bratov Komel po ulici Štula do Prušnikove ulice. **Akcije in dogodki:** ● spomladanska čistila akcija, ● trideženski Šentviški dnevi; v organizaciji Društva Blaž Potočnikova Čitalnica je bil v središču Aljažev stolp, ki so ga leta 1895 izdelali v Šentvidu, ● Jesensko srečanje ČS Šentvid, ● tri premierne uprizoritve gledališčnikov, ● revija šentviških pevskih zborov, ● obeležitev vseh pomembnejših dogodkov in praznikov, ● tekmovanja in delavnice v nogometu, košarki, odbojki, rugbyju in boks, ● gasilske delavnice za sokrajane akcije na temo prve pomoči, ● predstave za otroke v okviru abonmaja Šodrdček, ● poletne aktivnosti otrok, ● prihod dedka Mraza.

1

2

3

4

5

6

7

Fotografije: Nik Rovar, Miha Fras

1 Pred Konzorcijem so vgravirane plošče Levstikovih nagajencev, imenovane Levstikove arkade, 2 v Polju so nameščene nove fitnes naprave, 3 na Roški cesti bo postavljen Fabianijev spomenik, katerega doprni kip je izdelal kipar Mirsad Begić, 4 postavljen je temeljni kamen za hotel Intercontinental s 5 zvezdicami, ki bo najvišja stavba v Ljubljani, 5 intenzivno poteka gradnja poslovno-upravnega centra v Polju, 6 v novih prostorih deluje podjetje Želva, 7 začela se je obnova Švicarije v Tivoliju.

ČS Šmarna gora

Mala dela: ● ureditev in nasaditev cvetličnih gred v Tacnu in Šmartnem, ● ureditev betonskih korit pred Domom krajanov v Gameljnah, ● postavitev klopi na igrišču OŠ Šmartno pod Šmarno goro, ● nakup in montaža igral na otroškem igrišču v Gameljnah. **Akcije in prireditve:** ● skupaj z TD Šmarna gora – Tacen soorganizacija prireditve Krajanji krajem v počastitev Dneva ČS, ● sodelovanje pri čistilni akciji, ● tedenska lokalna tržnica domačih pridelkov okoliških pridelovalcev, ● potpisna predavanja, ● Pozdrav pomladi na gregorjevo, ● Rajanje na Rašici za otroke s kolesarskim vzponom na Rašico, ustvarjalnimi delavnicami in zabavo z glasbeno skupino Dplagiators, ● praznovanje 40-letnice KUD Tacen, ● Šmarnogorski tek, ● gasilski veselici v Gameljnah in v Tacnu, ● koncert vlada Kreslina z Malimi bogovi, ● praznovanje 50-letnice Kajak kanu kluba Tacen, ● regijsko tekmovanje gasilskih desetih, ● delavnici o temeljnih postopkih oživljanja s prikazom pravilne uporabe defibrilatorja, ● tradicionalno Sekaško tekmovanje, ● Trail Rašica po Rašici in njenih obronkih, ● Miklavžev sejem, ● plesna predstava Pravljica o čarometli, ● praznični božično-novoletni sejem. **Pridobitve:** ● avtobusna povezava Gameljne–Črnuče–Beričevo, ● postavitev luči javne razsvetljave, ● postavitev prometnega ogledala v Šmartnem, ● prenova otroškega igrišča v Gameljnah, ● manjša popravila kategoriziranih in nekategoriziranih cest, ● ureditev poljskih

poti, ● preplastitev dela regionalne Ceste vstaje od Vipotnikove ulice proti Šmartnemu, ● pogozdovanje Šmarne gore, ● vzdrževalna dela v dvorani Doma krajanov Gameljne, ● redno vzdrževanje nekategoriziranih makadamskih poti in ulic, ki niso v vzdrževanju MOL, ● obrez razraščene zelene vegetacije, ● čiščenje meteornih jarkov in peskolova, ● komunalna popravila – sanacija rešetne kinete, čiščenje vhodov peskolovov in rešetnih kinet.

ČS Trnovo

Mala dela: ● postavitev fitnesa na prostem na Trnovskem pristanu pri Veslaškem klubu – dobava in montaža 4 fitnes naprav. **Akcije in dogodki:** ● sodelovanje Sveta ČS skupnosti v čistilni akciji Za lepšo Ljubljano, ● izvedba delavnic za občane, vaj evakuacij in požarne straže v sodelovanju s PGD Trnovo, ● delavnica Seznanitev otrok na območju ČS Trnovo o vzgoji čebel in pridelavi medu v sod. s Čebelarskim društvom Barje, ● dan žena, ● sodelovanje na evropskem tednu mobilnosti, ● jesenska čistilna akcija na območju ČS Trnovo, ● tritedenski Trnovski dnevi s pestrim programom, ● v sod. z DPM obisk dedka Mraza, ● obdarovanje socialno ogroženih ob zaključku leta v sod. z DU Trnovo in Društvom vojnih invalidov Vič-Rudnik. **Pridobitve:** ● izgradnja prizidka za nove učilnice na OŠ Kolezija, ● postavitev novih pitnikov ob PST na območju ČS Trnovo, ● obnova Plečnikove domačije na Karunovi ulici, ● izgradnja

P+R Barje, ● izgradnja komunalne infrastrukture in asfaltiranja v stranskih ulicah Rakove jelše (Ulica Dušana Kraigherja, Marentičeva ulica, Srebrničeva ulica in Strmeckijeva ulica), ● prenova Eiprove ulice v teku, ● urejanje vrtičkov na južnem delu Rakove jelše, ● izvedba regulacije Curnovca.

ČS Vič

Mala dela: Postavitev otroških hišic v vrtcu Kozarje. **Akcije in prireditve:** ● Viški dan sosedov: tekmovanje v igranju malega nogometa in balinanja v Športnem parku Svoboda, organizirali tekmovanje v igranju malega nogometa in balinanja, stand-up predstava Kajetana Čopa Princeska Jokica otroke Vrta Viški gaj, enote Kozarje, Zarja in Bonifacija, ter Viškega vrtca, 7. MetalWitch, ● šahovski krožek na sedežu ČS, ● obdaritev otrok ob praznovanju dedka Mraza, ● obdaritev starejših občanov v sod. z DPM Milan Česnik in krajevne organizacije RK Kozarje. **Pridobitve:** ● začetek obratovanja RCERO, ● podaljšana linija 1D Vižmarje–P + R Dolgi most, ● klančina na uvozu na Kogejevo cesto s Tržaške ceste, ● gradnja stanovanj na območju Dolgega mosta Za progo JSS MOL, ● obnova dveh otroških igrišč: na Reški ulici 1 do 17 in na Tbilisijski 28 do 48, ● prenovljeno parkirišče na Dolgem mostu s 371 parkirnimi mesti, ● prenova Kopaljšča Kolezija, ● postavitev javne razsvetljave na Cesti v gorice do naselja Črni log, ● izgradnja Gimnastičnega centra Ljubljana.

Foto: arhiv MOL

Podžupanja Tjaša Ficko v Bruslju prejema bronasto priznanje za dostopnost mesta ljudem z oviranostmi.

Ljubljana brez ovir v evropskem vrhu

Bronasto priznanje za dostopnost mesta osebam z oviranostmi za leto 2015

Foto: arhiv MOL in Nik Rovar

1 Tipna maketa Ljubljanskega gradu, 2 taktilne oznake na Viču, 3 indukcijska zanka v Lekarni Ljubljana pri Polikliniki, 4 električni kavalirji z ustrežljivimi vozniki LPP.

Ljubljana je decembra 2014 na slovesni podelitvi v Bruslju prejela bronasto priznanje na nagradnem natečaju Evropske komisije za mesta, dostopna osebam z oviranostmi za leto 2015 (Access City Award 2015). Nagrada za dostopnost mesta je iniciativa Evropske komisije, zasnovana kot spodbuda za uresničevanje temeljnih ciljev Evropske strategije o invalidnosti za obdobje 2010–2020. Njen namen je izpostaviti in nagraditi mesta z več kot 50 tisoč prebivalci, ki sistematično načrtujejo in izvajajo ukrepe za izboljšanje dostopnosti urbanega okolja osebam z oviranostmi na štirih ključnih področjih: grajeno okolje in javni prostor v mestu, javni prevoz in s tem povezana infrastruktura, obveščanje in komuniciranje, objekti v javni rabi in javne storitve.

Ljubljana v finalnem izboru že v letu 2011

Ljubljana je na natečaju prvič sodelovala leta 2011 (za leto 2012) in že takoj dosegla izjemen uspeh, saj se je v močni konkurenci 114 prijavljenih mest iz 23 držav Evropske unije uvrstila v finalni izbor osmih mest in prejela posebno nagrado za povečanje dostopnosti prometa in z njim povezane infrastrukture.

Pri kandidaturi za nagrado v letu 2015 se je Ljubljana povzpela še više. V konkurenci več kot 60 evropskih mest se je uvrstila na odlično tretje mesto. V finalni izbor so se poleg Ljubljane uvrstili še Arona (Španija), Borås (Švedska), Budimpešta (Madžarska), Helsinki (Finska), Logrono (Španija) in Luksemburg (Luksemburg). Zmaga je tokrat pripadla mestu Borås (Švedska), na drugo mesto so se uvrstili Helsinki (Finska), Ljubljana pa na odlično tretje. Slavnostna podelitev nagrad za leto 2015 je bila organizirana 3. decembra 2014 v Bruslju v okviru dvodnevne konference ob evropskem dnevu invalidov. V imenu Mestne občine Ljubljana je nagrado Evropske komisije Ljubljani prevzela podžupanja Mestne občine Ljubljana, Tjaša Ficko.

V štirih doslej zaključenih natečajih (od leta 2010) je sodelovalo 171 mest, poleg zmagovalnega za leto 2015 so v preteklih letih prva mesta zasedli še Avila (Španija), Salzburg (Avstrija), Berlin (Nemčija) in Göteborg (Švedska).

Ljudem z oviranostmi dostopno mesto je prednostna naloga Mestne občine Ljubljana

Zagotavljanje dostopnosti osebam z oviranostmi je že vrsto let ena od prednostnih in stalnih nalog Mestne občine Ljubljana, ki je vpeta v vsa področja delovanja, še posebej v

področje urejanja prostora, razvoja prometne infrastrukture, zagotavljanja javnih prevozov ter družbenih dejavnosti, kot so izobraževanje, kultura, šport, socialno varstvo in zdravje. V domači javnosti so bila naša prizadevanja na tem področju nagrajena že s prejemom listine *Občina po meri invalidov*, ki jo je leta 2009 Mestni občini Ljubljana podelila Zveza delovnih invalidov Slovenije, našo mednarodno prepoznavnost na tem področju pa lahko pripišemo predvsem uspehom na predstavljenem natečaju za mesta, dostopna ljudem z oviranostmi (Access City Award).

Sprehod po dostopni Ljubljani

Ljubljana je prestolnica Slovenije in njeno kulturno, izobraževalno, ekonomsko, politično in upravno središče. Prizadevamo si, da bi se v našem zelenem, čistem, prijaznem in varnem mestu tako obiskovalci kot meščani počutili dobro. V zadnjem desetletju smo uspešno spremenili utrip mesta. Leta 2007 smo središče mesta zaprli za motorni promet, ustvarili ekološko cono (ta trenutno obsega 98.000 m²) in uredili brezplačni prevoz z okolju prijaznimi električnimi kavalirji. Leta 2012 je bil izdelan načrt talnega taktilnega vodilnega sistema za osebe z okvarami vida, ki ga postopno uresničujemo. V centru nastaja obsežna krožna taktilna pot, ki povezuje Čopovo ulico, Breg in Cankarjevo nabrežje. Mestno središče je dostopno brez ovir, na preostalih površinah, kjer je to potrebno, dostopnost zagotavljamo z znižanimi cestnimi robniki in klančinami.

Z Mesarskega mostu, ki smo ga odprli leta 2010, je dostop do čolnov na Ljubljani omogočen tudi uporabnikom invalidskih vozičkov. Dostop omogočata pomol in dvigalo, sanitarije za osebe z oviranostmi pa se odpirajo z evroključem.

Bregova Ljubljance povezujejo številni novi mostovi, nekatere pa smo tudi obnovili. Za projekt *Preureditev nabrežij in mostovi na Ljubljani* smo leta 2012 prejeli evropsko nagrado za urbani javni prostor.

Ljubljanski grad je del bogate kulturne dediščine mesta, ki je pomembna tako za obiskovalce kot za meščane. Na grajskem dvorišču smo postavili tipno maketo Gradu z napisi v brajici, neoviran dostop na grajski grič pa je omogočen z vzpenjačo (od leta 2006) in s turističnim vlakcem, ki je prilagojen za dostop z vozičkom.

Za mestni potniški promet skrbi več kot 200 sodobnih avtobusov. Večina postajališč v središču mesta je opremljena s prikazovalniki prihodov, osebam z oviranostmi pa od leta 2012 ponujamo tudi storitev *prevoz na klic*. Večina avtobusov je nizkopodnih. Številni so opremljeni z napravami za avdio- in videoobveščanje ter prenosnimi klančinami za dostop z vozički.

Nekatere mestne zgradbe, denimo Športni center Stožice in Mestna hiša, so opremljene s sistemom za osebe s kvarami sluha. Tudi nekatere enote Lekarne Ljubljana z indukcijsko zanko zagotavljajo vsakomur dostopne storitve.

Z uporabnikom prijaznimi rešitvami in učinkovitimi storitvami ustvarjamo do vseh prijazno okolje in zagotavljamo visoko kakovost življenja v mestu. Verjamemo v moč dialoga, zato politike za izboljšanje življenjskih pogojev oseb z oviranostmi oblikujemo v sodelovanju z uporabniki. Tudi v prihodnje bomo z upoštevanjem potreb in želja naših občanov skrbeli, da bo kakovost življenja v Ljubljani vedno višja.

Oddelek za zdravje in socialno varstvo MOL

Omejevanje prometa v centru Ljubljane

Prof. Janez Koželj

Foto: Dunja Wedam

Slovenska cesta, z zaporo prometa za osebna vozila namenjena pešcem in kolesarjem, počasi postaja t. i. skupni prostor, ki omogoča in predvideva srečevanja iz oči v oči pri ubiranju hoje in vožnje s kolesom.

Spoštovani kolega Marko Apih, spoštovani stanovalci na Ajdovščini in na območju Četrtna skupnosti Center! Vsekakor drži, da doživlja pred kratkim še propadajoče in izumirajoče, z avti prenapolnjeno mestno središče postopno preobrazbo. Zaradi spremenjenih razmer se je tudi življenje vseh tistih, ki tam stanujemo, zelo spremenilo. Proces prenove in prometne reforme mestnega središča še traja, nekateri rezultati so že vidni, na druge je treba še počakati. Nič še ni dokončnega, marsikaj se da še izboljšati, marsikaj se da tudi brez škode drugače zastaviti, saj je mesto živ organizem in odprt sistem, ki se stalno preoblikuje.

Naj začnem s trditvijo cenjenega kolega, da se v območjih za pešce z omejenim dostopom za osebne avtomobile zgolj ob določenem terminu zmanjšuje vrednost nepremičnin in da tam izumirajo dejavnosti. Za takšno trditev nimam nobenega statističnega dokaza. Kje je, na primer, v Ljubljani več praznih lokalov in opuščenih trgovin, v območju za pešce ali v drugih delih mestnega središča, kjer se še odvija motorni promet? Prav tako neoviran dostop osebnih avtomobilov za stranke in dostavo še ne zagotavlja raznolike ponudbe trgovin in drugih storitvenih dejavnosti, ki so se z uličnih pritličij že pred desetletji preselile v velike trgovine v nakupovalnih središčih in se žal še vedno preseljujejo. Mesto ima žal premalo učinkovitih instrumentov, da bi se delež dobička iz nakupovalnih središč prelival v spodbude malih trgovin in obrtnih delavnic v mestnem središču. Preostane nam samo, da oddajamo vedno več lokalov v mestni lasti v brezplačen najem tistim, ki imajo za to zakonsko predpisane pogoje, kar pa žal niso mali trgovci s ponudbo, kakršno pogrešate! V veliko pomoč stanovalcem v pešconih je priljubljeni električni kavalir, ki vozi na poziv, podpiramo pa tudi nekdanj tradicionalno dostavno službo s tricikli.

Monofunkcionalne ulice in trgi so le eden od razvojnih problemov, s katerimi se srečuje večina evropskih mestnih jeder. Kljub neželenemu kopičenju gostinskih lokalov in prodajaln spominkov, ki so posledica skokovite rasti turizma v Ljubljani, smo vendarle uspeli zadržati nekaj trgovin za dnevno oskrbo v mestnem središču, prav tako smo uspeli oddati nekaj lokalov izbranim najemnikom, ki opravljajo za mestno življenje zanimive dejavnosti. Ni pa nič čudnega, da se na trgih, osvobojenih parkiranih avtov, uprizarjajo različne prireditve, saj je mesto že od nekdanj veljalo za veliko prizorišče – neke vrste stalno gledališče na prostem.

V izhodiščih za preureditev Slovenske ceste, ki je bila še nedavno štiripasovnica za tranzitni motorni promet, smo zapisali, da naj bi prav udobnejše poti pešcev in kolesarjev obudile nakupovanje v blagovnicah v zaledju ulice. Večkrat smo tudi poudarili, da se s preureditvijo Cankarjeve ulice zaključuje širitev v omrežje povezanega območja za

pešce v mestnem središču, kakršno je bilo načrtovano v politiki trajnostne mobilnosti MOL. Še o primerjavi s svetovljanskim Parizom: Tudi pariška županja si prizadeva zmanjšati prevlado osebnih avtov na tamkajšnjih bulvarjih in avenijah, s tem namenom so enkrat že prepustili znamenite Elizejske poljane pešcem in kolesarjem. Podobno so začeli v Bruslju preurejati v cono za pešce sloviti bulvar Anspach, v Nantesu bulvar General de Gaulle v skupni prometni prostor, da ne omenim podobne preureditve vsem znane nakupovalne ulice Marienhilfer strasse na Dunaju.

Prav tako tudi s preurejanjem Cankarjeve ceste zaključujemo že v programu iz prvega mandata obljubljeno potezo neovirane pešpoti od Mestnega trga prek Prešernovega trga in Čopove ulice do Tivolija. Ulica se preureja po spominu na nekdanj najbolj priljubljeno sprehajališče, ko je bilo še peščno in zasedeno z malo avtomobili. Na zahodnem delu ceste bo še dovoljena vožnja osebnim avtomobilom, v tistem delu bodo tudi še lahko parkirali. Žal ulice nismo mogli ozeleniti z drevoredom, ker nam to preprečujejo na gosto razpredeni komunalni vodi.

Prepustnost križišč in pretočnost cest za avtomobile vsaj v mestnih središčih že dolgo ni več poglavitna skrb, zamenjala jo je skrb za dostopnost, kakršno zagotavlja kombinacija hoje, uporabe koles in javnega prevoza, pa tudi souporaba osebnih avtov. V Berlinu več kot polovica družin nima svojega avta! Tako nimajo več skrbi za nakupovanje, vzdrževanje, popraviljanje, polnjenje in parkiranje svojih avtov. Raje se pogodijo z »mobilnim operaterjem«, ki jim zagotavlja stalne prevozne storitve po potrebi. Prometne zastoje lahko preprečimo le z omejeno uporabo osebnih avtomobilov, s katerimi se vozimo povprečno na razdaljah do 6 km!? Zato menim, da je v mestnem središču, tudi znotraj obroča, dejansko še vedno preveč parkirnih mest, na prestopnih postajah P+R mestnih vpadnic pa premalo. Skratka, za lepo, zdravo in gospodarno mesto bomo morali spremeniti slog življenja, katerega del so tudi prometne navade.

(Besedilo je odgovor na pismo ing. arh. Marka Apiha.)

Povabilo k nakupu in najemu nepremičnega premoženja

Mestna občina Ljubljana ima za zainteresirane kupce in najemnike na voljo spletno aplikacijo »Nepremičnine MOL« (<http://www.ljubljana.si/si/mol/nepremicnine/>), ki omogoča vpogled v načrt prodaje in oddaje nepremičnim v svoji lasti. Na tej spletni strani so opisani postopki prodaje in oddaje nepremičnega premoženja ter vse aktualne objave z nadrobnejšimi podatki o posamezni nepremičnini in izvedbi postopka prodaje oziroma oddaje. Pri posamezni javni objavi so navedeni kontaktni podatki in informacije o načinu prijave. Pri razpolaganju in upravljanju z nepremičnim premoženjem Mestna občina ravna v skladu z zakonodajo, ki ureja to področje, in v skladu z načeli ravnanja s stvarnim premoženjem države in samoupravnih lokalnih skupnosti. Prijazno vabimo k ugodnemu nakupu in najemu razpoložljivih nepremičnin.

PRODAMO

Poslovni prostor,
Gosposka ulica 4, Ljubljana

Informativna vrednost: 132.096 €

Poslovni prostor v izmeri 82,56 m² je v pritličju stavbe na naslovu Gosposka ulica 4 v Ljubljani. Energijski kazalniki energetske učinkovitosti: EI ni potrebna (334. člen EZ-1).

PRODAMO

Letališka cesta 33, Ljubljana

Informativna vrednost: 556.500 €

Poslovni prostori, ki naravi predstavljajo 20 pisarn v skupni izmeri 612,60 m² v drugem nadstropju poslovne stavbe na naslovu Letališka cesta 33 v Ljubljani, se prodajo v celoti. Energijski kazalniki energetske učinkovitosti: C (35-60 kWh/m²a).

PRODAMO

Poslovni prostor,
Tugomerjeva ulica 2, Ljubljana

Informativna vrednost: 110.000 €

Poslovni prostor v izmeri 94,74 m² je v pritličju stavbe na Tugomerjevi ulici 2. Namenjen je storitveni dejavnosti. Energijski kazalniki energetske učinkovitosti: C (35-60 kWh/m²a).

PRODAMO

Poslovni prostor,
Grablovičeva ulica 52, Ljubljana

Informativna vrednost: 21.300 €

Poslovni prostor v izmeri 15,37 m² je v pritličju stavbe. Namenjen je trgovini z neživili. Energijski kazalniki energetske učinkovitosti: D (60-105 kWh/m²a).

PRODAMO

Poslovna stavba z zemljišči,
Vilharjeva cesta 31, Ljubljana

Informativna vrednost: 1.152.000 €

Poslovna stavba v uporabni izmeri 1355,15 m² in zemljišča v skupni izmeri 1000 m² se nahajajo v neposredni bližini središča mesta na Vilharjevi cesti 31 v Ljubljani. Energijski kazalniki energetske učinkovitosti: C (35-60 kWh/m²a).

PRODAMO

Poslovni prostor,
Mestni trg 15, Ljubljana

Informativna vrednost: 1.690.000 €

Poslovni prostori v izmeri 828,20 m² so v stavbi na naslovu Mestni trg 15 v Ljubljani. Energijski kazalniki energetske učinkovitosti: EI ni potrebna (334. člen EZ-1).

razpoložljivega Mestne občine Ljubljana

PRODAMO

**Več parkirnih mest,
Neubergerjeva in Štihova ulica, Ljubljana**

Informativna vrednost: 7.400 €/parkirno mesto

Parkirna mesta so v podzemni garaži na naslovu Neubergerjeva ulica 11, 25 in Štihova ulica 19 v Ljubljani, vsak v izmeri 12,50 m². Energijski kazalniki energetske učinkovitosti: EI ni potrebna (334. člen EZ-1).

PRODAMO

**Poslovni prostor,
Celovška cesta 143, Ljubljana**

Informativna vrednost: 88.500 €

Poslovni prostor v izmeri 73,64 m² je v pritličju stavbe na naslovu Celovška 143. Namenjen je storitveni dejavnosti. Energijski kazalniki energetske učinkovitosti: C (35-60 kWh/m²a).

PRODAMO

**Poslovni prostori,
Tivolska cesta 50, Ljubljana**

Informativna vrednost: 490.000 €

Poslovni prostori v skupni izmeri 326 m² so v 10. nadstropju stavbe na Bavarskem dvoru v bližini Ljubljanske borze. Namenjeni so pisarniški dejavnosti. Energijski kazalniki energetske učinkovitosti: D (60-105 kWh/m²a).

PRODAMO

**Poslovni prostori,
Kunaverjeva 14, Ljubljana**

Informativna vrednost: 230.000 €

Poslovni prostori v skupni izmeri 204 m² so v pritličju stavbe na naslovu Kunaverjeva 14. Namenjeni so pisarniški dejavnosti. Energijski kazalniki energetske učinkovitosti: D (60-105 kWh/m²a).

PRODAMO

nepozidano stavbno zemljišče v Ljubljani, Rožna dolina, s parcelnimi številkami:

341/2 v izmeri 757 m², 342 v izmeri 880 m², 343/2 v izmeri 5.655 m², parc. št. 343/4 v izmeri 36 m² in parc. št. 344/2 v izmeri 2.572 m², skupaj 9.900 m², vse k.o. 1723-Vič.

Informativna vrednost: 3.267.000,00 € + 22 % davka na dodano vrednost, ki ga plača kupec.

Predmetna zemljišča so opredeljena v enoti urejanja prostora RD-419, z namembnostjo SSsv – splošne večstanovanjske površine.

Delo Mestnega sveta

Poročilo o 11. seji

Foto: Dunja Wedam

Božični koncert pred Mestno hišo.

Sprejeti dokumenti

Na 11. seji MS (23. 11. 2015) so svetnice in svetniki, ki svoja stališča do posamičnih dokumentov pred sejami usklajujejo na področnih odborih, obravnavali in sprejeli vrsto dokumentov: ● Predlog Sklepa, da se predlagani dnevni red 11. seje Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana razširi z novo 9. točko z naslovom Predlog Sklepa o soglasju Javnemu zavodu Lekarne Ljubljana k nakupu nepremičnin na naslovu Hradskega cesta 20 v Ljubljani, ● Predlog Sklepa, da Mestni svet Mestne občine Ljubljana potrdi zapisnik 10. seje Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana z dne 19. oktobra 2015, ● Predlog Sklepa, da gospe Ireni Vodnik preneha mandat članice Sveta Vrtca Mojca. V Svet vrtca Mojca se za predstavnico MOL imenuje Maja Stublar. Mandat imenovane je vezan na mandat sveta vrtca, ● Predlog Sklepa, da se v Svet javnega zavoda Lekarne Ljubljana kot predstavnike MOL imenujejo: Nejc Brezovar, Mirko Brnič Jager, Vasja Butina, Tanja Dodik Sodnik, Anton Kastelic, Sašo Rink. Njihov mandat traja 4 leta, ● Predlog Sklepa, da se v Nadzorni svet Javnega podjetja Ljubljanska parkirišča in tržnice imenujeta Mojca Kavtičnik Ocvirk in Julijana Žibert. Njun mandat traja je 4 leta in prične teči s 31. 12. 2015, ● Predlog Sklepa, da se v Nadzorni svet Žale Javno podjetje imenujeta dr. Marta Bon in Dunja Piškur Kosmač. Mandat traja 4 leta in začne teči s 1. 1. 2016, ● Predlog Sklepa, da se v Svet Gimnazije Bežigrad za 4-letni mandat imenuje Avgušlina Zupančič, ● Predlog Sklepa, da gospe Ireni Vodnik preneha mandat članice Sveta dijaškega doma Ivana Cankarja. V Svet dijaškega doma Ivana Cankarja se imenuje Mitja Blaganje. Njegov mandat je vezan na mandat sveta zavoda, ● Predlog Sklepa, da se v Svet Centra za socialno delo Ljubljana – Center za predstavnika MOL za 4-letni mandat imenuje Muharem Husić, ● Predlog Sklepa, da se gospodu Goranu Popoviću da pozitivno mnenje h kandidaturi za ravnatelja Osnovne šole Livada, ● Predlog Sklepa, da se gospe Alenki Budihna da pozitivno mnenje h kandidaturi za ravnateljico Gimnazije Bežigrad, ● Predlog Sklepa, da Mestni svet MOL da soglasje k imenovanju Ksenje Perko za direktorico Javnega zavoda Mladi Zmaj – centra

za kakovostno preživljanje prostega časa mladih. Mandat imenovane traja 5 let, ● Županov amandma, da se preuredi cesto Ljubljana–Škofljica na odseku med Rudnikom in Lavrico v štiripasovnico, ● Županov amandma o spremembi proračuna za leto 2016, ● Županov amandma, da Mestni svet MOL sprejme predlog odloka o rebalansu proračuna Mestne občine Ljubljana za leto 2015 skupaj s sprejetimi amandmaji, ● Predlog Sklepa, da Mestni svet MOL sprejme predlog odloka o spremembah proračuna Mestne občine Ljubljana za leto 2016 skupaj s sprejetimi amandmaji, ● Predlog Sklepa, da Mestni svet MOL sprejme predlog sklepa o spremembah in dopolnitvah sklepa o načrtu o ravnanju z nepremičnim premoženjem Mestne občine Ljubljana v vrednosti nad 200 tisoč evrov za leti 2015 in 2016, ● Predlog Sklepa, da Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme predlog sklepa o določitvi sklepa skupne vrednosti pravnih poslov nepremičnega premoženja, ki jih lahko sklepa Mestna občina Ljubljana v letih 2015 in 2016, ● Predlog Sklepa, da Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme predlog rebalansa finančnega načrta Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Ljubljana za leti 2015 in 2016, ● Amandma o arheoloških najdiščih, ki se glasi, da je treba arheološke ostanke v primeru izrednih odkritij prezentirati in situ, ● Amandma o tem, da se v okviru Podrobnih prostorskih izvedbenih pogojev posamezna enota urejanja prostora TR-519 spremeni tako, da se glasi: faktor izrabe, faktor zazidljivosti. S to spremembo se smiselno uskladijo druge karte grafičnega dela OPN MOL ID, ● Amandma o tem, da se pri usmeritvi za izdelavo posameznih OPN, pri OPN 249 Stanežiče, pri enoti urejanja prostora ŠE-788 doda rubrika Okoljevarstveni pogoji z besedilom: V območju je treba načrtovati ustrezne krajinske ureditve in zasaditve zaradi ohranjanja prezračevalnega koridorja, ● Amandma o tem, da se pri OPN 321 Tivoli, pri enoti urejanja prostora RŽ/1 v rubriki Urbanistični pogoji prvi, drugi in tretji stavek spremenijo, tako da se glasio: Za območje OPPN je treba izvesti javni natečaj, ki mora upoštevati tudi vplivno območje Hale Tivoli. Dopustna je izvedba zelene strehe, lahko tudi kot zelena klančina, ● Predlog Sklepa,

da Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme Predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del, skupaj s sprejetimi amandmaji, ● Predlog Sklepa, da Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme predlog Letnega programa športa v Mestni občini Ljubljana za leto 2016 skupaj s sprejetim amandmajem, ● Predlog Sklepa, da Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme Predlog Sklepa o soglasju Javnemu Zavodu Lekarne Ljubljana k nakupu nepremičnin na naslovu Hradskega cesta 20 v Ljubljani, ● Predlog Sklepa, da Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme Dopolnjeni osnutek Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu 302 Vrtno mesto Kozarje-del skupaj z vsemi pripombami krajanov in odbora.

Glavni poudarki razprav na 11. seji Mestnega sveta

Na 11. seji so se nekateri mestni svetniki in svetnice pridružili izraženi pobudi glede spremembe dnevnega reda s predlaganim umikom 7. in 8. točke z naslovom Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del in Predlog letnega programa športa v Mestni občini Ljubljana za leto 2016. Izvedbeni del Občinskega prostorskega načrta naj bi po njihovem ne bil transparentno sprejet, z določenimi projekti naj bi bil ogrožen obstoj habitata številnih rednih in ogroženih zavarovanih mokrišč, poslabšale naj bi se nekatere prometne infrastrukturne politike, premalo naj bi upoštevali delo četrtinskih skupnosti, pri čemer je bil izpostavljen primer ČS Sostro. Po krajši razpravi in glasovanju Predlog o umiku 7. in 8. točke ni bil sprejet. V nadaljevanju razprave glede sprememb občinskega prostorskega načrta – izvedbeni del, ki naj bi kršil določila občinskega prostorskega načrta v strateškem delu, je bilo poudarjeno, da je treba razlikovati med strateškim in izvedbenim delom. Strateški del namreč po zakonu opredeljuje usmeritve za namensko rabo, izvedbeni pa natančneje glede na katastrsko parcelo, torej upošteva natančno definirano namensko rabo.

V nadaljevanju se je razprava odvijala glede predloga Odloka o rebalansu proračuna MOL za leti 2015 in 2016. Za leto 2015 je bilo ugotovljeno, da je razlika v višini 35 milijonov evrov med načrtovanimi in dejansko doseženimi proračunskimi prihodki, velika. Nastala naj bi zaradi sicer predvidenih in nerealiziranih prodaj zgradb, prostorov in zemljišč v znesku okoli 26 milijonov evrov. Pri tem je bilo izpostavljeno vprašanje, zakaj ne pride do realizacije prodaje. V tem kontekstu je bilo izraženo mnenje, da se najverjetneje predvidena evropska sredstva premalo koristijo in da prihaja do neke vrste nesorazmerja med ocenjenimi visokimi prihodki od prodaj, ki niso strukturnega značaja, z visokimi odhodki za transferje, ki pa so strukturnega značaja. Izrečen je bil tudi pomislek glede nepojasnjenih dejstev, zakaj se projekti selijo v prihodnje leto, kajti v letu 2015 naj bi bilo izvedenih kar za 20 milijonov sredstev manj projektov. Ob tem so mestni svetniki in svetnice opozorili tudi na problem zmanjšane proračuna Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet, ki so ga označili kot poraznega, ker zaradi tega trpijo tudi pomembni investicijski projekti. V razpravi so izpostavili tudi zanimiv podatek, da načrtovani kapitalni prihodki v prihodnjem letu, in sicer v višini 70,4 milijona evrov, kar za 40,8 milijona evrov presegajo višino vrednosti realizacije 2015. Na ta podatek so se v razpravi sklicevali zlasti zato, ker je končna ocena realizacije, bodisi polletne ali zaključne, praviloma nižja. V tem okviru so omenili tudi problematično vprašanje izgradnje notranjega mestnega obroča, za katerega je bilo ugotovljeno, da je nujno potreben, ker naj bi predvidena prometna politika v Mestni občini Ljubljana trenutno ne delovala pozitivno. Izražen je bil tudi pomislek glede neenakomerne porazdelitve sredstev iz evropskega kohezijskega sklada, pri čemer so opozarjali, da se manj načrtovanih prihodkov pozna zlasti na področju investicij, ki se jih z rebalansom krči. To še posebej velja za sredstva v okviru gospodarskih dejavnosti in prometa, kjer prihaja do krčenja virov za vzdrževanje, obnove in gradnje cest ter cestne projekte. Prav tako je manj sredstev namenjenih tudi kanalizacijski infrastrukturi.

Nadalje so mestni svetniki in svetnice spregovorili o rebalansu proračuna za leto 2016, pri čemer so se dotaknili predvsem problematike protipoplavnih ukrepov, ki imajo po mnenju številnih premalo načrtovanih sredstev. Opozorili so na primer poplavljanja Glinščice, za kar stanovalci krivijo občino in posamezni celo napovedujejo tožbo proti njej.

Razprava se je nadaljevala v luči družbenih in socialnih gibanj, pri čemer je bilo izpostavljeno vprašanje, kako bo glede na 100 tisoč evrov manj predvidenih materialnih stroškov za osnovne šole poskrbljeno za uspešno integracijo otrok beguncev, če bo to potrebno. Manj načrtovanih razvojnih sredstev se ne sklada s splošnim načrtom o vpoklicu dodatnih svetovalnih delavcev za izpeljavo vzgojnega načrta. Prav tako so izrekli pomislek, da na področju problematike o azilantih ni posebej izoblikovanih programov za pomoč družinam.

Mestni svetniki in svetnice so razpravljali tudi pri projektih, ki zadevajo varovanje okolja, posebej odvodnjavanje odpadnih voda. Župan je pojasnil, da je v okviru projekta Park+R Barje že veliko storjenega, da je zemljišče že poglobljeno in da so izkopani globlji piloti. Tudi za kanal imajo že pridobljeno gradbeno dovoljenje, medtem ko za čistilno napravo to ni potrebno, ker je izbrani izvajalec, ki že 2 leti čaka na podpis pogodbe, zadolžen, da v okviru tega posla pridobi gradbeno dovoljenje.

Odrpli so tudi temo ravnanja z nepremičnim premoženjem MOL, kajti Mestna občina Ljubljana lahko v primeru spremenjenih prostorskih potreb, ki jih ni bilo mogoče določiti ob pripravi načrta ravnanja z nepremičnim premoženjem MOL, ali ob nepredvidljivih okoliščinah na trgu, ki narekujejo hiter odziv, sklepa pravne posle, ki niso predvideni v veljavnem načrtu ravnanja z nepremičnim premoženjem. Mestni svet Mestne občine Ljubljana tako določa odstotek vrednosti pravnih poslov nepremičnega premoženja v višini 20 odstotkov skupne vrednosti vseh predlaganih

poslov. V razpravi o spremembi finančnega načrta Javnega stanovanjskega sklada za leti 2015 in 2016 v okvirih proračuna Mestne občine Ljubljana so govorili o različnih tekočih spremembah znotraj stanovanjske politike. Pri tem so mestni svetniki in svetnice pohvalili skrbno in temeljito pripravljeno gradivo direktorja Javnega stanovanjskega sklada MOL Saša Rinka. Kapitalni prihodki se povečujejo iz pričakovanih prodaj stanovanjskih enot, ki jih potrebujejo za svoje delovanje. Kar zadeva transferne prihodke s strani Mestne občine Ljubljana, se ti zmanjšujejo predvsem na kontu spodbujanja stanovanjskih gradenj. Večina stanovanjskih enot je že prenesena v last Javnega stanovanjskega sklada, le okrog 200 enot je v tem trenutku še v lasti Mestne občine Ljubljana, preostale enote od skupaj nekaj več kot 4.100 enot pa so v lasti JSS MOL. Transferni prihodki se spreminjajo v postavko Zagotavljanja najemnih stanovanj in gospodarjenje, dodatnega zadolževanja v obeh letih ne pričakujejo, razen odobrenega likvidnostnega.

Nadalje je razprava tekla o spremembah Odloka o Občinskem prostorskem načrtu MOL – izvedbenem delu. Pojasnjeno je bilo, da velja Ljubljana za precej nasičeno mesto in da je kar 75 % teritorija Mestne občine zelene, kar je tudi eden izmed razlogov, da je mesto dobilo naziv zelena prestolnica Evrope. Usmeritve iz okoljskega poročila so bile ustrezno vključene v predlog OPN MOL - izvedbeni del, sprejeti pa so bili sprejeti tisti podzakonski predpisi, ki so bili pogoj za sprejemljivost načrta. Prav tako okoljsko poročilo ugotavlja, da so bile na primeren način izbrane in optimizirane variante, ki so bile v javni razgrnitvi razgrnjene tako za gospodarsko cono Nadgorica kot za cesto v Sadinjo vas, in da je primerno popravljena karta območij varstva pred hrupom v skladu s priporočili in usmeritvami okoljskega poročila. Poudarili so primer Biotehniškega središča, v okviru katerega so si prizadevali, da bi prišli do boljše kompromisne rešitve. Trenutno veljavno stanje ob Poti spominov in tovarištva predpostavlja razmeroma veliko območje stavbnih zemljišč za nove fakultete. V javni razgrnitvi mnenj so to območje predstavili ob dostopno pot, kar je iz urbanistične perspektive veliko bolj smiselno, pri tem pa sprostil prostor ob PST-ju.

Mestni svetniki in svetnice so se dotaknili še pereče problematike glede zagotavljanja parkirišč pred zdravstvenimi domovi za najbolj ogrožene skupine, torej bolnike, urgentne primere, otroke, starostnike itd., ki do danes še niso bila zagotovljena. Ob razgrnitvi tega vprašanja so na dan prihajali različni predlogi, od tega, da bi morala biti strategija parkirišč za urgentne in druge primere predvidena v poslovniku posameznega zdravstvenega doma, do predloga o zagotavljanju posebnih parkirnih kart zlasti pacientom, ki so na daljšem zdravljenju. Izrečen je bil tudi predlog o načrtovanju posebne urgentne poti pred zdravstvenimi domovi, kjer bi bilo na voljo določeno število parkirišč za urgentne primere. Večina svetnikov in svetnic je bila mnenja, da reševanje problematike parkirišč pred zdravstvenimi domovi ne sodi toliko v poslovniki posameznega doma, kot je to v pristojnosti Občinskega prostorskega načrta MOL.

Pereča dilema, ki je bila obravnavana na seji, je bilo vprašanje civilne iniciative za zaprtje Kamnoloma Sostro. Krajanje in Četrtna skupnost Sostro so na MOL naslovili prošnjo, ki govori o nestrinjanju z novo cesto za kamione do kamnoloma. V pismu so predlagali, da se primerno varnost kraju in krajanom Sostro zagotovi z obnovo obstoječih cest, ne pa z novo tovorno cesto iz predloga OPN, ki ga ne podpira ne civilna iniciativa za zaprtje kamnoloma ne večina krajanov. Poudarili so, da je pri tako pomembnih odločitvah nujno vključiti v odločanje tudi krajanje in spoštovati njihovo voljo. V razpravi je bilo izraženih veliko mnenj o tem, da v vseh letih reševanja problematike niso bile izčrpane vse možnosti za varnejši promet in bolj usklajeno umestitev ceste v okolje. Cesta je znana kot preozka, brez ustreznih pločnikov in s slabo urejenimi omejitvami prometa. Glede načrtovane obvozne ceste so predlagali, naj se ta načrtuje za celostno rešitev prometa tudi v okoliških krajih, ne pa samo za en del. Izpostavili so tudi vprašanje glede

Maksim Gaspari: razglednični motiv Slovenk v praznični narodni noši, risba na papirju, 30. leta XX. stol.

DONACIJA DRUŽBE BTC MESTNEMU MUZEJU

Predsednik uprave BTC d.d. Jože Mermal je 23. novembra 2015 v prostorih Mestnega muzeja Ljubljana izročil umetniško delo Maksima Gasparija direktorju Muzeja in galerij mesta Ljubljane Blažu Peršinu.

Poklonjeno delo Maksima Gasparija, v katerem se spajajo pastelne in akvarelne barve, ima za kuliso veduto Ljubljane s hišami in Ljubljanskim gradom, v ospredju pa sta Slovenki v praznični narodni preobleki, ena z avbo in druga s pečo na glavi. Sredi 30. let 20. stoletja je bila likovna upodobitev reproducirana na razglednici Slovenske narodne noše. Likovno delo na papirju bo obogatilo zbirko Muzeja in galerij mesta Ljubljane, katere začetki segajo v leto 1907. Umetniško delo je podjetje BTC d.d. odkupilo od Galerije 22.

Predsednik uprave BTC Jože Mermal, direktor Muzeja in galerij mesta Ljubljane Blaž Peršin in lastnik Galerije 22 Boštjan Pirč pred Gasparijevo sliko, ki jo je družba BTC poklonila Mestnemu muzeju.

dveh kmetijskih zemljišč, namreč zakaj ju ne kupi občina, ker potem kamnolom tako ali drugače ne bi mogel delovati. Večina razpravljalcev je bila enotna, da gre navsezadnje za reševanje Sadinje vasi, da bi tako krajanom olajšali življenje, ker tam ne bi bilo več tovornjakov, pa tudi otroci bi lahko varneje hodili po tej cesti. Naslednja dilema, ki so jo odprli, je bila vprašljivost samega projekta, namreč čemu z javnim denarjem graditi cesto, s katero bi reševali problem zasebnega podjetja. Podan je bil tudi predlog, da bi lahko sprejeli odlok, s katerim bi se na tej cesti zgolj omejili nosilnost kamionov.

Mestni svetniki in svetnice so se dotaknili še dileme glede centra varne vožnje v Nadgorici, ki naj bi bila v nasprotju s strateškim načrtom Mestne občine Ljubljana. Ta predvideva pozidavo opcij ob cesti in železnici, v mestnem pasu, ne pa na popolnoma drugem območju, ki je med drugim tudi zaščiteno. Nekateri opozicijski svetniki so izrazili nestrinjanje s predlogom Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – izvedbenim delom, ker naj bi bili kriteriji, po katerih se je odločalo, arbitrarni in dvojni, vendar je Sklep podprla velika večina mestnih svetnikov in svetnic.

Nato so se lotili predloga Letnega programa športa v Mestni občini Ljubljana za leto 2016, v okviru katerega želijo vzpostaviti program vodilnih mestnih panožnih športnih klubov, da bi izboljšali strokovno delo v posameznih športnih panogah in povečali število registriranih športnikov predvsem v kadetskimi in mladinskih kategorijah – tam, kjer je največji upad. Izraženih je bilo nekaj pomislekov, da so investicije v šport nadpovprečno visoke, vendar so predlog Letnega programa športa v Mestni občini Ljubljana po razpravi sprejeli.

Proti koncu razprave so se mestni svetniki in svetnice lotili še dodane, 9. točke dnevnega reda seje - Predloga Sklepa o soglasju Javnemu Zavodu Lekarne Ljubljana k nakupu nepremičnin na naslovu Hradeckega cesta 20 v Ljubljani. Svet Lekarne Ljubljana se je strinjal, da zavod nepremičnino, ki je bila medtem prazna, ker nevladna organizacija, ki je zasedala objekt, ni imela sredstev za delovanje, odkupi. Zastavljeno je bilo vprašanje glede statusa nakupa objekta, kajti en objekt je bil pridobljen z darilno pogodbo, katere pogoj je bil, da so prostori namenjeni humanitarni dejavnosti. Drugi objekt s pripadajočim zemljiščem je bil odkupljen posebej in na združenih parcelah je bila potem namensko zgrajena hiša za poskusno izvajanje paliativne dejavnosti. V razpravi je bil izražen pomislek glede pomanjkljive seznanitve s pomembnimi podatki, ki se nanašajo na voljo darovalke in vložke mesta. Lekarna naj bi v okviru pred kratkim ustanovljenega Zavoda LJUBhospic izvajala dejavnost, kot jo je pred njo društvo Hospic, kar izpolnjuje voljo darovalke. Ob tem se zastavlja vprašanje, kaj bo v primeru, če se lekarna odloči dejavnost prekiniti in objekt prodati. Drugi pomislek se je nanašal na prodajo nepremičnine, ki bi morala biti načrtovana, kar pomeni, da bi morala biti vključena v proračun za leto 2015, posledično pa seveda tudi v rebalans. Izpostavili so tudi pomislek, vezan na morebitne spremembe zakonodaje v naslednjih desetih letih, zaradi katerih bi lekarniška dejavnost utegnila postati gospodarska, torej delniška družba in bi premoženje ostalo evidentirano v njenih okvirih. V teku burne razprave je bilo podano mnenje, naj Lekarna Ljubljana kakovostno izvaja svojo dejavnost v LJUBhospicu. Obenem naj s svojim sredstvi, tako kot je bilo dogovorjeno, stavbo tudi vzdržuje. Glede vprašanja investicij pa je zanje dolžna poskrbeti MOL, tako kot skrbi za vse šole in vrtce.

Povsem na koncu seje so se mestni svetniki in svetnice lotili še Predloga Sklepa, da Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme Dopolnjeni osnutek Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu 302 Vrtno mesto Kozarje-del in Predloga Strategije MOL za mlade 2016–2020. Pri prvem Predlogu so pobudo za izdelavo OPPN dali nekateri lastniki območja, na MOL pa so želeli vključiti in izdelati OPPN za celotno območje. Z lastniki so imeli kar nekaj sestankov in

pridobili 3 rešitve različnih avtorjev, med katerimi je bila kot podlaga za izdelavo OPPN, izbrana rešitev Genius loci. Ker so predvsem zaradi finančnih razlogov, tj. višjih davkov za lastnike, katerih vrednosti zemljišč bi se po OPPN povečale, lastniki nasprotovali izvedbi OPPN, so se odločili, da bodo izdelali delni OPPN in tako omogočili investicijske namere investorjev. Pri obravnavi Predloga Strategije MOL za mlade 2016–2020 je bilo govora o relativno visokem deležu mladih v MOL, zaradi česar bi bilo potrebno tudi znotraj delovanja mestnega sveta zagotoviti močnejše prisoten glas mladih. Tudi zato, ker je obdobje nove evropske finančne perspektive tisto, ki mladim namenja posebno pozornost, zlasti na področju zaposlovanja in kakovosti mladinskega dela. Pomemben cilj ob zagotavljanju zaposlovanja mladih je v tem pogledu tudi oblikovanje mreže mladinskih centrov. Še naprej nameravajo krepiti dobre projekte zaposlovanja tistih kreativnih mladih in podjetnih mladih, ki jih izvaja Tehnološki park in Razvojna agencija Ljubljanske urbane regije. Ob tem želijo vpeljati tudi programe, ki bodo namenjeni zaposlovanju teže zaposljivih mladih in osipnikom. Poleg tega so v okviru strategije sklenili, da mladi potrebujejo poseben, ločen razpis za neprofitna stanovanja, stanovanja za mlade, ker obstoječi instrumenti spodbujanja in reševanja stanovanjskega problema mladih niso zadostni. Izraženih je bilo nekaj pomislekov glede pomanjkljivega prizadevanja za povečanje števila mladih, ki so aktivni v mladinskih organizacijah, kajti vse tovrstne izkušnje bi jim lahko omogočile lažji prehod na trg dela. Govora je bilo tudi o bolj celostnem pristopu reševanja brezposelnosti mladih, ne le z javnimi deli in programi podjetništva, temveč tudi z drugimi projekti.

V okviru Predloga sklepa o pozitivnem predhodnem mnenju k Strategiji Javnega zavoda Kinodvor 2016–2020 je večina mestnih svetnikov in svetnic pohvalila programsko razgibano in uspešno dejavnost Kinodvora ter pozdravila gradnjo minipleksa, mestnega kina v središču mesta. – Preostali dokumenti so bili razen nekaj manjših pripomb ocenjeni kot dobro pripravljene in sprejeti z večino glasov svetnic in svetnikov.

Svetniška vprašanja in pobude z odgovori mestne uprave

Navajamo svetniške pobude in vprašanja, ki so na **11. seji** že dobili odgovore Mestne uprave. Svetnici **Simoni Pirnat Skeledžija (SMC)** so z Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet odgovorili na niz pobud, ki se nanašajo na Zaloško cesto. Glede hitrejše ureditve rumenih pasov LPP na odseku od obvoznice do Zadobrovske ceste pravijo, da ureditev rumenih pasov samo na kratkem odseku Zaloške ni smiselna, ker bi bil v tem primeru meden enoten pristop, in sicer ureditev rumenih pasov po celotnem poteku ceste. Na svetnično pobudo o omejitvi hitrosti na Zaloški cesti na 50 km/h z oddelka odgovarjajo, da je cesta enako kot druge mestne vpadnice kategorizirana kot glavna cesta z omejitvijo hitrosti 60 km/h. Glede njene pobude o ureditvi drevoreda tudi na sredinski zelenici poleg obeh stranskih drevoredov utemeljujejo, da preozek prostor na sredini ne zadošča za saditev dreves. Glede pobude, da bi se na Zaloški cesti postavilo dvignjene prehode za pešce, so ji z Oddelka odgovorili, da takšne prehode in križišča urejajo v conah umirjenega prometa, kjer je hitrost pri prečkanju ovire manj kot 30 km/h. Na pobudo, da bi se v Slapah pri Mercatorju omogočilo polkrožno zavijanje nazaj proti Zalogu, so ji pojasnili, da je delež vozil, ki se jim z novo ureditvijo Zaloške ceste podaljšajo poti do doma, zelo majhen in zato kakšni dodatni ukrepi niso potrebni. Na vprašanja svetnika **Mateja Javornika (SMC)**, zakaj Javni holding MOL ni seznanil Odbora za finance z namero prevzema KPL d.d., so mu odgovorili, da je ponudbo za nakup delnic družbe KPL oddalo Javno podjetje Ljubljanska parkirišča in tržnice d.o.o., ki ni družba v skupini družbe Javni holding Ljubljana d.o.o. Na vprašanje, kdo in na kakšnih metodah je opravil cenitev družbe KPL d.d., so mu odgovorili, da je cenitev opravila družba KPMG d.o.o., in sicer na osnovi treh metod:

metode diskontiranih denarnih tokov, metode primerljivih podjetij, uvrščenih na borzo, in na osnovi metode primerljivih transakcij. Na vprašanja svetnika **dr. Dragana Maticja** glede FLOW festivala in hrupa, ki ga je prireditelj povzročala, so z Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet odgovorili, da je bilo na prireditvi uporabljeno predpisano število zvočnikov, kot to določa dovoljenje za javno prireditev. Glede svetnikovega vprašanja, če so upoštevali mnenje krajanov ČS Vič glede prireditve, z oddelka utemeljujejo, da so pri izdaji dovoljenja upoštevali področni predpis, v katerem ni predvideno pridobivanje predhodnih mnenj. Predpis tudi določa kritične vrednosti za primere povišanega hrupa, ki so za javne prireditve postavljene relativno visoko. Na vprašanja **Svetniškega kluba SDS**, vezana na pretiran hrup iz nočnega kluba na vrhu veleblagovnice NAMA, so z Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet odgovorili, da ima MOL pri urejanju problematike obratovanj gostinskih obratov in s tem povezanih kršitev javnega reda in miru zelo ozka pooblastila ter da so ta vprašanja v domeni države. Na vprašanje, zakaj se do sanacije stanja, ki bi zagotovila zadostno protizvočno izolacijo, ne skrajša obratovalnega časa gostinskega lokala, odgovarjajo, da gostinec sam prijavi in določi redni obratovalni čas lokalni skupnosti, ta pa ga samo potrdi in nima pooblastil, da bi ga skrajševala. Z oddelka za gospodarske dejavnosti in promet so odgovorili tudi na več vprašanj glede parkomatov, ki jih je zastavil **Svetniški klub SMC**. Na vprašanje, zakaj parkomati ob vplačilu parkirnine ne vračajo denarja, so odgovorili, da gre za enostavne avtonomne naprave, ki tudi v drugih evropskih mestih denarja praviroma ne vračajo. Nabavna vrednost, kakor tudi stroški vzdrževanja parkomatov, ki bi vračali denar, bi bili znatno višji. Nadgraditev naprav ni mogoča tudi zaradi tega, ker v samem parkomatu ni dovolj prostora za namestitve vse potrebne strojne opreme. Parkomati z zalagovniki denarja bi posledično pomenili tudi večje varnostno tveganje, ker bi bili zelo vabljava tarča za morebitne vlome. Nadalje pojasnjujejo, da njihova nadgradnja, da bi lahko sprejemali tudi bančne ali kreditne kartice ni smiselna, ker parkomati nimajo neposredne povezave z bankami. Z oddelka dodajajo, da je MOL ravno zaradi tega omogočila plačevanje parkirnine z moneto ali mestno kartico urbana, od septembra 2015 pa tudi z urbana SMS parkiranjem. Glede cen parkirnine pojasnjujejo, da jih določa Odlok o urejanju prometa in da so določene za 1 uro parkiranja. To pomeni, da se obračuna vsaka začeta ura, pri čemer se vedno obračuna najmanj 1 ura parkiranja. Svetnica **Mojca Škrinjar (SDS)** je na vprašanje, kdo je lastnik športnega objekta, namenjenega deskanju, za zgradbo POP TV, ki je v slabem stanju in kot tak nevaren uporabnikom, z Oddelka za šport prejela odgovor, da je lastnik objekta MOL. Javni zavod Šport Ljubljana ima kot upravljavec športne infrastrukture v lasti MOL sklenjeno najemno pogodbo s podjetjem PASAP d.o.o. iz Maribora. Le-to redno vzdržuje športni park za deskanje, vendar je lesena podlaga izpostavljena različnim vremenskim razmeram. Ob popisu nujnih obnovitvenih del je bilo že odločeno tudi glede obnove parka, ki bo stekla v najkrajšem mogočem času. Na njeno pobudo glede nezavarovanega železniškega prehoda na Verovškovi cesti, da bi se ga zavarovalo z zapornico z mrežo do tal, ki bi v celoti preprečevala prehod proge, še zlasti zaradi povečanega varnostnega tveganja ob višji frekvenci obiskovalcev športnega kompleksa ŽAK, ki je v prenovi, so ji z Oddelka za šport odgovorili, da bo ob prenovi športnega objekta poskrbljeno tudi za primerno prometno ureditev. Svetnica **Nataša Sukić (ZL)** je na vprašanje glede smiselnosti projekta parkirne hiše Trznica iz Službe za razvojne projekte in investicije prejela odgovor, da se z izvedbo projekta izboljšuje prometna logistika v območju Vodnikovega trga. Poleg tega se zagotavljajo predpisani zdravstveno-sanitarni pogoji za delovanje osrednje tržnice, z ureditvijo garaže pa se za stanovalce in obiskovalce izboljša tudi dostop do tržnice z vozili. Pojasnjujejo, da je bila ekonomska upravičenost projekta preverjena in utemeljena z izdelavo Investicijskega programa v januarju 2012. Svetnik **Anton Colarić (SD)** je na pobudo glede natančne določitve lokacij, prostorov, ur in terminov izvajanja športnih programov za

otroke in mladino v MOL z Oddelka za šport dobil odgovor, da vsako leto pripravijo končni pregled dodeljenih ur uporabe prostora v šolskih športnih objektih, ki ga ravnateljji prejmejo pred začetkom šolskega leta. Še vedno prihaja do kršenja izvajanja Letnega programa športa, kar v sodelovanju z društvi in ravnateljji redno odpravljajo. Težav ne morejo odpraviti, če društva ne želijo biti imenovana zaradi strahu pred zavrtnitvijo s strani ravnateljjev. Svetnik **Jernej Pavlin (SDS)** je na vprašanje glede Bežigrskega športnega parka, z Oddelka za šport prejel odgovor v obliki notarskega zapisnika poteka in sprejetih sklepov redne seje skupščine družbe BŠP d.o.o. Pod Sklepom števil. 1 je bil za predsednika Skupščine imenovan Matija Šešok, za preštevalca glasov ga. Vladka Plohl, za zapisnikarja pa notarka mag. Nina Češarek iz Kočevja. Pod točko 3 je bil sprejet Sklep glede sprememb družbene pogodbe družbe BŠP d.o.o., ki sedaj glasi: »Ne glede na dogovor iz prvega odstavka 28. člena družbene pogodbe BŠP, družba preneha v primeru, če realizacija skupnega interesa iz prvega člena, t. j. izvedba projekta obnove Plečnikovega stadiona za Bežigradom, ne bo mogoča zaradi nepridobitve gradbenega dovoljenja za pričetek gradbenih del v roku 108 (sto osem) mesecev od dneva sklenitve te družbene pogodbe.«

Notarski zapis je vseboval še uradno pooblastilo, da družba BŠP d.o.o. za zastopanje na skupščini pooblašča pooblaščenca Janeza Benčino.

Svetniški klub NSi je na pobudo, da MOL na Krekovem trgu postavi večjo tablo z napisom VZPENJAČA, ki bi bila tako za uporabnike bolj prepoznavna, z Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet dobil odgovor, da je bil novembra 2014 vzpostavljen celovit sistem oznak mogočih dostopov na Ljubljanski grad, vključno z označitvijo poti do spodnje postaje vzpenjače. Na pobudo za izboljšanje osvetlitve na Vodnikovem trgu so odgovorili, da so bile sijalke na tem delu trga pred dvema letoma zamenjane z močnejšimi, 32-vatnimi. Na Oddelku pojasnjujejo, da še močnejših ta model svetilk ne bi prenesel. Na pobudo, da se Krekov in Vodnikov trg v prednovoletnem času vidneje okrasita, so na Oddelku pojasnili, da so letos na Krekovem trgu poskrbeli za okrasitev z dodatnimi drobnimi lučkami po drevesih ob vstopni rampi. Predlog za postavitev novoletne jelke ob vzpenjači pa bodo še preučili na podlagi tega, če je tam ustrezen jašek za postavitev.

Mag. Iztok Lesjak: »Zaradi tima je park uspešen, prepoznaven, kreativen, inovativen«

Foto: arhiv TPL

Mag. Iztok Lesjak

Foto: arhiv TPL

Direktor Tehnološkega parka Ljubljana mag. Iztok Lesjak (na sredi) z delom svoje ekipe; manjkata namestnica Marjana Majerič in svetovalka Mojca Cvirn.

Leto 2015 je bilo za direktorja Tehnološkega parka Ljubljana Iztoka Lesjaka skoraj tako posebno kot tisto pred dvema desetletjema, ko je z Instituta Jožef Stefan prestopil prag Tehnološkega parka Ljubljana. Po dveh desetletjih trdega dela je Tehnološki park Ljubljana postavljen v središče tehnološkega sveta in Evrope. Ugledna družba doma in v Evropi svojim članom omogoča nabor znanj, storitev in povezav prek naših meja. Danes se »mesto v malem« s tem ne zadovolji: hoče več. Predvsem na področju zdravstva, pametnih mest in zelene prestolnice.

Ko se danes sprehajate po tako rekoč vašem mestu, se velikokrat spomnite na začetke leta 1995?

Nostalgija? Malce seveda je, a mi korakamo naprej. Saj veste, borec se ne umakne! Vse skupaj se je začelo že leta 1993, ko smo na Institutu že delali »matching«, dve leti pozneje je bila potrjena zasnova parka, kakršna je danes. To je bil začetek zasebnega podjetništva oziroma prehodov iz javnega raziskovalnega okolja v zasebno. Ljudje mi pravijo, kaj vse sem naredil. Ne vem, to je vedno relativno. Verjetno bi kdo drug naredil drugače, boljše. A sem ponosen, na to, kar smo ustvarili.

Ni pa bilo enostavno ...

Nekateri so bolj verjeli v projekt ali v nas, drugi manj, nekateri še danes ne vedo, kaj in kdo smo. Bistvo je, da se ne predaš, se ves čas učiš. Tehnološki park je zgrajen s pomočjo majhnega, a izjemnega tima.

Vaša ekipa šteje 10 ljudi, ki delajo in sodelujejo s približno 300 člani, start-upi, inovatorji.

Oblikovala se je ekipa, ki je skoraj od začetka zraven. Naravno smo rasli. Sicer imamo lastnike, a je ta tim tisti, ki kreira strategijo in program, ki ima znanje, da park uspešno deluje. Vesel sem, da me obkrožajo takšni posamezniki, predani in ambiciozni. Zaradi njih je park uspešen, prepoznaven, kreativen, inovativen, moderen.

Vaš model upravljanja in delovanja je znan po vsem svetu ...

Na začetku ni bilo nobenega modela, imeli smo le podporo v menedžmentu Instituta. Graditi smo začeli na podlagi tujih izkušenj, denimo po vzoru Angležev. Nato smo ustvarili unikaten model, ki ga tako OECD kot EU jemljeta za vzorčen model (*role model*). Temelji na principu samozadostnosti. Drugače kot recimo pri Kitajcih, ki pravijo, da mora biti lastništvo državno in da brez vlade ni nič. Pri nas država ni vključena.

Kakšna je strategija/vizija v vašem novem štiriletnem mandatu?

Želimo si, da bi park skupaj z občino prešel v naslednjo obliko – na področje inovativnosti, kreativnosti in ustvarjanja vrednosti (*t. i. area of innovation*), za kar je potrebno pridružiti še druge entitete, več oddelkov občine, da bi razvili ustrezno delovno in bivalno okolje v sožitju z naravo. Torej bivalni del, šole, gimnazije, laboratorije, proizvodnjo. Vse na enem mestu. Gre za načrtovan projekt v Stanežičah, a menim, da bi ga lahko izvedli tudi na Brdu z nekaj manjšimi vlaganji. Moja vizija sega tudi k implementaciji produktov naših podjetij v korporacije, velika podjetja in tudi v javne zavode MOL – na področju avtomatizacije, zelenih tehnologij itd.

Nedavno ste na Brdu odprli Tobogan, za kaj gre?

Tobogan je odziv na potrebe mesta in podjetnikov. Je oblika, ki jo okolje potrebuje za razvoj tako visoko- kot nizkotehnoloških idej ali idej z globalnim potencialom in za prilagoditev nujnim razmeram na trgu, spremembam. Mladim po duši in letih, ki imajo takšne ideje, želimo omogočiti, da sobivajo z nami, da se pri nas učijo, napredujejo, razvijajo. In to jim z našo infrastrukturo in znanjem omogočamo. Na mladih, inovativnih in kreativnih stoji svet!

Danes s svojimi sodelavci prodajate znanje in izkušnje drugim, na primer Kamniku, pa celo Beogradu.

Znanje, ki smo ga na tej poti nakopičili, je ena od naših tržnih vrednosti, za tiste, ki taka okolja začenjajo oziroma razvijajo. Ena od priložnosti je, da to znanje kapitaliziramo, druga pa, da s soustvarjanjem teh podpornih ekosistemov širimo svojo mrežo povezovanja, sodelovanja na ravni regij, občin, institucij in podjetij. Tako so se recimo na nas obrnili v Kamniku, zdaj se pogovarjamo še drugje po Sloveniji in ne nazadnje prek naših meja, na primer v Celovcu in Beogradu. Vse skupaj je za nas priznanje.

BOBRI,

8. LJUBLJANSKI FESTIVAL

KULTURNO-UMETNOSTNE VZGOJE

Od 23. januarja do 8. februarja 2016

PREVZEM BREZPLAČNIH VSTOPNIC: sobota, 16. januarja, od 11. do 18. ure, Festivalna dvorana, Vilharjeva 11. Prirediteljica festivala: Mestna občina Ljubljana; izvršni producent: Slovensko mladinsko gledališče

Ljubljana v letu 2016 nosi naslov zelena prestolnica Evrope; številnim dogodkom, ki bodo potekali pod tem okriljem, se bo pridružil tudi 8. ljubljanski festival kulturno-umetnostne vzgoje Bobri.

Otvoritev festivala bo tudi tokrat potekala v Slovenskem mladinskem gledališču, kjer si bomo 23. januarja ob 16. uri ogledali gibalno predstavo Vsi junaki zbrani v režiji in koreografiji Branka Potočana, v kateri bodo nastopili člani igralskega ansambla SMG. Predstavi bo sledila gibalna in ustvarjalna delavnica. Za filmski program bosta tudi tokrat poskrbela Kinodvor in Slovenska kinoteka. Z vodilno temo bo povezanih tudi nekaj gledaliških, glasbenih in plesnih uprizoritev. V ljubljanski Operi in baletu bo na ogled predstava Picko in Packo, v Vodnikovi domačiji Adijo, pa misli kaj name, v Cankarjevem domu nam bo glasbena skupina Katalena postregla s koncertom Enci benci Katalenci ...

Bobri 2016 se pridružujejo mednarodnemu projektu Small size dnevi, ko se bodo od 29. do 31. januarja po vsem svetu (v Helsinkih, Madridu, Salzburgu, Bukarešti, Ciudadu de México ...) zvrstili številni dogodki, namenjeni najmlajšim. Small size dnevi bodo združili najmlajše gledalce in njihove družine v spoznanju, da ima umetnost v našem življenju, in to že od rojstva naprej, prav posebno vrednost in pomen. V tem sklopu si bo na Bobrih mogoče ogledati gledališke predstave V deželi prstnih lutk, Lučka, grah in pero ter Srce in popek, plesni predstavi Huda mravljica in Kric krac, to sem jaz! (ta bo na Bobrih predstavljena premierno) ter delavnice Uspavanke, Vozičkanja po umetnosti in Znakovni jezik za dojenčke.

Na festivalu bo moč videti tudi nekaj mednarodnih predstav. Iz Francije v Slovenijo prihaja interaktivna poetična predstava – razstava Glava glavi (Tête à tête); gre za novo predstavo v sklopu izkustvenega labirinta umetnosti, ki je bila premierno uprizorjena v Franciji, na Bobrih pa bo prvič predstavljena v slovenščini. Iz Hrvaške bo pripotovala predstava Minimi, sodobna interaktivna plesna uprizoritev, namenjena najmlajšim. Nekaj projektov, uvrščenih na festival, pa je nastalo v mednarodni koprodukciji, na primer Volčje srce, Srce in popek ter Kric krac, to sem jaz!

Vodilni temi festivala pa bodo posvečene predvsem delavnice in druge dejavnosti, ki že tradicionalno spremljajo program Bobrov. V Kinodvoru pa tudi tokrat pripravljajo delovni zvezek Bobrov dnevnik, ki so ga poimenovali Bobrov potepuh, z njim pa bodo otroci na pohodu raziskovali prestolnico ter odkrivali njene skrite koticke. Na izbranih točkah bodo zbirali Bobrove žige in semena, ki jih bodo doma zasadili v svoj vrt.

Sklepna slovesnost festivala bo zopet potekala na kulturni praznik 8. februarja v Centru urbane kulture Kino Šiška. Pod naslovom Podvodni etno orkestrion se nam bo predstavil Matija Solce, pridružila pa se mu bosta mednarodna zasedba glasbenikov ter Teater Papelito. Predstavi bo sledil prav poseben otroški sejem. Otroke bomo prosili, naj pobrskaajo med stvarmi, ki se nabirajo po njihovih predalih, in jih prinesejo na sklepno prireditve. Po koncertu jih bodo lahko zamenjali za nove, jih na delavnicah preizkusili in odnesli domov, kjer jim bodo vlili novo življenje. S tem bi radi otroke spodbudili h kroženju stvari in na ta način k zmanjševanju količine odpadkov. - Več informacij o festivalu na bobrovi spletni strani www.bobri.si, facebook strani in strani Slovenskega mladinskega gledališča www.mladinsko.com

Foto: Miha Fras

Predstava Slovenskega mladinskega gledališča Vsi junaki zbrani.

Mestna občina Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana, na podlagi 218 c člena in 218 č člena Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04 - UPB1, 14/05- popr., 126/07, 108/09, 57/12) ter na podlagi 12. ter 15. člena Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (Ur. list RS, št. 130/03, 120/05, 4/06 – popr., 57/06, 122/07, 107/09, 101/13 – ZdavNepr in 22/14 – odl. US), objavlja

JAVNO NAZGANILO

o razgrnitvi podatkov za odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča in poziv k priglasitvi sprememb podatkov v zvezi z odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Mestne občine Ljubljana za leto 2016

I.

Javni poziv je namenjen vsem zavezancem za plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Mestni občini Ljubljana za leto 2016.

Podatki, pomembni za odmero nadomestila za uporabo zazidanega in nezazidanega stavbnega zemljišča, ter podatki o zavezancih bodo razgrnjeni (na vpogled zavezancem) v prostorih Mestne občine Ljubljana, Mestne uprave, Oddeleka za ravnanje z nepremičninami na naslovu Adamič-Lundrovo nabrežje 2, 1000 Ljubljana, IV. nadstropje.

Zavezanci za plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča lahko pregledujejo podatke in nanje podajo pripombe v času od 04. 01. 2016 do vključno 27. 01. 2016, in sicer vsak ponedeljek od 08.00 do 12.00 ure in vsako sredo od 08.00 do 12.00 ure ter od 13.00 do 16.00 ure. Pripombe je mogoče poslati tudi s priporočeno pošto na naslov: Mestna občina Ljubljana, Mestna uprava, Oddelek za ravnanje z nepremičninami, Adamič-Lundrovo nabrežje 2, 1000 Ljubljana.

II.

Zavezanci so Mestni občini Ljubljana dolžni do vključno 31. 01. 2016 sporočiti tudi vsako spremembo zavezanca in spremembe ostalih podatkov, pomembnih za odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 2016.

Spremembe in obvestila, ki so pomembni za odmero nadomestila, so: sprememba zavezanca, sprememba vrste dejavnosti ali namembnosti prostora, objekta ali zemljišča, sprememba poslovne ali stanovanjske površine, sprememba stalnega prebivališča oziroma naslova zavezanca, kjer sprejema poštne pošiljke, podatki, potrebni za oprostitve plačila nadomestila, in podobno.

Zavezanci so tudi med letom dolžni na navedeni naslov sporočiti vse spremembe, ki vplivajo na določitev višine nadomestila in spremembo statusa zavezanca najpozneje v 30 dneh od nastanka spremembe.

Če zavezanec nastalih sprememb ne sporoči, se za odmero uporabijo podatki, s katerimi razpolaga občina, ali se lahko pridobijo brez sodelovanja zavezanca.

III.

Zavezanci spremembe sporočajo Mestni občini Ljubljana s pisno in podpisano vlogo. Vlogi je potrebno priložiti dokazila. Vloga se lahko vložijo na način:

- s priporočeno pošto pošiljko na naslov: Mestna občina Ljubljana, Mestna uprava, Oddelek za ravnanje z nepremičninami, Adamič-Lundrovo nabrežje 2, 1000 Ljubljana ali
- osebno z vložitvijo v vložišču pri Oddelku za ravnanje z nepremičninami, Mačkova 1, 1000 Ljubljana.

Vloga je lahko prosto napisana, obrazec vloge pa je na voljo v vložišču pri Oddelku za ravnanje z nepremičninami in na spletnih straneh občine:

<http://www.ljubljana.si/si/zivljenje-v-ljubljani/obrazci-in-upravni-postopki/obrazci/>

Številka: 422-3965/2015-1

Mestna občina Ljubljana

Datum: 9. 11. 2015

JAVNO ZBIranJE PONUDB ZA ODDAJO 442 VRTIČKOV V ZAKUP V TRNOVSKEM PREDMESTJU

Mestna občina Ljubljana bo v januarju 2016 objavila Javno zbiranje ponudb za oddajo 442 vrtičkov v zakup. Vrtički bodo urejeni na območju Rakove jelše, na parc. št. 1080/64, 1080/63, 1080/46, 1080/47, 1080/48 in 1080/49, vse k.o. 1722 - Trnovsko predmestje. Vrtički bodo veliki od 25 do 75 m². Cena zakupa bo 0,7 EUR/m²/leto. V ceni niso zajeti obratovalni stroški.

Za vse dodatne informacije nas lahko pokličete na tel. št. 01/306-43-27, nam pišete po elektronski pošti na naslov meliha.dizdarevic@ljubljana.si ali se osebno oglasite v času uradnih ur na naslovu Zarnikova 3, Ljubljana, 4. nadstropje, soba 411. Besedilo javnega zbiranja ponudb bo objavljeno na spletni strani Mestne občine Ljubljana http://www.ljubljana.si/si/mescani/razpisi_natecaji/default.html.

Mestna občina
Ljubljana

Mestna občina
Ljubljana

Komisija za priznanja Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana na podlagi 93. in 94. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 66/07 - uradno prečiščeno besedilo, 15/12 in 84/15) in Odloka o priznanjih Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 116/08 in 107/09) objavlja:

**INFORMACIJO O PODELITVI
NAZIVA ČASTNI MEŠČAN
GLAVNEGA MESTA LJUBLJANE
OZIROMA
ČASTNA MEŠČANKA
GLAVNEGA MESTA LJUBLJANE**

Naziv častni/a meščan/ka je najvišje priznanje Mestne občine Ljubljana, ki ga prejmejo posamezniki, ki so izjemno zaslužni za ugled, pomen in razvoj MOL ter za razvoj njenih dobrih medmestnih in mednarodnih odnosov.

Kriterij za podelitev naziva častni/a meščan/ka so izjemni dosežki življenjskega dela, ki ga odlikujejo: vizionarstvo, odličnost, dobrobit, sodelovalnost ali skrb za blaginjo v Mestni občini Ljubljana ali promocijo Mestne občine Ljubljana.

Pobude za podelitev naziva častni/a meščan/ka zbira Komisija za priznanja skozi vse leto, zato je pobudo mogoče oddati tudi v času objave razpisa za podelitev priznanj Mestne občine Ljubljana.

Pobudniki za podelitev naziva so lahko posamezniki in pravne osebe, ki imajo stalno prebivališče oziroma sedež v Mestni občini Ljubljana.

Pobuda za podelitev naziva častni/a meščan/ka mora vsebovati:

- podatke o kandidatu: ime in priimek, rojstni datum, naslov, telefon;
- pisno soglasje kandidata za kandidaturo in soglasje za uporabo osebnih podatkov, kolikor je to mogoče;
- podatke o pobudniku: ime in priimek oziroma naziv pravne osebe, naslov, telefon ter v primeru, da je pobudnik pravna oseba, še kontaktno osebo;
- utemeljitev pobude ter morebitna druga mnenja, ki podpirajo pobudo; za resničnost in točnost podatkov, navedenih v utemeljitvah, odgovarjajo pobudniki.

Letno se lahko podelita največ 2 (dva) naziva častni/a meščan/ka.

**JAVNI RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJ MESTNE OBČINE
LJUBLJANA ZA LETO 2016**

Mestna občina Ljubljana razpisuje naslednji priznanji Mestne občine Ljubljana za leto 2016:

Nagrado glavnega mesta Ljubljane, ki jo prejmejo posamezniki. Izjemoma jo lahko prejmejo tudi skupine in pravne osebe, ki ne opravljajo pridobitne dejavnosti.

Kriteriji za podelitev nagrade so: pomembni dosežki življenjskega dela z vseh področij, prispevek k razvoju, ugledu in dobrobiti MOL ter k prepoznavnosti mesta doma in v tujini.

Podeljenih bo največ 5 (pet) nagrad glavnega mesta Ljubljane.

Plaketo glavnega mesta Ljubljana, ki jo prejmejo:

- posamezniki in pravne osebe, ki so s posebnimi delovnimi prizadevanji in uspehi v daljšem časovnem obdobju pomembno prispevali h kakovostnejšemu življenju, blaginji, ugledu in razvoju MOL;
- posamezniki in pravne osebe za posebne zasluge za razvijanje in utrjevanje sodelovanja med MOL in drugimi občinami;
- posamezniki za izkazano posebno požrtvovalnost, nesebičnost in pogum;
- prijateljska, pobratena in druga mesta in občine, pravne osebe ter posamezniki iz Republike Slovenije in tujine, ki so posebno zaslužni za razvijanje in utrjevanje prijateljskega sodelovanja z MOL;
- posamezniki in pravne osebe za dosežke na humanitarnem, znanstvenoraziskovalnem in kulturno-umetniškem področju ter za trajnostni razvoj MOL;
- donatorji za humanitarno, znanstvenoraziskovalno, kulturno-umetniško področje in trajnostni razvoj MOL.

Podeljenih bo največ 7 (sedem) plaket glavnega mesta Ljubljana, od tega največ 2 (dve) za donatorstvo.

Pobuda za podelitev priznanja mora vsebovati:

- podatke o kandidatu: ime in priimek oziroma naziv pravne osebe, rojstni datum za fizično osebo, naslov, telefon ter v primeru pravne osebe še kontaktno osebo, kolikor je to mogoče;
- pisno soglasje kandidata za kandidaturo in v primeru, da je kandidat fizična oseba, soglasje za uporabo osebnih podatkov, kolikor je to mogoče;
- podatke o pobudniku: ime in priimek oziroma naziv pravne osebe, naslov, telefon ter v primeru, da je pobudnik pravna oseba, še kontaktno osebo,
- vrsto priznanja,
- utemeljitev pobude ter morebitna druga mnenja, ki podpirajo pobudo. Za resničnost in točnost podatkov, navedenih v utemeljitvah, odgovarjajo pobudniki.

Pobudniki za podelitev priznanj so lahko posamezniki in pravne osebe, ki imajo **stalno prebivališče oziroma sedež v Mestni občini Ljubljana**.

Razpisni obrazec in soglasje h kandidaturi sta do izteka prijavnega roka dosegljiva na spletni strani MOL <http://www.ljubljana.si/si/mol/razpisi-razgrnitve-objave/>, lahko pa ju zainteresirani v tem roku prevzamejo vsak delovni dan v prostorih Glavne pisarne Mestne občine Ljubljana na Mačkovi 1. Dodatne informacije o razpisu po tel.: 01/ 306-10-49.

Pobude za podelitev priznanja pošljite na razpisnem obrazcu na naslov: **Mestna občina Ljubljana, p. p. 25, 1001 Ljubljana, Komisija za priznanja, soba št. 352, do vključno 5. 2. 2016** v zaprti ovojnici s pripisom »Za razpis podelitev priznanj MOL - ne odpiraj« in navedenim naslovom pošiljatelja.

Pobudniki bodo o prejemnikih priznanj obveščeni v roku 14 dni po odločitvi Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana.

Komisija za priznanja

PREDSTAVITEV FUNKCIONALNE OCENE VIDA

Katjuša Koprivnikar,
ravnateljica ZSSM

Dijaki Zavoda za slepo in slabovidno mladino pri ugotavljanju funkcionalne ocene vida.

15. decembra je v prostorih Zavoda za slepo in slabovidno mladino Ljubljana potekal dogodek, namenjen predstavitvi funkcionalne ocene vida – NOVOSTI v Sloveniji, in slovesni predaji donacijskega čeka. Dobrodelna akcija, ki jo je organiziral Zavod za slepo in slabovidno mladino in v okviru katere se je na zbirnih mestih Hiše daril zbralo okrog 300 očal, je potekala po vsej Sloveniji. Njen namen je bil pridobiti močno potrebna sredstva za opremo učilnice, namenjene funkcionalni oceni vida.

ZSSM namreč iz razpoložljivih sredstev učilnice ni mogla urediti, zato jim je v veliko olajšanje in pomoč tudi donacija podjetja Optical Express, ki je ZSSM ob zaključku uspešne dobrodelne akcije podarilo 2.500 € za nakup opreme za učilnico, ki bo namenjena prav funkcionalni oceni vida. Vsakršna pomoč ZSSM je več kot dobrodošla, saj so potrebe slepih in slabovidnih mladih velike, sredstev pa je zelo malo. Prav tako učilnice niso tako dobro urejene kot v tujini, zato so donacije in podpora podjetij še kako pomembni.

Funkcionalna ocena vida ocenjuje ostanek in uporabo funkcionalnega vida. Rezultati tovrstnega ocenjevanja nam povedo, kako posameznik uporablja preostanek vida pri izvajanju vsakdanjih nalog v šolskem in domačem okolju. Ocena je vir informacij za pedagoške prilagoditve (tip pisave, povečava, kontrasti, barve ...) in prilagoditve v vsakdanjem funkcioniranju (označevanje robov in sprememb nivojev, količina in jakost svetlobe ...). S pomočjo ocene torej z minimalnimi prilagoditvami pomagamo ustvarjati pogoje, ki omogočajo maksimalen izkoristek preostalega vida, in tako izboljšamo kvaliteto življenja posameznika ne glede na njegovo starost. Funkcionalna ocena vida se v svetu že dolga leta uporablja kot osrednja in temeljna podlaga za razumevanje specifičnih potreb in oblikovanje izobraževalnega programa, v Sloveniji pa gre za NOVOST, a hkrati nujno potrebno metodo za kvaliteto delo.

Na povezavi <http://goo.gl/PUMjCS> si lahko ogledate nekaj slik z dogodka, kjer je bila predstavljena tudi funkcionalna ocena vida ter aktivnosti slepih in slabovidnih otrok in mladine.

Neža: Pri delu sva se z Iro zelo potrudili, da je bil najin plakat res dober. Za nastop sva se veliko pripravljali, zato je potekal gladko in brez strahu. Pri spoznavanju spomenikov sem ugotovila, da je veliko kipov povezanih z znanjem pri različnih predmetih v šoli.

Odkrivanje in

Maja: Najbolj mi je bilo všeč, ko smo sodelovali z javno prireditvijo na Dnevih evropske kulturne dediščine in nam je nastop uspel. **Domen:** Z Majo sva predstavila kip Balet. Pred tem smo zapeli Kekčevo pesem. Pri projektu smo se veliko naučili in lahko smo ga predstavili tudi več ljudem.

Lars in Nik: Najboljše pri projektu nama je bilo iskanje podatkov o spomeniku in priprave na nastop.

RAZISKOVALNO ODKRIVANJE PARKA TIVOLI IN NJEGOVH SPOMENIKOV

Mag. Olga Paulič

Ena od zanimivih prireditev 25. Dnevo evropske kulturne dediščine, posvečenih praznovanju, se je odvijala v Družbenem centru Bežigrad v Ljubljani. Predstavila je medgeneracijski raziskovalni projekt z naslovom Tivoli in spomeniki, kulturna in naravna dediščina. Predstavitve so pred skoraj polno veliko dvorano izvedli učenci 6. a razreda OŠ Savsko naselje s tamkajšnjo predmetno učiteljico Silvo Seliškar ter profesorico umetnostne zgodovine mag. Olgo Paulič, mentorico študijskega krožka Spoznajmo svoje mesto in domovino na Univerzi za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani.

Vsako odkritje spomenika je kulturni praznik

Prireditev se je odlično nanašala na praznovanja, saj je bilo vsako odkritje spomenika kulturni praznik za Ljubljano, nekaterih med njimi pa še posebej, ker so jih postavili ob spominskih dogodkih ali na spominskih krajih. V Tivoliju so tako postavili spomenik Primožu Trubarju ob 400-letnici rojstva očeta slovenske knjige, spomenik Edvardu Kocbeku ob 100-letnici pesnikovega rojstva, kip Pastirčka leta 1946 ob prvi obletnici osvoboditve domovine, spomenik Pionirjem ob 20-letnici ustanovitve Pionirske organizacije, spomenik Rihardu Jakopiču pa so postavili na mesto, kjer je 1908 dal slikar za svoj denar zgraditi prvo umetnostno razstavišče – Jakopičev paviljon, ki pa so ga pozneje porušili zaradi gradnje železnice in ceste.

Uspešno raziskovanje s pomočjo mentoric

Ker so učenci o spomenikih v parku Tivoli malo vedeli, so se dogovorili, da jih bodo raziskali. Mentorici sta izbrali petnajst spomenikov trinajstih umetnikov, to je približno polovico vseh spomenikov v parku, in jih razvrstili po motivih. Vseh 26 učencev je samih ali v paru s sošolcem izbralo spomenik po lastni želji. V raziskovanje so vključili tudi zgodovino nastanka parka Tivoli in njegovo današnjo vlogo.

V treh mesecih so učenci pripravili referate, ki so vsebovali: opis spomenika, predstavitev kiparja in njegov pomen v slovenski umetnosti ter zanimivosti in povezave s šolskimi predmeti v zvezi s posameznimi spomeniki. V okviru kulturnega dneva so si učenci z razredničarko spomenike ogledali, jih opisali ter se ob njih fotografirali. Pri dveh to ni bilo mogoče: Pastirčka so vandali nekaj dni pred tem poškodovali, zato so ga odnesli v restavriranje, skulpture štirih psov pa so restavrirali ravno takrat obnavljali, zato so bili ograjeni z visoko ograjo. Poškodovani, porisani in popisani spomeniki so učence čustveno prizadeli, saj so kipi in vodnjaki namenjeni lepšemu parku, razveseljevanju obiskovalcev in so odraz narodove kulture.

Do januarja so v prostem času z veliko truda in iznajdljivosti zbirali gradivo, pripravljali referate in ustvarjali plakate, na katerih so vsak spomenik posebej predstavili s sliko in besedo. Proučevanje je potekalo skoraj detektivsko raziskovalno in vsem je bilo v izziv odkrivanje skrivnosti umetnin v Tivoliju. Pri delu jim je bilo v posebno spodbudo, da je veliko spomenikov povezanih z otroškimi upodobitvami in zgodbami. Ko o spomeniku Igralo zmaj niso našli podatkov, so se obrnili na kiparko Dragico Čadež, ki je z veliko mero posluha za delo z mladimi prišla v šolo in pojasnila, kako je sama s pomočjo donacij postavila zanimivo in razgibano skulpturo, ki jo otroci lahko uporabljajo za igro. Povedala je tudi, kako ji je uspelo, da so poškodovano skulpturo l. 2013 restavrirali. - Spomladi 2015 so učenci v šoli trikrat predstavili svoje projektne ugotovitve: na razredni uri, na roditeljskem sestanku in v sosednjem razredu. Z vsako predstavitvijo so svoje nastope izboljšali. Vaja dela mojstra!

Nastopi mladih raziskovalcev so navdušili

Pred začetkom prireditve v Družbenem centru so učenci v pisanih šolskih majicah sprejemali obiskovalce ob vhodnih vratih. Usmerjali so jih k razobešenim plakatoma na stenah, kjer so jim jih mladi ustvarjalci predstavljali, in k vhodu v dvorano. Obiskovalcem so razdelili liste z obvestili o projektu in miselnim vzorcem, v katerem so bili razporejeni spomeniki po motivih. Prireditev so začeli s Kekčevo pesmijo, ki je vnesla v dvorano veselo in pričakujoče vzdušje. Ob slikoviti računalniški projekciji na 146 prosojnicah in sproščeni predstavitvi učencev so se obiskovalci sprehodili po parku Tivoli. Mentorica Pauličeva je ob zaključku zbrane seznanila z letošnjo slovesno razglasitvijo vrtnice Ljubljana in se zavzela, naj belo Ljubljano bogatijo tudi spomeniki, ki ne bodo žrtve vandalov! Park Tivoli potrebuje knjigo kot turistični vodnik, ki bo obiskovalcem predstavljala naravno in kulturno dediščino in s tem umetniške stvaritve

ustvarjanje

Sara: Podatke o spomenikih smo našli na spletnih straneh, v knjigah, nekaj pa sta nam jih posredovali naša učiteljica Silva Seliškar in mentorica Olga Paulič, ki je moja babica. Pri projektu mi je bilo najljubše izdelovanje plakatov in nastop pred starši. Uživala sem, saj sem se naučila veliko novega in sem rada sodelovala pri pripravi. Lana: Med projektom sem se zabavala in spoznala veliko zanimivih kipov. S Saro sva naredili največji plakat, saj sva o spomeniku našli veliko podatkov.

Dijaki Srednje ekonomske šole Ljubljana so se v iskanju podjetniških idej preizkušali v posebnem programu Imam idejo, kaj pa zdaj?, ki ga sofinancira Mestna občina Ljubljana.

slovenskih kiparjev (z izjemo Štirih psov pod Tivoljskim gradom, ki jih je oblikoval avstrijski kipar).

Obiskovalci so z zanimanjem poslušali predstavitev učencev, zlasti pa jih je prevzelo, ker se jim je ob raziskovanju utrnilo toliko zanimivih povezav.

Marsikdo je po zaključku povedal, da je izvedel veliko novega in kako dragoceno življenjsko izkušnjo so učenci pridobili s projektnim raziskovalnim učnim delom. Starši so bili nadvse ponosni na svoje otroke, vsi pa so bili navdušeni nad odlično prireditvijo.

Po končanem burnem ploskanju so zadovoljnih in žarečih lic zapuščali dvorano. - V skrajšani obliki so decembra dijaki predstavitev ponovili v domu starejših Kolezija. S svojim nastopom so stanovalcem doma, ki ne hodijo več v Tivoli, park pripeljali v dom. Pozoren odnos med mladimi in starejšimi plemeniti obe generaciji.

Izbor spomenikov, ki so jih učenci

proučili v Tivolju: ● spomenik Primožu Trubarju (Fran Berneker, 1908/10), ● spomenik Rihardu Jakopiču (Bojan Kunaver, 1970/72), ● spomenik Edvardu Kocbeku (Boštjan Drinovec, 2004), ● vodnjak Deček z ribo (1870 / 1989 rekonstrukcija), ● vodnjak Deček s posodo (Božidar Pengov, 1950), ● vodnjak Deček z gosjo – kopija (France Gorše, 1931), ● Vodnjak mesta Ljubljane (Oton Jugovec, 1987), ● Spomenik pionirjem (Zdenko Kalin in Boris Kobe, 1962), ● Pastirček (Zdenko Kalin, 1942, postavili 1. 5. 1946), ● Balet (Stojan Batič, 1957), ● Odbojkar (Drago Tršar, 1970), ● Ekvilibristi (Drago Tršar, 1957), ● Evridika (Bojan Kunaver, 1963), ● Igralo zmaj (Dragica Čadež, 2000), ● Štirje psi (Anton Dominik Fernkorn, 1864).

IMAM IDEJO, KAJ PA ZDAJ?

Zdenka Sušec, Jasmina Didić Horvat, mentorici

Na Srednji ekonomski šoli Ljubljana – Roška se vsak dan zavedamo, da živimo v svetu, ki se naglo spreminja in dnevno odpira vrsto različnih problemov, ki jih odgovori od včeraj ne morejo več zadovoljiti. Dijakom na šoli tako ponudimo veliko vsebin, ki jim omogočajo, da pridobivajo znanje, veščine in spretnosti, s katerimi se uspešno lotevajo reševanja različnih problemov v tem hitro spreminjajočem se svetu. Na Roški smo pripravili že nekaj uspešnih podjetniških tednov, na katerih so dijaki pridobivali mehke veščine, ki so nujno potrebne za uspešen prehod na trg dela. Učili so se prepoznavati probleme svojega ožjega in širšega okolja, iskati rešitve, prototipirati, razvijati storitve in oblikovati poslovni model Canvas. Z izkušnjami, ki so jih pridobili, so odhajali na izvajanje promocij na osnovne šole, kjer so bili učenci in učitelji navdušeni nad to metodo reševanja problemov, ki se imenuje *Design thinking oz. d.school*.

Ideja, da bi pridobljeno srednješolsko podjetniško znanje prenašali na osnovnošolce na način podjetniškega vikenda, se je porodila v okviru oblike dela na našem podjetniškem tednu *Najideja Roška*. Podjetniški mentorici Zdenka Sušec in Jasmina Didić Horvat na Srednji ekonomski šoli Ljubljana sva se tako povezali z osnovnimi šolami in začelo se je tesnejše sodelovanje. Prijavili smo se na razpis Mestne občine Ljubljana in zaprosili za finančna sredstva za projekt z naslovom: *Imam idejo, kaj pa zdaj?*

Pri prijavi smo bili uspešni, zato smo se izziv lotili z OŠ Oskarja Kovačiča in OŠ Poljane. Učenci so se prek različnih praktičnih nalog aktivno učili podjetniških veščin. Srečali so se z inovativnostjo in kreativnostjo ter ju uporabili pri iskanju idej in reševanju problemov. Spoznali so, da se lahko marsičesa naučijo prek igre, na

Mozaik moje Ljubljane

Opazujem, se spominim, pogledam v knjigo in na medmrežje, vprašam, poznam.

Rišba: Dušan Muc
po ilustracijah Marlenke Stupica

Ko končno lahko vtakne ključek v ključavnico velikanskih zlatih vrat, se deklica Delfina prebudi iz nezavesti po prometni nesreči ... Koga vse je mala junakinja pisateljice Kristine Brenkove srečala na svoji sanjski beli poti z lisico Zvitorepko?

Odgovor na zastavljeno vprašanje pošlji s pripisom »Natečaj Mozaik moje Ljubljane«, s svojim naslovom in razredom ljubljanske osnovne šole, ki jo obiskuješ, najpozneje do 23. januarja na e-naslov: glasilo.ljubljana@ljubljanaj.si ali na naslov: Mestna občina Ljubljana, Glasilo Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana.

Med pravnimi odgovori bo izžrebanec prejel dve brezplačni veliki kombinirani vstopnici za Ljubljanski grad.

Odgovor na vprašanje iz prejšnje številke glasila

Fotografija: Dušan Muc

Stopnišče iz črnega marmorja kar oživi, ko ga obsije sonce – po njem pridemo naravnost v **Veliko čitalnico** osrednje slovenske **Narodne in univerzitetne knjižnice**; tja svetlobo dovajajo velika okna štirih nadstropij in mahovnato zelene namizne svetilke.

Vstopnici za Ljubljanski grad dobi **Nika Koren**, 6. a razred OŠ Kolezija.
Iskrene čestitke!

Rubriko pripravlja Dušan Muc.

NAGRADNI NATEČAJ ZA LJUBLJANSKE OSNOVNOŠOLCE

Če hodiš v ljubljansko osnovno šolo, si povabljen, da bolje spoznaš Ljubljano. Pravilno odgovori na zastavljeno vprašanje v rubriki Mozaik moje Ljubljane, dopiši, kateri razred in katero osnovno šolo v Ljubljani obiskuješ, in mogoče bo žreb izbral prav tebe, da se boš brezplačno popeljal na Ljubljanski grad z vzpenjačo, se povzpel na Razgledni stolp, si ogledal Virtualni grad in stalno razstavo slovenske zgodovine. Čakata te dve veliki kombinirani vstopnici, ki ti ju podarja Javni zavod Ljubljanski grad, da boš na Grad povabil tudi svojega spremljevalca.

Foto: Janez Platiše

Učenci OŠ Božidarja Jakca so svoja likovna dela razstavljali na Pedagoški fakulteti v Ljubljani.

Foto: arhiv OŠ B. Jakca

Učenci OŠ Božidarja Jakca so pripravili dobredelni novoletni koncert.

Foto: arhiv OŠ B. Jakca

Učenci OŠ Božidarja Jakca so takole okrasili izbrano drevo v ČS Golovec.

zabaven način, in da nobena ideja ni neumna. Na terenu so se o svojih idejah pogovarjali z ljudmi, iskali ustrezne rešitve za svoje izdelke in jih nato predstavili s prototipi.

Pred iskanjem idej pa smo izvajali tudi delavnico *Karijerne vsebine*, na kateri so se učenci poglobili vase. Pred sklopom Iskanje idej so učenci spoznavali sebe. Najprej so morali napisati o sebi pet pozitivnih in pet negativnih lastnosti, svoje hobije in vzornike ter cilj oziroma idealen poklic. Če niso znali opredeliti ciljev, so razmišljali o svojih hobijih oz. stvarih, ki jih zanimajo in zakaj jih zanimajo. Z vajo o različnih poklicih so spoznali

pomen osebnostnih lastnosti, ki so potrebne za opravljanje posameznega poklica. Karijerne vsebine s spoznavanjem samega sebe pomagajo učencem pri odločitvi za vpis na srednje šole in izbiri bodočega poklica. Učenci skozi igro pridobivajo izkušnje in znanje, samozavest in s tem tudi motivacijo za nadaljnje delo.

Podjetniški vikend z učenci smo dodatno poglobili tudi tako, da smo k sodelovanju pritegnili še mlade Roškarje, ki so imeli za seboj že uspešno podjetniško zgodbo in izkušnjo. Nekdanji in sedanji dijaki Maja, Rok in Gašper so kot dijaški mentorji mlade uspešno vodili skozi različne praktične izzive. Dijaki so tako pridobivali mentorske izkušnje pri delu z mladimi, jim pomagali pri *teambuilding* igrah, iskanju problemov in rešitev. Svetovali so jim tudi pri izdelavi prototipov in pitchanju. Pripravili so veliko dejavnosti, kjer so osnovnošolci lahko spoznali, kako zelo pomembno je dobro timsko delo.

Mladi so imeli veliko genialnih idej. Z *brainstormingom* oz. možgansko nevihto smo poiskali tiste, na katerih je želela delati večina. Vztrajno smo jih opominjali, naj se ne zaljubijo v svoje trenutne ideje oz. rešitve. Pomembno je bilo, da so se osredotočali na problem, ki so ga zaznali, in ne na eno samo rešitev. Ideje so zato najprej testirali in jih šele nato razvijali dalje. Nastale so zanimive podjetniške zgodbe: postelja za hitro vstajanje, obleka tri v eni, elektronski voziček za šolske torbe, aplikacija, ki spreminja tipkopis v rokopis ... Mladi so na koncu dejali, da si želijo še več takih kreativnih delavnic.

Zahvaljujemo se Mestni občini Ljubljana za razpis in posluh za naš projekt, ki je srednješolskim profesorjem in dijakom finančno omogočila neprecenljivo izkušnjo posredovanja praktičnega znanja na osnovnošolce in jih s tem že zgodaj usmerila k razmišljanju o inovativnosti, kariernih ciljih in podjetništvu. Družbo oblikujemo vsi – širše in ožje skupnosti. Lepo je, da ima Mestna občina Ljubljana posluh za svoje mlade in šolam omogoča izvajanje programov, ki učencem omogočajo praktično izkušnjo prvih podjetniških korakov in povezujejo vertikalo osnovna in srednja šola.

2. OTROŠKI LIKOVNI BIENALE

Nataša Krajncan, ravnateljica OŠ Božidarja Jakca

Na OŠ Božidarja Jakca smo organizirali 2. otroški likovni bienale, ki je bil tokrat mednarodni. Likovna naloga natečaja je bila RISBA – linija, točka. Na razpisani natečaj se je odzvalo 75 osnovnih šol iz Slovenije in 25 iz tujine. Skupaj je na šolo je prispelo 477 likovnih del. Sodelujoče šole so poleg slovenskih tudi iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Madžarske, Avstrije, Mehike, Jordanije in Južne Amerike. Izbor najboljših risb je opravila strokovna komisija v sestavi: doc. dr. Beatriz Tomšič Čerkez, doc. dr. Jurij Selan in prof. Darko Slavec. Natečaj je potekal v treh kategorijah, razdeljenih v triade, najboljši trije izdelki vsake kategorije so prejeli nagrado. Poleg nagrad sta bili v vsaki triadi podeljeni po 2 priznanji ter v 2. triadi še posebno priznanje.

Zaključna kulturna prireditev s podelitvijo nagrad in priznanj je potekala novembra v spomin na velikega slovenskega slikarja in

grafika mojstra Božidarja Jakca. Ob dogodku smo izdali izjemno lepo oblikovan dvojezični katalog, v katerem so predstavljene tudi risbe nagrajencev. Na prireditve so bili povabljeni tudi naši sponzorji in donatorji, brez katerih bi zastavljeni projekt težko uresničili. Zahvaljujemo se Mestni občini Ljubljana, Krki, Nami, Romanu Starcu, Cesarskemu mestu, Prometu Mesec, Kopiji Nova, Količevo Kartonu, Banki Koper, Pošti Slovenije, Bioteri, Lacari, Artu, Likovni šoli SAB in Europapirju. V veliko čast nam je bilo, da sta se našemu vabilu odzvala častna generalna konzula Nepala, Njegova ekscelencija Aswin Kumar Shrestha, in Jordanije, Njegova ekscelencija Samir Amarin.

Po končani prireditvi smo odprli razstavo risb bienala z naslovom *Risba poje veselo pesem* na Pedagoški fakulteti v okviru sodelovanja z Oddelkom za likovno pedagogiko. Veseli smo bili, da je razstava prestopila prag naše osnovne šole in se zavihtela na fakulteto, kjer bodo otroške risbe lahko služile tudi kot delovno gradivo bodočim pedagogom.

DOBRODELNI NOVOLETNI KONCERT NA OŠ BOŽIDARJA JAKCA

Nataša Krajncan, ravnateljica OŠ Božidarja Jakca

Na OŠ Božidarja smo tokrat že tretjič organizirali novoletni dobredelni koncert, v katerem so se prepletale različne zvrsti glasbe, ki so pričarale praznično vzdušje in nas popeljale v začetek vselega decembra. Na koncertu je najprej nastopil ženski pevski zbor Florence pod vodstvom Karla Ahačiča, za njim pa duet Vida in Ines Polončič. Navduševali so nas še: pianistka Rebeka Dobravec in solistka Ajda Kovačič ter kitarista Domen Gvozdanovič in Samo Novak. Plesalci Colorada country line dance so nas popeljali na Divji zahod. Ponovno so se našemu povabilu odzvali v studiu Osminke in nas navdušili s svojim profesionalnim pristopom in nastopom Janje Jesenko, Pie Kavčič, Neže Čadež in Ane Skumvač. Za zaključek je poskrbel naš nekdanji učenec Nejc Kastelic, ki je z ekipo svojih nadebudnih harmonikašev sklenil dobro uro in pol trajajoči koncert. Rdeča nit koncerta so bile dobre želje: čarobnost, veselje, toplina, sreča, ljubezen, dobrot. Želje, ki naj bi dosegle vse ljudi prav vsak dan in ne samo v prazničnem času. - Zahvaljujemo se vsem nastopajočim in vsem tistim, ki ste izkazali svojo dobrodelnost.

OKRAŠENO DREVO V ČS GOLOVEC

Nataša Krajncan, ravnateljica OŠ Božidarja Jakca

Poleg naših dveh lampijonih, ki krasita park Zvezda, smo letos na pobudo Mestne občine okrasili tudi izbrano drevo naše četrtne skupnosti. Naši ekookraski so pobarvane plastenke, ki bodo lahko dobro kljubovale vremenskim nevihtam, hkrati pa dodatno razveseljujejo vse mimoidoče.

RECITAL KLASIČNE KITARE KITARISTA IN SKLADATELJA TIMOTEJA KOSOVINCA

V sredo, 10. februarja 2016, ob 19.00 bo imel v Rdeči dvorani Mestne hiše na Mestnem trgu 1 recital klasične kitare Timotej Kosovinc, kitarist in skladatelj, eden najuspešnejših glasbenikov mlajše generacije. Predstavil se bo s svojim najbolj aktualnim repertoarjem. Na sporedu bo Partita za violino v d-molu (BWV 1004) Johanna Sebastiana Bacha, tri skladbe španskega skladatelja Isaaca Albeniza in lastna skladba Timoteja Kosovinca Panterjev stil. Vstop je prost.

Kitarist in skladatelj Timotej Kosovinc vabi na koncert v Rdečo dvorano Mestne hiše 10. februarja 2016 ob 19. uri.

Anja Mejač, plesalka flamenka

Nada Breznik

Ni tako zelo redko, da študenti še v času študija ali tudi po njem odkrijejo nova področja zanimanja ali iz palete svojih interesov, konjičkov iz otroštva in najstniških let, prej obrobnih, prepoznajo tiste, ki postanejo osrednji del njihovega zanimanja, proučevanja in udejstvovanja. Prebudijo se navdih, včasih se zgodi tudi zaljubljenost. A prav to, ljubezen, je porok za uspeh. Flamenko je ogenj, strast, ponos, a tudi upor in žalost, flamenko je zgodba, ki jo z glasbo, gibom in mimiko pripovedujejo plesalke in plesalci. Je eden najbolj izraznih plesov. Anja Mejač, ki je na študijski praksi v Madridu svoj študijski program vizualnih komunikacij dopolnila še s šolo flamenka, skuša pri plesu doseči popolnost, popolnost v gibu, v lepoti, v igri, ki jo narekuje glasba, zgodba ali poezija. Kako presenetljivo se pri flamenku preobraža v različne vloge, ki jih pleše, kažejo spremenjene poteze njenega obraza, telo, ki s sebi lastno govorico skozi flamenko rojeva tragične, izkušene, zrele značaje. Vse to smo lahko spremljali v dveh avtorskih projektih tako na odru SiTi teatra v predstavi *La Rosa del Penal* februarja lani kot tudi v večmedijskem projektu *Potopljene Poezije*, pod okriljem katerega sta nastala plesni video *Memento mori* in predstava *Prosto srce*.

Foto: Ajda Schmidt

Anja Mejač

Diplomirala si na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Na študijski praksi v Španiji si se poleg svoje študijske smeri izpopolnjevala tudi v flamenku. Kako je to potekalo?

Po opravljenem četrtem letniku sem se odpravila na prakso Erasmus v Madrid, kjer sem pol leta delala v oblikovalskem studiu RaRo. Poleg grafičnega oblikovanja sem se veliko ukvarjala tudi z ilustracijo, animacijo in videom. Šlo je za zelo zanimivo izkušnjo, veliko sem se naučila o delu, ki v svoje procese vključuje cele skupine ljudi. Vzoredno z delom pa sem obiskovala tudi razrede flamenka na plesni akademiji Amor de Dios, s katerimi sem začela že leto in pol pred tem ob svojih rednih obiskih v Madridu. Lahko rečem, da me je flamenko dobesedno obsedel. Sicer plešem že od svojega osmega leta naprej, a nobena plesna tehnika me dotlej ni tako močno prepričala. Tako sem po končani praksi ostala v Madridu, saj sem si želela nadaljevati z učenjem plesa flamenka. In to tako močno, da sem ostala še nadaljnji dve leti. Imela pa sem tudi srečo, saj sem dobila priložnost nastopiti na filmskem festivalu CIBRA v Toledu. Za to priložnost sem v sodelovanju s soplesalko Saško Šašič - La Sali, oblikovala svojo prvo avtorsko predstavo flamenka *La Rosa del Penal*, s katero smo pozneje februarja 2014 nastopili tudi v ljubljanskem SiTi teatru. To dogajanje je mojo pot popolnoma preusmerilo, odprlo mi je oči. Ugotovila sem, kaj je tisto, kar si v resnici želim početi.

Kakšne uspehe si doslej požela kot plesalka? Kateri so ti najljubši?

Kot sem omenila, sem začela plesati že kot otrok pri plesnem društvu Kazina. Tam sem plesala jazz balet in step, kar smo

pravzaprav za mladostnike počeli precej resno. Veliko smo tekmovali (na državnih, evropskih, svetovnih prvenstvih) in nastopali. Plesala sem, ker si svojega življenja brez plesa preprosto nisem predstavljala, ne pa zato, da bi se s tem nekoč profesionalno ukvarjala. Potem sem se odločila za drugo karierno pot, a po neki logiki me je ta pripeljala nazaj k plesu. Za to se lahko zahvalim flamenku, ki trenutno predstavlja bistvo mojega ustvarjanja. Zame ima nekaj posebnega, česar nisem odkrila še nikjer drugje. Se pa zdaj izobražujem še v drugih plesnih tehnikah: modernem plesu (modern dance), baletu in različnih tehnikah sodobnega plesa, kar moje znanje bogati in izpopolnjuje moj gib. Menim namreč, da če človek brska dovolj globoko, ugotovi, da je vse pravzaprav ena in ista stvar.

V svojih plesnih predstavah flamenka povezuješ ples s poezijo in videom in sodeluješ z umetniki z različnih področji. Ali so večinoma sad tvojega avtorskega dela in tvojih zamisli?

Najbrž mislite na večmedijski projekt *Potopljene Poezije*, ki v svojem bistvu združuje umetnost flamenka, poezijo Franceta Prešerna, klasično glasbo, sodobnejše plesne tehnike in različne veje vizualne umetnosti. Sama sem umetniška vodja tega projekta, pobude in zamisli so moje, vendar bi poudarila, da skrivnost leži ravno v povezovanju z drugimi ustvarjalci. Samo tako lahko projekt obstaja in se uspešno razvija v vsej svoji širini. Doslej smo se že dokopali do različnih realizacij koncepta, a gradnja se nadaljuje in v nastajajočih dialogih se kažejo zelo zanimive

stvari. Prešernova poezija res omogoča vedno globlje iskanje in spajanje misli. Prvič smo nastopili decembra lani, takrat smo Prešernove pesmi umeščali v strukturo flamenka, ki je ostala nespremenjena. Sklop nastopov je nosil naslov *Potopljene Poezije*. Pozneje smo s predstavo *Prosto srce*, ki interpretira moto pesnikovega ustvarjanja, nastopili na 4. *Flamenko festivalu v Zagrebu* in pozneje na festivalu *Noči v Stari Ljubljani*. Na temo smo v sodelovanju s Črtom Potočnikom posneli tudi plesni video *Memento mori*, ki smo ga v dialogu s fotografsko razstavo *Prosto srce* štipendistke Ajde Schmidt premierno predvajali letos jeseni v Trubarjevi hiši literature. Zdaj smo v postopku iskanja novih razsežnosti, kar pa želimo javnosti predstaviti v začetku leta prav na Prešernov dan.

Z nadaljevanjem študija na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo, smeri Umetnost giba, želiš svoje umetniško udejstvovanje obogatiti in povezati vse svoje talente. Kakšna je tvoja vizija?

Moja vizija? Dati vse od sebe in pri tem ostati v stiku sama s seboj, kar pa ni vedno lahko. Svoje odločitve sprejemam predvsem na podlagi intuicije in čeprav včasih sprva niso popolnoma jasne, se stvari sčasoma postavijo na svoje mesto. Na študij *Umetnost giba* sem se vpisala predvsem zaradi želje po širjenju obzorij na področju občutenja lastnega telesa ter postavljanju telesa v različne dialoge, ki vodijo k podajanju določene vsebine. Misliti, čutiti, izraziti, nekaj premakniti. Biti iskren do sebe in do tistih, ki so prišli gledat tvojo pripoved.

Junška Ljubljana

Akad. prof. dr. Anton Vratusa

Foto: Tatjana Rodošek

Akad. prof. dr. Anton Vratusa

V šolskem letu 1932/1933 sem končal nižjo gimnazijo v Murski Soboti, v višji razred srednje šole pa je bilo treba iti drugam. Odločil sem se za Ljubljano. Tako sem sončnega avgustovskega dopoldneva izstopil iz vlaka – v Ljubljani pred tem še nisem bil in tudi nikogar nisem poznal. Da ne bi taval, sem na vogalu Miklošičeve ulice pozdravil in ogovoril gospo srednjih let in povprašal, kako se pride do državne realne gimnazije. Ljubeznivo me je poučila: Stojiva na začetku Miklošičeve ulice, pojdi do konca, na desni boš opazil veliko cerkev, frančiškanska ji pravimo, levo pa spomenik pesnika Franceta Prešerna. Prečkaj veliki trg in nadaljуй po vijugavi Wolfovi ulici. Na njenem koncu se ti na desni strani odpre obširen park, prečkaj ga in stopi v prvo ulico pred sabo. To je Vegova ulica in v njej poslopje Prve državne realne gimnazije, ki jo iščeš.

»Bog plati,« sem se zahvalil, kot je bila takrat v Prekmurju navada, in krenil v naznačeni smeri ter kmalu dosegel cilj. Na desni strani Vegove ulice se je dvigala pred mano mogočna stavba, kakršne do takrat nisem videl, obdana s kovano železno ograjo. Po visokih kamnitih stopnicah sem se povzpел do velikih vhodnih vrat in vstopil. Z desne je stala črna tabla, na kateri je pisalo, da je vpisovanje dijakov v prvem nadstropju. Vzpem se po širokih krožnih stopnicah in vpis hitro opravi. Na vprašanje, kje stanujem, odgovorim, da sem komaj dopotoval, da pa upam, da stanovanje kmalu najdem. »Nekateri dijaki stanujejo v Rožni ulici blizu Šentjakobske cerkve, gotovo je še kaj prostora, me je poučil mož, ki me je vpisal, pospravil moje dokumente in mi svetoval, naj se spustim mimo Križank do Ljublanice, jo prestopim po mostu in nadaljujem do Šentjakobske cerkve; z desne je ozka Rožna ulica, Karlovška široka cesta pa pelje naprej. Čez nekaj minut sem bil v Rožni ulici in poizvedoval od vrat do vrat: povsod zasedeno. Zato nadaljujem po Karlovški

cesti. V oknu majhne čevljarne na šte. 12 med izložbenimi čevlji opazim listek z napisom *SOBA ZA DIJAKE NA 1. nadstropju. Pozvonite*. Pritisnem na gumb na sosednjih vratih in zaslišim ženski glas: »Kdo je?« »Dijak, iščem stanovanje.«

Povzpem se po ozkih in strmih stopnicah. Na vrhu me počaka prijazna žena z ruto na glavi in vstopim. Še pri odprtih vratih me vpraša: »Odkod pa, mladi prijatelj?« »Iz Prekmurja, z Goričkega,« odgovorim. »Iz Madžarske torej?« se začudi, ampak se hitro popravi: »No, zdaj ste že naši, ampak to je daleč. Si dolgo potoval?« »Ob petih zjutraj sem se odpeljal z vlakom iz Murske Sobotice.« »Je to blizu kopališča Radenci?« »Da, Radenci so na desnem bregu brega reke Mure, Murska Sobota pa na levem.« »Tako dolga pot tudi mladega človeka utruji,« zaključí žena sočutno svoje poizvedovanje in doda: »Soba je prosta, ampak proti vnaprejšnjemu vplačilu za mesec dni.« »Draga mamica, ampak jaz sem zdaj še brez denarja.« Izmenjala sva še nekaj besed glede plačila, toda moje besede gospodarice niso

omehčale. »Kako naj sirota živim brez denarja? Ta soba je moj edini redni dohodek,« je še potarnala in mi odprla vrata na stopnice.

Ko sem bil ponovno na pločniku, sem nadaljeval pot proti Karlovškemu mostu. Sonce je bilo le še za tri prste nad horizontom, prijeten vetriček pa je prinašal z bližnjih travnikov prijeten vonj po senu, saj je bil čas košnje otave. Pospel sem korak in blizu salezijanskega zavoda Rakovnik, kjer je svoj čas stanoval prekmurski študent Miško Kranjec, v tem času že priznani pisatelj. Tja me ni vleklo, ker sem želel biti svoboden. V bližini pa sem zagledal kmečko kaščo na štirih stebrih. Ozrl sem se na okrog sebe. Ker nisem opazil nikogar, sem se pogнал na senik in kmalu sladko zaspal.

Drugo jutro me je prebudilo petelinje petje in ropotanje konjskih vpreg. Hitro sem se očedil in zlezal s skednja na trato pred njivo z zrelo koruzo. Ta dan sem namenil spoznavanju mesta in iskanju stanovanja. Na poti proti gimnaziji sem si podrobneje ogledal Karlovško cesto in Šentjakobski trg s Florjansko ulico (današnji Gornji trg) ter Stari trg, prestopil Čevljarski most in se zaustavil v skromni zajtrkovalnici na Židovski ulici. Ker je bila zgodnja ura, je bil prostor še prazen. Ko se je izza zaves pojavila prijazna žena, sem pozdravil in vprašal, ali se lahko usedem v kot. »Kamorkoli,« je bil odgovor in žena se je vrnila za zaveso.

Odprl sem vrečko iz domačega lanenega platna in položil na mizo beli vrtnak, ki mi ga je dala mama na pot. Rekla je: »Do Maribora bo dovolj, tam pa te čakata Lujzek in Micka« – mislila je na mojega bratranca, izučenega krojača in na njegovo ženo. »Pisal bom, takoj ko pridem na cilj,« sem se v zadregi zasukal in stopil čez prag, saj sem bil trdno sklenil, da pojdem v Ljubljano, »ki je ponoči tako razsvetljena, da najdeš iglo v prahu«, kot mi je pred nekaj dnevi dejal sosedov Vincek, moj sošolec v prvem in drugem razredu osnovne šole na Dolnjih Slavečih. Malo je ostal še doma in kmalu odšel v svet, s trebuhom za kruhom. Dolgo nisem nič slišal zanj, kasneje pa se je njegova babica rada pohvalila pred sosedomi, da ji često pošlje »kakšne rajnske«, jugoslovanskih petdeset par.

Bil sem zatopljen v pogovor sam s seboj, ker sem ob slovesu na slavečkem bregu pred dobrimi štiriindvajsetimi urami pobegnul pred maminih pogledom, ko je žena v zajtrkovalnici odgrnila zaveso in postavila predme skodelico vročega mleka. Zardel sem: »Mamica, ali jaz nimam denarja.« »Kar popij, dokler je toplo, boš že plačal, ko kaj zaslužiš,« me je potrepjala po ramenu. »Tako bi bila storila tvoja mama ob včerajšnjem odhodu na potovanje, če se ji ne bi bil izmuznil,« se mi je ponovno oglasila vest; bilo mi je vroče in hladno obenem. Polovico okusnega kruhka sem pomočil v mleko, ostalo pa dodal komaj načetemu vrtnaku v vrečki. »Bog plati stokrat,« sem se zahvalil in se po rahli vzpetini napotil na Kongresni trg in zavil v Wolfovo ulico. Posebno sem si zapomnil Oražmov dom v Wolfovi ulici, kjer je bil sedež uredništva Mladega Prekmurca, ljubljansko Mestno hranilnico na poti proti hotelu Slon, še posebej pa visoki zid okrog prostornega vrta za Uršulinsko cerkvijo. Tu se mi je pogled zaustavil

mojih mladih let

na dnevnikih Slovenec in Jutro, nalepljenih na veliki tabli, pritrjeni na zid. Zanimale so me zlasti mestne novice, med njimi v prvi vrsti strani z oglasi, predvsem pa sem iskal prenočišče in ponudbe za občasne dijaške in študentske zaposlitve. Ponudb za delo je bilo nekaj, prenočišč pa nič. Tako sem se po sončnem zahodu ponovno napotil po Karlovški cesti proti svojemu seniku.

Naslednje dni sem predvsem nadaljeval z iskanjem prenočišča in poizvedoval za zaposlitve. Kmalu se je začel tudi pouk. Prve dni smo se zlasti seznanjali s profesorji, s predmetnikom in učenci medsebojno. Ugotovil sem, da so moji sošolci bili iz Ljubljane in njene okolice. Prišla sva bila le dva: Martin Kranner, Korošec iz Kanalske doline, in jaz iz Prekmurja. Koroška je bila v Ljubljani splošno vsem znana in pomembna zaradi izgubljenega plebiscita po I. svetovni vojni, glede Prekmurja pa so celo nekateri profesorji imeli težave, kam naj umestijo to pokrajino med Muro, Zalo in Rabo. Profesor Jeraj, matematik, je le vzdiknil: »Saj to je pokrajina onstran reke Mure, kajne?« Izkoristil sem priložnost in povedal, da se pokrajina deli na tri dele: Dolinsko, ki je često poplavljen, Ravensko z ravnimi polji ter hribovito Goričko ob tromejniki med Slovenijo, Avstrijo in Ogrsko (Madžarsko). Profesor Jeraj me je prekinil z vprašanjem: »Kako to, same odlične ocene imaš, pa si z osemnajstimi leti šele v petem razredu gimnazije.« Premagal sem zadrego in povedal: »Na Goričkem, Bogu za hrbotom, mi nihče ni povedal, da bi lahko odšel v gimnazijo že z desetimi leti.«

V tem trenutku je šolski zvonec naznanil začetek glavnega odmora. Spustili smo se na šolsko dvorišče. Tu me je obkolila skupina sošolcev in vprašanja so kar deževala. Nekdo je hotel vedeti tudi, kako se bom preživljal – tako daleč od doma. »Z delom,« je bil moj odgovor. »In kaj boš delal?« »Kar najdem, posebno s pomaganjem dijakom, ki imajo težave pri učenju.« Bil sem prepričan, da se bo kmalu kaj odprlo, saj sem se že na gimnaziji v Murski Soboti tako preživljal. Po končanem pouku sem se zopet napotil k visokemu uršulinskemu zidu, da pregledam strani nalepljenih dnevnikov *Slovenec* in *Jutro*. Med malimi oglasi v dnevniku *Jutro* zasledim naslov v Linhartovi uliciza Bežigradam z besedilom »Iščem učitelja slovenščine«. Pohitim na označen naslov. Rezultat: zagotovil sem si inštruiranje tretješolca Maksa na Bežigradski gimnaziji, dvakrat po dve uri tedensko. Njegova starša delata v Nemčiji, fantek pa živi pri starih starših v Ljubljani. Čez dva dni me je sošolec Rajko iz profesorske družine vprašal, ali bi mu pomagal v matematiki: tudi dvakrat tedensko. »Za začetek odlično,« sem si dejal in sklenil, da se ponovno javim dijaški mami na Karlovški ulici št. 12. Po daljšem pogovoru je privolila, da me sprejme takoj in da počaka na plačilo za prve tri mesece do decembra. »Obljubim, da do Božiča plačam za prve tri mesece,« sem potrdil, saj me je za trajno pomoč zaprosil tudi sošolec Boris iz družine uglednega ljubljanskega profesorja.

Moja soba na Karlovški ulici št. 12 je bila podolgovata in ozka, podobna hodniku, ki se je končal v zastekljenem

Foto: Jože Petek

Anton Vratuša, namestnik komandanta Rabske brigade, govori ob prisegi bork in borcev Rabske brigade na Mašunu 24. septembra 1943.

stolpiču, kjer sem postavil pisalno mizico. Prostor, zlasti stolpič z mizico je razsvetljevala močna cestna oblačna luč. V tej bogati svetlobi cestne razsvetljave sem v naslednjih dveh letih popisal preko petdeset zvezkov s po petdeset črtanih listov z vajami iz stenografije. Po dveh letih temeljitih lepopisnih vaj s stenografskimi simboli sem opravil izpit za učitelja stenografije pri profesorju Varičaku na Univerzi v Zagrebu, ki je imel v Kraljevini Jugoslaviji državno koncesijo za take izpite. To so bili nemirni časi. Čutili smo jih tudi dijaki. Zlasti smo sočustvovali z begunci Slovenci iz fašistične Italije in s podobno usodo porabskih Slovencev, ki jih je pariška Mirovna konferenca dodelila Madžarski. Na gimnaziji smo imeli posebno dijaško organizacijo – Jadranska straža. Enkrat letno je bilo tudi posebno srečanje vseh razredov. Na takem srečanju sem na predlog vodstva šole večkrat tudi jaz govoril. Skrbela nas je tudi usoda koroških Slovencev, posebno še, ko se je nemška peta kolona z nacistično propagando pritihotapila tudi med Slovence, ko sta Velika Britanija in Francija prepustili Hitlerju češke Sudete in ko se je Hitler z aneksijo Avstrije usedel Slovcem za vrat.

Med nekaterimi sošolci v razredu se je razvilo že tudi prijateljstvo z domoljubno svetovno nazorsko usmerjenostjo. Taka je bila tudi trojka Igor-Marjan-Vran. Igor je bil sin premožnega lekarnarja na Miklošičevi ulici (današnji sedež Zavoda za zdravstveno zavarovanje), Marjan, sin matere samohranilke iz Gorice, ki je z otrokom pobegnila pred fašizmom v Italiji, Vran (skovanka iz prvih dveh črk priimka in imena Vratuša Anton – s tem psevdonom priimka in osebnega imena

sem že v šestem razredu gimnazije objavil krajši zapis v Kleklovlem tedniku *Novine* za stoletnico rojstva pesnika in pisatelja Josipa Stritarja). Ob italijanskem napadu na Abesinijo je naša trojka podarila razredniku in učitelju latinščine v latinščini šaljiv spis *Ras Mulugeta in hrabri strahopetci*. Tekst v latinščini je sestavil Vran, karikature fašističnih napadalcev je narisal Marjan (kasneje arhitekt v Ljubljani), Igor pa je zagotovil denar za papir, barvice in črnilo ter za oblikovanje brošurice.

V posebno zadovoljstvo mi je bilo tudi poznanstvo z Gregom, Francetom in Lojzetom, vnuki pisatelja Janka Kersnika z Brda pri Lukovici. Med knjigami v grajski knjižnici sem preživel nepozabne dneve. Tam sem pripravil tudi večino svojih pisnih izdelkov, med njimi tudi besedilo moje univerzitetne diplome iz slavistike ter doktorske teze *Levec in Ljubljanski zvon*.

Ljubljana in Ljubljanci so bili v času mojih dijaških in študentskih let posebej ponosni na Nebotičnik, takrat najvišjo stavbo na Balkanu. Tudi sam sem na terasi zadnjega nadstropja enkrat popil skodelico mleka. Ugotovil sem, da je bila dvakrat dražja kot moja mesečna pojedina v gostilni pri Čadu pod Rožnikom – *solata iz dveh kuhanih jajc s čebulo in črno pivo brez alkohola*, s katero sem se počastil enkrat mesečno ob izplačilu zaslužka iz inštrukcij. Dvignil in vrnil sem se, naravno, z dvigalom in nisem preizkušal, kako varno deluje takrat znana šala na račun ljubljanske megle, ki pravi: Srečata se Londončan in Ljubljčan ter hvalita gostoto londonske in ljubljanske megle. Londončan: Naša megla je tako gosta, da jo kar mažemo na toast, Ljubljčan pa: To ni nič, ko se povzpnem na ljubljanski nebotičnik, razpnem

dežnik in me megla kar drži. Čutil sem že takrat, da sem tu doma, kot se počutim povsod, kjer živijo dobri ljudje, ki me sprejmejo ter upoštevajo takega, kot sem.

Drugi moj prihod v Ljubljano se je zgodil neposredno po razpadu Kraljevine Jugoslavije. Zadnje dni meseca marca 1941 sem bil vpoklican kot rezervni pehotni oficir. Zborna mesto je bilo na Ptujskem gradu. Dodeljena mi je bila »spremljajoča četa bataljona«. Bila je oborožena z dvema mitraljezoma – Schwarzlose še iz I. svetovne vojne in sodobni Messerschmit, poljski top 47 mm za cilje v goratem območju in »v sosedovem dvorišču«. Razporedili smo se na južnem bregu, zahodno od mostu, ki naj bi ga branili pred nemško vojno motorizacijo. Tretjo noč po 6. aprilu so nemški tanki kljub jugoslovanski obrambi oddrveli čez ta most proti Celju. Ostal sem sam s svojo četo in še vreme se je pokvarilo: deževalo je in snežilo kar tri dni. Tretjega dne so vojaki – bili so v glavnem Prekmurci in Štajerci – natovorili orožje na mule in podali smo se po hribih vzdolž doline reke Dravinje proti Celju.

V svoji naivnosti sem pričakoval, da bo tam druga obrambna črta jugoslovanske kraljeve vojske. Proti večeru se je vreme končno zjasnilo. Zaustavili smo se na nekem hribu blizu Celja. Nikjer nikogar, le v dolini pred nami so se v žarkih zahajajočega sonca svetlikale sablje jugoslovanskih kraljevih generalov, ki so jih nemški vojaki vodili v vojno ujetništvo. Bilo je treba hitro ukrepati. Onesposobili smo orožje, ki ga ni bilo mogoče zakopati, mule pa razdelili sosedom, ki so se zbrali okrog nas. »Fantje, zdaj kar hitro proti domu, da vas Nemci ne zajamejo, jaz pa pojdem v Ljubljano in srečno pot želim,« sem nagovoril vojake, ki so do konca ostali z mano. Mladenič iz sosednje kmetije me je povabil, naj prenočim pri njih. Stopil sem za njim. Oficirsko uniformo in vojaške škornje sem zamenjal za obleko in pošvedrane čevlje domačega hlapca. Gospodar me je povabil na večerjo. »Bom raje jutri zajtrkoval, preden bom nadaljeval pot,« sem se zahvalil in pohitel na senik.

Naslednjega dne sem še pred sončnim vzhodom odrinil, da nihče od domačih ni mogel videti, v katero smer sem se napotil. Okrog devete ure zjutraj sem se zaustavil v Žalcu, središču slovenskega hmeljarstva. Pred gostilno sta za mizo sedela gostilničar in njegov gost, najverjetneje sosed, in kolo je bilo naslonjeno na steno. »Od kod?« sta vprašala. »S fronte.« »In kam?« »Domov, na drugo stran Trojan!« »Dolga pot!« »Da, dolga pot.« V isti sapi sem nadaljeval: »Ali bi mi lahko posodila to kolo?« Oba sta se zasmejala, jaz tudi, ampak sem se hitro zresnil: »Rad bi se čimprej umaknil s ceste, sinoči sem videl, kako nemški vojaki vodijo kraljeve generale v ujetništvo!« Spogledala sta se. Po kratkem molku je spregovoril gostilničar: »Kdaj ga boš vrnil, prijatelj?« »Kadar Bog da!« je bil moj odgovor. Zdaj se ni nihče zasmel. Gospodar mi je ponudil silce pijače. »Hvala, alkohola ne pijem! Skodelico mleka!« Gospodar se obrne proti notranjosti in zakliče: »Skodelico mleka.« Čez hip je bila skodelica s toplim mlekom na mizi in še kos belega kruhka zraven. Polovico kruhka pomočim v mleko, drugo polovico zavijem in stavim v žep. »In še kos kruha rženega,« se gostilničar zopet ozre proti vhodu v hišo. Čez čas je bila zajetna rezina rženega kruha na mizi. Še beseda, dve in smo se razstali kot prijatelji, ki so se razumeli. Hitro sedem na kolo, domačina pa mi zaželita srečno pot!

Pomirjen in srečen požnem kolo, kar najhitreje se je dalo. Šele na začetku klanca Trojanje stopim na tla,

preoblečem znojno srajco, nato pa nadaljujem navkreber in porivam kolo ob sebi. Na vrhu hriba vse zaprto in nikjer žive duše. Dolge sence dreves me opozarjajo, da se dan nagiba h koncu. Zato znova zajaham kolo in se spustim po vijugastem klanecu mimo Ožbolta proti Lukovici in dalje. Bila je že trda noč, ko sem prispel na grad Brdo h Kersnikovim. Številna družina je bila še vedno na nogah. Povabili so me, naj nekaj dni ostanem pri njih. Odgovoril sem, da želim čimprej prispeti na Univerzo v Ljubljani, v slavistični seminar in se srečati s tovariši. »Vojna Kraljevine Jugoslavije je sicer končana, začenja pa se trd boj za svobodo domovine.« Moja odločnost jih je presenetila, vendar me niso več zadrževali. Posodili so mi obleko najstarejšega sina Grege, ki je bil moje rasti. Odlično se mi je prilegala, le njegovi čevlji, napravljeni po meri mestne noge, so bili malo tesni za mojo kmečko čokato stopalo. Priskrbeli so mi tudi boljše kolo. Tako opravljen sem se naslednjega dne že zgodaj odpravil dalje.

Na Savskem mostu pri Črnučah so nemški in italijanski vojaki postavljali stražarnice – na levi strani Save nemško, na desni pa italijansko. Razmišljal sem, kako naj jih obidem. V tem trenutku sta se z ljubljanske strani prikolesarila dva moška. Brez zaustavljanja zapeljeta mimo vojakov, ki so si na sredi mostu bolj s kriljenjem kot z besedo nekaj dopovedovali. Tako se naslednji trenutek tudi jaz na kolesu zapeljem čez most. Nadaljeval sem po dolgi ravni cesti, današnji Dunajski, prekoračil železniško progo in se popeljal mimo hotela Evropa, gostilne Šestica in hotela Slon čez Kongresni trg ter mimo moje nekdanje gimnazije na Vegovi ulici ter dosegel pravkar dokončano rdečo Plečnikovo lepoto, današnjo Narodno in univerzitetno knjižnico – NUK.

V slavističnem seminarju je ždelo nekaj študentov in diplomiranih slavistov. Večino sem poznal. Prirčno smo se pozdravili in stekel je prijateljski pogovor. Osnovno njihovo vprašanje je bilo: »Kaj zdaj, ko je domovina okupirana?« Želel sem najprej slišati njihovo razmišljanje. Vsi so izražali veliko zaskrbljenost in tudi strah. Skušal sem razgnati njihovo strahovanje, zato sem svoje razglabljanje sklenil: »Ne damo jim miru, dokler jim ne bomo videli peta!« Kratek molk, nato pa se je razprava nadaljevala. Napoved *Ne damo jim miru, dokler jim ne bomo videli peta* je doživela splošno podporo. Razšli smo se olajšani z dogovorom, da se kmalu ponovno srečamo. In to se je zgodilo, še preden so zastopniki KPS, Sokolov, krščanskih socialistov in skupina kulturnikov ponoči na 27. april 1941 ustanovili Osvobodilno fronto, ki nas je kmalu vključila v svoje vrste.

Slavistični seminar je sčasoma postal eno pomembnih mravljišč organiziranega odpora na Univerzi. Moje osebno delovanje je bilo osredotočeno na vojaško področje – bil sem pač edini z vojaškim znanjem, ki sem ga pridobil takoj po maturi kot prostovoljec odsluženega vojaškega roka v Šoli za rezervne pehotne oficirje v Sarajevu. Odgovarjal sem za delo na filozofski in pravni fakulteti. Julija 1941 sem prvič srečal odgovorno osebnost v vodstvu narodnoosvobodilnih čet – dr. Aleša Beblerja – Primoža, predtem pa prostovoljca v španski državljanski vojni, ko sem na tajnem sestanku v podstrešju neke hiše blizu ljubljanske stolnice poročal o vojaških zadevah na omenjenih fakultetah. Sicer pa sem vadal zarjane prostovoljce Kocbekovih krščanskih socialistov v rokovanju s strelnim orožjem v kletnih prostorih na Novem trgu št. 4, v streljanju pa tudi na Rožniku in Golovcu. Ker sem bil že diplomiral, sem bil

praktično brezposeln in bi me lahko nemška organizacija TODT mobilizirala za delo v Nemčiji. Zato sem se vpisal na medicinsko fakulteto Univerze v Ljubljani. Kot »mediciner« sem lahko v primeru potrebe s posebnim dovoljenjem ostal na ulici tudi v toku policijske ure (Copri fuoco). Največji vojaški plen skupne akcije aktivistov OF, slavistov in udarne mladinske skupine iz Ljubljane Center je bila naša zaplemba orožja iz skladišča italijanske finančne policije s sedežem na Bregu ob Ljubljani v začetku januarja 1942. Bilo ga je za poln kamion in je še istega dne bilo na varnem izven Ljubljane. Mati Ljubljana je gotovo bila zadovoljna.

Kaj šele je rekla, ko je na vodstvo narodnoosvobodilnega gibanja v Ljubljani prispelo *Poročilo Izvršnega odbora OF v soboto 11. 9. ob 11. zvečer* iz Koncentracijskega taborišča Rab naslovljeno na IO OF v Sloveniji in Poveljstvo slovenskih partizanskih čet. V Poročilu piše: *Dne 10. septembra smo proglasili narodno oblast v taborišču. Formirani smo v vojaških edinicah, pripravljeni za vsako vašo nalogo. Borcev je ... Hočemo se uvrstiti čimprej v naše hrabre partizanske vrste. Morala je odlična. Okupator nas občuduje in nam je ponudil sodelovanje. Sprejeli smo ga. Imamo zvezo z najbližjo vojaško komando NOV. Čimprejšnja navodila zaželjena.* (Kopija originala Poročila objavljena v knjigi A. Vratuša, Rabska brigada Iz verig v svobodo, str. 176).

Akademik prof. dr. Anton Vratuša

Anton Vratuša je rojen 21. februarja 1915 na Dolnjih Slavečih v občini Grad. Diplomiral na Oddelku za slavistiko Filozofske fakultete v Ljubljani 1941, istega leta dosegel doktorat znanosti z disertacijo *Levec in Ljubljanski zvon*. 1950 ob delu končal tretjo stopnjo študija iz družbenih ved na Visoki politični šoli v Beogradu. Sodeloval v NOB od l. 1941. Od februarja 1942 do septembra 1943 je bil v internaciji v italijanskih koncentracijskih taboriščih Gonars, Treviso, Padova, Rab. Od septembra 1943 do konca vojne je deloval na raznih vojaških in političnih dolžnostih. Bil je redni profesor na Visoki politični šoli (1956–1967) in na Univerzi v Beogradu od 1969, na Univerzi v Ljubljani od 1974 in na Mednarodnem centru za promocijo podjetij v Ljubljani od 2004. Je ustanovitelj Mednarodnega centra za upravljanje javnih podjetij v deželah v razvoju (ICPE) v Ljubljani (1974). Bil je predsednik upravnega sveta te ustanove do 1982, potem pa častni predsednik sveta te medvladne ustanove, ki jo skupno upravljajo države članice. Njegova trajna dolžnost v ICPE je oblikovanje znanstvenoraziskovalnega in izobraževalnega programa. Je predsednik programskega sveta Ustanove dr. Šiftarjeva fundacija (1996–2006) in častni član Zbora ustanoviteljev te ustanove (2006–). Objavil je več kot tristo petdeset razprav in člankov v domačih in tujih znanstvenih ter strokovnih časopisih. Samostojna dela: *Levec in Ljubljanski zvon* (doktorska disertacija 1941), *Profili nevrščnosti* (1980), *Ten years of ICPE* (1984), *Iz verig v svobodo*. Rabska brigada (1998), *Piran, a green coastal community in the Northern Adriatic* (2002), *Vrt spominov in tovarštva* (Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija na Petanjcih (2004)). Bil je podpredsednik predsedstva Zveze združenj za družbene vede Jugoslavije in član sveta Mednarodnega združenja za politične vede (IPSA) (1996–1990), član upravnega odbora inštituta OZN za raziskovanje in izobraževanje (UNITAR) (1969–1990), član uprave Mednarodnega inštituta za oceane na Malti (IOI) (1972–2002). Izredni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti je bil od 23. marca 1978, redni član pa je od 23. maja 1985. Akademik Anton Vratuša je nosilec partizanske spomenice 1941 in drugih visokih državnih odlikovanj in družbenih priznanj.

Spomini, dragocenosti, španski borci in ljubljanski prišlek

Revija Ljubljana med nostalgijo in sanjami

Maša Šipič, Mestna knjižnica Ljubljana

Foto: Tihomir Pintar

Pisatelj Lojze Kovačič (vir: LMNS, 2015)

Revija *Ljubljana med nostalgijo in sanjami* (LMNS), ki jo izdaja Mestna knjižnica Ljubljana, izhaja že četrto leto. Ponuja nam vsebine iz domoznanstva in zgodovine Ljubljane in njenih prebivalcev, pripravljajo pa jo sodelavci Slovenske knjižnice – centra za domoznanstvo in specialne humanistične zbirke MKL, kjer je tudi uredništvo revije pod vodstvom mag. Teje Zorko. Ob izidu četrtega letnika revije se nam tako spet odkrivajo zelo zanimive vsebine, ki so jih za dve številki v letu 2015 prispevali avtorji Jurij Primožič, mag. Kristina Košič Humar, mag. Andrejka Novakovič in Mateja Komel Snój.

Spominske knjige Vide Rudolf

V prispevku Jurija Primožiča se nam prvič odprejo osebni spomini treh spominskih knjig, ki jih je književnica, glasbenica in pedagoginja Vida Rudolf (1900–1993) zbirala skoraj štirideset let – od prvega vpisa leta 1939 do zadnjega 1977. V knjige so vpisali svoje misli, kaj narisali, napisali pesem ali priložili svojo fotografijo znani slovenski umetniki (književniki, slikarji, glasbeniki, gledališčniki in drugi). Vida Rudolf je ob mnogih vpisih pripisala, kje je osebo spoznala in kako je prišla do podpisa. Vrednost teh spominskih knjig je zaradi vpisov cele vrste znanih slovenskih umetnikov 20. st., unikatnih likovnih podob in notnih zapisov neprecenljiva. Vpisov je več kot 170 in težko je izpostaviti najiminitnejše osebe ali najlepše vpise. Vsak si zasluži svojo posebno pozornost in prav zato je celotna prva številka letošnje revije posvečena prav njenim spominskim knjigam. Lastnica knjig je poskrbela tudi, da se te po njeni smrti ne bi izgubile ali uničile. Z oporoko jih je zapustila v trajno last Slovenski knjižnici v Ljubljani.

Dragoceno gradivo MKL – Slovanske knjižnice, od Trubarjevih časov do baroka na Slovenskem

Mag. Kristina Košič Humar je predstavila dragoceno in redko gradivo, ki ga hrani Slovanska knjižnica v svoji posebni zbirki, katere celotna dostopnost je zaradi posebne klime in varovanja običajnemu obiskovalcu omejena. Avtorica je predstavila najpomembnejše primerke iz te zbirke. Najstarejša knjiga v knjižnici z naslovom »Herbardi Aurspergy baronis...« nosi letnico 1575, njen avtor je Jurij Khisl, opisuje pa življenje barona Herbarda Turjaškega. Sicer pa ima Slovanska knjižnica okoli 160 izvirnih naslovov, ki po avtoričinih besedah formalno veljajo za kulturni spomenik, saj je njihova letnica izdaje pred letom 1800. Poleg starejših nemških in latinskih knjig ima knjižnica skoraj vse slovenske slovstvene, humanistične, literarne in časnikarske tiske 19. in 20. st. Članek pa govori o delu gradiva, ki

je pomemben za našo kulturno in literarno zgodovino ter je po letih nastanka najstarejši.

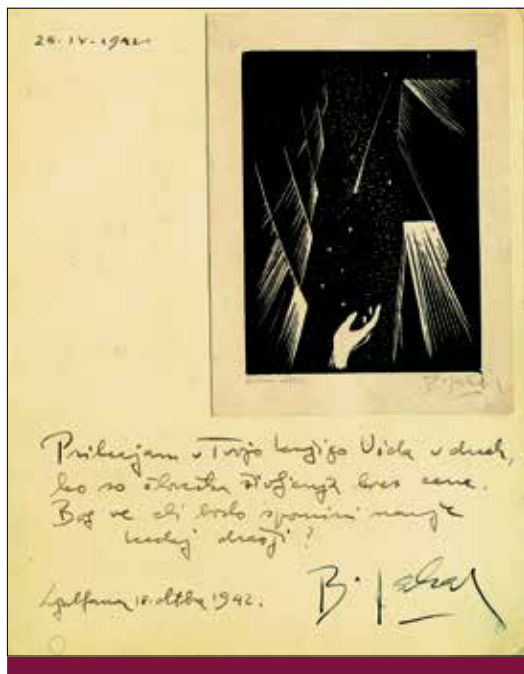
No pasaran!, domoznanska zbirka o španskih borcih v MKL – Knjižnici Jožeta Mazovca

je prispevek mag. Andrejke Novakovič. Predstavlja nam gradivo, ki so ga nekdanji slovenski udeleženci v španski državljanski vojni – španski borci, darovali Knjižnici Jožeta Mazovca. Knjižnica domuje v Kulturnem domu Španski borci in dokumentacijsko gradivo (dokumente, slike, odlikovanja, posamezne življenjepise udeležencev, spominke) so borci darovali z namenom, da je dostopno vsem, ki jih ta tematika zanima. Zbirka je bila v celoti digitalizirana in prenesena na domoznanski regijski portal Kamra (www.kamra.si), dokumenti pa so shranjeni v Knjižnici Jožeta Mazovca.

Pisatelj Lojze Kovačič, ljubljanski prišlek

Kot zadnje nam v drugi številki Mateja Komel Snój predstavi zanimivo in na trenutke presunljivo življenjsko pot pisatelja Lojzeta Kovačiča in njegov književni opus. Avtorica se je s pisateljem osebno seznanila, medtem ko ga je prosila za intervju v času desetdnevne vojne za Slovenijo. V prispevku beremo, kako močno je na pisatelja vplivala preselitev iz rodne Švice v tedanjo Kraljevino Jugoslavijo in njegove težave tudi po drugi svetovni vojni ter neprestano iskanje »domovine«. Prav Ljubljana pa je od najstniških let naprej postala njegov kraj in ji je pisatelj večkrat namenil opis v svojih literarnih delih.

Tokratni številki Ljubljane med nostalgijo in sanjami sta tako s svojimi vsebinami privlačni za širok krog bralcev. Revijo si uporabniki knjižnice lahko izposodijo v enotah Mestne knjižnice Ljubljana, mogoče pa jo je tudi kupiti. Starejše številke so digitalizirane in dostopne na portalu Kamra <http://www.kamra.si/Default.aspx?module=5&preview=1&id=3022>. Prijetno branje!

Vpis slikarja Božidarja Jakca v spominsko knjigo Vide Rudolf.

Veduta Ljubljane iz Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske.

Izumitelj in podpornik v svetovno zgodovino

Janko Jarc

Jože Furlan

Jože Furlan z delavci pred delavnico.

Varjenje daljnovodov s Furlanovimi varilnimi aparati.

Če bi pred slabim letom spraševali, kdo je bil Jože Furlan, bi znalo na to vprašanje odgovoriti le nekaj njegovih sorodnikov, nekdanjih družinskih prijateljev ter sosedov iz Spodnjih Črnuč. Tako bi bilo še naprej, če ne bi njegovi domači shranjevali celotne dokumentacije in izdelkov, predvsem pa, če se ne bi vnuka Uroš in Matjaž Hrovat potrudila, da je bila v lanskem letu objavljena informacija o tem pozabljenem inovatorju v glasilo Četrtna skupnosti Črnuče.

Zanimanje za izumitelja Jožeta Furlana narašča

Na sestanku uredniškega odbora je urednik povedal, da je nekdo prinesel kovček dokumentov s podatki o življenju in delu nekega našega pokojnega občana. Sprejel sem ponudbo, da bi napisal krajši članek in čez nekaj dni sva z gospodom Urošem pregledovala zbrane dokumente. Ker se bolj slabo spoznam na električno varjenje, sem nekoliko s strahom spremljal pojasnila. Toda obsežno gradivo je bilo skrbno urejeno in pripravljeno, tako da sem se zlahka znašel. V rubriki Znani Črnučani je v aprilski številki 2015 izšel celostranski članek z naslovom *Vizionar, izumitelj in ljubitelj umetnosti Jože Furlan*. V njem sem na kratko predstavil njegovo življenje in delo, predvsem pa njegove inovacije. Za objavo so zvedeli na uredništvu vrhniškega glasila Naš časopis in zaprosili za ponatis, saj je bil njihov rojak. Članek, ki je izšel v avgustovski številki njihovega glasila pod naslovom *Pozabljeni inovator: Jože Furlan 1904–1986 z Verda*, sem nekoliko dopolnil s podatki o Jožetovih sestrah in bratih, predvsem pa o bratu dr. Tomažu Furlanu, ki je bil dolga leta direktor Inštituta za TBC na Golniku.

S tem pa se zanimanje zanj ni ustavilo. V novembrski številki Ventila, revije za fluidno tehniko, avtomatizacijo in mehatroniko, je izpod peresa Janeza Tuška, Uroša Hrovata in Matjaža Hrovata izšla predstavitev Jožeta Furlana z naslovom *Pozabljeni slovenski varilski strokovnjak*, v katerem je bilo njegovo inovativno delo strokovno ovrednoteno.

Kdo je torej Jože Furlan, pozabljeni slovenski varilski strokovnjak?

Rodil se je 21. marca leta 1904 na Verdu pri Vrhniki, kjer je preživljal svoje otroštvo kot pastir. Vpisal se je na Srednjo strojno šolo v Ljubljani in dosegel naziv diplomirani strojni tehnik. Vedoželjnost ga je gnala v tujino in odšel je na delo v Francijo, kjer se je zaposlil v veliki elektrarni v kraju Rombas na področju elektrotehnike. Po vrnitvi se je leta 1932 poročil in zaposlil v Kranjskih deželnih elektrarnah, naslednje leto pa se preselil v Črnuče. Že čez eno leto je kupil zemljišče v sedanjih Spodnjih Črnučah, začel ustvarjati dom in uresničevati svoje želje po samostojni inovatorski poti. Svoje znanje strojne stroke je namreč že nekaj let združeval z viri električne energije, kar ga je pripeljalo do izpopolnjevanja električnega varjenja.

Prva objava strokovnega članka in prvi izum svetovnega pomena

Že leta 1931 je izdelal varilni transformator za sočelno uporovno varjenje jeklenih osi in gredi, kar je bil takrat velik napredek. Po podatkih svetovne literature je to eden prvih virov električnega toka za uporovno talilno varjenje kovin. Kot vir toka za obločno varjenje se je takrat uporabljal varilni agregat. Obločna tehnika varjenja nad plamensko je namreč začela prevladovati šele proti koncu tridesetih let. Že v tem času je Jože Furlan v Elektrotehniškem vestniku objavil članek o varilnih

transformatorjih in v njem opisal težave s slabo kakovostjo transformatorske pločevine za jedra transformatorjev ter težave z zamudno izdelavo bakrenih navitij.

Leta 1934 je na kupljenem zemljišču zgradil manjšo delavnico in odprl obrt na ime svoje soproge Danice Steiner - Furlan. Tega leta je prijavil svoj prvi patent za »električni varilni transformator«, ki je bil kombinacija obločnega in točkovnega transformatorja. Naslednje leto mu je Uprava za zaščito industrijske svojine Kraljevine Jugoslavije za ta izum izdala Patentni spis št. 13059. Iz dopisa patentnega inženirja Draga Matanovića je razvidno, da podoben izum v mednarodnem merilu v tistem času ni bil znan. S tem izumom so postali transformatorji lažji in cenejši. Prof. dr. Janez Tušek v že omenjenem članku ugotavlja, da je bil to vrhunski dosežek v svetovnem merilu, saj električno varjenje v tistem času še ni bilo razvito za široko uporabo, zato lahko popolnoma upravičeno štejemo Jožeta Furlana v svetovnem merilu za inovatorja transformatorja za obločno varjenje. V tem času v prospektu delavnice Furlan lahko preberemo: »Električno varjenje se je spriči splošno priznanih vrlin, s katerimi prekaša vse ostale načine varjenja, že tako močno razširilo, da si je težko misliti mehanično ali kovaško delavnico brez aparata za električno varjenje.«

Povojna zaplemba premoženja in intelektualne lastnine

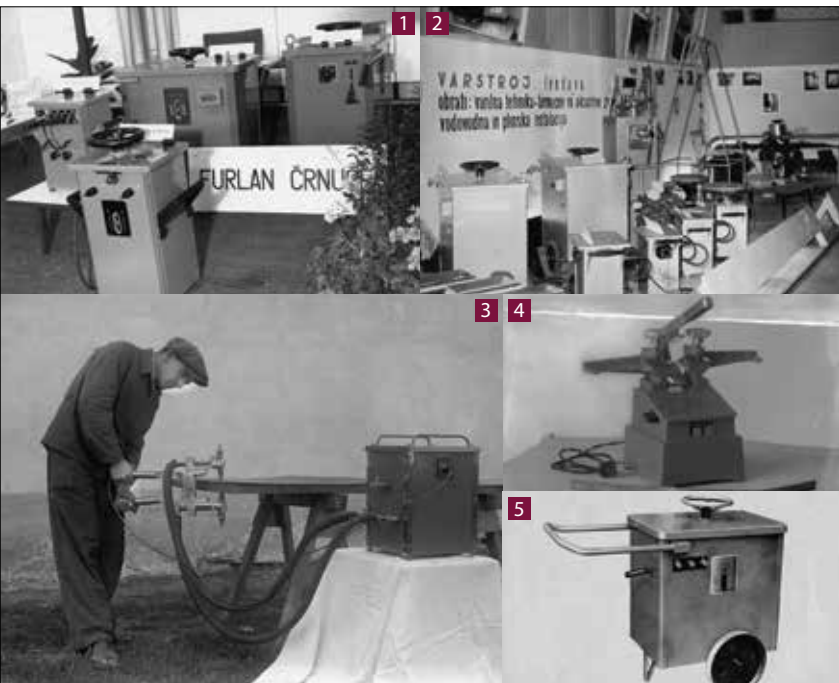
Leta 1938 je ob tedanji delavnici začel graditi večjo, delo pa je prekinila druga svetovna vojna. V nedograjeno delavnico so se naselili Nemci. Z gradnjo in delom je nadaljeval po vojni, čeprav mu je komunistična oblast njegovo celotno premoženje skupaj z delavnico in zemljiščem kar dvakrat nacionalizirala. Iz ohranjenih dokumentov je razvidno, da je bila poleg premoženja zaplenjena tudi njegova intelektualna lastnina, ki je prešla v last podjetja Elma. Temu podjetju je moral prepustiti izdelavo in prodajo obločnega varilnega transformatorja, patentiranega pod številko 13059, predati jim je moral tudi vse načrte in jih po potrebi dopolniti z ustnimi pojasnili.

Regularni transformator ali dušilka z magnetnim stranskim stikom

Leta 1949 mu je uspelo odpreti obrt na svoje ime. Vsa svoja prihranjena sredstva je vložil v nove stroje in opremo. Zaposlil je dodatne delavce, saj se je povpraševanje po njegovih transformatorjih povečalo. Iz njegove delavnice je prišel prvi večji transformator z močjo 250 A, že leta 1955 pa je prijavil patent št. 1313/55, ki so mu ga leta 1958 tudi priznali in podelili patent za »regularni transformator ali dušilko z magnetnim stranskim stikom«. V tem času so v njegovi delavnici izdelali transformator za topo varjenje aluminija premera 8–14 mm. S tem in še s tremi drugimi izdelki je sodeloval skupaj s svetovnimi proizvajalci na mednarodni razstavi varilne tehnike leta 1959 v Ljubljani. Podoben transformator je takrat razstavljal samo še švicarska tovarna

umetnosti Jože Furlan na poti vpisa

1 Furlanovi izdelki na mednarodni razstavi v Ljubljani **2** Furlanovi izdelki z razstave Varstroj iz Lendave. **3** Točkovno uporovno varjenje. **4** Varilni nadaparator za varjenje tračnih žag. **5** Varilni aparat za obločno varjenje tip 250 A.

Schlatter iz Zuricha, ki je bila ena vodilnih tovarn s področja varjenja v Evropi. To je bil za podjetje Furlan velik dosežek, ki tudi pove, na kakšni strokovni višini je bila majhna delavnica iz Črnuč. V tem času je izdelal še poseben transformator za taljenje ledu v cevih. Njihove izdelke so tedaj uporabljali v ladjedelnicah Uljanik in 3. maj.

Zmagoviti prodor v Evropo

Leta 1962 je na patentni urad v Nemčiji vložil dokumentacijo za kombinirani varilni transformator. Istega leta je tovarna Alko iz Zahodne Nemčije odkupila licenco za transformator Tip 250 A, dogovori za odkup pa so potekali tudi s Švedsko. Leta 1964 je italijanski inštitut za varjenje v Genovi ocenjeval varilne transformatorje iz dvanajstih držav. Takratna Jugoslavija je sodelovala z izdelkom Furlan Tip TO-250. »Po dostopnih zapisih in po ustnem izročilu,« piše prof. Janez Tušek, »so za ocenjevanje varilnih transformatorjev uporabili zelo veliko varilnih in drugih parametrov. Varili so z elektrodami bazičnega in kislega tipa. Ostalih merilnih, varilnih in drugih ocenjevalnih parametrov pa avtor tega zapisa ni mogel ugotoviti. Skupno oceno so imenovali 'faktor sposobnosti' za varjenje. Varilni transformator tipa TO-250, ki nosi patentno številko 20671, izumitelja in proizvajalca Jožeta Furlana je zasedel absolutno prvo mesto.« To je bil zagotovo njegov največji mednarodni uspeh.

Leta 1971 se je dunajska tovarna Elin Union odločila za nakup licence transformatorja Furlan TO-150, vendar zaradi razlik v zakonodaji Avstrije in tedanje Jugoslavije do uresničitve ni prišlo.

Ustanovitev industrijskega podjetja Varstroj v Lendavi

Na začetku šestdesetih let so na skupno pobudo Zavoda za varjenje RS, Društva za varjenje in Delavnice Furlan ustanovili podjetje za izdelavo varilnih aparatov v Lendavi. Iz Črnuč so odpeljali stroje in opremo, z njimi je odšlo tudi nekaj delavcev. Čez osem mesecev so se delavci vrnili, v Lendavi pa se je razvil večje industrijsko podjetje Varstroj. Podjetje se je uspešno širilo in večalo proizvodnjo virov za obločno in uporovno varjenje. V tistem času sta prišla na trg dva tipa strojev: prenosni varilni transformator z oznako MTO-B-180 in stroj za točkovno uporovno varjenje z oznako TT-2 Furlan. Oba stroja v svoji oznaki nosita ime Furlan, kar kaže, da sta bila izdelana po načrtih Jožeta Furlana. Podjetje deluje še danes, njegova večinska lastnica pa je japonska korporacija Daihen.

Pomoč pri ustanovitvi invalidskega podjetja Idek v Kočevju

Jože Furlan pa ni botroval samo ustanovitvi podjetij Elma in Varstroj. Leta 1970 je pomagal ustanoviti invalidsko podjetje Idek v Kočevju. Leta 1974 je prejel od predsednika Josipa Broza Tita državno odlikovanje red dela z zlatim vencem in medaljo za zasluge za narod. Bil je tudi zaslužni član Društva varilnih tehnikov Ljubljane. V reviji Varilna tehnika je pomočnik direktorja Zavoda za varjenje dr. Stane Metelko ob smrti Jožeta Furlana med drugim zapisal, da je bilo njegovo ime med varilci znano tako v domovini kot zunaj nje in da ga lahko imenujemo za pionirja obločnega transformatorja v Jugoslaviji.

Kljub svetovnim izumom pozabljeno ime v slovenski tehniški zgodovini

Kljub vsemu delu in zamislim pa je ostalo njegovo ime pozabljeno. V zapisih o slovenski varilni zgodovini in slovenski tehniški zgodovini, ugotavlja Janez Tušek, njegovega imena praktično ni mogoče zaslediti. Prav neverjetno je, da so pisci slovenske zgodovine pozabili na tako inovativnega, delavnega in vsestransko izobraženega strokovnjaka. »Lahko si samo predstavljamo, kaj vse bi ustvaril, če bi lahko deloval brez ovir, na katere je naletel v svojem življenju,« se sprašuje avtor članka Pozabljeni slovenski varilni strokovnjak. »Prva večja ovira je bila druga svetovna vojna, med katero ga je okupator večkrat obsodil in zaprl. Prav tako pa so bile zanj kot zavednega Slovenca, svobodnjaka, inovatorja in vsestranskega ustvarjalca in kulturnika še večje ovire po drugi svetovni vojni, v svobodi, ko mu je komunistična revolucija nacionalizirala premoženje in mu ni dovolila samostojnega in vsestranskega ustvarjalnega delovanja.«

Vrhunski športnik in politično angažirana osebnost

Jože Furlan pa ni bil samo velik strokovnjak, ampak resnično vsestranska osebnost. Kot mladenič se je na Vrhniki ukvarjal s športom, in sicer s tekom, suvanjem krogle in orodno telovadbo. V šolo se je vozil z vlakom, od doma do vrhniške železniške postaje pa je pešal, pogosto je to pot pretekel. Presenečen je bil, da na cilju ni bil ne zadihan niti utrujen. Skupaj z bratom Tomažem se je vpisal v Vrhnikiško orlovsko društvo in že na prvem tekmovanju dosegel 3. mesto v teku na 5.000 metrov. Naslednje leto je J.L.A.S. organizirala prvenstveno tekmovanje za celotno Jugoslavijo v Zagrebu. Na teku na 800 metrov je zasedel 2. mesto, leta 1928 pa se je udeležil tekmovanja za prvenstvo Jugoslavije v Ljubljani in bil tretji. S tekmovanji je nadaljeval tudi v Franciji. Leta 1930 je odšel skupaj s francosko reprezentanco v Alžir, kjer je sodeloval v teku in suvanju krogle.

Pred drugo svetovno vojno je bil tudi politično dejaven in se pridružil krščanskim socialistom. Z njimi je vseskozi prijateljeval, v zrelih letih pa je bil med soustanovitelji Kegljaškega društva Evropa, katerega člani so bili med drugim Miha Maleš, Lojze Perko, ing. Milan Vidmar in Edvard Kocbek.

Med vojno je bil zaprt najprej v kamniških zaporih, nato na Ljubelju v taborišču podružnice Mathausna, zatem pa v Begunjah na Gorenjskem. Bil je obsojen na smrt, nato pomiloščen in obsojen na 30 let zapora. Prestajanja kazni pa ga je rešil konec vojne.

Velik ljubitelj in podpornik umetnosti

Že na domu na Verdu so ob večerih igrali Cankarjeve drame, ljubezen do gledališča pa je ohranil vse življenje. Pred drugo svetovno vojno se je tako z družino iz Črnuč kar peš odpravil v Ljubljano v opero in gledališče. Veliko je tudi potoval. Vseskozi je ohranil prijateljske stike z brati in sestrami. Če se je Jože uveljavil na tehniškem področju, se je brat Tomaž kot zdravnik posvetil zdravljenju tuberkuloze. Večino časa je deloval v bolnišnici za tuberkulozne bolezni na Golniku, kamor so tedaj prihajali najtežji bolniki iz vse tedanje Jugoslavije. V nekrologu ob njegovi smrti je bil zapisan stavek, ki so ga najtežji bolniki izgovarjali z zaupanjem: »Doktor Furlan nam bo pomagal!« Jože Furlan je bil tudi velik ljubitelj in podpornik umetnosti. Ni bil le zbiratelj slik, saj je z umetniki predvsem prijateljeval in jim z odkupi slik pomagal prebroditi finančne težave. K sreči imajo občutek za umetnost tudi njegovi nasledniki. Če danes njegova delavnica ob Šlandrovi cesti v Spodnjih Črnučah sameva, je ostala galerija Furlan, ki nosi njegovo ime, živa in dejavna.

Izumitelj Jože Furlan vstopa v trajen zgodovinski spomin

Kaj bi lahko zapisali ob zaključku? Ko je Uroš Hrovat pred slabim letom prinesel kovček v dokumenti v pisarno Četrtna skupnosti Črnuče, si nihče ni mogel predstavljati, da se bodo začeli odvijati dogodki, ki bodo pomagali Jožeta Furlana odtrgati pozabi. Zanimanje za tega inovatorja se namreč še kar nadaljuje. Pripravlja se zapis o njegovem delu med novicami IRT 3000, glasila Fakultete za strojništvo, v pripravi je predstavitev njegovega življenja in dela v Vrhnikiških razgledih, v načrtu pa je tudi razstava njegovih del ob 30-letnici njegove smrti in 80-letnici izdaje prvega patenta. Resnično lahko upamo, da bodo znanstveniki delo izumitelja Jožeta Furlana še podrobneje proučili in celostno ovrednotili. Naj to obujeno zanimanje za vsestransko ustvarjalno osebnost preseže zamujeno veliko priložnost, da bi naša družba tako izstopajočemu strokovnjaku omogočila takšne pogoje, v katerih bi lahko razvil vse svoje sposobnosti. Ker mu doslej ni priznala mesta v naši in svetovni strokovni zgodovini, ki mu pripada, so to delo po svojih močeh opravili ozaveščeni sorodniki, za kar jim gre vse priznanje.

Viri: Dokumentacija Uroša in Matjaža Hrovata, vnučkov Jožeta Furlana.

Janko Jarc: Vizionar, izumitelj in ljubitelj umetnosti Jože Furlan, Glasilo Četrtna skupnosti Črnuče, št. 27, april 2015, str. 8, Ljubljana 2015.

Janez Tušek, Uroš Hrovat, Matjaž Hrova: Pozabljeni slovenski varilski strokovnjak Ventil, revija za fluidno tehniko, avtomatizacijo in mehatroniko, oktober 21/2015/5, str. 346-249, Univerza v Ljubljani Fakulteta za strojništvo, Ljubljana 2015.

»Kot da smo v znanstvenofantastičnem filmu – čarobno je!«

Mirjana Ribič

Fotografiji: Dunja Wedam, fotografije anketirancev Mirjana Ribič

Ljubljana je decembra žarela v najbolj pravljicnem sijaju slikarja Zmaga Modica doslej.

Ljubljana je od 27. novembra 2015 pa do 3. januarja 2016 navduševala Ljubljančane, Slovence in tuje goste s svojim prazničnim okrasjem, razkošno ambientalno umetnino slikarja Zmaga Modica. Podali smo na ulico in se skupaj s sprehajalci veselili pravljicne lepote, ki nas je obdajala. Tako praznje lučno opremljene Ljubljane doslej še nismo videli! Češkemu veleposlaništvu pa smo bili hvaležni za visokoraslo 20-metrsko smreko popolne oblike, ki nas je na vseh sprehodih po mestu navdajala s toplino in spoštovanjem.

Ida in Franc Bahs
hčerko Nežo:

»Vsa leta občudujemo novoletno okrasitev Ljubljane, ampak letos nekaj posebnega, saj so okrašene tudi stranske ulice

in prenovljena Slovenska cesta, ki nas spominja na vesoljski meteorni dež.«

Studentki Sara in
Andrea, Skopje:

»Letos je Ljubljana lepše okrašena kot lani. Všeč nama je, ker je veliko rumene barve, jelka je tudi čudovita, skratka,

zvušje je pravljicno. Letos je zelo veliko sprehajalcev in več ponudbe kuhanega vina in drugih dobrot. Ljubljana je nekaj posebnega. Zelo lepa je v primerjavi z drugimi glavnimi mesti v nekdanji Jugoslaviji.«

Edi Svetek:

»Ljubljana je zelo lepa, da bi težko rekel, kateri konec središča je lepši. Lepa je v vsakem letnem času. Danes zvečer je najlepši pogled na Prešernov

trg in Tromostovje, lepa je tudi Čopova ulica, pa Slovenska

cesta od Šubičeve vse tja do nekdanje Kavarnne Evropa.

Lahko bi našteval še več, sploh pa obrežje Ljubljaničice je nekaj posebnega in prenovljena Slovenska cesta. Z eno besedo, naša Ljubljana lahko tekmuje po urejenosti in lepoti z Rimom, Londonom in drugimi glavnimi mesti v Evropi.«

Marija Svetek:

»Zame je poseben dogodek prižiganje lučk. Vsako leto smo tukaj ob prižiganju. Praznično zvušje pa doživljamo kot radost in upanje za lepši jutri. Sama pojem v pevskem zboru Mlado srce in letos smo že peli na Prešernovem trgu.«

Mama Andreja s
hčerkama Nežo in Evo:

»Navdušena sem nad okrasitvijo Slovenske ceste. Lučke v podobi meteornege dežja so me očarale. Tudi

mojima hčerkama se zdi novoletno okrasje očarljivo. Komaj čakamo, da bo končana tudi celotna Slovenska cesta.«

Miroslav Matić, ljudski pevec, glasbenik
in pesnik iz Srbije:

Ljubljančani smo v poletnem času spoznali srbskega ljudskega pevca Miroslava Matića, ki igra gusle in poje stare ljudske pesmi. Na različnih festivalih je dobitnik številnih nagrad. Poleg ljudskih

gusel igra naš gost na Prešernovem trgu še druge pihalne instrumente, kot sta frula in dvojnice. Pozornost domačinov

in tujcev je pritegnil tudi z narodno nošo. O okrasitvi Ljubljane je povedal: »Slovenci ste sto let pred nami na vseh področjih. Ljudje so prijazni, kulturni, spoštujejo ljudsko izročilo in me marsikaj vprašajo. Pri nas starih ljudskih pevcev ne cenijo, ampak nas celo omalovažujejo, in to me boli. Zelo rad pripovedujem o svojem kraju. Doma sem iz okolice Loznice, vasi na planini Cer, ki je znana po cerski bitki iz prve svetovne vojne. Ker sem pesnik, okrašeno Ljubljano doživljam kot nekaj, kar prinaša radost v srcu, in duša mi poje. Tukaj se počutim kot gospod. Ljubljana je zelo čista, lepa in bi se lahko po njej zgledovala tudi druga mesta. Če bi se še enkrat rodil, bi živel v Ljubljani ali kjerkoli v Sloveniji.«

Bojan in Anja iz Škofje Loke:

»Oblikovalec je pričaral dež meteorjev nad Slovensko cesto. Imam občutek, kot da smo v znanstvenofantastičnem filmu – čarobno je. Uživava v sprehodu in

še bova prišla.«

Urška in Miran iz
Kamnika:

»Okrasitev Ljubljane za novo leto je nekaj, kar nas posebej osrečuje. Posebej nama je všeč prenovljena Slovenska cesta in okrasje na njej. Čudovito je,

prekrasno!«

Sanjska podoba grajskega hriba

Nagrajena fotografija Ivanke Bajd

Stane Jagodič, akad. slikar in publicist

Foto: Ivanka Bajd

Nagrajena fotografija.

Vizualno značilnost mest določajo najvišje posvetne in sakralne zgradbe, tovarniški dimniki, visoki jekleni oddajniki in pogosto hribovita ozadja z značilnimi grajskimi utrdami in ohranjeni ali napol porušeni podobi. Ko si ogledujemo panoramske razglednice naselij, nas samo pogled na grajski motiv popelje v Celje, Ptuj, Ormož, Velenje, Sevnico, Kamnik, Škofjo Loko, Bled, Tolmin, Piran itd.

Gradove si je plemstvo zgradilo na višjih legah zaradi nevarnosti pred sovražnikom, poplavo in tudi z namenom, da bi se podložniki v dolini zavedali, da grajska gospoda iz orlovske perspektive bdi nad njihovim življenjem. Podobno velja za Ljubljanski grad, ki predstavlja monumentalno utrdbeno zgradbo s stolpom, ki zavzema dobršen del pogozdenega hriba nad starim jedrom mesta in je v jasnem vremenu razvidna z vseh koncev ljubljanske kotline. Ljubljanski grad se v božično-prednovoletnem obdobju vselej spremeni v nočno sanjsko podobo, ki jo je tokrat posnela nagrajena avtorica Ivanka Bajd. Kompozicija motiva je horizontalna, s tremi pasovi v obliki zastave. Spodnje horizontalo predstavlja stavba Slovenske filharmonije s sosednjimi zgradbami, osrednjo z lučkami zaznamovani hrib in zgornjo osvetljeni grad. Krasitelji so mehko pobočje dodatno zaznamovali z močno stilizirano svetlobno silhueto panorame Gradu in na desni strani dodali svetleč obris zmaja, ki predstavlja simbolni motiv grba mestne občine.

Kompozicija daje vtis fotomontaže nadrealistične izraznosti, v resnici pa gre za dokumentarni posnetek realnega motiva.

Na decembrski natečaj so prispele izredno kvalitetne fotografije, tako da izbor ni bil enostaven. Nagrajenki so se močno približali: Ana Skobe, Tanja Barle, Veronika Popotnig, Damijan Jagodic in Blaž Fortuna. Skobetovi je izredno uspel črno-bel posnetek, ki prikazuje mladeniča z odprto knjigo v rokah na piramidi Emonskega zidu; Barletovi motiv humorne vsebine s psičkom pod dežnikom pred vhom Mestne hiše; Popotnigovi razgiban nočni posnetek bogato okrašene Slovenske ceste z Nebotičnikom; Jagodicu večerni nokturno z osamljenim fantom na Cankarjevi cesti in Fortunu celotna serija nočnih motivov železniške postaje z okolico, posnetih s ptičje perspektive. Tudi naslednji trije snemalci: Alen Kurtović z imenitno fotografijo, ki predstavlja skrivnostno Ključavničarsko ulico; Robi Cmiljanič s premišljeno serijo fotografij, ki predstavljajo različne perspektive urbanih detajlov, in Domen Koce s črno-bel motivom dvojice muzikantov na Tromostovju.

Blaž Poljanšek je prispeval motiv obljudene Čopove ulice, ki so jo zaznamovale prve snežinke; Valerie Kastelic serijo romantičnih motivov, posnetih ob reki Savi v Stožicah; Anja Lotte Kastelic motiv Fužinskih blokov v večerni zarji; Magdalena Žnidar podobo košare s knjigami na obrežju reke Ljubljanice, medtem je Roberta Paljar aparat usmerila proti Ribji brvi in ujela slikovito predsilvestrsko razsvetljavo. Gašperju Lešniku ni šlo za romantiko, temveč za angažiran žurnalistično obarvan motiv, ki predstavlja močno zaraščeno gradbeno jamo nekdanje zgradbe Kolizeja, Matica Pandela pa je pritegnil motiv starega železniškega vagona, ki ga v ospredju krasi kovinska ograja.

Opravičilo

V zadnji številki glasila je na str. 25 prišlo do napake. Avtor dveh cerkvenih posnetkov je Damijan Jagodic in ne Jurij Bizjak, ki je poslal samo en motiv Kristalne palače.

Nagradni fotonatečaj Moja Ljubljana

Avtor vsakokratnega izbranega posnetka motiva Ljubljane prejme 125 evrov. Fotografije za objavo v naslednji številki pošljite najpozneje do 23. januarja 2015 na naslov: Mestna občina Ljubljana, glasilo Ljubljana, Mestni trg 1, 1000 Ljubljana na CD-ju ali v fizični obliki ali na e-naslov: glasilo.ljubljana@ljubljana.si. Za vse prejete natečajne fotografije si Mestna občina Ljubljana pridržuje pravico, da jih objavi v tiskani in/ali spletni obliki glasila Ljubljana.

»Če bi morala Ljubljano opisati z eno besedo, bi jo poimenovala poezija«

Fotografije: Staša Cafuta Trček

Gabriella Szabo

Feyrouz Ashoura

Sam

Goran Vasilev

Laura

Kevin Ackermans

Jasmine

Minyan Tse

Naša anketa je tokrat potekala v času, ko je mojster ljubljanske praznične okrasitve akademski slikar Zmago Modic še krasil Ljubljano in zbudil zanimanje tudi pri umetnici z Madžarske. Ljubljana je vsak december čudovita, tokrat pa je njegovo lučno veselje presešlo vse dosedanje. Ni čudno, da turistični obisk tako narašča, do konca novembra je bilo kar za 18 odstotkov več nočitev kot lani. V času polemike med zagovorniki in nasprotniki sprememb družinskega zakona, pa velja posebej opozoriti na veselje turistke, ki je mavrično zastavo pred Mestno hišo ocenila kot prijaznost mesta do vseh ljudi, kot simbol mesta, kjer je »vsako lahko svoja osebnost«.

Gabriella Szabo, slikarka, Pecs, Madžarska
Prvič sem v Ljubljani. Prekratek čas. Vrnila se bom s fantom. Včeraj sva s kolegom sodelovala pri promociji Madžarske slovenskim turističnim agentom na našem veleposlaništvu v Ljubljani. Zanimivo je, da zgodaj zjutraj v centru še nič ne obratuje. Opazila pa sem umetnika in delavce, ki krasijo mesto. Ker sem sama umetnica, sem ga ogovorila in povedal mi je zgodbo o tem, kako praznično okrasitev nadgrajuje že leta. To se mi zdi fantastičen avtorski pristop, v nasprotju z drugimi mesti, ki se poslužujejo dolgočasnega instant okraševanja.

Feyrouz Ashoura, modna oblikovalka, Luksemburg
V vašem mestu sem že tretjič. Počutim se kot doma. Če bi morala Ljubljano opisati z eno besedo, bi jo poimenovala poezija. Je majhna, ampak karakтерна. Vsakič, ko jo obiščem, to samo lahko potrdim. Tokrat sem prišla na povabilo modnih oblikovalcev Erica Maja Potočnika in Matjaža Plošinjaka, ki sta kuratorja in idejni vodji mednarodne razstave modnih oblikovalcev Identity Dress 2015, ki poteka v Narodnem muzeju Slovenije.

Sam, fotograf, Quebec, Kanada
Sem na poti v Mongolijo. V Kopru sem spoznal Italijana, ki mi je rekel, da se moram nujno ustaviti v Ljubljani, saj

je mesto zelo prijazno do uličnih nastopajočih. Sprva sem nameraval tukaj ostati dan ali dva, zdaj pa že teče peti dan, pa se mi nikakor ne mudi naprej. Zadržujem se na Tromostovju, kjer se veliko ljudi ustavi in poslušajo našo glasbo. Danes so tukaj postavljene tudi stojnice z vini (Ljubljanska vinska pot op. a.) in mesto je še bolj živahno kot prejšnje dni. Dobra vina imate. Rad bi pohvalil tudi lepe in uporabne spominke, ki jih lahko turisti kupimo v turistično informacijskem centru, ki nam daje uporabne informacije. Pa vaš abstraktni zmaj.

Goran Vasilev, Negotino, Makedonija
V Sloveniji sem že deset mesecev, delam kot prostovoljec v mladinskem centru. Ljubljana je prečudovita. Veste, kaj to pomeni, da mi je napisana na kožo? Ima vse, kar potrebujem. Prej sem nekaj časa volontiral na Malti, ampak to ni bilo tisto, kar sem si želel. Tukaj pa je zanimiva mešanica od Balkana pa do germanskega duha. Pogosto zahajam tudi na Metelkovo, ki je lep primer alternative.

Laura, popotnica, Quebec, Kanada
Ljubljana je zelo prijazna do vseh ljudi. Tudi do istospolno usmerjenih. Na Mestni hiši sem opazila mavrično zastavo. Kljub temu, da gre za manjšo evropsko prestolnico, popotnik ne dobi vtisa, da je mesto zaradi svoje majhnosti bolj zaprto. Prav nasprotno, v Ljubljani imam občutek, da je vsako lahko svoja osebnost.

Kevin Ackermans, Heerlen, Nizozemska
Uh, ravno ste me ujeli po neprespani noči (smeh). Včeraj sem v hostlu spoznal kar nekaj Američanov in skupaj smo šli v klub, kjer smo popili nekaj vaših dobrih piv. Kolegi popotniki so mi rekli, da je Ljubljana zelo priljubljeno mesto za Američane, kar me je zelo presenetilo, saj si nisem predstavljal, da Slovenijo sploh poznajo. Ljubljane se bom spominjal tudi po lepih dekletih.

Jasmine, gospodinja, Singapur
Ljubljana ima vse, kar si mi kot turisti želimo. Znamenitosti, veliko nove gradnje, trgovin za nakupovanje, pa še vreme nam je zelo naklonjeno. Trinajst dni potujemo po Balkanski poti in mesta, ki smo jih obiskali južneje od Slovenije, so zelo žalostna, da ne rečem depresivna. Vidi se, da je pri vas gospodarstvo v pogonu.

Minyan Tse, študentka, Singapur
Trenutno sem na študentski izmenjavi na Češkem, pa smo s sošolci zavili tudi do Slovenije. Ljubljana me je zelo pozitivno presenetila, kako je tukaj vse lepo urejeno. Zvečer smo šli tudi do Metelkove, ki pa je čisto poglavje zase. Umetniška scena, da smo kar obnemeli in občudovali okolico, ki deluje kot mesto v mestu.

Ljubljanski vestnik

NAPOVEDNIK DOGODKOV PO ČS ZA JANUAR – FEBRUAR 2016

DOGODEK	KRATKA VSEBINA	ČETRTHNA SKUPNOST	TERMIN	LOKACIJA
PREDAVANJE O TEMELJNIH POSTOPKIH OŽIVLJANJA IN PRIKAZ (VARNE) UPORABE DEFIBRILATORJA	Delavnica Temeljni postopki oživljanja in prikaz pravilne (varne) uporabe defibrilatorja Brezplačne meritve krvnega sladkorja, tlaka in holesterola	ČS GOLOVEC	četrtek, 14. 1. 2016 ob 18. uri	Kulturni dom Hrušica, Pot do šole 2 a, dvorana
		ČS TRNOVO	četrtek, 21. 1. 2016 ob 18. uri	ČS Trnovo, Devinska 1b, dvorana v II. nadstropju
		ČS MOSTE	četrtek, 28. 1. 2016 ob 18. uri	Gimnazija Moste, Zaloška 49, pritličje, učilnica št. 4
		ČS POSAVJE	četrtek, 4. 2. 2016 ob 18. uri	ČS Posavje, Bratovševa ploščad 30, sejna soba
		ČS VIČ	četrtek, 11. 2. 2016 ob 18. uri	Trg MDB 7, velika sejna soba v kleti
DELAVNICA POENOSTAVIMO SI ŽIVLJENJE	EKONASVETI - Naučimo vas, kako izdelati bio pralni prašek, bio dezodorant in druga bio čistila	ČS VIČ	četrtek, 25. 2. 2016 ob 17. uri	ČS Vič, Tbilisjska 22 a, sejna soba
A QU A - AKTIVNO IN KVALITETNO STARANJE V DOMAČEM OKOLJU	MOL bo skupaj s projektnimi partnerji v vsaki četrti skupnosti organizirala okroglo mizo, kjer bo podrobneje predstavljen projekt in izvajanje storitev na domu.	ČS SOSTRO	četrtek, 14. 1. 2016 ob 10. uri	ČS Sostro, Cesta II. grupe odredov 43, sejna soba
		ČS ŠENTVID	torek, 19. 1. 2016 ob 10. uri	ČS Šentvid, Na gmajni 1 – mala dvorana
		ČS ŠIŠKA	četrtek, 28. 1. 2016 ob 10. uri	ČS Šiška, Kebetova 1, sejna soba
		ČS TRNOVO	četrtek, 11. 2. 2016 ob 10. uri	ČS Trnovo, Devinska 1b, dvorana v II. nadstropju
		ČS ROŽNIK	četrtek, 25. 2. 2016 ob 10. uri	ČS Rožnik, Brdnikova ulica 14, sejna soba
BREZPLAČNA USTVARJALNA DELAVNICA IZDELAVE ŠKATLIC S PRIPOMOČKOM ULTIMAT PRO	Brezplačna delavnica je namenjena Ljubljancem, prednost imajo krajanji ČS Rudnik. Obvezna prijava na poligilda.slo@gmail.com do srede, 20. 1. 2015 do 12.00, ali na telefon 01/ 428 03 45, vsak delovni dan do 12.00.	ČS RUDNIK	četrtek, 21. 1. 2016 od 18. do 20. ure	ČS Rudnik, Ižanska cesta 303, dvorana (stara barjanska šola)
NOVOLETNI KONCERT V IZVEDBI KUD TACEN		ČS ŠMARNNA GORA	nedelja, 10. 1. 2016 ob 18. uri	Pločanska 8 - Dom gasilcev in krajanov
DELAVNICA: POENOSTAVIMO SI ŽIVLJENJE	EKONASVETI - Naučimo vas, kako izdelati bio pralni prašek, bio dezodorant in druga bio čistila	ČS ŠMARNNA GORA	četrtek, 11. 02. 2016 ob 17. uri	v dvorani Srednje Gameljne 50 (Dom krajanov).
DELAVNICA: NAŠE OBLEKE IN PODOBE	Predstavitve oblek naših prednikov, oblek folklorne skupine	ČS ČRNUČE	sobota, 23. 1. 2016 17. uri	Kulturni dom Črnuče, Dunajska 367, dvorana
SLAVNOSTNI KONCERT V POČASTITEV SLOVENSKEGA KULTURNEGA PRAZNIKA	Nastopajoči: MePZ Medis KUD Svoboda Črnuče in Plamen, oktet Zven, Oktetek, Domen in morda še kak gost	ČS ČRNUČE	petek, 5. 2. 2016 ob 19. uri	Kulturni dom Črnuče, Dunajska 367, dvorana
DELAVNICA: POENOSTAVIMO SI ŽIVLJENJE	EKONASVETI - Naučimo vas, kako izdelati bio pralni prašek, bio dezodorant in druga bio čistila	ČS ČRNUČE	sreda, 20. 1. 2016 ob 17. uri	Kulturni dom Črnuče, Dunajska 367, mala sejna soba
EVALVACIJSKI SESTANEK Z DRUŠTVI IN DRUGIMI SODELAVCI SVETA	Evalvacija o prireditvah in dogodkih v ČS Moste: kaj smo opravili, kaj lahko še izboljšamo	ČS MOSTE	20. do 25. 1. 2016	Preglov trg 15
REDNI LETNI POGOVOR Z VODSTVOM JP ENERGETIKA ENOTA TE TOL	Srečanje in pogovor o tehnoloških in drugih novostih pri proizvodnji toplote in svetlobe za naša gospodinjstva	ČS MOSTE	20. do 25. 1. 2016	Toplarniška 19
REDNO LETNO SREČANJE S STANOVALCI DOMA STAREJŠIH OBČANOV FUŽINE	Srečanje in pogovor o problematiki bivanja v DSO, o pridobitvah in potrebah.	ČS MOSTE	februar 2016	Nove Fužine 40
PIONIRSKI FESTIVAL	Pionirski dom in ČS Bežigrad vabita vse generacije v Pionirski dom na različne jezikovno-kulturne in kulturno-umetniške delavnice, predstave za otroke, pestro dogajanje bo zaključeno z večernim plesom za vse generacije. Vabljeni otroci, mladi, malo manj mladi in tisti v najboljših letih.	ČS BEŽIGRAD	sobota, 23. 1. 2016, med 10. in 18. uro	Pionirski dom - Center za kulturo mladih, Vilharjeva ulica 11
TRADICIONALNA PRIREDITEV POZDRAV KULTURI	Kulturna proslava ob slovenskem kulturnem prazniku	ČS POSAVJE	četrtek, 11. 2. 2016, ob 17. uri	Dvorana na sedežu ČS Posavje MOL, Bratovševa ploščad 30
PREDAVANJE PROF. SABINE GROSELJ, V OKVIRU DRUŠTVA AJDA SOSTRO	Nezdrave maščobe in drugi strupi v našem telesu	ČS SOSTRO	sreda, 20. 01. 2016 ob 18. uri	Zadružni dom Zadvor, Cesta II. grupe odredov 43, LJ-Dobrunje, dvorana
PREDAVANJE PROF. DUŠICE KUNAVER, V OKVIRU DRUŠTVA AJDA SOSTRO	Slovenske ljudske šege od januarja do decembra	ČS SOSTRO	sreda, 27. 01. 2016 ob 18. uri	Zadružni dom Zadvor, Cesta II. grupe odredov 43, LJ-Dobrunje, sejna soba
PREDAVANJE ZVONKA ČRNELIČA, V OKVIRU DRUŠTVA AJDA SOSTRO	Biodinamična kmetija Črnelič, primer dobre prakse	ČS SOSTRO	sreda, 17. 02. 2016 ob 18. uri	Zadružni dom Zadvor, Cesta II. grupe odredov 43, LJ-Dobrunje, sejna soba
PREDAVANJE RAJKA ŠKARIČA, V OKVIRU DRUŠTVA AJDA SOSTRO	Skrivnost je v odnosu	ČS SOSTRO	Sreda, 24. 02. 2016 ob 18. uri	Zadružni dom Zadvor, Cesta II. grupe odredov 43, LJ-Dobrunje, sejna soba

Foto: arhiv BIC

Učilna okusov na ljubljanski tržnici

Na Tržnici strežejo jedi s slovenskega podeželja

Na ljubljanskih pokritih Plečnikovih tržnicah je tik ob Zmajskem mostu vrata odprla nov izobraževalni lokal Učilna OKUSOV, ki turistom in drugim obiskovalcem ljubljanske tržnice ponuja tradicionalne in inovativne jedi ter izdelke iz pestrih gastronomskih regij v Sloveniji.

V lokalu, ki ohranja arhitekturne značilnosti Plečnikovih tržnic lahko obiskovalci naročijo Plečnikov čaj, turško kavo, smoothije s špinačo, ajdovo kašo, ovsenimi kosmiči ali kostonjem. Ponujajo tudi pivo iz lokalnega slovenskega okolja, pa pohorsko pečeno, kranjsko klobaso, kislo zelje in repo, matevž, loško medlo, poštokljjo, všenat, kislo mleko z ajdovimi žganci in še marsikaj. Za sladkosnede pripravljajo izvrstne sladice; od prekmurske gibanice in kremne rezine do gratiniranih ljubljanskih palačink in carskega praženca z jabolčno čežano. Učilna OKUSOV strmi k zagotavljanju čim višjega deleža ekoloških pridelkov, vsak dan pa ponuja tudi okusne malice; poskusili smo lahko že vipavsko joto, pirino polento, piščančjo obarbo, krompirjeve svaljke, bučni golaž, cvetačni narastek in istrsko mineštro. Jedi in izdelki iz slovenskih gastronomskih regij so obiskovalcem na voljo od ponedeljka do petka, od 8. do 16. ure in v sobotah, od 8. do 14. ure.

Učilna OKUSOV je več kot klasičen lokal, saj je tesno povezan z izobraževalnimi procesi šol, ki so v sklopu sodelovanja Konzorcija biotehniških šol Slovenije lokal tudi zasnovale. To so BIC Ljubljana, GRM Novo mesto ter IC Piramida Maribor. Učilna OKUSOV je namreč tudi realni učni prostor za usposabljanje študentov in dijakov sodelujočih šol. Prostor za predstavitve svojih izdelkov so v novem lokalu pridobili ponudniki iz lokalnega okolja ter maturanti in diplomanti šol Konzorcija biotehniških šol Slovenije. Na ta način sodelujoče šole izobraževalno dejavnost na področju pomena zagotavljanja kakovosti lokalno pridelane hrane in prehrane učinkovito povezujejo tudi s potrebami v okolju in s trendi v turizmu. Učilna OKUSOV želi povezati pridelovalce, predelovalce ter potrošnike in turiste v kratko verigo za direkten odnos, kjer potrošnik spozna pridelovalca in predelovalca hrane v luči sledljivosti hrane, še posebej pa vzpostavi zaupanja vreden odnos. Predvsem pa je prijazen prostor, kjer vokusnih jedeh iz slovenskega podeželja zadiši tradicija.

Učilna OKUSOV

Adamič-Lundrovo nabrežje 1 – 7,
1000 Ljubljana
E: ucilna.okusov@bic-lj.si

T: 01 292 77 85
www.ucilnaokusov.si

Mediacijski center Ljubljana

V Mediacijski center Ljubljana ste vabljeni vsi občani, ki imate kakršen koli spor in ga želite urediti v postopku mediacije. Mediacija je dopustna le o zahtevkih, o katerih lahko stranke prosto razpolagajo. Lahko gre za spor z drugo fizično osebo ali pravnimi osebami kot uporabniki storitev javnih služb in izvajalci javnih služb v Mestni občini Ljubljana. Vabljeni ste tudi pravne osebe, civilna družba, zaposleni v Mestni občini Ljubljana in država, če ste v sporu z Mestno občino Ljubljana ali organizacijami, ki jih je ustanovila Mestna občina Ljubljana, ter želite spor rešiti s pomočjo mediatorja. Mediacija je postopek alternativnega reševanja spora s pomočjo tretje nevtralne osebe (mediatorja), ki strankam pomaga doseči sporazum. Mediacijski postopek je neformalen, vendar strukturiran – ima določene faze. Postopek je zaupen, zato se stranke počutijo varno, kar prispeva k lažjemu reševanju spora.

Kontakt: Adamič-Lundrovo nabrežje 2, I. nadstropje – soba 142, 1000 Ljubljana, T: 01/306 10 74, E: mediacija@ljubljana.si, S: www.mediacije.si
Uradne ure: pon., tor, čet, pet. od 9. do 13. ure, sre. od 14. do 18. ure.

Županovi dnevi odprtih vrat

Župan Zoran Janković ima vsak prvi torek v mesecu dan odprtih vrat, ko je v pritličju Mestne hiše, Mestni trg 1, med 14. in 20. uro osebno na voljo za pogovor z meščankami in meščani. Za pogovor se lahko prijavite po telefonu na Odsek za pobude meščanov, na telefonskih številkah **01/306 12 82 ali 01/306 10 65**.

Najem poslovnih prostorov

Mestna občina Ljubljana oddaja več poslovnih prostorov v najem. Vse informacije so objavljene na spletni strani <http://www.ljubljana.si/>, dodatne informacije so vam na voljo na tel. št. 01/306-11-37.

Pokličite me!

● **Ambulanta s posvetovalnico za osebe brez zdravstvenega zavarovanja:** T: 01/437 20 10 (ambulanta), T: 01/437 91 28 (posvetovalnica); ● **TOM - telefon otrok in mladostnikov:** T: 116 111; ● **Univerzitetna psihiatrična klinika Ljubljana - klic v duševni tiski:** T: 01/520 99 00 (od 19. do 7. ure); ● **Rdeči križ Slovenije, Območno združenje Ljubljana, humanitarni center:** T: 01/256 26 35, brezplačen T: 080 88 84, materialna oskrba pon. in tor. od 12. do 16. ure, srede od 10. do 17. ure, sprejem donacij pon. in tor. od 8.00 do 17. ure, sre. od 8. do 18. ure, čet. od 8. do 16. ure, oskrba brezdomcev čet. in pet. od 10. do 12. ure, E: info@rdcekrizljubljana.si; ● **Društvo SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja, Svetovanje žrtvam nasilja in varne namestitve:** T: 080 11 55 (pon.–pet. od 12. do 22. ure, sob, ned. in prazniki od 18. do 22. ure); F: 01/524 19 93 (namenjen gluhih, žrtvam nasilja); ● **Svetovalni telefon za osebe z izkušnjo nasilja na delovnem mestu:** T: 031/722 333 (tor. od 17.00 do 20.00 ure), E: drustvo-sos@drustvo-sos.si, S www.drustvo-sos.si; ● **Društvo za nenasilno komunikacijo,** Svetovanje žrtvam nasilja, varne namestitve in programi za povzročitelje nasilja: T: 01/ 434 48 22 (pon., tor., čet. od 10. do 15. ure), E: info@drustvo-dnk.si, S: www.drustvo-dnk.si; ● **Ženska svetovalnica,** Krizni center za ženske, žrtve nasilja: T: 040 260 656 in 031/233 211 (24ur/dan), E: zenska@svetovalnica.org, S: www.drustvo-zenska-svetovalnica.si; ● **Združenje proti spolnemu zlorabljanju,** Svetovanje žrtvam spolne zlorabe: T: 080 2880, 01/431 33 41 (pon., tor. in čet. od 9. do 17. ure, sre. od 9. do 19. ure, pet. od 9. do 15. ure), E: spolna.zloraba@siol.net, S: www.spolna-zloraba.si; ● **Društvo Ključ – center za boj proti trgovini z ljudmi,** Svetovanje žrtvam trgovine z ljudmi in varna namestitve: T: 080 17 22 (pon.–pet. od 9.00 do 13.00 ure), E: info@drustvo-kljuc.si, S: www.drustvo-kljuc.si; ● **YHD – Društvo za teorijo in kulturo hendikepa;** Neodvisno življenje hendikepiranih – osebna asistenta: T: 01/521 22 77, E: yhd-drustvo@yhd-drustvo.si; ● **Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Ljubljana,** Prva socialna pomoč kasneje oslepelim in slabovidnim osebami in njihovim svojcem: T: 01/252 23 60, E: info@mdsslj.si; ● **Mestno društvo gluhih Ljubljana:** T: 01/430 30 08, E: mdg-ljubljana@guest.arnes.si; ● **ROZA ALARM!** Prijava homofobne diskriminacije in nasilja, S: www.ljudmila.org/lesbo/alarml; ● **CSD Lj. Moste Polje – skupnostni programi za mlade,** dnevni centri za otroke in mladostnike s težavami v odraščanju: **Korak:** T: 01/ 520 64 40, 040/777 885, **Cona Fužine:** T: 01/540 08 50, 041/553 569, **Cent'r Moste:** T: 01/587 34 37, 040/161 010; **Svetovalnica Fužine:** T: 01/520 64 42, 040 666 320, S: www.csd-ljmostepolje.si; ● **Center za psihološko svetovanje POSVET:** T: 031 704 707, E: posvet@posvet.org in info@posvet.org, S: www.posvet.org, pon.-pet. od 12. do 19. ure; ● **Društvo Al-anon** za družine, v katerih je problem alkohol: T: 041/ 590 789, E: alanon@email.si; ● **Anonimni alkoholiki:** T: 01/433 82 25, E: aa.slo@amis.net, S: www.aa-drustvo.si; ● **Združenje DrogArt** za zmanjševanje škodljivih posledic drog in alkohola med mladimi nudi individualno, telefonsko ali spletno svetovanje: T: 01/439 72 70, 041/730 800, E: info@drogart.org; ● **Zavod MISSS** – Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije: T: 01/510 16 76, 051 300 380, S: www.miss.si, pon. do čet. od 15.30 do 17.30 ure; ● **Pomoč družini na domu: Zavod za oskrbo na domu (ZOD):** T: 01/239 65 02, **Zavod Pristan:** T: 01/547 95 79, 031/702 698; ● **Spominčica, Slovensko združenje za pomoč pri demenci:** T: 059 305 555 (pon. do čet. od 12. do 15. ure); ● **Dnevni centri aktivnosti za starejše:** DCA Mestne zveze upokojencev: T: 01/430 51 520, 051 664 801; Center aktivnosti Fužine: T: 01/587 46 00, 051/441 791; Dnevni center Društva gluhih in naglušnih Ljubljana: T: 01/528 44 93; ● **Mediacijski center Ljubljana:** T: 01/306 10 74, E: mediacija@ljubljana.si, S: www.mediacije.si, ● **Mediacijski center ZDL:** T: 01/2007 636, 01/2007 643, E: mediacijski.center@zd-lj.si, S: www.zd-lj.si ● **Zavetišče za zapuščene živali Ljubljana:** T: 01/256 02 79; pon.-pet. od 11. do 12. ure in od 14. do 17. ure, sob., ned. in prazniki od 12. do 15. ure; za oddajo najdenih živali (24 ur/dan); ● **Promet: Oddelek za gospodarske javne službe in promet MU MOL:** T: 01/306 17 14, zapuščena vozila: T: 01/ 306 16 25; **Mestno redarstvo MU MOL:** T: 01/306 16 32; ● **Odsek za pobude meščanov MU MOL:** T: 01/306 12 82; ● **Dežurna številka Inšpektorata MU MOL:** informacije o divjih odlagališčih, prevrnjenih smetnjakih in drugih dejavniki onesnaževanja okolja: T: 01/306 16 04; ● **Javni holding Ljubljana:** T: 01/474 08 00, pon. od 8. do 13. ure, sre. od 8. do 14. ure in pet. od 8. do 12. ure; ● **JP ENERGETIKA,** Center za pomoč uporabnikom: T: 080 28 82, JP Vo-Ka, dežurna služba Vodovod: T: 01/580 81 12, dežurna služba Kanalizacija: T: 01/580 82 12, brezplačen T: 080 86 52; ● **JP SNAGA,** Center za podporo in pomoč uporabnikom: T: 01/477 96 00; ● **JP LPP,** Prevoz na klic in informacije za osebe z oviranostmi v mestnem potniškem prometu: T: 01/582 24 25, 051/ 44 99 92 (24 ur/dan); ● **Varuh človekovih pravic,** informacije in brezplačen T: 080/15 30; ● **Policija:** T: 113; ● **Center za obveščanje, gasilci, reševalna postaja:** T: 112.

Kakovost vode in zraka v Ljubljani

Kakovost pitne vode oktobra 2015

Centralni vodovodni sistem mesta Ljubljane in okolice se oskrbuje iz dveh vodnih virov, Ljubljanskega polja in Ljubljanskega barja, kjer se podzemna voda izkorišča v petih vodarnah: Kleče, Hrastje, Jarški prod, Šentvid in Brest.

Notranji nadzor nad skladnostjo pitne vode JP Vodovod-Kanalizacija izvaja na vseh oskrbovalnih območjih skladno z določili Pravilnika o pitni vodi (Ur. l. RS 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09) v okviru mikrobioloških in fizikalno-kemijskih preiskav, katerih obseg je odvisen od ocene tveganja za določeno vzorčno mesto oz. nadzorno točko sistema. Notranji nadzor izvajajo akreditirani laboratoriji.

- po elektronski pošti na naslovu voka@vo-ka.si,
- na spletni strani www.vo-ka.si v rubriki »Kakšno vodo pijemo«.

Dodatne informacije o rezultatih notranjega nadzora pitne vode so na voljo v podmenijih na spletni strani www.jh-lj.si/vo-ka/informacije/kakšno-vodo-pijemo

Kakovost podzemne vode oktobra 2015

( ) - meja zaznavanja merilne metode (LOD)

MV - predpisane mejne vrednosti za podzemno vodo po Uredbi o stanju podzemnih voda (Ur. l. RS, št. 25/09)

Predpisane mejne vrednosti za podzemne vode oktobru 2015 niso bile presežene na nobenem merilnem mestu.

Kakovost zraka v Ljubljani oktobra 2015

V tabeli so predstavljeni podatki meritev onesnaženosti zraka na merilnem mestu ob križišču Tivolske ceste in Vošnjakove ulice. Na tem merilnem mestu smo v letu 2015 do konca meseca oktobra zabeležili 45 dni s preseženo dnevno dovoljeno vrednostjo delcev. Preostali parametri se gibljejo v okviru dovoljenih vrednosti.

V skladu z Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 9/2011 in 8/2015) veljajo naslednji normativi:

SO₂ (žveplov dioksid): Mejna urna vrednost je 350 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 24-krat v koledarskem letu. Mejna dnevna vrednost je 125 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 3-krat v koledarskem letu.

NO₂ (dušikov dioksid): Mejna letna vrednost je 40 µg/m³. Mejna urna vrednost je 200 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 18-krat v koledarskem letu.

NO_x (dušikovi oksidi): Mejne vrednosti za skupne dušikove okside niso določene.

PM₁₀ (delci): Mejna letna vrednost v koledarskem letu je 40 µg/m³. Mejna dnevna vrednost delcev PM₁₀ je 50 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot 35-krat v koledarskem letu.

Benzen: Mejna letna vrednost za benzen je 5 µg/m³.

Rezultati notranjega nadzora oktobra 2015

PARAMETER	enota	mejna vrednost	OSKRBOVALNO OBMOČJE	
			BREST	JARŠKI PROD
			1. 10. 2015	1. 10. 2015
pH		6,5 - 9,5	7,4	7,5
Elektroprevodnost (pri 20°C)	µS/cm	2500	418	331
Nitrat	mg/l NO ₃	50	12,5	6,37
Nitrit	mg/l NO ₂	0,5	<0,008	<0,008
Sulfat	mg/l SO ₄	250	11,3	11,5
Klorid	mg/l Cl	250	10,5	5,18
Fluorid	mg/l F	1,5	0,042	0,049
Bor	mg/l B	1	0,015	0,0086
Krom	µg/l Cr	50	0,67	0,59
Svinec	µg/l Pb	10	6,4	2,1
Atrazin	µg/l	0,1	0,007	<0,007
Desetilatrazin	µg/l	0,1	0,013	<0,009
2,6-diklorobenzamid	µg/l	0,1	<0,006	<0,006
Pesticidi - vsota	µg/l	0,5	0,025	0,004
Trihalometani in tetrakloroeten - vsota	µg/l	10	0,05	<0,08
Trihalometani - vsota	µg/l	100	<4	<4
<i>Escherichia coli</i>	v 100 ml	0	0	0
Koliformne bakterije	v 100 ml	0	0	0
OCENA			SKLADEN	SKLADEN

Vir: JP Vodovod-Kanalizacija d. o. o., november 2015

Podatki o kakovosti podzemne vode v vodnjakih vodarn na Lj. polju in Lj. barju

Oktober 2015

merilno mesto	datum	atrazin	desetilatrazin	lahkohlapni halogenirani ogljikovodiki	nitrat	krom (skupno)
enota		µg/l	µg/l	µg/l	mg/l	µg/l
MV		0,1	0,1	10	50	30
Kleče VIII a	13. 10. 2015	0,008	(0,008)	0,06	12	1,5
Hrastje I a	13. 10. 2015	0,061	0,036	0,59	19	14
Šentvid II a	13. 10. 2015	0,012	0,010	0,05	18	1,6
Jarški prod III	13. 10. 2015	(0,002)	(0,008)	0,07	9,3	1,8
Brest II a	13. 10. 2015	0,015	0,079	1,03	8,9	1,5

Vir: Monitoring kakovosti podzemne vode in površinskih vodotokov za leto 2015, Oddelek za varstvo okolja Mestne občine Ljubljana

Zrak v Ljubljani oktobra 2015

Merilno mesto križišče Vošnjakove ul. in Tivolske c.	SO ₂	NO ₂	NO _x	Benzen	PM ₁₀
Veljavnih podatkov *	99 %	99 %	99 %	100 %	98 %
Maksimalna urna koncentracija	4	75	258	6	112
Maksimalna dnevna koncentracija	3	34	137	5	67
Minimalna dnevna koncentracija	0	17	30	2	13
Srednja (mesečna) koncentracija	2	28	65	3	34
Število preseganj dovoljenih vrednosti	0	0	-	-	5

Vse vrednosti koncentracij so navedene v µg/m³.

* stopnja pokritosti z meritvami v merilnem obdobju.

2016

LJUBLJANA. Zate.

<h3>JANUAR</h3> <table border="1"> <thead> <tr><th>P</th><th>T</th><th>S</th><th>Č</th><th>P</th><th>S</th><th>N</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr> <tr><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td></tr> <tr><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td></tr> <tr><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td></tr> <tr><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td>31</td></tr> </tbody> </table> <p>• Dogodek ob prevzemu naziva Ljubljana-Zelena prestolnica Evrope 2016 • Odprtje razstave Ljubljana. Zate. 2016 na Krakovskem nasipu.</p> <p>PAMETNO RAVNANJE Z ODPADKI</p>	P	T	S	Č	P	S	N					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	<h3>FEBRUAR</h3> <table border="1"> <thead> <tr><th>P</th><th>T</th><th>S</th><th>Č</th><th>P</th><th>S</th><th>N</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td></tr> <tr><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td></tr> <tr><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td></tr> <tr><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td></tr> <tr><td>29</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>• Odprtje razstave Ljubljana-Zelena prestolnica Evrope 2016 v Mestnem muzeju Ljubljana</p> <p>LOKALNA SAMOOSKRBA</p>	P	T	S	Č	P	S	N	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29							<h3>MAREC</h3> <table border="1"> <thead> <tr><th>P</th><th>T</th><th>S</th><th>Č</th><th>P</th><th>S</th><th>N</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td></tr> <tr><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td></tr> <tr><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td></tr> <tr><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td></tr> <tr><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td>31</td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>Otvoritev slovesnosti Ljubljana - Zelena prestolnica Evrope 2016</p> <p>ODGOVORNO RAVNANJE Z VODO</p>	P	T	S	Č	P	S	N		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31				<h3>APRIL</h3> <table border="1"> <thead> <tr><th>P</th><th>T</th><th>S</th><th>Č</th><th>P</th><th>S</th><th>N</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr> <tr><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td></tr> <tr><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td></tr> <tr><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td></tr> <tr><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>KAKOVOST ZVOČNEGA OKOLJA</p>	P	T	S	Č	P	S	N					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30						
P	T	S	Č	P	S	N																																																																																																																																																																										
				1	2	3																																																																																																																																																																										
4	5	6	7	8	9	10																																																																																																																																																																										
11	12	13	14	15	16	17																																																																																																																																																																										
18	19	20	21	22	23	24																																																																																																																																																																										
25	26	27	28	29	30	31																																																																																																																																																																										
P	T	S	Č	P	S	N																																																																																																																																																																										
1	2	3	4	5	6	7																																																																																																																																																																										
8	9	10	11	12	13	14																																																																																																																																																																										
15	16	17	18	19	20	21																																																																																																																																																																										
22	23	24	25	26	27	28																																																																																																																																																																										
29																																																																																																																																																																																
P	T	S	Č	P	S	N																																																																																																																																																																										
	1	2	3	4	5	6																																																																																																																																																																										
7	8	9	10	11	12	13																																																																																																																																																																										
14	15	16	17	18	19	20																																																																																																																																																																										
21	22	23	24	25	26	27																																																																																																																																																																										
28	29	30	31																																																																																																																																																																													
P	T	S	Č	P	S	N																																																																																																																																																																										
				1	2	3																																																																																																																																																																										
4	5	6	7	8	9	10																																																																																																																																																																										
11	12	13	14	15	16	17																																																																																																																																																																										
18	19	20	21	22	23	24																																																																																																																																																																										
25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																											
<h3>MAJ</h3> <table border="1"> <thead> <tr><th>P</th><th>T</th><th>S</th><th>Č</th><th>P</th><th>S</th><th>N</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>1/8</td></tr> <tr><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td></tr> <tr><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td></tr> <tr><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td></tr> <tr><td>30</td><td>31</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>ZELENE POVRŠINE</p>	P	T	S	Č	P	S	N	2	3	4	5	6	7	1/8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31						<h3>JUNIJ</h3> <table border="1"> <thead> <tr><th>P</th><th>T</th><th>S</th><th>Č</th><th>P</th><th>S</th><th>N</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td></td></tr> <tr><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td></tr> <tr><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td></tr> <tr><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td></tr> <tr><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>Razglasitev Zelene prestolnice Evrope za leto 2018</p> <p>ENERGETSKA UČINKOVITOST</p>	P	T	S	Č	P	S	N		1	2	3	4	5		6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30				<h3>JULIJ</h3> <table border="1"> <thead> <tr><th>P</th><th>T</th><th>S</th><th>Č</th><th>P</th><th>S</th><th>N</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr> <tr><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td></tr> <tr><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td></tr> <tr><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td></tr> <tr><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td>31</td></tr> </tbody> </table> <p>BIODIVERZITETA IN ČEBELE</p>	P	T	S	Č	P	S	N					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	<h3>AVGUST</h3> <table border="1"> <thead> <tr><th>P</th><th>T</th><th>S</th><th>Č</th><th>P</th><th>S</th><th>N</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td></tr> <tr><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td></tr> <tr><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td></tr> <tr><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td></tr> <tr><td>29</td><td>30</td><td>31</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>TRAJNOSTNI TURIZEM</p>	P	T	S	Č	P	S	N	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31									
P	T	S	Č	P	S	N																																																																																																																																																																										
2	3	4	5	6	7	1/8																																																																																																																																																																										
9	10	11	12	13	14	15																																																																																																																																																																										
16	17	18	19	20	21	22																																																																																																																																																																										
23	24	25	26	27	28	29																																																																																																																																																																										
30	31																																																																																																																																																																															
P	T	S	Č	P	S	N																																																																																																																																																																										
	1	2	3	4	5																																																																																																																																																																											
6	7	8	9	10	11	12																																																																																																																																																																										
13	14	15	16	17	18	19																																																																																																																																																																										
20	21	22	23	24	25	26																																																																																																																																																																										
27	28	29	30																																																																																																																																																																													
P	T	S	Č	P	S	N																																																																																																																																																																										
				1	2	3																																																																																																																																																																										
4	5	6	7	8	9	10																																																																																																																																																																										
11	12	13	14	15	16	17																																																																																																																																																																										
18	19	20	21	22	23	24																																																																																																																																																																										
25	26	27	28	29	30	31																																																																																																																																																																										
P	T	S	Č	P	S	N																																																																																																																																																																										
1	2	3	4	5	6	7																																																																																																																																																																										
8	9	10	11	12	13	14																																																																																																																																																																										
15	16	17	18	19	20	21																																																																																																																																																																										
22	23	24	25	26	27	28																																																																																																																																																																										
29	30	31																																																																																																																																																																														
<h3>SEPTEMBER</h3> <table border="1"> <thead> <tr><th>P</th><th>T</th><th>S</th><th>Č</th><th>P</th><th>S</th><th>N</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr> <tr><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td></tr> <tr><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td></tr> <tr><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td></tr> <tr><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>TRAJNOSTNA MOBILNOST IN SKRBE ZA KAKOVOST ZRAKA</p>	P	T	S	Č	P	S	N				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30			<h3>OKTOBER</h3> <table border="1"> <thead> <tr><th>P</th><th>T</th><th>S</th><th>Č</th><th>P</th><th>S</th><th>N</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td></td></tr> <tr><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td></tr> <tr><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td></tr> <tr><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td></tr> <tr><td>24/31</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> </tbody> </table> <p>LES-NEPREČENLJIVI DAR NARAVE</p>	P	T	S	Č	P	S	N					1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24/31	25	26	27	28	29	30	<h3>NOVEMBER</h3> <table border="1"> <thead> <tr><th>P</th><th>T</th><th>S</th><th>Č</th><th>P</th><th>S</th><th>N</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td></tr> <tr><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td></tr> <tr><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td></tr> <tr><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td></tr> <tr><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>PRILAGAJANJE PODNEBNIM SPREMEMBAM</p>	P	T	S	Č	P	S	N		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30					<h3>DECEMBER</h3> <table border="1"> <thead> <tr><th>P</th><th>T</th><th>S</th><th>Č</th><th>P</th><th>S</th><th>N</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr> <tr><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td></td></tr> <tr><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td></td></tr> <tr><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td></td></tr> <tr><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td>31</td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>Ljubljana zaključuje svoje zeleno leto.</p> <p>EKO-INOVAČIJE, ZELENA DELOVNA MESTA TER TRAJNOSTNO LOKALNO UPRAVLJANJE</p>	P	T	S	Č	P	S	N					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		12	13	14	15	16	17	18		19	20	21	22	23	24	25		26	27	28	29	30	31		
P	T	S	Č	P	S	N																																																																																																																																																																										
			1	2	3	4																																																																																																																																																																										
5	6	7	8	9	10	11																																																																																																																																																																										
12	13	14	15	16	17	18																																																																																																																																																																										
19	20	21	22	23	24	25																																																																																																																																																																										
26	27	28	29	30																																																																																																																																																																												
P	T	S	Č	P	S	N																																																																																																																																																																										
				1	2																																																																																																																																																																											
3	4	5	6	7	8	9																																																																																																																																																																										
10	11	12	13	14	15	16																																																																																																																																																																										
17	18	19	20	21	22	23																																																																																																																																																																										
24/31	25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																										
P	T	S	Č	P	S	N																																																																																																																																																																										
	1	2	3	4	5	6																																																																																																																																																																										
7	8	9	10	11	12	13																																																																																																																																																																										
14	15	16	17	18	19	20																																																																																																																																																																										
21	22	23	24	25	26	27																																																																																																																																																																										
28	29	30																																																																																																																																																																														
P	T	S	Č	P	S	N																																																																																																																																																																										
				1	2	3	4																																																																																																																																																																									
5	6	7	8	9	10	11																																																																																																																																																																										
12	13	14	15	16	17	18																																																																																																																																																																										
19	20	21	22	23	24	25																																																																																																																																																																										
26	27	28	29	30	31																																																																																																																																																																											

NOSILCI NAZIVA ZELENI AMBASADOR

ČS Črnuče 11. 1. - 31. 1. 2016
 ČS Šmarna gora 1. 2. - 21. 2. 2016
 ČS Vič 22. 2. - 13. 3. 2016
 ČS Center 14. 3. - 3. 4. 2016
 ČS Golovec 4. 4. - 24. 4. 2016

ČS Moste 25. 4. - 15. 5. 2016
 ČS Jarše 16. 5. - 5. 6. 2016
 ČS Posavje 6. 6. - 26. 6. 2016
 ČS Rudnik 27. 6. - 17. 7. 2016

ČS Rožnik 18. 7. - 7. 8. 2016
 ČS Šentvid 8. 8. - 28. 8. 2016
 ČS Bežigrad 29. 8. - 18. 9. 2016
 ČS Dravljce 19. 9. - 9. 10. 2016

ČS Polje 10. 10. - 30. 10. 2016
 ČS Trnovo 31. 10. - 20. 11. 2016
 ČS Šiška 21. 11. - 11. 12. 2016
 ČS Sostro 12. 12. - 31. 12. 2016

Mestna občina Ljubljana
City of Ljubljana

